

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історія української літератури

Освітня програма Українська мова і література

Спеціальність

014 Середня освіта

Спеціалізація

014. 01 Українська мова і література

Галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ – 2019 р.

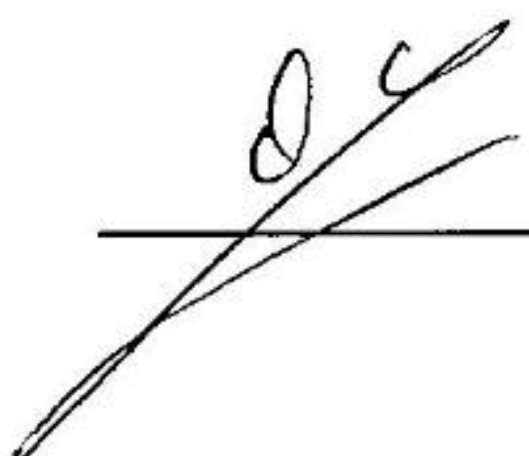
Робоча програма навчальної дисципліни «Історія української літератури» для студентів за напрямом підготовки «бакалавр», спеціальністю «українська мова і література», « » серпня, 2019 р.

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Баран Є. М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури.

Протокол від «27» серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри української літератури

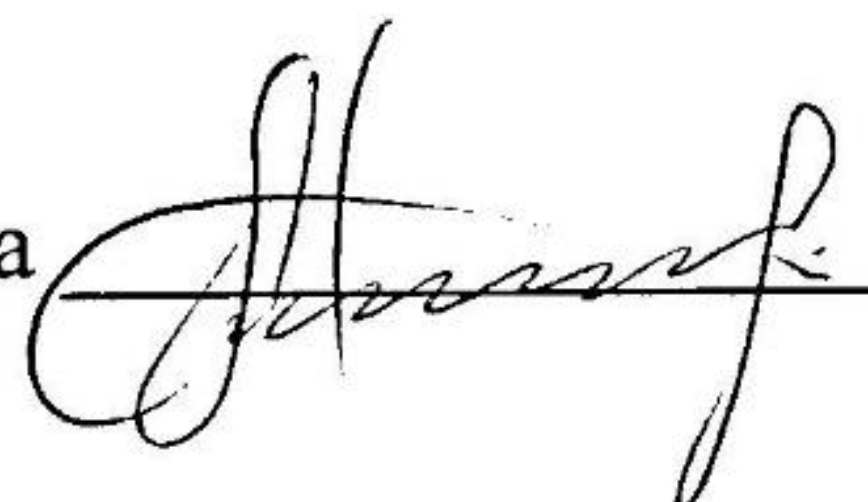
 (проф.. Хороб С. І.)

«27» серпня 2019 р.

Схвалено методичною комісією факультету, інституту.

Протокол від «30» серпня 2019 р. № 1

«30» серпня 2019 р.

Голова (доц. Мартинець А. М.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>3</u>	Галузь знань <u>01</u> Освіта /Педагогіка (шифр і назва)	<i>Обов'язкова</i>	
Модулів <u>2</u>	Спеціальність 014 Середня освіта <u>014.01 Українська мова і література</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів <u>2</u>		<u>1-й</u>	<u>1-й</u>
Індивідуальне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин 90 год.		<u>2-й</u>	<u>2-й</u>
		Лекції	
		<u>20 год.</u>	<u>14 год.</u>
		Практичні, семінарські	
		<u>20 год.</u>	<u>4 год.</u>
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		<u>50 год.</u>	<u>72 год.</u>
		Індивідуальні завдання: __ год.	
		Вид контролю:	
		екзамен	екзамен
Тижневих годин для денної форми навчання: <u>6</u>	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>		
аудиторних <u>2</u> самостійної роботи студента <u>4</u>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – **33,3%** до **66,7%**

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Дати студентам певну суму знань з історії української літератури X-XVIII ст., висвітлити на їх основі найбільш типові явища і факти тогочасного літературного життя і процесу, показати гуманістичний пафос літератури, використання її кращих здобутків письменниками XIX-XXI ст.

Завдання – донести знання про визначні здобутки літературного процесу X-XVIII ст., шляхи формування та розвитку жанрово-стильової структури; розкрити модель фольклорно-літературних взаємин, стосунки літератури та суспільно-політичного розвитку; навчити студентів аналізувати давньоукраїнські літературні тексти, засвоївши специфіку медієвістичних творів; домогтися самостійного опрацювання студентами текстів давньоукраїнських творів за оригіналом; залучати студентів до активного наукового пошуку, до участі в наукових студентських конференціях.

Під час лекційних, практичних занять та самостійної роботи студенти набувають таких **загальних і фахових компетентностей**:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності;
- здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях;
- здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України;
- здатність планувати свій час, працювати автономно, самостійно;
- бути критичним і самокритичним;
- здатність вільно оперувати фаховими(а саме фольклористичними) термінами для виконання професійних завдань;
- здатність проводити дослідницьку роботу, дотримуючись принципів академічної доброчесності;
- здатність кваліфіковано аналізувати навчальні матеріали й добирати посібники й підручники, які найбільше відповідають цілям і умовам навчання;
- здатність розвивати когнітивні, психомоторні, поведінкові механізми – пам'ять, увагу, критичне ставлення, почуття відповідальності та ін.

Студенти знатимуть:

- особливості художньої літератури як виду мистецтва;
- основні тенденції розвитку української літератури X-XVIII ст., дискусійність питання автентичності, найважливіші факти літературного процесу цього періоду;
- періодизацію української літератури X-XVIII ст. та головні здобутки кожного періоду;
- найважливіші відомості про творчі методи й літературні напрями, різні погляди дослідників на названі явища;

- вплив християнства на розвиток українського художнього слова;
- взаємодію оригінальної та перекладної літератури;
- основні етапи життєвого й творчого шляху видатних письменників цієї доби.

умітимуть

- робити аналітичний огляд літературно-критичних статей та досліджень щодо творчості окремих персоналій та літературного процесу взагалі;
- з'ясовувати взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника;
- користуватися довідковими джерелами, зокрема, літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Оригінальна та перекладна література Київської Русі. Ораторсько-проповідницька проза. Літописання в Київській Русі.

Тема 1. Основні тенденції розвитку української літератури X-XVIII ст.;

Тема 2. Перекладна література Київської Русі;

Тема 3. Оригінальна література Київської Русі.

Тема 4. Ораторсько-проповідницька проза українського середньовіччя, її художня специфіка.

Тема 5. «Повість временних літ»: композиція та художньо-стильові особливості;

Тема 6. «Слово о полку Ігоревім»: образи та художня специфіка.

Змістовий модуль 2. Література XIII-XVII ст.

Тема 7. Специфіка літератури пізнього середньовіччя;

Тема 8. Паломницький жанр в українській літературі;

Тема 9. Українська латиномовна література як форма синтезу вітчизняних та загальноєвропейських традицій;

Тема 10. Літературна спадщина Івана Вишенського в контексті епохи;

Тема 11. Художній світ української барокової поезії (Іван Величковський; Климентій Зиновійв; Данило Братковський; гетьман Іван Мазепа);

Тема 12. Українська віршована сатира XVIII століття;

Тема 13. Творчість Григорія Сковороди: традиції та новаторство.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	к/р	інд	с.р.		л	п	лаб	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Оригінальна та перекладна література Київської Русі. Ораторсько-проповідницька проза. Літописання в Київській Русі.												
Тема 1. Основні тенденції розвитку української літератури X-XVIII ст. Перекладна література Київської Русі		2				4		2				
Тема 2. Перекладна література Київської Русі			2			6						
Тема 3. Оригінальна література Київської Русі.		2	2			4		2				

Тема 4. Ораторсько-проповідницька проза українського середньовіччя, її художня специфіка.		2	2			6						
Тема 5. «Повість временних літ»: композиція та художньо-стильові особливості		2	2					2				
Тема 6. «Слово о полку Ігоревім»: образи та художня специфіка.		2	2			4		2	2			
Змістовий модуль 2. Література XIII-XVI ст.												
Тема 7. Специфіка літератури пізнього середньовіччя		2	2			6						
Тема 8. Паломницький жанр в українській літературі		2				11						
Тема 9. Українська латиномовна література як форма синтезу вітчизняних та загальноєвропейських традицій			2									
Тема 10. Літературна спадщина Івана Вишенського в контексті епохи						6		2				

Тема 11. Художній світ української барокової поезії (Іван Величковський; Климентій Зиновійв; Данило Братковський; гетьман Іван Мазепа)		2	2										
Тема 12. Українська віршована сатира XVIII століття		2	2			4		2					
Тема 13. Творчість Григорія Сковороди: традиції та новаторство.		2	2						2				
Усього годин:		20	20	50					14		4		

5. Теми практичних занять (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Перекладна література Київської Русі	2
2	Оригінальна ораторсько-проповідницька проза	2
3	«Слово про Ігорів похід»: історія та художня специфіка твору	2
4	Києво-Печерський патерик: художня своєрідність пам'ятки	2
5	Повчальна (Учительна) проза Київської Русі. «Повчання дітям» Володимира Мономаха.	2
6	Паломницька проза в Україні	2
7	Українська література епохи Ренесансу. Латиномовна поезія	2
8	Полемічна література XVII-XVIII ст.	2
9	Українська барокова поезія XVI-XVII століть	2
10	Поетична творчість Григорія Сковороди . Філософські трактати Г.Сковороди. «Байки Харківські»	2
	Разом	20

Теми пратичних занять (заочна форма)

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	«Слово про Ігорів похід»: історія та художня специфіка твору	2
2	Філософські трактати Г.Сковороди. «Байки Харківські»	2
	Разом	4

7. Теми лабораторних занять(навчальним планом не передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

8. Самостійна робота (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні тенденції розвитку української літератури X-XVIII ст.	4
2	Перекладна література Київської Русі	6
3	Оригінальна література Київської Русі	4
4	Ораторсько-проповідницька проза українського середньовіччя, її художня специфіка.	6
6	«Слово о полку Ігоревім»: образи та художня специфіка	4
7	Специфіка літератури пізнього середньовіччя	6
10	Художня своєрідність пам'ятки агіографічного письменства «Києво-Печерський патерик»	11
14	Літературна спадщина Івана Вишенського в контексті епохи	6
15	Література кінця XVI- початку XVII століття.	4
16	Українська література другої половини XVII століття	
	Разом	50

Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Періодизація (традиційна та академічна) давньої української літератури; Особливості давньої української літератури; Основні етапи вивчення давньої української літератури	5
2	Перекладна література, її жанри, принципи перекладу, художні особливості (апокрифи, житійні твори, патристика). Загальна характеристика Біблії	8
3	Загальна характеристика літописів, їх значення. Різні теорії походження давньоруських літописів. Загальноруські та регіональні літописи	5
4	«Поученіє» Володимира Мономаха. Ораторсько-проповідницька проза	5
5	Літопис «Повість временних літ»; питання про генезис, редакції і списки «Повісті...»; мотиви «Повісті...» в українській літературі	8

6	Історія відкриття і видання «Слова о полку Ігоревім»; питання про час, місце написання та авторство твору; «Слово...» і літописні повісті про похід Ігоря на половців; образ Руської землі в «Слові...»	10
7	Специфіка літератури пізнього середньовіччя	12
8	Українська література пізнього середньовіччя;: джерела, система жанрів	10
9	«Життя і ходіння Данила, Руської землі ігумена»; питання авторства, зміст	10
10	Генеза материкової літератури в Київській Русі; Києво-Печерський патерик. Листування Симона та Полікарпа як основі твору;Мотив чуда в новелах	11
11	Українські гуманісти епохи відродження	6
12	Політичні та культурні передумови виникнення латино мовної поезії	6
13	Історико-культурні умови розвитку української літератури у другій половині XVI-першій половині XVII ст.. Місце братств у культурно-літературному процесі в Україні. Загальна характеристика полемічної літератури	10
14	Основні віхи життя і творчості Івана Вишенського	4
15	Початки українського віршування, найдавніші зразки. Панегірична поезія.	4
16	Творчість Івана Величковського. Віршова спадщина Климентія Зизанія: новизна тематики, історія публікації	4
17	Види і роди, провідні жанри української віршової літератури другої половини XVII	4
18	Соціально-політичні обставини виникнення української сатири XVIII ст. як окремого жанру. Питання авторства. Сатиричні елементи в українській народній творчості і давній українській літературі	4
19	Григорій Сковорода як теоретик і практик поезії. Композиція збірки «Сад Божественних пісень»; використання біблійних мотивів та образів; соціально-етична проблематика у творах	6
20	Художні особливості ораторсько-проповідницької прози Іоанникія Галятовського, Лазаря Барановича, Антонія Радивиловського	6
21	Козацькі літописи: загальна характеристика. «Історія Русів»: проблема авторства, синкретизм твору, композиційні особливості, образна система	4
24	Образи дяків-пиворізів в інтермедіях XVIII ст., у новій українській літературі («Пан Халявський» Г.Квітки-Основ'яненка, «Чумаки» І.Карпенка-Карого, «Вій» М.Гоголя»; «Бурсак» В.Нарежного)	2
25	Роль давньої української літератури у формуванні естетичної свідомості та її вплив на нову українську літературу	2
	Разом	72

9. Індивідуальні завдання

1. Написання рефератів з тем:

1. «Велесова книга»: проблема автентичності, особливості поезики.
2. Апокрифічні твори: тематичні групи, образи, художні особливості
3. Своєрідне відображення картин давньоруського життя в оповіданнях «Києво-Печерського патерики». Мотив чуда у творі.
4. Композиція «Повісті временних літ». Жанрове розмаїття твору. Особливості характеротворення.
5. Характерні риси доби Бароко. Особливості літературного бароко в Україні.
6. Історична тема в поезії середини XVII .
7. Гетьман Іван Мазепа як поет.
8. Бароковий характер «Автобіографії» Іллі Турчиновського.

10. Методи навчання

- **проблемні лекції**, під час яких ставиться проблема, яку студенти мають вирішити під час самостійного доопрацювання даної теми, наукових пошуків або шляхом аналізу літературно-критичних фактів;
- **практичні заняття-конференції на одну із тем:**
 1. Зображення героя в «Києво-Печерському патерику»
 2. Історико-літературне значення діяльності Острозького гуртка.
 3. Філософські погляди Станіслава Оріховського-Роксолана.
- **мультимедійне представлення однієї з тем.**

11. Методи контролю

- **усне опитування** (за планами практичних занять)
- **контрольна робота**

Приклад контрольних завдань:

1. Поетична творчість Лазаря Барановича.
2. Проблематика, ідейна спрямованість, поезика драми «Милість Божа»
3. Творчість Герасима Смотрицького.

- **тести**

1. Як називають пам'ятку, при переписуванні якої змінюється манера викладу, композиція, зміст:

- а) список;
- б) редакція;
- в) літопис;
- г) патерик

2. Першим дослідником давньої української літератури був:

- а) Дмитро Чижевський;
- б) Михайло Максимович;
- в) Іван Вагилевич;
- г) Володимир Мономах

• **реферати:**

Теми рефератів:

1. «Повість временних літ» як одна з найдавніших оригінальних пам'яток давньої української літератури.
2. Образ Данила Галицького на сторінках «Галицько-Волинського літопису».
3. Провідні жанри ораторсько-проповідницької прози XI-XII ст.
4. Тематика, проблематика й ідейне багатство «Слова про Закон і Благодать» митрополита Іларіона.
5. Агіографічне письменство XIV-XVI ст.
6. Драматургія братських шкіл та освітніх товариств, її жанрові різновиди.

• **змістові модулі.**

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Денна форма

Поточне оцінювання та самостійна робота	Сума
Робота на заняттях – 50 балів Контрольна робота – 20 балів Тести – 15 балів Реферат – 15 балів	100

Заочна форма

Поточне оцінювання та самостійна робота	Сума
Робота на заняттях – 50 балів Тести – 30 балів Реферат – 20 балів	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів

Рівні навчальних досягнень	бали			Критерії оцінювання навчальних досягнень	
	за національною шкалою	шкала ECTS		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		2...5	1...100		
Високий	5	90 ... 100	A	Студент	
				Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.	Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
Добрий	4	70 ... 89	B C	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні	За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання.

				висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.	
Задовільний	3	50 ... 69	D E	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу.	Має елементарні нестійкі навички виконання завдання.
Низький	2	26 ... 49	FX	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускається суттєві помилки.	Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
Незадовільний	2	1 ... 25	F	Студент не володіє навчальним матеріалом.	Виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача

13. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Тести.

Зразок тестових завдань:

1. Давньою називають українську літературу, написану в період:

- а) XVIII-XIX ст. ;
- б) від давнини до XIX ст.;
- в) XIX-XX ст.

2. Апокрифи - це:

- а) вигадані небіблійні історії;
- б) не канонізовані книги Св.Письма;
- в) утаємничені християнські писання.

3. Контрольна робота.

Зразок контрольних завдань.

Варіант 1.

1. Історія відкриття, видання і вивчення «Слова о полку Ігоревім».
2. Байки Григорія Сковороди.
3. Письмовий аналіз тексту за схемою: Володимир Мономах.
Повчання дітям.

4. Програмові вимоги до екзамену:

1. Основні етапи вивчення давньої української літератури у XIX-XX столітті.
2. Біблія як Святе Письмо.
3. Творчість Климентія Зиновія.
4. "Слово о полку Ігоревім": літописні повісті про похід Ігоря (спільне і відмінне)
5. Сатирично-гумористичні віршовані оповідання ("Пекельний Марко", "Кирик", "Отець Негребецький").
6. Поезія І.Величковського як зразок українського бароко.
7. Композиція, проблема жанру, основна ідея твору "Слово о полку Ігоревім".
9. Джерела та складові частини Біблії, зміст
10. Періодизація давньої української літератури. Різні підходи до періодизації.
11. Творчість І.Некрашевича.
12. Києво-Печерський патерик: історія тексту, час виникнення, основні редакції, композиційна основа.
13. Загальна характеристика козацьких літописів XVIII ст.
14. Особливості давньої української літератури. Відомості про мову і правопис творів літератури X-XVIII ст.
15. Галицька-Волинський літопис: жанрова специфіка, питання авторства, ідейно-тематичний зміст.
16. Загальна характеристика полемічної літератури, її генезис, жанрові різновиди, місце в історії української літератури.
17. Лірика XVIII ста: тематика, мотиви.
18. "Велесова книга": проблема автентичності, зміст.
19. "Слово про законі благодать" митрополита Іларіона: історія твору, зміст, вияви творчої індивідуальності.
20. Літопис Самійла Величка: зміст, композиція, особливості поетики.
21. Основні етапи вивчення давньої літератури XIX-XX ст.
22. Літопис "Повість минулих літ": джерела, особливості композиції, ідейно-тематичний зміст.
23. Художня форма, джерела та зміст літопису Григорія Грабянки.
24. Київський літопис (XII ст): джерела, особливості композиції, зміст. Іван Франко про Київський літопис.
25. "Слова"-проповіді Кирила Туровського: жанрова специфіка, зміст, характеристика образів.
26. Творчість Івана Вишенського. Нові погляди на полемічну спадщину письменника. Образ Івана Вишенського у творчості Івана Франка.
27. Перекладна література, її жанри (апокрифи, житійні твори, патристика), принципи перекладу, художні особливості.
28. «Поученіє» Володимира Мономаха: жанрові особливості, композиція, зміст.
29. Творчість українських латиномовних поетів 16-17 ст.
30. Літопис Самовидця: питання авторства, історія публікації, джерела.
31. "Житіє і ходіння Данила, Руської землі ігумена": жанр, композиція, зміст.
32. Творчість Станіслава Оріховського.
33. Соціально-політичні обставини виникнення сатири ХУІІІ ст. як окремого жанру.
34. Києво-Печерський патерик: генезис, редакції, зміст.
35. Творчість Феофана Прокоповича: загальна характеристика.
36. Особливості композиції поетичної збірки Григорія Сковороди "Сад Божественних пісень". Роль біблійних мотивів та образів у збірці.
37. "Повість минулих літ": редакції, списки, авторство, зміст.

38. Паломницька література
39. Антиклерикальна сатира XVIII ст.: «Сатирична коляда», "Плач київських монахів".
40. Поетична та епістолярна творчість Івана Мазепи.
41. Біблійні притчі (старозавітні й новозавітні)
42. Лірика XVIII ст.: тематика, мотиви,
43. Загальна характеристика шкільної драми.
44. Життя і творчість Мелетія Смотрицького
45. Головні аспекти філософської прози Г.Сковороди ("Наркіс", "Розмова, звана Алфавіт чи Буквар світу"). Їхня трансформація у художній творчості.
46. Метафізична (духовна) лірика XVIII ст.: "Почаївський Богогласник".
47. "Басни Харківські" Г.Сковороди: генеза, джерела, тематика.
48. "Житіє і страданіє" Іллі Турчиновського як один із ранніх зразків автобіографічної прози. Трансформація образу Турчиновського у романі-триптиху Валерія Шевчука „Три листки за вікном“.
49. Герасим Смотрицький: життя і творчість.
50. Життя і творчість Івана Вишенського.
51. "Історія Русів" - найвизначніший історико-політичний трактат XVIII ст.: проблема авторства, зміст, характеристика образів, час написання.
52. Інтермедії до драми Г.Кониського "Воскресніє мертвих": тематика, характеристика образів.
53. Особливості композиції, історико-політична концепція „Розмови Великої Росії з Малоросією” Семена Дівовича.
54. Бароковий характер драми „Милість Божія...“. Роль і місце алегоричних персонажів у драмі.
55. Поняття "давня українська література". історія етноніму „Україна-український“
56. Драма-мораліте Григорія Кониського „Воскресеніє мертвих“: зміст, композиція, характеристика образів.
57. Образ Богдана Хмельницького у козацьких літописах.
58. Поетична та епістолярна творчість Івана Мазепи.
59. Творчість мандрівних дяків (мотиви, теми).
60. Інтермедія та Вертеп: їхня роль і значення у створенні нового українського театру.

14. Рекомендована література

Базова

1. **Білоус П.В.** Історія української літератури XI-XVIII ст.: Навч. Посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2009. – 424 с.
2. **Білоус П.В., Білоус О.П.** Українська література XI-XVIII ст.: навч.посібник. Для самостійної роботи студента. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 360 с.
3. **Українська література XI-XVIII ст.:** хрестоматія, за ред. П.В.Білоуса. – К.:ВЦ «Академія», 2011. – 688 с.

Допоміжна

1. Вozняк М. Історія української літератури: У 2 кн. – Львів, 1992; 1994.

2. Грицай М., Микитась В., Шолом Ф. Давня українська література. – К.: Вища школа, 1988.
3. Грушевський М. Історія української літератури: В 6 т., 9 кн. – Київ: Либідь, 1993-1996.
4. Єфремов С. Історія українського письменства. – К.: Феміна, 1995.
5. Полєк В. Історія української літератури Х-ХVII ст.: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 1994.
6. Сліпущко О. Софія Київська. Українська література Середньовіччя доби Київської Русі (Х-ХІІІ століття). – К.: Аконіт, 2002.
7. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль: Феміна, 1994.
8. Давня українська література: Хрестоматія / Упоряд. М. Сулима. – К.: Освіта, 1993. – 576 с.
9. Огієнко Іван. Українська культура. - К., 1918.
10. Пушик С. Дараби пливають у легенду. – К.: рад. письменник, 1990.
11. Шевчук В. Дорога в тисячу років. – К.: Дніпро, 1990. – 411 с.
12. Нудьга Г. На літературних шляхах (Дослідження, пошуки, знахідки). – К.: Дніпро, 1990. – 328 с.

15. Інформаційні ресурси

- a. <http://bukvoid.com.ua/>
- b. <http://litakcent.com/>
- c. <http://diasporiana.org.ua/category/ukrainica/page/75/>
- d. <https://kharkiv-nspu.org.ua/archives/category/novynky>

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет Імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

Проректор

„23” *серпень* 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української літератури 20-40-х років ХІХ століття

Освітня програма Українська мова і література
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність **014 Середня освіта**

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

Робоча програма **Історія української літератури 20-40-х років XIX століття**
складена для студентів

Спеціальність **014 Середня освіта** (Українська мова і література)

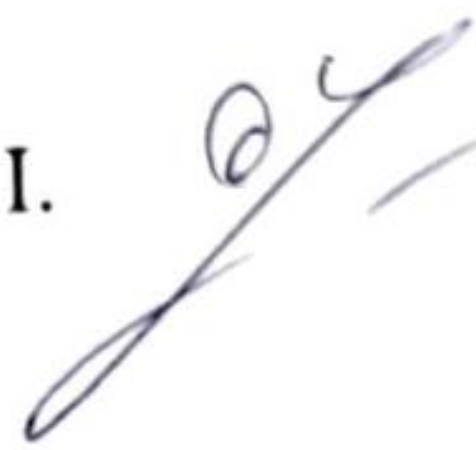
Розробник: професор кафедри української літератури, доктор філологічних наук Мафтин Н. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури філологічного факультету

Протокол № 1 від «27 серпня» 2019 р.

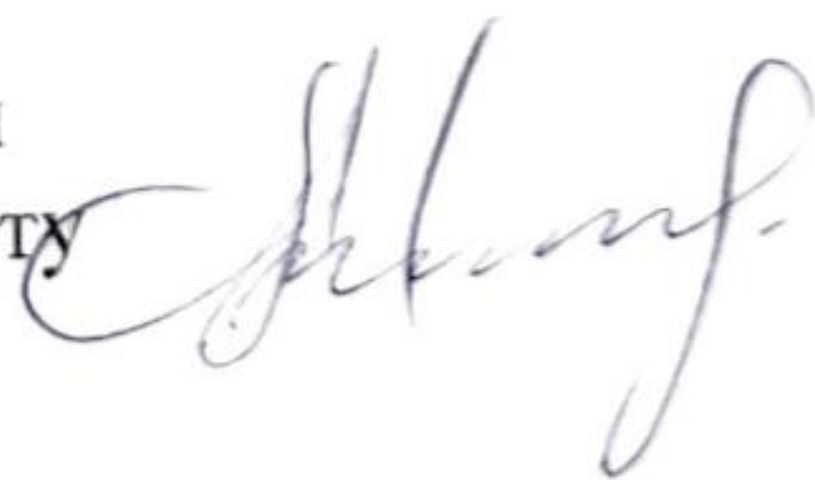
Завідувач кафедри

„27” серпня 2019 р. проф. Хороб С. І.

Схвалено методичною комісією філологічного факультету
Протокол від „1” 30 серпня 2019 р.

Голова методичної ради
філологічного факультету

доцент Мартинець А.М.

© _____, 2019__
рік

© _____, 2019__
рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка)	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 014.01.Українська мова і література	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		__2-й	__2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		__3-й	__3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	_12_ год.	12_ год.
		Практичні, семінарські	
		18_ год.	6_ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60_ год.	72_ год.
		Індивідуальні завдання: _ год.	
		Вид контролю: контрольні роботи, іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% до 67%

для заочної форми навчання – 10% до 90%

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української літератури (20-40 pp.XIX ст.)
Викладач (-і)	Професор Мафтин Наталя Василівна
Контактний телефон викладача	0509274390
Е-mail викладача	Natalimaftyn@gmail.com
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС - 3 (90год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http:// www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації. Дні проведення: понеділок, з 14.00 – до 17.00; середа: з 13.30 – по 17.00
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Історія української літератури 20-40-х років ХХ ст.» вивчається на другому курсі у третьому семестрі й присвячена вивченню літературного процесу, що відбувався в Україні на початку ХІХ ст., основних стильових напрямків цього періоду, творчості	

письменників, що сформували літературну спадщину періоду. Дана дисципліна є важливою в програмі навчання студентів-філологів, майбутніх педагогів, адже покликана дати їм знання про специфіку становлення нової української літератури.

3. Мета та цілі курсу

Дисципліна має на меті систематизувати й поглибити знання про історію української літератури кінця XVIII — початку XIX століття: особливості літературного процесу загалом і творчість його представників зокрема. Курс зорієнтований також на розкриття своєрідності суспільно-політичного і духовного життя в Україні у цей час, покликаний дати знання про творчі методи раннього етапу нової української літератури. Важливим завданням є висвітлення літературної діяльності, літературної спадщини талановитих особистостей, ідейно-художній аналіз їхніх творів, з'ясування оригінальності й новаторства, місця в художньому процесі доби, в контексті національної і світової літератури. Аналізується творчість письменників вказаного періоду, передбачено вивчення напам'ять художніх творів. Також завданням курсу є поглиблення знань з теорії літератури, розвиток практичних умінь аналізувати твір, удосконалення комунікативних здібностей, забезпечення фахової підготовки майбутніх педагогів. **Викладання курсу зорієнтовано на майбутню професійну діяльність студентів, тому до кожного практичного заняття включено завдання підготувати міні-презентацію «На допомогу майбутньому вчителю». Також на лекційних і практичних заняттях викладач звертає увагу на твори, внесені до шкільної програми.**

4. Результати навчання (компетентності)

В результаті вивчення курсу «Історія української літератури 20-40-х років XIX століття» студенти зможуть набути такі компетентності:

- здатність утверджувати національні й гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України;
- здатність аналізувати й оцінювати досягнення національної та світової культур; уміти виховувати й утверджувати любов і повагу до України, її державності, духовних цінностей в роботі майбутнього вчителя;
- здатність до реалізації власної траєкторії навчання протягом життя;
- здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації з настановою на практичне втілення в роботі майбутнього вчителя;
- поглибите вміння аналізувати літературний процес, аналізувати життєтворчість письменників, бачити визначальне у їхньому доробку (ідейно-тематичний зміст, проблематику, образну систему, художньо-стильові особливості тощо), вирізняти ознаки певних художніх методів у програмових творах і **застосовувати набуті вміння й навички в роботі вчителя;**
- збирати й аналізувати додаткову інформацію про певні літературні явища; - вести полеміку щодо складних, неоднозначних питань, пов'язаних із проблемами історико-літературного розвитку, діяльністю письменників, їхньою творчістю тощо; - **навчитися бачити творчість письменника з погляду майбутнього вчителя;**– удосконалите комунікаційну стратегію, здатність використовувати когнітивно-дискусивні вміння, здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, здатність виконувати власне дослідження, узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з дослідження обраної проблеми, викладання в школі;
- здатність **викладати українську літературу в школі на підставі особистісноорієнтованого, компетентнісного підходів;**
- здатність володіти навичками ведення дискусії й наукової полеміки, творчо й критично осмислювати мовно-літературну інформацію для вирішення теоретичних і практичних завдань у сфері професійної діяльності в закладах середньої освіти;
- уміння створювати рівноправний і психологічно позитивний клімат для ефективного навчання учнів, ефективною комунікації між учасниками освітнього процесу;
- дотримуватись правил наукової доброчесності

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Становлення нової української літератури.

Тема 1. Суспільні та культурні умови становлення нової української літератури (1798-1840 рр. XIX ст.). І.П. Котляревський – перший класик нової української літератури.

Розкрити основні ідейно-естетичні закономірності та своєрідність становлення нової української літератури; проаналізувати комплекс взаємодії традицій і новаторства у цілісному контексті національної культури та історії.

Тема 2. Бурлескна поезія. Поема І. П. Котляревського «Енеїда». Котляревщина..Бурлескно-реалістична поезія. Байки П. Гулака-Артемівського, Є. Гребінки, Л. Боровиковського.

Розкрити своєрідність жанрової системи української літератури перших десятиріч XIX ст., ідеологічні та естетичні риси бурлескної літератури. Жанр твору Котляревського, сюжет. Народність поеми . Природа сміху в «Енеїді» Котляревського.Ідеологічні та естетичні риси котляревщини.Творчість наслідувачів Котляревського (К. Думитрашко, П. Білецький-Носенко, Я. Кухаренко, М. Макаровський).

Роль жанру байки в поглибленні народності, демократизму новочасної української літератури. Ідейно-тематична та жанрова своєрідність української байки початку XIX ст.. Творче опрацювання П. Гулаком-Артемівським сюжету байки І.Красіцького. Антикріпосницьке звучання байки «Пан та Собака». Тематика байок Є. Гребінки. Гумористично-жартівливий характер байок Л. Боровиковського.

Тема 3. Перші зразки нової української прози. Проза Г. Квітки-Основ'яненка як етап розвитку нової літератури.

Закономірності розвитку української прози в перші десятиліття XIX ст. Роль і місце Г. Квітки-Основ'яненка в становленні нової прози. Літературно-естетичні погляди письменника. Поділ прози Г. Квітки-Основ'яненка за жанрово-стильовими ознаками. Особливості творчого методу прозаїка. Специфіка стилю Г. Квітки-Основ'яненка..

Контрольна робота

Змістовий модуль 2.

Тема 4. Романтизм як напрям у світовій культурі. Романтизм в українській літературі перших десятиліть XIX ст.

Романтизм як епоха в художньому розвитку людства.Основні світоглядні засади романтизму, своєрідність його естетики й поетики.Специфіка українського літературного романтизму.Основні тематично-стильові напрями українського романтизму: фольклорний, фольклорно-історичний, громадянський та психологічно-особистісний..Становлення українського романтизму: українська преромантична історіографія, фольклористичні студії.Українські школи в польській та російських літературах.

Тема 5. Українська романтична поезія.

Діяльність харківського гуртка романтиків І. Срезневського. Тематика балад, народнопісенні мотиви лірики, тропіка Л. Боровиковського. Художній історизм поетичної творчості А. Метлинського. Громадянські мотиви поетичних збірок М. Костомарова. Інтимний характер романсової лірики В. Забіли. Жанрове різноманіття романтичної поезії М. Петренка.

Тема 6..Культурно-літературне відродження на західноукраїнських землях.

Громадська діяльність і літературна творчість чільних представників гуртка "Руська трійця". Альманах «Русалка Дністровая»: історія видання, зміст, естетичне значення. Жанрово-тематичний спектр лірики М. Шашкевича.. Поетична творчість Я. Головацького, І. Вагилевича, М. Устияновича і А. Могильницького.

Тема 7. Романтична проза. Художнє втілення української тематики у творчості Є. Гребінки. Ранні повісті та оповідання П. Куліша та М. Костомарова. Початки прози в західноукраїнській літературі

Шляхи утвердження романтизму як творчого методу в системі української прози. Преромантична художня проза. Повісті Є. Гребінки «Ніжинський полковник Золотаренко» та «Чайковський». «Огнений змій» П. Куліша: психологічний аналіз крізь призму фольклорно-романтичної умовності. Розмаїття тематики прози М. Костомарова. Повість «Черниговка». Новела «Олена» М. Шашкевича: «фольклорний історизм» і казкова умовність. «Мість верховинця» Миколи Устияновича: синтез романтичних і просвітительських морально-психологічних уявлень.

Тема 8. Становлення і розвиток нової української драматургії

Становлення і розвиток нової драматургії. Творчість І. Котляревського. Жанрово-композиційні особливості «Наталки Полтавки». Основа конфлікту п'єси. Вплив ідей просвітницького реалізму. Водевіль «Москаль-чарівник»: утвердження позастанової цінності людської особистості. Драматургія Г. Квітки-Основ'яненка.. Характер конфлікту п'єси «Сватання на Гончарівці». Система образів. Філософсько-естетичні основи української романтичної драми. Драматургія М. Костомарова («Сава Чалий», «Переяславська ніч»).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	3	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Становлення нової української літератури.													
Тема 1. Суспільні та культурні умови становлення нової української літератури.		2				4		1				2	

Тема 2. Бурлескна поезія. «Енеїда». І. Котляревського Котляревщина. Бурлескно-реалістична поезія. Байки П. Гулака-Артемівського, Є. Гребінки, Л. Боровиковського		2	4			10		3	2			5
Тема 3. Перші зразки нової української прози. Проза Г. Квітки-Основ'яненка як етап розвитку нової літератури.		2	4			10		2	2			5
Разом за змістовим модулем 1		6	8			24						12
Змістовий модуль 2. Романтизм в українській літературі перших десятиліть XIX століття												
Тема 4. Романтизм в українській літературі перших десятиліть XIX ст.		2	4			8		4	2			10
Тема 5. Українська романтична поезія. Романтична проза		2	2			10		2				10
Тема 6. Романтична поезія Західної України. Романтична проза		2	2+			8		2				10
			2									
Тема 7. Становлення і розвиток нової української драматургії.						10						10
Разом за змістовим модулем 2		6	10			36		6				30
Усього годин		12	18			60		12	6			72
Підсумковий контроль (іспит)												

6. Теми практичних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	«Енеїда» І. Котляревського. Жанр, сюжет, природа сміху.	2
2	«Енеїда» І. Котляревського і літ. процес початку XIX ст. Котляревщина. Бурлескно-реалістична поезія. Байки П. Гулака-Артемівського, Є. Гребінки, Л. Боровиковського	4
3	Творчість Г. Квітки-Основ'яненка і становлення нової української прози	2
4	Романтизм в українській літературі перших десятиліть XIX ст. Естетична природа. Школи укр. романтизму. Українська романтична балада. Особистісно-психологічна лірика укр. ром. поезії Культурно-літ. відродження на західноукраїнських землях.	4
5	Українська романтична проза. Становлення нової драматургії.	4

6	Контрольна робота	2

7. Теми практичних занять (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Бурлескна поезія. Поема І. П. Котляревського «Енеїда» як перший твір нової української літератури. Жанр, сюжет.	2
	Природа сміху в поемі І. Котляревського «Енеїда». Народність поеми.	
2	Естетична своєрідність українського романтизму 20-40-х рр. ХІХ ст. Українська романтична поезія. Українська романтична проза.	2
	Жанрове багатство української романтичної поезії. Розвиток української романтичної балади. «Руська трійця».	
3	Творчість Г. Квітки-Основ'яненка і становлення нової української прози. Сентиментально-реалістичні повісті Г. Квітки-Основ'яненка	2

8. Самостійна робота (денна форма навчання)

Змістовий модуль 1. – 24 год

Самостійна робота – 8 год.

Вивчити напам'ять уривки з поеми І.Котляревського "Енеїда" /напам'ять уривки: 1/ Від "Еней був парубок моторний..." до "П'ятами з Трої наживав"; 2/Із третьої частини від "Тепер Еней убрався в пекло..." до "Що людям льготи не давали і ставили їх за скотів"

Законспектувати розділ “Філософські й ідейно-естетичні основи художніх напрямів і течій” (М.Т.Яценко).

Опрацювати:

Гончар О. Просвітительський реалізм в українській літературі. Жанри та стилі. – К., 1989.

Література:

Історія української літератури ХІХ століття: У 3 кн. – Кн. 1/ За ред. Яценка М. Т. – К.: Либідь, 2005. – с.88 – 127.

Самостійна робота. – 8 год.

1. Законспектувати послання П.Гулака-Артемівського “Писулька до того, котрий що божого місяця Українського гінця по всіх усядах розсилає”.

2. Прочитати “Горпинида, чи Вхопленая Прозерпина” П.Білецького-Носенка та “Жабомишодраківка” К.Думитрашка. Вміти визначати елементи бурлеску і ознаки травестійної літератури.
3. Вивчити напам’ять байки П.Гулака-Артемовського (на вибір) та Є.Гребінки («Ведмежий суд»)

Література:

Українська дожовтнева байка: Антологія. – К., 1966.

Бурлеск і травестія в українській літературі першої половини ХІХ ст. – К., 1959.

Самостійна робота – 8 год.

Опрацювати монографію В. Неборака «Перечитана «Енеїда»». **Підготувати презентацію «На допомогу вчителю» (Вивчення «Енеїди» І.П. Котляревського в школі)**

Змістовий модуль №2. – 36 год

Самостійна робота. – 12 год.

Завдання: 1. Підготувати реферат на одну із тем: “Картина двосвітності у творах українських романтиків”; “Романтичний культ “старини” в українському романтизмі”; “Тема митця-пророка у творах українських романтиків”.

2. Самостійно опрацювати прозові твори Є.Гребінки "Рассказы пирятинца", "Братья", "Кулик", "Записки студента", "Путевые записки зайца", "Сеня", "Иван Иванович", "Доктор"

3. Ознайомитися із науковою спадщиною М.Костомарова:

- законспектувати статтю «Две русские народности»,
- законспектувати один із розділів праці «Слов’янська міфологія» (за вибором студента). **Підготувати презентації «На допомогу вчителю» («Руська трійця»: історичні умовидіяльності); «Альманах «Русалка Дністровая»»**

Самостійна робота. – 12 год

Завдання:

1. Ознайомитися з діяльністю “чеських будителів”. Визначити зв’язок між їх діяльністю і діяльністю “Руської трійці”.
2. Простежити, з яких мов перекладають автори “Русалки Дністрової” і пояснити причини звернення до саме цих мов. Пояснити, чому для перекладів підбираються твори відповідних жанрів і тематики.
3. Спробувати пояснити причини звернення учасників “Руської трійці” до “Краледворського” і “Зеленогорського рукописів” і знати роль вказаних творів у загальнослов’янському відродженні.
4. Законспектувати статтю І.Франка “М.Шашкевич і галицько-руська література” // Франко І.Я. Збір. тв.: У 50 т. – Т.29. – К., 1980. – С.249-257.

Самостійна робота. – 12 год.

Завдання:

1. Опрацювати твори Г. Квітки-Основ’яненка російською мовою: “Пан Халявский”, “Ярмарка”, Приезжий из столицы”, “Дворянские выборы”.
2. Визначити просвітительські ідеї в драматургії письменника (письмове повідомлення)

3. Пояснити, як реалізується принцип “бити у минулому сучасне” у романі “Пан Халявський”.
4. Підготувати презентацію «На допомогу вчителю» («Маруся» Г.Квітки-Основ'яненка: стильові особливості)

Література:

Гончар О. Просвітительський реалізм в українській літературі. Жанри та стилі. – К., 1989.

Дорошкевич О. Г.Ф.Квітка-Основ'яненко //Дорошкевич О. Реалізм і народність української літератури ХІХ ст. – К., 1986.

Кичигін В. Від народнопоетичних форм до художнього цілого повісті ...//Розвиток жанрів в українській літературі ХІХ – початку ХХ ст. – К., 1986.

Трофименко В. Творчість Г.Ф.Квітки-Основ'яненка і західноєвропейська просвітительська естетика. – Суми, 2000.

Янищук О. Григорій Квітка-Основ'яненко в духовній історії України. – Тернопіль, 2003.

Завдання:

1.Підготувати реферат: «Сценічне життя «Наталки Полтавки»» та «Москаля-чарівника».Презентація «На допомогу вчителю («Драматургія І. Котляревського»»)

2. Законспектувати монографію: Івашків В. Українська романтична драма 30-х-80-х років ХІХ ст. – К.: Наук. думка, 1990. – С. 14-17.

8. Самостійна робота (заочна форма навчання)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вивчити напам'ять уривки з поеми І.Котляревського "Енеїда" /напам'ять уривки: 1/ Від "Еней був парубок моторний..." до "П'ятами з Трої наживав"; 2/Із третьої частини від "Тепер Еней убрався в пекло..." до "Що людям льготи не давали і ставили їх за скотів та одну народну пісню із п'єси “Наталка Полтавка”.	4
2.	Написати твір на одну з тем: “Утілення патріотизму, вірності обов'язку, мужності та солідарності в образах Енея, троянців, Низа та Евріала” або “І «Енеїди» владний сміх...”.	4
3.	Вивчити напам'ять байки П.Гулака-Артемівського та Є.Гребінки.	1
4.	Написати твір-роздум на одну із тем: “Герої повістей Г.Квітки-Основ'яненка – щасливі люди? (!)” або “Духовна краса людини із народу в повісті Квітки “Маруся””.	4
5.	Підготувати реферат на одну із тем: “Г.Квітка і М.Гоголь”, “Просвітницькі тенденції в бурлескно-реалістичній прозі Г.Квітки-Основ'яненка”. «Культурницька діяльність Г. Квітки-Основ'яненка». «Просвітительський (ранній) реалізм і його вияви у прозі Квітки-Основ'яненка»	4

6.	Написати контрольну роботу.	5
7.	Підготувати реферат на одну із тем: “Картина двосвітності у творах українських романтиків”; “Романтичний культ “старини” в українському романтизмі”; “Тема митця-пророка у творах українських романтиків”.	4
8.	Підготувати реферат на тему: “Типологічна спорідненість прози Є.Гребінки та А.Чехова у розробці тем із життя чиновництва”	4
9.	Вивчити напам’ять одну поезію Є.Гребінки (“Човен” або “Українська мелодія”).	2
10.	Вивчити напам’ять поезії М.Петренка “Небо” та В.Забіли “Гуде вітер вельми в полі”.	2
11.	Підготувати реферат на тему: “Літературна й фольклорна традиції у творчості М.Петренка”.	2
12.	Підготувати реферат на одну із тем: Інтерпретація українських мотивів у зарубіжній літературі (“Мазепа” Дж.Байрона, “Мазепа” В.Гюго, “Мазепа” Ю.Словацького, “Думи” К.Рилєєва, “Полтава” О.Пушкіна).	5
13.	Підготувати реферат чи повідомлення на одну із тем: 1)“Роль народної демонології в художньому світі українських повістей М.Гоголя”, 2)“Особливості романтичної фантастики у творах Гоголя”, 3) “Поетичний образ української природи у творах Гоголя”.	5
14.	Законспектувати статтю І.Франка “М.Шашкевич і галицько-руська література” // Франко І.Я. Збір. тв.: У 50 т. – Т.29. – К., 1980. – С.249-257. Підготувати повідомлення: «Діячі «Руської трійці» як інтерпретатори «Слова о полку Ігоревім»».	4
15.	Підготувати реферат чи повідомлення на одну із тем: “Алегоричний образ “путі на полонину” в однойменній поемі М.Устияновича”, “Своєрідна концепція історичного минулого в романтичній поемі А.Могильницького “Скит Манявський”, “Княжа доба як позитивний контраст до сучасності (на матеріалі історичних поезій М.Устияновича)”, “Кохання й соціальна нерівність у повісті М.Устияновича “Месть верховинця””.	5
16.	Підготувати реферат: «Сценічне життя «Наталки Полтавки»» та «Москаля-чарівника»	5
17.	Написати контрольну роботу	5
18.	Законспектувати статтю І.Франка “М.Шашкевич і галицько-руська література” // Франко І.Я. Збір. тв.: У 50 т. – Т.29. – К., 1980. – С.249-257.	3
19.	Опрацювати прозові твори Є.Гребінки "Рассказы пирятинца", "Братья", "Кулик", "Записки студента", "Путевые записки зайца", "Сеня", "Иван Иванович", "Доктор"	4

Перевірка виконання завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, відбувається за такою схемою:

1. Опитування на практичних.
2. Підсумковий тест за 1-й модуль (включені деякі питання, що виносилися на самостійне опрацювання).
3. Перевірка конспектів і співбесіда під час індивідуальної роботи зі студентами (згідно з графіком).

10. Методи навчання

Лекція, у тому числі проблемна, інтерактивна, лекція-конференція, відеолекція, дискусія, практичне заняття з презентацією, інтерпретація художнього тексту, дидактичні ігри, тестові завдання, наукова доповідь, брейнстремінг, відеопрезентації, робота в командах та ін.

11. Методи контролю

Контроль рівня знань студентів здійснюється у два етапи: на практичних заняттях шляхом поточного оцінювання, яке включає і перевірку самостійної роботи студентів, оцінювання тестових робіт, контрольної роботи, та шляхом написання екзаменаційної роботи.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи (див. пункт «9.3. Види контролю» Положення ...). Загальні 100 балів включають: 50 балів за практичні заняття, 50 балів за іспит

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, інструктивно-методичні матеріали до практичних занять, текстові та електронні варіанти тестів для поточного контролю знань, перелік демонстраційних навчально-методичних матеріалів

14. Рекомендована література

Базова

1. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. – К., 2003. – 632 с.
2. Гром'як Р. Історія української літературної критики (від початків до кінця ХІХ ст.). – Тернопіль, 1999. – 223 с.
3. Зеров М. Українське письменство ХІХ ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990. – 598 с.
4. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини ХІХ століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 392 с.
5. Історія української літератури ХІХ ст.: У 3-х кн. – Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. – К.: Либідь, 1995. – 368 с.
6. Історія української літератури (Перші 10-річчя ХІХ століття): Підручник / П.П.Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик. та ін. – К., 1992. – 512 с.
7. **Мафтин Н.В., Вівчарик Н.М. Історія української літератури 20-40-х років ХІХ ст. Методичні рекомендації до курсу. Івано-Франківськ. 2019. 114 с.**

Додаткова література

1. Аврахов Т.Г. Класик нової української літератури (Про П.П.Гулака-Артемівського) // Українська мова і література в школі. – 1990. – №1. – С.84-86.
2. Айзеншток І. Українські поети-романтики // Українські поети-романтики 20-40-х років ХІХ ст. – К., 1968.
3. Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну. – К., 1993.
4. Білецький О. Українська проза першої половини ХІХ ст. (від видання Квітки до прози “Основи”) // Від давнини до сучасності: У 2 т. – К., 1960. – Т.1.
5. Білецький О.І. Українська література серед інших літератур світу // Білецький О.І. Збір. праць: У 5 т.-К., 1965. – Т.2.
6. Бондар М. Діалог з історичним часом: формування нової української літератури // Київська старовина. – 1999. – №5.
7. Вільна Я. Григорій Квітка-Основ'яненко «Не формула на двох ногах» // Українська мова і література. – 2005. – №2-3. – С.7-8.
8. Вінок Маркіянові Шашкевичу. Поезії, статті, виступи, хроніка. – К., 1987.
9. Волинський П.К. Іван Котляревський. Життя і творчість. 3-тє вид. – К., 1969.
10. Волинський П.К. Український романтизм у зв'язку з розвитком романтизму в слов'янських літературах // Волинський П. З творчого доробку. – К. 1973.
11. Герасименко В. Анатолій Свидницький. Літературний портрет. – К., 1959.
12. Гнідан О. Мотиви лірики Амвросія Метлинського (Аналіз в аспекті творчого методу) // Гнідан О. Історія української літератури ХІХ – початку ХХ століття: Практичні заняття. – К., 1987.
13. Гончар О. Зачарований небом: Романтичний світ Михайла Петренка // Слово і час. – 1997. – №11-12. – С.21-25.
14. Гончар О.І. Григорій Квітка-Основ'яненко. Життя і творчість. – К., 1969.
15. Гончар О.І. Григорій Квітка-Основ'яненко. Семінарій. – К., 1974.
16. Гундорова Т. Повернений Рим, або «Енеїда» Котляревського // Сучасність. – 2000. – №4.
17. Деркач Б. Крилов і розвиток жанру байки в українській дожовтневій літературі. – К., 1977.

18. Деркач Б. Павло Білецький-Носенко. Життя і творчість. – К., 1988.
19. Деркач Б.А. Байкарська спадщина Левка Боровиковського // Радянське літературознавство. –1975.–№1. –С.50-63.
20. До 200-річчя «Енеїди» (Ряд статей) // Слово і час. –1998.–. №12. – С.32-39.
21. Єфремов С. Історія українського письменства. - К., 1995.
22. Задорожна Л. Євген Гребінка: Літературна постать. – К., 2000.
23. Зубков С. Григорій Квітка-Основ'яненко. Життя і творчість.–К., 1978.
24. І.П.Котляревський - перший класик нової української літератури: 3б. наук. статей: У 2 ч.– Полтава, 1998.
25. Іван Котляревський у документах, спогадах, дослідженнях.–К., 1969.
26. Іван Петрович Котляревський. Життя і творчість в ілюстраціях і документах.– К., 1961.
27. Івашків В.М. Українська романтична драма 30-80-х років ХІХ ст.– К., 1990
28. Історія української літератури: У 8 т. - Т.2. - Т.3. - К., 1967.
29. Історія української літературної критики. Дожовтневий період.—К., 1988.
30. Історія української літературної критики: Дожовтневий період / За ред.. П.М.Федченка.- К., 1988.
31. Калениченко Н. Українська література ХІХ ст.. Напрями, течії. – К., 1977.
32. Камінчик О. Поетика української романтичної лірики: Проблеми просторової організації поетичного тексту. – К., 1998.
33. Квітка-Основ'яненко Г. Зібрання творів: У 7 т.– К., 1978-1981.
34. Квітка-Основ'яненко Г. Твори: У 8 т.– К., 1968-1970.
35. Кирилюк Є. Іван Котляревський: Життя і творчість.–К., 1981.–286с.
36. Кирилюк Є. Невідома збірка творів Віктора Забіли // Кирилюк Є. Слово, віддане народові. –К., 1972.
37. Ковалець Л. Про Квітчину «Сердешну Оксану» і не лише про неї // Дивослово. – 1998.– №5.– С.8-10.
38. Ковалець Л. Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника. - К., 2011.
39. Комаринець Т.І. Ідейно-естетичні основи українського романтизму.–К., 1983.
40. Костомаров М.І. Твори: У 2 т.–К., 1990.
41. Котляревський І.П. Повне зібрання творів: У 2 т. –К., 1952-1953.
42. Крижанівський С. “Украинские мелодии” Миколи Маркевича в початках українського романтизму ХІХ ст. // Сучасність. – 1993. – № 2.
43. Куліш П. Вибрані твори.–К., 1969.
44. Куліш П. Твори. У 2 т.–К., 1989.
45. Куценко Л. Байка П.Гулака-Артемівського «Пан та Собака» : національне в соціальному змісті твору // Дивослово. –2003. –№8.– С.2-3.
46. Куценко Л. Байка П.Гулака-Артемівського «Пан та Собака» : національне
47. Кучинський М. Де ж справжня «Наталка Полтавка»? // Київська старовина. –1994.– №5.– С.98-99.
48. Лаврова В.І. Духовність образу Сави Чалого з однойменної драми М.Костомарова // Літературознавство, «Просвіта» і духовний ідеал українця: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції.– Кривий Ріг, 1994.– С.26-27.
49. Лаврова В.І. Духовність образу Сави Чалого з однойменної драми М.Костомарова // Літературознавство, «Просвіта» і духовний ідеал українця: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції.– Кривий Ріг, 1994.– С.26-27.
50. Лагода В. Невідомий Іван Котляревський // Вітчизна. –1994. – №9-10. – С.134-143.
51. Лімборський І. Оссіанізм в українській літературі // Всесвіт. – 1999. – №5-6. – С. 141-146.
52. Лімборський І. Сентименталізм в українській літературі. – К., 1996.
53. Лобас П. До історії видання та постановки на сцені творів І.П.Котляревського //Архіви України. –1969.– №4.–С.72-78.
54. Маркіян Шашкевич, Іван Вагилевич, Яків Головацький. Твори.– К., 1982.

55. Мороз Л. Задля Надії і Перспективи: Про трагедії М.Костомарова «Сава Чалий», «Переяславська ніч» // Літературний Львів. –1998. –Ч.67-68.– С.37.
56. Назар М. Пісня у драмі-опері І.Котляревського «Наталка Полтавка» // Дивослово.– 1996. –№9. –С.46-49.
57. Наливайко Д.С. Искусство: Направления, течения, стили.– К., 1981.
58. Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років XIX ст.–К., 1988.
59. Нахлік Є.К. Поетичний світ Шашкевича-романтика // Радянське літературознавство.– 1984.– №8.
60. Нахлік Є.К. Творчість Івана Котляревського.– Львів, 1994.
61. Неборак В. Перечитана «Енеїда». - Львів, 2001.
62. Нудьга Г. Українська балада (З теорії та історії жанру). – К., 1970.
63. Петраш О. «Руська трійця»: М.Шашкевич, І.Вагилевич, Я.Головацький та їхні літературні послідовники.–К., 1972.
64. Пільгук І.І. Початки романтизму в українській літературі і творчість М.І.Костомарова // Пільгук І.І. У пошуках художньої правди.– К., 1969. –С.52-73.
65. Попович М. Нарис історії української культури України. – К., 2001. – 727 с.
66. Романтизм: між Україною та Польщею. – К., 2003.
67. Руднев Е. Іван Котляревський (Знане й незнане) // Слово і час. –1997.– №1.–С.59-68.
68. Русалка Дністровая. Документи і матеріали. –К., 1989.
69. Сарбей В. Україна крізь віки: У 15-ти т. Національне відродження України. – К., 1999. – Т.9. – 335 с.
70. Сверстюк Є. На святі надій: Вибране. – К., 1999. – 784 с.
71. Свидницький А. Роман, оповідання, нариси / Передмова П.Хропка.–К., 1985.
72. Сиваченко М. Анатолій Свидницький і зародження соціального роману в українській літературі.– К., 1962.
73. Сивокінь Г. І.Котляревський на тлі сучасної йому європейської літературної думки // Дивослово.–2003.–№12.– С.2-3.
74. Скоць А. «Наталка Полтавка» І.Котляревського // Українське літературознавство. – Львів, 1981.– Вип.37. –С.133-143.
75. Слоньовська О. «Гетьмани, гетьмани, якби-то ви встали...» Аналіз роману П.Куліша «Чорна рада» // Дивослово. –1994. –№12.– С.11-16.
76. Слоньовська О. І «Енеїди» владний сміх... // Українська мова та література. –1999.– №48. –С.2-4.
77. Смілянська В.Л. Літературна творчість Миколи Костомарова // Костомаров М.І. Твори: У 2 т.– К. 1990.– Т.1.
78. Сулима М. «Наталка Полтавка» й українська драматургія ХУІІ-ХУІІІ ст. // Київська старовина. –1998.– №5.
79. Ткачук М. Лірика Маркіяна Шашкевича. –Тернопіль, 1999.
80. Ткачук М. Український характер в «Енеїді» Котляревського // Київська старовина. – 1994.– №5.– С.92-96.
81. Трофименко В. Творчість Г.Ф. Квітки-Основ'яненка і західноєвропейська просвітительська естетика. – Суми, 2000.
82. Українські поети-романтики. Поетичні твори.–К., 1987.
83. Федченко П. Літературна критика на Україні 1-ї половини XIX ст. – К., 1982.
84. Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 року // Франко І. Збір. творів: У 50 т. Т.41.- К. 1984.
85. Франко І. Поезії Віктора Забіли // Збір. творів: У 50 т.– К., 1982.–Т.37
86. Франко І. Шашкевич і галицько-руська література // Збір. тв. у 50-т.– Т.29.–С.249-258.
87. Хропка П. Біля джерел української реалістичної поезії (10-40-ві роки XIX ст.). – К., 1972.
88. Хропка П.П. Іван Котляревський. Біографічний нарис.–К.,1969.
89. Хропка П.П. Українська драматургія I половини XIX ст.–К., 1972.
90. Чемерис В. Вічна тайна Михайла Петренка, маловідомого поета, який на віки став

- відомим // Літературна Україна.– 2003. –20 березня.
91. Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму. - Тернопіль, 1994.
 92. Шубравський В. Від Котляревського до Шевченка (Проблема народності української літератури). – К., 1976.
 93. Ятищук О. Григорій Квітка-Основ'яненко в духовній історії України.– Тернопіль, 2003.
 94. Яценко М. Гердеризм і українська літературно-теоретична думка доби романтизму // Українська література в системі літератур Європи і Америки (XIX–XX). – К., 1997.
 95. Яценко М. Питання реалізму і позитивний герой в українській літературно-естетичній думці першої половини XIX ст.. – К., 1979.
 96. Яценко М. У пошуках гуманістичного ідеалу: До 200-річчя з дня народження Г.Квітки-Основ'яненка // Дніпро.– 1978.– №11.– С.134-138.
 97. Яценко М. Українська романтична поезія 20-60-х років XIX ст. // Українські поети-романтики. Поетичні твори. – К., 1987.
 98. Яценко М.Минуле проростає в сучасність (Романтична драматургія М.Костомарова) // Слово і час. –1992.– №5. –С.1-8.
 99. Яценко М.Т. На рубежі літературних епох.– К., 1977.

Література для підготовки презентацій «На допомогу майбутньому вчителю»

1. Азьомов В. Ви Наталка Полтавка? Давайте познайомимося. Спроба герменевтичного аналізу п'єси І. П. Котляревського «Наталка-Полтавка». *Всесвітня література та культура*. 2010. № 1. С. 23-29.
2. Амерханян С. Розвиток критичного мислення учнів на уроках української мови та літератури. *Дивослово*. 2017. № 10. С. 2-8.
3. Андрусенко В. Роздуми про урок літератури в системі сучасних стратегій освіти. *Педагогічна думка*. 2009. № 3. С. 16-22.
4. Андрусенко В. Чи здатні ви до співпереживання? Про специфіку аналізу лірики в школі. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 1. С. 36-48.
5. Бабійчук Т. Будьмо успішними! (Заняття з української літератури: через відеофрагменти-до творчості, ефектності, ефективності). *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2006. № 7-8. С. 34-39.
6. Бабійчук Т. Відеофрагмент (міні-екранізація) як результат літературного проекту. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2006. № 11. С.19-20.
7. Байчук Т. Застосування елементів методики Кейс на уроках української літератури під час вивчення прозових творів. *Українська мова і література в школі*. 2006. № 3. С. 30-32.
8. Балагура Т. Література, що формує особистість і вчить самореалізації. Орієнтовне календарно-тематичне планування уроків української літератури у 9 класі. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 11. С. 34-48.
9. Баранник Н. Тематичні контрольні роботи з української літератури. *Дивослово*. 2007. № 9. С. 30-35.
10. Башманівська Л. Практикум з методики викладання української літератури [Текст]: навч.-метод. посібник. К. : Слово, 2013. 144 с.

11. Бійчук Т. Функції відеофрагментів на заняттях з української літератури. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2007. № 1. С. 16-19
12. Бондар Є. Виховання добра й толерантності на уроках української літератури. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 19-21. С. 19-25.
13. Бондаренко Ю. Вивчення образів-персонажів літературних творів за рівнями структури особистості. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 4. С. 33-38.
14. Бондаренко Ю. Види навчальних матеріалів з української літератури, напрями і шляхи їх вивчення. *Українська мова й література в школах України*. 2017. № 4. С. 15-20.
15. Бондаренко Ю. Види навчальних матеріалів з української літератури, напрями і шляхи їх вивчення. *Українська мова й література в школах України*. 2016. № 12. С. 7-12.
16. Бондаренко Ю. Комбінована структура шляхів аналізу літературного твору в школі. *Українська мова й література в школах України*. 2017. № 12. С. 20-25.
17. Бондаренко Ю. Мета уроку української літератури: аспектуальний вимір. *Дивослово*. 2016. № 11. С. 10-14.
18. Бондаренко Ю. Пообразний аналіз: зміст, загальні принципи, види характеристик. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 3. С. 12-18.
19. Бондаренко Ю. Предметоцентризм у викладанні літератури. *Дивослово*. 2017. № 4. С. 15-18.
20. Бондаренко Ю. Самостійна робота як спосіб реалізації загальнодидактичних та методико-літературних завдань. *Дивослово*. 2018. № 1. С. 23-27.
21. Бондаренко Ю. Тема уроку української літератури: аспектуальний вимір. *Дивослово*. 2016. № 6. С. 15-18.
22. Бондаренко Ю. Узагальнення і систематизація на уроках літератури. *Дивослово*. 2018. № 12. С. 37-42.
23. Бондаренко Ю. Формування історичного мислення школярів під час аналізу мови художніх творів. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 8. С. 30-34.
24. Бондаренко Ю. Характеристика літературних героїв за рисами внутрішнього світу. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 3. С. 35-39.
25. Бондаренко Ю. Шляхи аналізу літературних творів як усвідомлена учнями навчальна технологія. *Українська мова й література в школах України*. 2016. № 6. С. 18-22.
26. Бурко О. Загадка українського літературного бароко: [вивчення барокової лірики в 9 класі]. *Дивослово*. 2010. № 10. С. 41-47.
27. Василюк О. Методика проведення бінарних уроків української літератури та історії України в 9 класі, на прикладі творчості Т. Г. Шевченка. *Історія в рідній школі*. 2015. № 9. С. 29-31.

28. Василюк О. Міжпредметні зв'язки історії України та української літератури: бінарний урок. *Історія в школі*. 2018. № 6-7. С. 46-49.
29. Вережак Г. Вивчення народного мистецтва на уроках рідної мови та літератури. *Хрестоматія з гуцульщинознавства [Текст]* / автор передм. П. Лосюк. Косів : Писаний Камінь, 2001. С. 37-43.
30. Вертій О. З'ясування народних джерел творчості письменника в школі. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 5. С. 15-31.
31. Вертій О. Особливості формування і становлення національних підстав методики вивчення української літератури: [стаття друга]. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2013. № 1. С. 45-48.
32. Вінглівська Н. Методи і прийоми інтерактивного навчання на уроках української мови та літератури. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 16-18. С. 84-90.
33. Вітковська М. Елементи народної педагогіки на уроках словесності. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2013. № 33. С. 2-5.
34. Волошина Н. Вивчення поеми «Енеїда» І. Котляревського у взаємозв'язках з образотворчим мистецтвом. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. № 12. С. 2-6.
35. Голик О. Образ Івана Котляревського у творчості Тараса Шевченка: поетичній, прозовій, малярській. *Українська мова й література в школах України*. 2019. № 3. С. 39-43.
36. Гордієнко О. Ознайомлення старшокласників зі сценічним втіленням драматургії (на уроках української і зарубіжної літератури). *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. № 1. С. 11-13.
37. Гордієнко О. Проблеми порівняльного вивчення творів зарубіжної та української літератури. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2007. № 7. С.26-29.
38. Грабовська С. Біблія і українська література: [методика викладання української літератури]. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2010. № 10. С. 34-39.
39. Греб В. Подорож у дитинство Григорія Сковороди-видатного мандрівника, філософа, письменника, учителя. *Українська література, 8 клас. Українська мова й література в школах України*. 2019. № 1-2. С. 55-58.
40. Гречка Л. Григорій Квітка-Основ'яненко «Конотопська відьма». 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 15. С. 21-23.
41. Дзись О. Іван Котляревський «Наталка Полтавка». 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 22-24. С. 45-48.
42. Диференційоване навчання на уроках української мови та літератури / Л. В. Багмут, Н. М. Болюбаш, В. М. Ващенко [та ін.]. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 34-36. С. 2-8.
43. Дуняшенко Н. Вивчення творчості Л. Глібова на уроках української літератури в 5 класі (конспект уроку). *Українська мова і література в школі*. 2010. № 3. С. 26-30.
44. Дяченко С. Шкільна літературна освіта очима майбутніх педагогів-філологів. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 5. С. 98-100.

45. Кизименко О. Нестандартні уроки української літератури. *Українська мова та література*. 2018. № 11-12. С. 61-89.
46. Ковтуненко Л. Формування життєвих компетентностей на уроках української літератури. *Дивослово*. 2016. № 6. С. 2-6.
47. Криворотенко О. Сучасні підходи до організації навчальної діяльності на уроках літератури. *Дивослово*. 2019. № 5. С. 2-10.
48. Лісовський А. Морфологія художності твору і вивчення літератури в школі [Текст]. К. : Ленвіт, 2005. 110 с.
49. Мартинова М. П'єса Івана Котляревського «Наталка Полтавка» – своєрідне дзеркало моральних чеснот найвищого рівня. *Українська література, 9 клас. Українська мова й література в школах України*. 2015. № 9. С. 41-44.
50. Мартинова, М. П'єса Івана Котляревського "Наталка Полтавка" - своєрідне дзеркало моральних чеснот найвищого рівня. *Українська література, 9 клас / М. Мартинова // Українська мова й література в школах України. – 2015. – № 9. – С. 41 - 44.*
51. Могильницька Г. Дозвольмо возному любити Наталку. П'єса Івана Котляревського «Наталка Полтавка». *Дивослово*. 2007. № 8. С. 26-28.
52. Нестеренко С. Метод проєктів як оптимальний важіль впливу на актуалізацію етнокультурної компетентності і громадянське виховання учнів під час вивчення творчості Тараса Шевченка у 9 класі. *Українська мова й література в школах України*. 2018. № 2. С. 38-43.
53. Нестеренко С. Вилив душу в пісні український народ. Урок літератури в 9 класі: [на тему «родинно-побутові пісні»]. *Дивослово*. 2009. № 9. С. 11-16.
54. Папушина В. Застосування літературного квест-методу на уроках компаративного вивчення творів. *Дивослово*. 2016. № 11. С. 2-9.
55. Пархитько Н. Іван Котляревський. Дорога до висоти. Урок, 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2016. № 16-18. С. 34-39.
56. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах [Текст]: навч. посіб. К. : Ленвіт, 2000. 384 с.
57. Сікора Н. Роль гумору в житті українців. Побудова байки. Жанрова різноманітність гумористичних творів. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 25-26. С. 31-36.
58. Телець І. Реалізація міжпредметних зв'язків на уроках української літератури : теоретичні і прикладні аспекти. *Українська мова й література в школах України*. 2016. № 4. С. 38-42.
59. Уліщенко А. Комп'ютер для нас. Інтернет в роботі вчителя української мови та літератури. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 2. С. 45-50.
60. Янкова О. Іван Котляревський «Енеїда». Уроки з теми 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 25-26. С. 27-35.
61. Янкова О. Тестові завдання до теми «Життя і творчість Івана Котляревського». *Українська мова й література в школах України*. 2014. № 7-8. С. 28-33.

62. Янкова, О. Тестові завдання до теми "Життя і творчість Івана Котляревського" / О. Янкова, О. Пилипенко // Українська мова й література в школах України. – 2014. – № 7-8. – С. 28 - 33.
63. Янкова, О. А. Іван Котляревський "Енеїда". Уроки з теми 9 клас / О. А. Янкова // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2014. – № 25-26. – С. 27 - 35.

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет Імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

„03” *Серпень* 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

„Історія української літератури (40 – 60-ті рр. ХІХ століття)”

Освітня програма Українська мова і література
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність **014 Середня освіта**

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма „ Історія української літератури 40-60-х рр. ХІХ століття”
складена для студентів

Спеціальність **014 Середня освіта** (Українська мова і література)

Розробник: професор кафедри української літератури, доктор філологічних наук Мафтин Н. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури філологічного факультету

Протокол № 1 від «27 серпня» 2019 р.

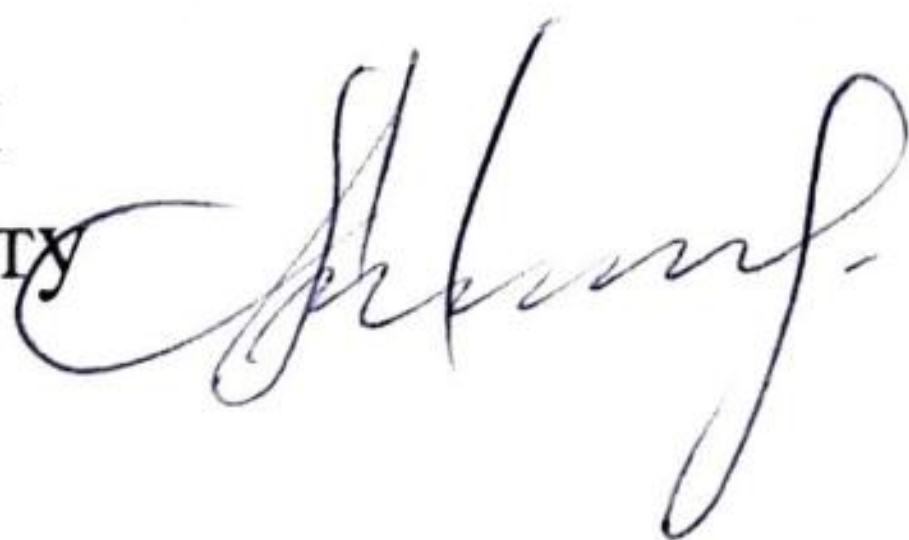
Завідувач кафедри

„27” серпня 2019 р. проф. Хороб С. І.

Схвалено методичною комісією філологічного факультету
Протокол від „1” 30 серпня 2019 р.

Голова методичної ради
філологічного факультету

доцент Мартинець А.М.

© _____, 2019__
рік
© _____, 2019__
рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка)	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 014 Середня освіта 014.01 (українська мова і література)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		__ 2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання -		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		__ 4-й	__ 4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	26 год.	16.
		Практичні, семінарські	
		26год.	8
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		38_ год.	66
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: контрольні роботи, іспит			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

Для денної форми навчання – 37% до 63%

Для заочної форми навчання -

Назва дисципліни	Історія української літератури 40-60-х років XIX століття
Викладач (-і)	Професор Мафтин Наталя Василівна
Контактний телефон викладача	0509274390
Е-mail викладача	Natalimaftyn@gmail.com
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС -3 (90год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http:// www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Очні консультації. Дні проведення: понеділок, з 14.00 – до 17.00; среда: з 13.30 – по 17.00

2. Анотація до курсу

Дисципліна «Історія української літератури 40-х–60-х років XIX ст.» вивчається на другому курсі в четвертому семестрі й присвячена вивченню літературного процесу, що відбувався в Україні у цей період, основних стильових напрямків цього періоду, творчості письменників, що сформували літературну спадщину періоду, зокрема творчості Т. Шевченка. Дана дисципліна є важливою в програмі навчання студентів-філологів, майбутніх вчителів, адже покликана дати їм знання про специфіку становлення нової української літератури, освоєння українським письменством нових стильових парадигм.

3. Мета та цілі курсу

Курс „ Історія української літератури 40-60-х років XIX ст.” має на меті дати студентам другого курсу розуміння внутрішньої логіки історико-літературного процесу в Україні в 40-60-ті роки, взаємодію різних літературних напрямів і стилів, специфіку утвердження реалізму як домінуючого методу середини XIX ст., формування його жанрової системи та функціонування різних стильових течій, а також становлення індивідуальних творчих методів, у першу чергу – творчого методу Т.Г.Шевченка. Ознайомити студентів із тенденціями становлення і розвитку української літератури початку XIX століття, з основними жанрово-стильовими її особливостями, з провідними творчими напрямами в письменстві того часу. Разом з тим важливим завданням є висвітлення літературної діяльності, літературної спадщини талановитих особистостей, ідейно-художній аналіз їх творів, з'ясування оригінальності і новаторства, місця в художньому процесі доби, в контексті національної і світової літератури. **Вивчення курсу також зорієнтоване на майбутню професійну діяльність студентів, тому до кожного практичного заняття додається завдання підготувати міні-презентацію «На допомогу майбутньому вчителю».**

4. Результати навчання (компетентності)

В результаті вивчення курсу «Історія української літератури 40-х – 60-х років

ХІХ століття»

студенти зможуть набути такі компетентності:

- розумітимуть своєрідність нового етапу розвитку української літератури, що розпочався в 40-ві рр. ХІХ ст., його найприкметніші риси; чільні риси естетики й поезики реалізму в порівнянні з естетикою і поезикою романтизму; періодизацію становлення реалізму; знатимете біографію та творчість Т.Г.Шевченка, його роль і місце в українській духовній культурі, його внесок у розвиток національної літератури, витоки його образного світу, стильові особливості поезій, еволюцію художнього світу “Кобзаря”, основні мотиви творчості митця. Знати й розуміти роль П.Куліша в літературному процесі другої половини ХІХ ст., особливості його світогляду та еволюцію художнього світу. Будете знати своєрідність української поезії пошевченківського періоду на рівні тематики, проблематики, образності, жанрового розмаїття, основні тенденції розвитку прози в 40-60-ті рр. ХІХ ст, її жанрово-стильову специфіку; своєрідність життєво-творчих шляхів українських письменників 40-60-х рр. ХІХ ст., програмні зразки їхньої художньої спадщини; відтак
- зможуть фахово й аргументовано утверджувати національні ідеали, мовне й культурне багатство України;
- удосконалять здатність аналізувати й оцінювати досягнення національної і світової культури, застосовувати методи самовиховання, орієнтовані на загальнолюдські цінності;

– удосконалять уміння використовувати теоретичні знання в практиці літературознавчого підходу до явищ і фактів історії літератури **та в практиці викладання в ЗОШ**; дати характеристику розвитку української літератури в період 40-х-60-х рр.. у порівнянні з попереднім періодом, орієнтуватися в різноманітних виявах літературно-художнього процесу;

аналізувати творчість Т. Шевченка, П. Куліша, С. Руданського, Ю. Федьковича, О. Стороженка, Марка Вовчка, А. Свидницького, представників етнографічно-побутової течії;

практично застосовувати набуті знання; робити ідейно-художній (естетично-художній) аналіз текстів, що вивчаються в межах курсу; використовувати набуті на лекційних заняттях знання для написання наукових студентських робіт, курсових та дипломних;

збирати й аналізувати додаткову інформацію про певні літературні явища;

бачити творчість письменника з погляду майбутнього учителя-словесника;

– поглиблюють уміння аналізувати літературний процес, аналізувати життєтворчість письменників, бачити визначальне у їхньому доробку (ідейно-тематичний зміст, проблематику, образну систему, художньо-стильові особливості тощо),

– вирізняти ознаки певних художніх методів у програмових творах,

– збирати й аналізувати додаткову інформацію про певні літературні явища;

- вести полеміку щодо складних, неоднозначних питань, пов'язаних із проблемами історико-літературного розвитку, діяльністю письменників, їхньою творчістю тощо; застосовувати сучасні методики й освітні технології для забезпечення якості навчально-виховного процесу в школі;
- удосконалять комунікаційну стратегію, здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях, здатність виконувати власне дослідження, узагальнювати й оприлюднювати результати діяльності з дослідження обраної проблеми (у фахових виданнях, виступах) та в роботі майбутнього вчителя; здатність викладати українську літературу на підставі особистісноорієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів;
- набудуть уміння створити рівноправний і психологічно позитивний клімат для ефективного навчання, ефективної комунікації між учасниками освітнього процесу шляхом дотримання етичних норм;
- **усвідомлять необхідність дотримуватись наукової доброчесності**

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Своєрідність нового етапу розвитку української літератури, що розпочався з 40-х років XIX ст. Творчість Т. Шевченка.

Тема 1. Поглиблення демократично-просвітницьких начал в українській літературі. Діяльність "громад".

Українські альманахи, їх значення у згуртуванні письменників.

Журнал "Основа" і літературно-естетичне кредо його авторів. Зародження літературної критики в Галичині (журнал "Вечерниці" і "Мета").

Утвердження реалізму, основні етапи його риси як творчого методу.

Діяльність Кирило-Мефодіївського братства. "Книга буття українського народу" М. Костомарова як політичний і духовний маніфест.

Теми 2-3. Тарас Шевченко і становлення української національної культури. Огляд літературознавчих праць та чільних проблем шевченкознавства.

Періодизація творчості Т. Шевченка, запропонована І. Франком. Огляд ранньої творчості.

Період «трьох літ»: основні мотиви, теми, жанрово-стильова специфіка творчості.

Період заслання: а) цикл «В казематі»; б) перший період заслання (орсько-аральський) 1847 – 1850 рр.; мотиви творчості;

в) другий період заслання 1850 – 1857. «Москалева криниця» і її дві редакції.

Останні роки життя і творчості. Інтимно-філософська лірика. Три редакції «Молитви».

Шевченкознавство: від зародження – до сьогодні.

Теми 4-5. Витоки образного світу Шевченка

Тарас Шевченко – цільна творча особистість.

Біографо-психологічні витоки творчості (інтимна лірика).

Фольклорна основа Шевченкової спадщини.

Книжково-літературні джерела в "Кобзарі".

Живописні та музичні витоки поезики Т. Шевченка.

Теми 6-7. Мотивація Шевченкової образності

Суб'єктна організація художнього твору: ліричний власне автор, ліричний персонаж, ліричний розповідач, ліричний герой.

Естетика поета. Інтонаційний образ поета.

Народнопісенне коріння поезики Шевченка. Провідні мотиви й образи Шевченкової лірики.

Поетика візуальності Тараса Шевченка.

Теми 8-9. Релігійні основи поетичного світобачення Т. Шевченка

Як витворювався міф про атеїзм Шевченка. Богоборство "ізраїлевого типу" в "Кобзарі".

Намагання Шевченка досягнути таємниці першопричини зла у ранніх романтичних творах.

Біблійні мотиви у творчості поета періоду "Трьох літ".

Біблійні образи і мотиви як засіб викривальної патетики і стихія громадянського пафосу в політичних поезіях "Во Іудеї во дні они", "Саул", "Царі".

Шлях очищення й покути героїв Шевченкових творів періоду заслання.

Мотив християнського всепрощення як наскрізна ідея поеми "Неофіти".

Шевченків ідеал щасливого людського світу – життя за Божими законами

10. Прозова спадщина Т. Шевченка. «Щоденник». Малярська спадщина.

Історія написання Шевченкової прози. Типологічне зіставлення поеми «Наймичка» й однойменної повісті.

Повісті «Варнак», «Княгиня» – і поеми «Варнак», «Княжна». Жіночі образи. Ностальгія за Україною.

Автобіографічні мотиви повістей «Художник», «Музикант», «Прогулка с удовольствием и не

без морали». «Журнал» Т. Шевченка.
Малярська спадщина. «Сюїта самотності» (В. Галайчук).

Змістовий модуль 2. Наступники Т. Шевченка в поезії та прозі 40-60-х рр. XIX ст.

Тема 11. Наступники Т. Шевченка в поезії 40-х-60-х рр. XIX ст.: Л. Глібов, С. Руданський, П. Куліш, Ю. Федькович

Загальні тенденції розвитку поезії у 60-х рр.

Елегійний роздум і романтична споглядальність лірики Л. Глібова. Особливості поезиї. Громадянська тематика у творчості поета.

Жанрово-стильовий діапазон творчості С. Руданського.

Поезія П. Куліша. Збірки "Досвітки", "Хуторна поезія", "Дзвін".

Антимілітарні мотиви поезії Ю. Федьковича. Жанрово-тематичне багатство лірики поета.

Тема 12. Проза П. Куліша. Видавнича, культурницько-просвітня діяльність. Суперечливість світогляду П. Куліша. Прозова спадщина письменника.

П. Куліш як символ українського інтелігента. Творча еволюція П. Куліша-прозаїка.

Роман "Чорна Рада". Історична і художня правда в романі. Концепція української державності у творі.

Оповідна структура роману, персонажі, тема, жанр.

Місце роману в спадщині письменника і літературному процесі.

Літературно-критична спадщина П. Куліша.

Суперечливість постаті П. Куліша. Ідея духовності та національна ідея як основа філософії письменника.

Д. Чижевський про подвійну природу поглядів Куліша.

"Листи з хутора" як реалізація вимоги своєрідного цивілізаційного і культурного розвитку українства.

Тема 13. Розвиток прози в 40-60-тих рр. XIX ст. (Марко Вовчок, А. Свидницький, Ю. Федькович, О. Стороженко)

Загальні тенденції розвитку української прози в 60-х рр. XIX ст. Синкретизм художніх напрямів та стильових течій. Утвердження засад критичного реалізму. Етнографічно-побутова школа (О. Стороженко, Ганна Барвінок, Д. Мордовець, М. Номис). Проблематика, жанрово-стильова своєрідність прози Марка Вовчка.

Ідейне скерування «Народних оповідань». Стильова манера викладу. Заглиблення в психологію персонажів. Зображення жіночої долі. Жанрово-композиційні особливості. Новий підхід до розкриття селянської тематики. Жанр повісті у творчості письменниці. Історична повість-казка «Кармелюк», психологічна повість «Три долі», соціально-психологічна «Інститутка». Психологія персонажів, стиль. Твори російською мовою: «Рассказы из русского народного быта», «Жили да были три сестры», «Живая душа». Ідейне скерування історичної повісті «Маруся», популярність її в українського та зарубіжного читача. Участь Марка Вовчка в українській («Основа») та російській («Современник», «Отечественные записки») періодиці. Перекладацька діяльність. Редагування журналу «Переводы лучших иностранных писателей».

Поєднання романтичного та реалістичного стилів у прозі Ю. Федьковича. Розробка художньої концепції пристрасті-кохання у творах письменника («Люба-згуба», «Серце не навчити»). Моральний ідеал письменника («Сафат Зінич», «Таліянка»). Тематика жовнірського життя («Три як рідні брати», «Штефан Славич»). Віра в здорові моральні начала людини.

Роман А. Свидницького «Люборацькі»: тема, ідея, система образів, композиція. Трансформація повістувальної манери від оповіді за народним зразком в об'єктивно-епічну манеру. Фольклорно-етнографічні нариси «Злий дух», «Відьми, чарівниці й опирі...», «Великдень у подолян».

Жанрова система прози О. Стороженка (оповідання-анекдот, оповідання-характер). Зб. «Оповідання

Грицька Ключника». Белетризовані обробки гумористичних фольклорних мотивів. Повість О.Стороженка «Марко Проклятий» як поєднання національної фольклорної традиції та рис західноєвропейського готичного роману.

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	К.р.	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Своєрідність нового етапу розвитку української літератури, що розпочався з 40-х років XIX ст. Творчість Т. Шевченка.												
Тема 1. Суспільні та культурні умови розвитку української літератури в 40-60-тих роках XIX ст. Утвердження реалізму.		2				2						1
2-3. Тарас Шевченко і становлення української національної культури. Огляд літературознавчих праць та чільних проблем шевченкознавства. Періодизація творчості Т. Шевченка. Рання творчість Т. Шевченка		2	4			4		2	2			5
Теми 4-5. Витоки образного світу Шевченка. Біографо-психологічні витоки. Проблема імпліцитної біографії. Живописні витоки		4	4			4		2				10

поетики Т. Шевченка												
Тема Теми6-7. Мотивація Шевченкової образності Естетика поета. Інтоніаційний образ поета. Народнопісенне коріння поетики Шевченка. Провідні мотиви й образи Шевченкової лірики. Поетика візуальності Тараса Шевченка.		4	4			5		2				10
Теми 8.- 9. Релігійні основи поетичного світобачення Т.Шевченка		4	2			5		2	2			10
10. Прозова спадщина Т. Шевченка. «Щоденник». Малярська спадщина.		4	2			5		2				10
Разом за змістовим модулем 1		20	16			25		10	4			46
Змістовий модуль 2.Наступники Т. Шевченка в поезії та прозі 40-60-х рр. XIX ст.												
Тема 11. Наступники Т. Шевченка в поезії40-х-60-х рр. XIX ст.: Л. Глібов, С. Руданський, П. Куліш, Ю. Федькович		2	2			3		2				5

Тема 12. Проза П. Куліша. Видавнича, культурницько-просвітня діяльність. Суперечливість світогляду П. Куліша. Прозова спадщина письменника.		2	2			5		2	2			5
Тема 13. Розвиток прози в 40-60-тих рр. ХІХ ст. (Марко Вовчок, А. Свидницький, Ю. Федькович, О. Стороженко)		2	2			5		2	2	2		10
Разом за змістовим модулем 2		6	6			13		5	4			20
Усього годин		26	26			38		16	8			66

5. Теми семінарських занять (навчальним планом не передбачені)

6. Теми практичних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ТВОРЧА ПОСТАТЬ Т. Г. ШЕВЧЕНКА. ПЕРІОДИЗАЦІЯ ЖИТТЄВОГО І ТВОРЧОГО ШЛЯХУ. РАННІЙ ШЕВЧЕНКО ЯК ПОЕТ-РОМАНТИК. БАЛАДИ Т. ШЕВЧЕНКА 1837–1843 рр.	2
2	ЕВОЛЮЦІЯ ОБРАЗУ ЖІНКИ-МАТЕРІ У ТВОРЧОСТІ Т. ШЕВЧЕНКА («КАТЕРИНА», «СОВА», «НАЙМИЧКА», «НЕОФІТИ», «МАРІЯ»)	2
3.	РАННІЙ ШЕВЧЕНКО ЯК ПОЕТ-РОМАНТИК. ІСТОРІОСОФСЬКА КОНЦЕПЦІЯ УКРАЇНИ	2
4.	ЛІРИКА Т. ШЕВЧЕНКА ПЕРІОДУ «ТРЬОХ ЛІТ»	2
5.	ЖАНРОВА СВОЄРІДНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ ПОЕМ Т. ШЕВЧЕНКА ПЕРІОДУ «ТРЬОХ ЛІТ». ІДЕЙНО-ХУДОЖНІЙ АНАЛІЗ ПОСЛАННЯ «І МЕРТВИМ, І ЖИВИМ...». ІДЕЙНО-ЕСТЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОЕМИ «СОН» («У ВСЯКОГО СВОЯ ДОЛЯ»)	2
6.	ІДЕЙНО-ХУДОЖНІЙ АНАЛІЗ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ Т. ШЕВЧЕНКА, ПЕРЕСЛІДУВАНИХ РАДЯНСЬКОЮ ЦЕНЗУРОЮ	2
7.	ТВОРЧІСТЬ Т.ШЕВЧЕНКА ПЕРІОДУ ЗАСЛАННЯ, ПРОЗА ТА «ЩОДЕННИК». ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ТВОРЧОСТІ Т. ШЕВЧЕНКА В ЗОШ	2
8.	КОНТРОЛЬНА РІБОТА	2
9.	ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОЗИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ 40–60-х рр. ХІХ ст.	2
10-11	ТВОРЧІСТЬ МАРКА ВОВЧКА. «ЧОРНА РАДА» П. КУЛІША ЯК ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ РОМАН	4
12.	СВОЄРІДНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЕЗІЇ ПОШЕВЧЕНКІВСЬКОГО ПЕРІОДУ	2
13.	КОНТРОЛЬНА РОБОТА	2

6. Теми практичних занять (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Життя і творчість Т. Шевченка. Рання творчість. Творчість періоду «трьох літ». Творчість періоду заслання. Останній період життя і творчості.	2
2	Поезія та проза пошевченківської доби (П. Куліш, Л. Глібов, С. Руданський, М. Вовчок, Ю. Федькович, О. Стороженко)	2
3....	Проза Т. Шевченка та його «Щоденник»	2

7. Лабораторні роботи (навчальним планом не передбачені)

8. Самостійна робота (денна форма навчання)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготувати повідомлення: «Українські альманахи 40-60-х рр. ХІХ ст.» «Риси естетики й поезики реалізму в порівнянні з романтизмом». Прочитати «Книгу буття...» М. Костомарова.	4
1.	Вивчити напам'ять поезії Т. Шевченка <u>"Думи мої, думи мої..."</u> <u>"Тополя"</u> <u>/перших 16 рядків/</u> , <u>"Катерина"</u> <u>/уривок за вибором/</u> , <u>"Гайдамаки"</u> <u>/від: "Літа орел, літа сизий."</u> до <u>"Йде Залізник Чорним шляхом, За ним гайдамаки»</u> , <u>"Причинна"</u> <u>/напам'ять I/"Рече та стогне..."</u> до <u>"Та ясен раз у раз скрипів,,,"</u> <u>2/"О Боже мій милий..."</u> до <u>"Таке її щастя, така її доля"/</u> , <u>"Сон"</u> <u>/У всякого своя доля"/</u> <u>/напам'ять: I/"У всякого своя доля..."</u> - <u>"Адамові діти..."</u> <u>8/"Летим. Дивлюся, аж світає..."</u> - <u>"душі пропиває"/</u> , <u>"І мертвим, і живим..."</u> <u>/від "Якби ви вчилися ..."</u> до <u>"Отойді ми заходимось.../</u> , <u>.../</u> , <u>"Псалми Давидові"</u> <u>/напам'ять переспів 12-ого псалма/</u> , цикл <u>"В казематі"</u> <u>/напам'ять "Мені однаково", «Садок вишневий коло хати», «Тече вода з-під явора». "Плач Ярославни"</u> , <u>"Сон"</u> <u>/На панщині пшеницю жала..."</u> /, <u>"Якби ви знали, паничі..."</u> . <u>"У наших раї на землі..."</u> <u>/перших 12 рядків/</u> , <u>"Мені тринадцятий минало"</u> .	4
2.	Виконати реферати на тему: «Народні обряди у т-сті Шевченка»; «Фольклорні обряди у творчості ТШевченка».	2
3.	Опрацювати монографію Коцюбинської М. «Етюди про поезику Шевченка», дослідження П. Зайцева «Життя Тараса Шевченка»,	4
4.	Ознайомитися з монографіями Ю. Барабаша «Коли забуду тебе, Єрусалиме...» (К., 2006), О. Забужко Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. (К., 1997), І. Дзюби «Тарас Шевченко»	2
5.	Підготуватися до дискусії за книгами: Іванишин П. Вульгарний «неоміфологізм»: від інтерпретації до фальсифікації Т. Шевченка (Дрогобич, 2001). Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка: Навколо «Москалевої криниці»: Дванадцять статтів / Передм. Ю. Шевельова. – К., 2001. – 384 с.	4
6.	Зробити письмово порівняльний аналіз двох творів Тараса Шевченка: поеми "Наймичка" і повісті "Наймичка".	1
7.	Підготувати повідомлення на тему: «Алегоричний образ «посяяного, але невижатого жита» в поемі «Гайдамаки» (розділ «Епілог»)), «Образ Перебенді в контексті типологічно схожих образів української літератури», "Роль ліричних відступів у поемі Т. Шевченка «Гайдамаки»», «Т. Шевченко і Є. Гребінка», «Життєво-творчі зв'язки Т. Шевченка з Г. Квіткою-Основ'яненком», «Т. Шевченко та В. Белінський», «Діяльність Т. Шевченка в Археографічній комісії»,	7

	«Казахська тема у поетичній творчості Т. Шевченка», «Основні мотиви лірики Тараса Шевченка останнього періоду творчості».	
8.	Підготувати реферати на тему: «Історичні поеми Т. Шевченка періоду заслання» «Друга «хвиля фольклоризму» у творчості Т. Шевченка», «Творчість Т. Шевченка в літературно-критичних оцінках П. Куліша» «Значення "Журналу" /"Щоденника"/ для вивчення біографії, суспільно-політичних, естетичних і філософських поглядів Тараса Шевченка».	2
9.	Опрацювати літературно-критичні статті П.Куліша	1
10.	Вивчити напам'ять байку Л. Глібова «Щука». Поезію «Журба». Підготувати повідомлення про діяльність Дідуся Кенира. Акрівірші Л. Глібова.	1
11.	Підготувати письмово порівняльний аналіз повістей О. Стороженка «Марко Проклятий» і М. Гоголя «Страшная месть».	2
12.	Підготуватися до дискусії з питання: «Проблема авторства «Народних оповідань» М. Вовчка». Підготувати виступ: «Творчість М. Вовчка і аболіціоністська література (Г. Бічер-Стоу «Хатина дядька Тома»)). «Перекладацька діяльність Марка Вовчка».	2
13.	Вивчити напам'ять твори С. Руданського: «Повій, вітре, на Україну...», «Ти не моя»; 2 співомовки на вибір.	1
14.	Підготувати повідомлення: «Перекладацька діяльність С. Руданського».	38

8. Самостійна робота (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготувати повідомлення: «Українські альманахи 40-60-х рр. XIX ст.» «Риси естетики й поезики реалізму в порівнянні з романтизмом». Прочитати «Книгу буття..» М. Костомарова.	5
2	Вивчити напам'ять поезії Т. Шевченка <u>"Думи мої, думи мої..."</u> <u>"Тополя"</u> <u>/перших 16 рядків/</u> , <u>"Катерина"</u> <u>/уривок за вибором/</u> , <u>"Гайдамаки"</u> <u>/від: "Літа орел, літа сизий."</u> до <u>"Йде Залізник Чорним шляхом, За ним гайдамаки</u> , <u>"Причинна"</u> <u>/напам'ять I/"Рече та стогне..."</u> до <u>"Та ясен раз у раз скрипів,,,"</u> <u>2/"0 Боже мій милий..."</u> до <u>"Таке її щастя, така її доля"</u> , <u>"Сон"</u> <u>/У всякого своя доля/</u> <u>/напам'ять: I/"У всякого своя доля..."</u> - <u>"Адамові діти..."</u> <u>8/"Летим. Дивлюся, аж світає..."</u> - <u>"душі пропиває"/</u> , <u>"І мертвим, і живим..."</u> <u>/від "Якби ви вчились ..."</u> до <u>"Отойді ми заходимось.../</u> , <u>.../</u> , <u>"Псалми Давидові"</u> <u>/напам'ять переспів 12-ого псалма/</u> , цикл <u>"В казематі"</u> <u>/напам'ять "Мені однаково", «Садок вишневий коло хати», «Тече вода з-під явора». "Плач Ярославни"</u> , <u>"Сон"</u> <u>/На панцині пшеницю жала..."</u> /, <u>"Якби ви знали, паничі..."</u> . <u>"У нашім раї на землі..."</u> <u>/перших 12 рядків/</u> , <u>"Мені тринадцятий минало"</u>	10
3	Опрацювати дослідження П. Зайцева «Життя Тараса Шевченка», монографію І. Дзюби «Тарас Шевченко. Життя і творчість»	10
4	Підготувати повідомлення на тему: «Алегоричний образ «посіяного, але невижатого жита» в поемі «Гайдамаки» (розділ «Епілог»)), «Образ	8

	Перебенді в контексті типологічно схожих образів української літератури», "Роль ліричних відступів у поемі Т. Шевченка «Гайдамаки», «Т. Шевченко і Є. Гребінка», «Життєво-творчі зв'язки Т. Шевченка з Г. Квіткою-Основ'яненком», «Т. Шевченко та В. Белінський», «Діяльність Т. Шевченка в Археографічній комісії», «Казахська тема у поетичній творчості Т. Шевченка», «Основні мотиви лірики Тараса Шевченка останнього періоду творчості».	
5	Підготувати реферати на тему: «Історичні поеми Т. Шевченка періоду заслання» «Друга «хвиля фольклоризму» у творчості Т. Шевченка», «Творчість Т. Шевченка в літературно-критичних оцінках П. Куліша» «Значення "Журналу" /"Щоденника"/ для вивчення біографії, суспільно-політичних, естетичних і філософських поглядів Тараса Шевченка». Підготувати матеріали до теми «Вивчення творчості Т.Шевченка в школі»	10
6	Опрацювати літературно-критичні статті П.Куліша	2
7	Вивчити напам'ять байку Л. Глібова «Щука». Поезію «Журба». Підготувати повідомлення про діяльність Дідуса Кенира. Акрівірші Л. Глібова.	3
8	Підготувати письмово порівняльний аналіз повістей О. Стороженка «Марко Проклятий» і М. Гоголя «Страшная месьть».	10
9	Вивчити напам'ять твори С. Руданського: «Повій, вітре, на Україну...», «Ти не моя»; 2 співомовки на вибір.	5
10	Підготувати повідомлення: «Перекладацька діяльність С. Руданського».	5
	Разом	66

Перевірка виконання завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, відбувається за такою схемою:

- 1.Опитування на практичних (див. плани практич. занять).
- 2.Підсумкова контрольна робота за 1-й і за 2-й модулі (включені деякі питання, що виносилися на самостійне опрацювання).
- 3.Перевірка конспектів і співбесіда під час індивідуальної роботи зі студентами (згідно з графіком).

10. Методи навчання: репродуктивні, інтерактивні, розвитку критичного мислення

Лекція, у тому числі проблемна, дискусія, практичне заняття з презентацією, інтерпретація художнього тексту, дидактичні ігри, тестові завдання, наукова доповідь, мозковий штурм та ін.

11. Методи контролю

Контроль рівня знань студентів здійснюється у два етапи: на практичних заняттях шляхом поточного оцінювання, яке включає і перевірку самостійної роботи студентів, оцінювання тестових робіт, двох контрольних робіт, що проводяться після другого і третього змістових модулів, та шляхом складання іспиту (білет складається з трьох питань (по 15 балів) і тестового завдання (5 балів)).

Приклад тестових завдань: 1. Літературну творчість П. Куліш розпочав з написання: а)

історичного роману;

б) міфологічно-етнографічних оповідань;

в) соціально-побутових драм.

Приклад завдань на контрольну роботу: 1. Розкрийте суперечливість світогляду П. Куліша. 2. Зробіть ідейно-естетичний аналіз оповідання П. Куліша «Орися».

Приклад екзаменаційного білета:

Екзаменаційний білет № 1

1.Зробіть ідейно-художній аналіз поезій Т. Шевченка “Садок вишневий коло хати”.

2.Розкрийте жанрове розмаїття “Народних оповідань” Марка Вовчка.

3.Які проблеми піднято в літературознавчій праці В. Шевчука “Слово іпостасне”?

4.З якого твору Шевченка взято наведені нижче рядки? У який період творчості було написано цей твір і кому присвячено?

...І спас Тебе розп'ятий син Марії

І ти слова його живії

В живу душу прийняла.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Екзамен
Зм.модуль №1					Зм. модуль №2				
T1	T2	T3	T4	T. 5	T6	T7	T8	T9	50
ПО	ПО	ПО	ПО	ПО	ПО	ПО	ПО	ПО	

РАЗОМ – 100 балів

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Модуль 1:

ПО – 30 балів, **контрольна робота** після першого та другого змістового модуля – по 10 балів, разом 20 балів.

Усього 50 балів.

Модуль 2:

Екзамен - 50 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C	задовільно	
60 – 69	D		
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, інструктивно-методичні матеріали до практичних занять, текстові та електронні варіанти тестів для поточного контролю знань, демонстраційні навчально-методичні

матеріали. Перелік теоретичних понять, якими повинен оволодіти студент. Перелік теоретичних понять, які аналізуватимуться в процесі вивчення того чи іншого твору (конкретно – в планах практичних занять). **Методичні рекомендації до курсу лекцій з історії укр. л-ри 40-х –60-х рр.. ХІХ ст.(автори - Мафтин Н.В., Вівчарик Н.М. Івано-Франківськ, 2019, 115 с.)**

Рекомендована література

Базова

1. Історія української літератури XIX ст.: У 3 кн. – Кн.2. Поезія / За ред. М.Бондар – К., 1996. – 429 с.
2. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 392 с.
3. Історія української літератури (перша половина XIX століття) / За ред. І.П.Скрипника. - К., 1980.
4. Історія української літератури XIX століття: У 2 кн. Кн. 1: Підручник. – К.: Либідь, 2005. – 656 с.
5. Шевченківський словник.–Т.1, 2.–К., 1976.
6. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. – К., 2003. – 632 с.
7. Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва. К., 2005.
8. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. К., Вид. дім «Києво-могилянська академія», 2008.
9. Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990. – 598 с.
10. Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації текстів Т.Шевченка. – К., 2000
11. Шевченко Тарас. Повне зібрання творів: У 12 т. Т.1-6. К., 2001-2003.
- 12. Мафтин Н., Вівчарик Н. Тестові завдання «Я на сторожі коло їх поставлю слово...» Івано-Франківськ, 2016.**
- 13. Мафтин Н.В., Вівчарик Н.М. Історія української літератури 40-60-х рр. XIX ст. Методичні рекомендації до курсу. Івано-Франківськ, 2019., 115 с.**

Додаткова література

1. Агеева В. (упорядник). Три доли: Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі. - К., 2002
2. Агеева В. (упорядник). Три доли: Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературі. - К., 2002
3. Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну .– К., 1993.
4. Багрій Р. Шлях сера Вальтера Скотта на Україну .– К., 1993.
5. Барабаш Ю. “Коли забуду тебе, Єрусалиме...” - К., 2006.
6. Барабаш Ю. “Коли забуду тебе, Єрусалиме...” - К., 2006.
7. Барабаш Ю. Просторінь Шевченкового слова. Текст - контекст. Семантика – структура. – Темпора, 2011.
8. Барабаш Ю. Просторінь Шевченкового слова. Текст - контекст. Семантика – структура / Юрій Барабаш. – Темпора, 2011.
- Бетко І. Біблійні мотиви в українській літературі. – К., 1990.
9. Білецький О.І. Українська література серед інших літератур світу // Білецький О.І. Збір. праць: У 5 т.-К., 1965. - Т.2.
10. Бойко Ю. Творчість Т. Шевченка на тлі західноєвропейської літератури // Юрій Бойко. Вибрані праці. – К., 1992. – С. 11-74.
11. Герасименко В. Анатолій Свидницький. Літературний портрет.–К., 1959.
- Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. / Григорій Грабович. – К.: Основи, 2003. – 632 с.
- Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо. – К.: Критика, 2000. – 319 с.
12. Єфремов С. Історія українського письменства. - К., 1995.
13. Животко А. Історія української преси.- К., 1999.
14. Жук Н.Й. Анатолій Свидницький: Нарис життя і творчості.–К., 1987.
15. Жур П. Труді і дні Кобзаря: Літопис життя і творчості Т.Г.Шевченка.– К., 2003.
16. Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. - К., 1997.
17. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка. - К., 1994
18. Заславський І. Шевченків «Кавказ» як художній феномен // Дивослово.– 2000.– №2.– С.2-5.
- Зеров М. Українське письменство XIX ст. // Зеров М. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990. – 598 с.
19. Івакін Ю. Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії 1847-1861 рр.–К., 1968.

20. Івакін Ю. Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії до заслання.–К., 1964.
21. Івакін Ю. Сатира Т.Г.Шевченка.–К., 1959.
22. Івакін Ю. Стиль політичної поезії Шевченка.– К., 1961.
23. Іванишин П. Вульгарний “неоміфологізм”: від інтерпретації до фальсифікації Т.Шевченка . - Дрогобич, 2001.
24. Ільєнко Л. Пантелеймон Куліш послідовник Вальтера Скотта // Урок української.– 2002.– №3.– С.58-61.
25. Історія української дожовтневої журналістики.— Львів, 1983.
26. Історія української літератури (перша половина ХІХ століття) /За ред. І.П.Скрипника.- К., 1980.
27. Історія української літератури: У 2 т. - Т.І. -К., 1987.
28. Історія української літератури: У 8 т. - Т.2. - Т.3. - К., 1967.
- Історія української літературної критики: Дожовтневий період / За ред.. П.М.Федченка.- К., 1988.
29. Калениченко Н.Л. Українська література ХІХ ст.: Напрями, течії.-К., 1977.
30. Клочек Г. Поезія Тараса Шевченка. –К., 1999.
31. Клочек Г. Поезія Тараса Шевченка: сучасна інтерпретація. - К., 1998
32. Коваленко П.П. Серце моє трудне, що в тебе болить? Захворювання і смерть Т.Г.Шевченка із погляду сучасної медицини. –Чернівці, 2000.
33. Ковалець Л. Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника. – К. : Монограф, 2011.
34. Ковалець Л.Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника. – К., 2011.
35. Кодак М. Прагматичний узус реалізму (Комедія «Сон» як текст) // Слово і час.– 2001– №11.– С.60-73.
36. Комаринець Т. Шевченко і народна творчість. – К., 1963.
37. Кониський О.Я. Тарас Шевченко-Грушівський: Хроніка його життя. К., 1991.
38. Костомаров М.І. Твори: У 2 т.–К., 1990.
39. Коцюбинська М. Етюди про поезику Шевченка. – К., 1990.
40. Куліш П. Вибрані твори.–К., 1969.
41. Куліш П. Твори. У 2 т.–К., 1989.
42. Лисюк Н. Фольклорне підгрунтя поеми-комедії Т.Шевченка «Сон» // Слово і час.– 2004.–№4.–С.36-42.
43. Михайлин І. Історія української журналістики ХІХ ст.- К., 2003.
44. Михайлин І. Історія української журналістики. Період становлення: від журналістики в Україні до української журналістики.- Х., 2004.
45. Надія Гаєвська. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХІХ ст. (у трьох книгах). Кн. 2. К., 1996.
46. Наливайко Д. Епістемологія й поезика реалізму // Січ. – 2004. - №1
47. Нахлік Є. На первоцвіт вдарили морози: П.Куліш про Т.Шевченка та Кирило-Мефодіївське товариство // Україна.– 1989. –№10. –С.17.
48. Нахлік Є. Пантелеймон Куліш.–К., 1989.
49. Нахлік О. Деміфологізація євангельського дійства в поемі «Марія» Шевченка // Збірник Харківського історико-філологічного товариства. Нова серія.– Харків, 1995.– Т.5. С.103-106.
- Неділько Г. Тарас Шевченко: Життя і творчість. – К., 1998.
50. Павлюк М.М. Інтерпретація Псалтиря в поезії Т.Шевченка // Українська література в системі літератур Європи і Америки (ХІХ-ХХ ст.) .– К., 1997.
- Пахаренко В. Незбагнений апостол. – Черкаси, 1994.
51. Плющ Л. Екзод Тараса Шевченка. Навколо «Москалевої криниці». – Едмонтон, 1986 (в інтернеті).
- Попович М. Нарис історії української культури України. – К., 2001. – 727 с.
52. Сверстюк Є. Шевченко і час. - К., 1996
53. Свидницький А. Роман, оповідання, нариси / Передмова П.Хропка.–К., 1985.
54. Семків Р. Шевченків «Сон» («У всякого своя доля...») : діалогічність, карнавальність // Слово і час.– 1999.– №7.– С.56-59.
55. Сиваченко М. Анатолій Свидницький і зародження соціального роману в українській літературі.– К., 1962.
56. Сиваченко Студії над гуморесками Степана Руданського
57. Скоць А. Поема Тараса Шевченка «Наймичка» // Дивослово. –1994.– №3.– С.18-22.
58. Скоць А. Шевченкова «Катерина» // Українська мова та література в школі. –1991.– №6.–

С.30-34.

59. Слоньовська О. «Гетьмани, гетьмани, якби-то ви встали...» Аналіз роману П.Куліша «Чорна рада» // Дивослово. –1994. –№12.– С.11-16.
60. Слоньовська О. Історична концепція «Гайдамаків» Т.Шевченка // Дивослово. –1997.– №12.– С.26-30.
- Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації текстів Т.Шевченка. - К., 2000
61. Смілянська В.Л. «Святим огненным словом...» Тарас Шевченко: Поетика.– К., 1990.
62. Смілянська В.Л. Літературна творчість Миколи Костомарова // Костомаров М.І. Твори: У 2 т.– К. 1990.– Т.1.
63. Стадна Л.Г. Дидактичний матеріал до теми “Творчість Т.Шевченка періоду “трьох літ” (на уроках літератури) //Українська мова і література в школі.–1981.–№12.–С.40-44.
64. Тарахан-Береза З. Шевченко – поет і художник: До проблеми єдності художнього мислення.- К.: Наук. думка, 1985.
65. Ткаченко Ю.К. Образи Залізняка й Гонти в народних піснях і в поемі Т.Г.Шевченка «Гайдамаки» // Українська мова і література в школі. –1986. –№3.– С.3-8.
- Українська Літературна Енциклопедія / Гол. редактор І.О.Дзевєрін. Т.1, 2, 3.- К., 1988-1995.
66. Федченко П.М. Літературна критика на Україні першої половини ХІХ ст. - К., 1982.
67. Фігурна Н. Проблема «пращурів і нащадків у романі А.Свидницького «Люборазькі» // Українська мова і література. –1999– №40.– С.12.
68. Фігурна Н. Проблема української жінки (на матеріалі роману А.Свидницького «Люборазькі») // Слово і час.– 1999.– №11. –С.14-16.
69. Фізер І. До генези однойменних поетичних і художніх творів Шевченка: від тексту до образу і навпаки // Сучасність. – 1989. –№ 5.
70. Франко І. “Наймичка” Т.Шевченка // Зібр. тв.:У 50т.–Т.29.–К., 1981.–С.447-469.
- Франко І. Нарис історії українсько-руської літератури до 1890 року // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. Т.41.- К. 1984.
71. Франко І. Темне царство // Зібр. творів: У 50 т.–К., 1980.–Т.26.– С.131-153.
72. Франко І. Шевченкова “Марія” // Твори у 20 т.—Т.17.—К., 1955.—С.149-157.
- Чижевський Д. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму. - Тернопіль, 1994.
- Чопик Р. Вовчок // Слово і час. - №8. – 2007. – С.3-14.
- Шевченківська енциклопедія у 6 томах.
73. Шевченко Тарас. Повне зібрання творів: У 12 т.– Т.1.– К., 2001.
74. Шевченко Тарас. Повне зібрання творів: У 12 т. Т.1-6. К., 2001-2003.
75. Шевчук В. Любов, що розійшлася сном (Спогади сучасників Т.Шевченка) // Українська мова і література.– 2001.– №18. –С.4-8.

Методична література

1. Гаврилов П.Т. Оглядові теми на уроках української літератури в старших класах. –К., 1980.
2. Неділько В.Я. Методика викладання української літератури в середній школі. –К., 1978.
3. Стадна Л.Г. Дидактичний матеріал до теми “Творчість Т.Шевченка періоду “трьох літ” (на уроках літератури) //Українська мова і література в школі.–1981.–№12.–С.40-44.
4. Пасічник Є.А. Українська література в школі.– К., 1983.
- 5.Пелипейко І.А. Вивчення ліричних творів у 8-10 класах. –К., 1982.
- 6.Степанишин Б.І. Викладання української літератури в школі.–К., 1995

Література для підготовки презентацій «На допомогу вчителів»

1. Бідненко В. Не повторити помилок історії. Урок вивчення нового матеріалу в 9 класі: [П. Куліш «Чорна Рада». Образи та ідеї твору]. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 3. С. 23-27.

2. Білоус І. Мистецькі зустрічі. Листування Тараса Шевченка і Григорія Квітки-Основ'яненка. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 34-36. С. 66-74.
3. Бірченко М. Ти знаєш, що ти-людина...[Олекса Стороженко. «Скарб». Морально-етичні проблеми оповідання]. *Українська мова та література*. 2017. № 1-2. С. 25-28.
4. Бабійчук, Т. Заняття з української літератури з використанням відеофрагмента (міні-екранізації). *Українська література в загальноосвітній школі*. 2005. № 12. С. 30-34
5. Баяндіна О. Шевченківська тематика на уроках аналізу тексту. *Дивослово*. 2009. № 3. С. 36-37.
6. Бернадська, Н. Творчість Тараса Шевченка у шкільній парадигмі : до проблеми вивчення української літератури. *Дивослово*. 2019. № 5. С. 52-54.
7. Бондаренко Л. Україна-частина Шевченка. 5 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 22-24. С. 29-32.
8. Бондаренко, Н. Художня інтерпретація проблеми української еліти в поемі Тараса Шевченка «І мертвим, і живим...». *Українська література в загальноосвітній школі*. 2013. № 4. С. 17-21.
9. Бондаренко Ю. Самостійна робота як спосіб реалізації загальнодидактичних та методико-літературних завдань. *Дивослово*. 2018. № 1. С. 23-27.
10. Бонь Н. Трагічні епізоди української історії в поемі-містерії «Великий льох». *Дивослово*. 2010. № 3. С. 24-28.
11. Борисенко В. Активні методи як основа творчої взаємодії в навчанні : [дидактична гра як один із методів навчання на уроці української літератури]. *Українська мова й література в школах України*. 2016. № 2. С. 27-30.
12. Буркалець Н. Жанровим шляхом аналізу: Плани-конспекти уроків з вивчення оповідання «Скарб» Олекси Стороженка у 7 класі. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2007. № 1. С. 51-57
13. Верготі Л. Не вмирає душа наша, не вмирає воля [Урок у 9-му класі за Шевченковою поезією «Кавказ»]. *Дивослово*. 2008. № 2. С. 45-46.
14. Верготі Л. Поема Тараса Шевченка «Кавказ» «Гімн волі». *Українська література в загальноосвітній школі*. 2006. № 12. С. 31-33
15. Верготі Л. Літературна вікторина. Життя і творчість Тараса Шевченка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2006. № 12. С. 33-34.
16. Верготі Л. Вивчаємо творчість Тараса Шевченка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2006. № 11. С. 25-28
17. Гладіліна О. Кому однаково? До проблеми осмислення поезії Тараса Шевченка та вивчення її в школі. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колежіумах*. 2007. № 1. С. 12-17.
18. Глеб О. Роль інтерпретації при вивченні ліричних та ліро-епічних творів української літератури в старшій школі. Актуальні проблеми викладання літератури у середній та вищій школі. *Султанівські*

читання [Текст]: збірник статей / відп. ред. В. Г. Матвіїшин. Івано-Франківськ, 2012. № 2. С. 16-19.

19. Голик О. Крик болю волелюбної душі. Осмислення минулого і сучасного у творі Т. Г. Шевченка «Чигирине, Чигирине...». *Українська мова й література в школах України*. 2016. № 2. С. 46-48.
20. Голик О. Образ Івана Котляревського у творчості Тараса Шевченка : поетичній, прозовій, малярській. *Українська мова й література в школах України*. 2019. № 3. С. 39-43.
21. Голик О. Крок болю волелюбної душі. Осмислення минулого і сучасного у творі Т. Г. Шевченка «Чигирине, Чигирине...». *Українська мова й література в школах України*. 2019. № 5. С. 45-52.
22. Голик О. «І повіє вогонь новий з Холодного Яру». Т. Шевченко «Холодний Яр». Утвердження поета на революційно-демократичні реалістичні позиції. *Українська мова й література в школах України*. 2017. № 3. С. 37-39
23. Голик О. Тарас Шевченко як визначний поет, людина і громадянин. Українська література, 8 клас. *Українська мова й література в школах України*. 2017. № 3. С. 32-36.
24. Голубчук Т. Куліш «Чорна рада»: протистояння сил державотворення й руйніцтва. 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 19-21. С. 24-32.
25. Грабовська С. Біблія і українська література : [методика викладання української літератури]. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2010. № 10. С. 34-39.
26. Грецька І. «Учімося мудрості в природи!» Урок-інсценізація за творчістю Олекси Стороженка. 10 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2016. № 13-14. С. 45-50.
27. Гречка Л. Григорій Квітка-Основ'яненко «Конотопська відьма». 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 15. С. 21-23.
28. Грицай Л. Тарас Шевченко «Гайдамаки». Складність історичної долі українського народу. *Українська мова й література в школах України*. 2014. № 5. С. 58-63.
29. Грицай Л. Останній пізній романтик Степан Руданський і «Автор пречудових українських байок» Є. Гребінка. *Українська мова й література в школах України*. 2018. № 7-8. С. 49-50.
30. Діденко Н. Тарас Шевченко і його духовний заповіт українському народові. Настроєві інтонації твору «І мертвим, і живим. і ненародженим...» Пам'яті загиблих на Майдані присвячується. *Українська мова й література в школах України*. 2014. № 10. С. 38-42.
31. Діденко Т. Організація роботи з обдарованими учнями на уроках української мови та літератури. *Рідна школа*. 2014. № 10. С. 25-31.
32. Данілеско О. Вивчаємо вірш Тараса Шевченка «Садок вишневий коло хати». 5 клас. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 2. С. 6-7.
33. Данілеско О. Роздуми над «Катериною» Тараса Шевченка: чи любили батьки свою дочку? *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 2. С. 8-11.

34. Денисенко Н. Тарас Шевченко. «Думи мої, думи». Українська література, 8-й клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 16-18. С. 17-22.
35. Джуган І. Урок компаративного аналізу «Два генія однієї епохи». 9 клас: Т. Г. Шевченко та М. Ю. Лермонтов. *Зарубіжна література в школі*. 2015. № 7-8. С. 23-29.
36. Дзись О. Іван Котляревський «Наталка Полтавка». *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 22-24. С. 45-48.
37. Домановська О. Усім нам знайомий Шевченко. Літературний брейн-ринг. 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 6. С. 29-33.
38. Дубок Т. Урок на тему «Образ Богдана Хмельницького в історії та літературі»: [бінарний урок з історії України та української літератури, 8 клас]. *Історія в сучасній школі*. 2012. № 10. С. 2-8.
39. Дуняшенко Н. «Катерина» Т.Г. Шевченка. Життєва основа сюжету. Проблематика твору. *Українська мова і література в школі*. 2008. № 5. С. 33-36.
40. Дятленко Т. Етнокультурознавча спрямованість вивчення української літератури в старших класах (на прикладі життя і творчості Т. Г. Шевченка). *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 2. С. 30-32.
41. Дяченко-Лисенко Л. Модель проведення Шевченківської інтернет-конференції у школі. *Дивослово*. 2009. № 3. С. 43-45.
42. Жила С. Збагачувальна енергія живопису і графіки у процесі вивчення української літератури. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. № 3. С. 10-12.
43. Жила С. Колективна лекція як форма підготовки майбутніх учителів української літератури. *Українська мова й література в школах України*. 2017. № 11. С. 26-30.
44. Жулинський М. Українська література. ПРОГРАМА для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української літератури. 9 клас. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 1. С. 44-58.
45. Жученко В. Письменники Одещини про Кобзаря. Урок-проект у 9 класі. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 12. С. 79-88.
46. Зінченко Н. Тарас Шевченко в художній літературі. Літературна світлиця. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 2. С. 20-25.
47. Зінченко Н. Як вивчати оповідання «Скарб» О. Стороженка на уроках української літератури. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2007. № 12. С. 41-42.
48. Закревська О. Використання мультимедійних технологій на уроках української словесності. *Дивослово*. 2009. № 2. С. 17-19.
49. Замкова І. Запитання, які «пробуджують» думки. Розвиток критичного мислення школярів на уроках української літератури. *Відкритий урок. Розробки, технології, досвід*. 2013. № 2. С. 54-56.

50. Єрчик О. Шевченкові музи: [конспект уроку. 9 клас]. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 6. С. 18-23
51. Іванцова Л. Тарас Шевченко. «Іван Підкова». Урок у 6 класі. *Дивослово*. 2015. № 3. С. 12-14.
52. Корчева Т. Чи був справедливий вирок жінці-покритці тогочасного суспільства? За поемою Т. Г. Шевченка «Катерина». [Інтегрований урок українська література-правознавство, 9 клас. *Українська мова й література в школах України*. 2016. № 11. С. 34-42.
53. Крупеня В. Вивчення біографії письменника. Конспекти-схеми. *Українська мова та література*. 2017. № 7-8. С. 75-84.
54. Крутько В. Леонід Глібов. «Щука». Урок у 6-му класі. *Дивослово*. 2017. № 4. С. 38-39.
55. Крухмаль В. Образ жінки-матері у творчості Тараса Шевченка. Поема «Катерина». *Українська література в загальноосвітній школі*. 2010. № 2. С. 23-24.
56. Мікус Л. Тарас Шевченко. Художник з душею поета. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 6. С. 13-17.
57. Макаренко Л. Нестандартні форми контролю знань за творчістю Кобзаря. *Дивослово*. 2016. № 3. С. 31-32.
58. Маркович Т. Шевченкознавці. Літературна гра. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 6. С. 34-37.
59. Мартенс І. Як не втратити обдарованість? Робота зі здібними дітьми на уроках української мови та літератури. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 15. С. 2-5.
60. Мартинова М. П'єса Івана Котляревського «Наталка Полтавка»-своєрідне дзеркало моральних чеснот найвищого рівня. *Українська література, 9 клас. Українська мова й література в школах України*. 2015. № 9. С. 41-44.
61. Марченко Н. Вивчення творчості Шевченка у школі: від вульгарно-ідеологічного до художньо-естетичного. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2009. № 2. С. 46-59.
62. Машталер Г. Духовна єдність двох митців : Тарас Шевченко і Євген Сверстюк. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2006. № 11. С. 28-31.
63. Мельник М. Пантелеймон Куліш «Чорна рада». Протистояння сил державотворення і руїнництва. 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 19-21. С. 38-42.
64. Михайловська Н. Формування компетентного читача : поєднання школи з реальним світом. *Українська мова й література в школах України*. 2019. № 3. С. 27-34.
65. Могильницька Г. Дозвольмо вазному любити Наталку. П'єса Івана Котляревського «Наталка Полтавка». *Дивослово*. 2007. № 8. С. 26-28.
66. Музиченко-Мельничук Т. Учімося шукати істину. Робота над поемою «Сон». *Дивослово*. 2014. № 5. С. 20-24.
67. Ніколюк Л. Почути, побачити і відчути гармонію людини і природи. Комбінований особистісно зорієнтований урок у 5 кл. на тему «Тарас Шевченко. Картини довколишнього світу та природи в поезії «Садок

- вишневий коло хати». *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 6. С. 16-19.
68. Надворна Є. Поетичний образ Орисі (за однойменним твором Пантелеймона Куліша). *Українська література в загальноосвітній школі*. 2007. № 5. С. 30-32.
69. Небрат Н. Кобзарі-уособлення мудрості народної. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. № 9. С. 39.
70. Нестеранко С. Метод проектів як оптимальний важіль впливу на актуалізацію етнокультурної компетентності і громадянське виховання учнів під час вивчення творчості Тараса Шевченка у 9 класі. *Українська мова й література в школах України*. 2018. № 2. С. 38-43.
71. Омельченко І. Сини мої, гайдамаки! нерозумні діти... Гуманістичний зміст Шевченкової поеми «Гайдамаки». *Дивослово*. 2007. № 9. С. 23-26.
72. Орел С. Маркіян Шашкевич-зачинатель нової української літератури на Західних землях. Проектно-конструкторська модель уроку. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 28-29. С. 22-27.
73. Охріменко Н. Вивчаємо поезію Тараса Шевченка «За сонцем хмаронька пливе». *Українська література в загальноосвітній школі*. 2013. № 12. С. 9-10.
74. Підгайко О. Тарас Шевченко-апостол правди і науки. Біблійні мотиви у творах митця. 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 10-11. С. 20-24.
75. Павлів І. Балада Шевченка «Причинна». Урок літератури в 9 класі. *Дивослово*. 2010. № 3. С. 32-38.
76. Панчук О. Як протистояти злу. Жанр балади у творчості Тараса Шевченка. «Причинна» як зразок баладної поезії. *Дивослово*. 2009. № 3. С. 39-42.
77. Панчук О. Будьмо успішними! Заняття з української літератури: через відеофрагменти до творчості, ефектності, ефективності! *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 4. С. 20-26.
78. Пархітько Н. Іван Котляревський. Дорога до висоти. Урок, 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2016. № 16-18. С. 34-39.
79. Пономаренко О. Християнський аспект твору Григорія Квітки-Основ'яненка «Маруся». *Дивослово*. 2007. № 8. С. 28-31.
80. Пономаренко О. Із секретів поетичної майстерності Т. Шевченка : духовно-художні відкриття «Кобзаря» (1840), романтичного національного Пророка «Трьох літ», «Нескореного Прометейя» на засланні, візіонера демократичного ладу України майбутнього. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 31-32. С. 21-26.
81. Решодько Л. Я покохав її високою любов'ю...: сердечні пристрасті і розчарування Кобзаря. Сценарій літературного вечора. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 2. С. 39-44.
82. Сітькова І. Тарас Шевченко. «Давидові Псалми». «Ісаія. Глава 35». Урок у 9 класі. *Дивослово*. 2016. № 3. С. 20-24.

83. Сальвенчук С. Твори Григорія Квітки-Основ'яненка як основа формування лексичної компетентності учнів. *Українська мова й література в школах України*. 2018. № 4. С 35-39.
84. Слюсар А. Чи знаєш ти роман Пантелеймона Куліша «Чорна рада»? : [урок-конкурс у 9 класі]. *Дивослово*. 2012. № 4. С. 20-24.
85. Слюсарєва О. Т. Г. Шевченко «Сон» («У всякого своя доля»). Сатиричний пафос поеми. 9 кл. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2014. № 13-14. С. 24-28.
86. Сметюх О. Тарас Шевченко і Біблія. «Ісаія. Глава 35». Цикл «Давидові Псалми». *Українська література, 9 клас. Українська мова й література в школах України*. 2018. № 3. С. 52-58.
87. Сосюк Н. Якби-то нашли те, що там схоронили... Ідейно-художній аналіз поезії Тараса Шевченка «Розрита могила» у 8 класі. *Дивослово*. 2009. № 10. С. 24-25.
88. Стасюк Н. Що розповів дідусь Кенар. Конспект комбінованого уроку за творчістю Леоніда Глібова у 5-му класі. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 9-10. С. 42-46.
89. Субіна В. Поеми Тараса Шевченка «Сон». Урок-простеження. 9 клас. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 10-11. С. 13-19.
90. Толмач Н. Щастя це скарб. Система пошукових комбінованих уроків за оповіданням Олекси Стороженка у 6 класі. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 4. С. 12-19.
91. Уманська Т. В своїй хаті своя правда, і сила, і воля. Національна самовизначеність у посланні Т. Г. Шевченка «І мертвим, і живим, і ненародженим». Конспект уроку, 9-й клас. *Українська мова та література*. 2019. № 6. С. 59-67.
92. Феддоренко В. Шевченкіана. Інтелектуально-пізнавальна гра. *Дивослово*. 2009. № 5. С. 5-10.
93. Федчун Н. І кожне слово його про Україну. Система уроків-роздумів із мистецькими паралелями, документальними свідченнями та самостійними міркуваннями, присвяченими вивченню творчості Тараса Шевченка у 8 кл. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 3. С. 10-24.
94. Фурсова Л. Від літературної компетенції-до життєвої компетентності (Формування літературної компетенції учнів на уроках української літератури в процесі використання контекстних матеріалів). *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 5. С. 12-21.
95. Ходацька О. Тарас Шевченко геній і людина. Нове прочитання творів Кобзаря. *Українська література, 9 клас. Українська мова й література в школах України*. 2018. № 3. С. 43-45.
96. Ходацька О. Тарас Шевченко геній і людина : нове прочитання творів Кобзаря. *Українська мова й література в школах України*. 2018. № 4. С. 48-51.
97. Хомич Я. Ідея незнищенності справжнього кохання в баладі Тараса Шевченка «Тополя». *Дивослово*. 2009. № 3. С. 37-39.

98. Хомич Я. Твір, що єднає минуле, теперішнє і майбутнє. Урок вивчення поезії Т. Шевченка «Заповіт» у 7 класі. *Дивослово*. 2009. № 5. С. 2-4.
99. Хохрін Л. Т. Г. Шевченко «Садок вишневий коло хати». Картини природи у сприйманні поета. *Українська мова та література*. 2017. № 3-4. С. 19-21.
100. Хрїсова А. Українська література в кросвордах. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 12. С. 94-100.
101. Церещенко Р. У пошуках скарбу великого. Т. Г. Шевченко. Поема-містерія «Великий льох». *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2016. № 10-11. С. 33-35.
102. Чабан О. Материнство, родинність, кохання... Урок-презентація учнівських проєктів на тему «Роль жінки в житті і творчості Тараса Григоровича Шевченка». *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2009. № 2. С. 22-34.
103. Чуйко Т. «Катерино, серце моє!» Інтегрований аналіз образу жінки в поетичній і малярській творчості Тараса Шевченка. *Дивослово*. 2014. № 5. С. 2-13.
104. Чумак Т. Вже почалось, мабуть, майбутнє... Урок-читацька конференція за творчістю Ліни Костенко. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 3. С. 84-96.
105. Чумак Т. Моральне приниження чи моральна велич жінки. Урок-пошук за поемою Тараса Шевченка «Катерина». *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 2. С. 22-33.
106. Чумак Т. Роздуми над «Катериною» Шевченка: чи любили батьки свою дочку? Матеріали до уроку у старших класах середньої школи. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2008. № 2. С. 56-64.
107. Шилова О. Героїзм та мужність українських козаків у творі «Іван Підкова» Тараса Шевченка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2013. № 11. С. 39-40.
108. Штейнбук Ф. «Інститутка» Марка Вовчка в новій літературознавчій методології. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 19-21. С. 79-85.
109. Щербакова А. Доля жінки в поемах «Катерина» та «Наймичка». *Дивослово*. 2010. № 3. С. 28-31.
110. Ярошук Г. Романтична ідея незнищенності справжнього кохання, краси, вірності. Урок за баладою Т. Г. Шевченка «Тополя». *Українська література в загальноосвітній школі*. 2014. № 9. С. 15-17.
111. Яценко Л. Гендерне виховання старшокласників на уроках української літератури. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 1. С. 18-20.

Інформаційні ресурси

Портал www.kobzar.info

Енциклопедія життя і творчості Тараса Шевченка www.t-shevchenko.name

Шевченківська енциклопедія www.shevchycl.kiev.ua

Національний музей Тараса Шевченка www.shevchenkomuseum.com.ua

Історико-культурний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка»

www.batjkiivshhyna-tarasa.com.ua

The Taras Shevchenko Museum of Canada

<http://www.infoukes.com/shevchenkomuseum/>

Вебсайт музею Тараса Шевченка в Торонто (Канада).

Shevchenko's self portraits

<http://www.chass.utoronto.ca/~tarn/courses/429-sp.html>

<http://poetyka.uazone.net/kobzar/>

Web-версія «Кобзаря» Тараса Григоровича Шевченка в Бібліотеці Української Поезії.

Національний музей Тараса Шевченка

<http://www.park.kiev.ua/u%27people/artists/shevchenko/>

Сайт Національного музею Тараса Шевченка у Києві.

Шевченко в Орске

<http://history.opck.org/Shevchenko.php>

Сторінка Тараса Григоровича Шевченка на російському сайті «Историческая страница Орска».

Шевченківська енциклопедія

<http://www.shevchcycl.kiev.ua/>

Оренбургская шевченковская энциклопедия

<http://www.orenburg.ru/culture/encyclop/tom1/>

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української літератури

Освітня програма **Українська мова і література**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014. 01 Українська мова і література**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Івано-Франківськ – 2019 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>6</u>	Спеціальність 014 Середня освіта 01401 Українська мова і література	<i>Загальна професійна</i>	
Модулів 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів <u>6</u>		3-й	3-й
		Семестр	
Загальна кількість годин <u>180</u>		__5, 6_-й	__5, 6_-й
		Лекції	
		36 год.	36 год.
		Практичні, семінарські	
		36 год.	14 год.
		Лабораторні	
		Навчальним планом не передбачені	Навчальним планом не передбачені
		Самостійна робота	
		108 год.	130 год.
		Вид контролю: екзамен	
Тижневих годин для денної форми навчання: <u>6</u>	Освітньо-кваліфікаційний рівень: _____бакалавр_____		
аудиторних <u>2</u> самостійної роботи студента <u>4</u>			

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Курс «сторія української літератури кінця XIX – початку XX століття» є невід’ємною частиною фахової освіти студентів ННІ української філології, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів-філологів, сприяючи при цьому вихованню національної гідності.

Лекційно-семінарський курс «Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття» має на меті ознайомлення студентів з провідними тенденціями літературного процесу II пол. XIX – початку XX століття, на яку припадає утвердження класичного реалізму й модернізму. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із життєвим і творчим шляхом письменників-класиків, які творили в добу реалізму й модернізму, знайомляться з текстами художніх творів у їх сучасному прочитанні, з’ясовують своєрідність художнього світу кожного з авторів та особливості їх індивідуального стилю.

Основними завданнями вивчення дисципліни є досягнення студентами ґрунтовних знань текстів художніх творів, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу II пол. XIX – початку XX віку та вияву їх у творчій практиці письменників-класиків; здобуття повноцінної філологічної освіти та досягнення належного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен здобути такі

компетенції:

- знати та утверджувати національні і гуманістичні ідеали демократичних цінностей, мовне й культурне багатство України; активно, відповідально й ефективно реалізовувати громадянські права й обов’язки з метою утвердження державності України й розвитку демократичного суспільства;
- знати та розуміння предметної області й професійної діяльності вчителя української мови та літератури
- вільно і ґрамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України
- бути здатним до пошуку, оброблення й аналізу різних видів інформації, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, самостійного оволодіння новими знаннями;
- здатність виконувати власне дослідження на належному рівні
- здатність володіти навичками ведення дискусії й наукової полеміки, написання аналітичних і публіцистичних текстів, дотримуватись норм правопису сучасної української мови
- здатність активно застосовувати професійно-профільні знання, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів із використанням передових освітніх технологій
- здатність проводити дослідницьку роботу, дотримуючись принципів академічної доброчесності
- здатність розпізнавати філологічні і взагалі освітні проблеми (принципами, методами, підходами);

- здатність виявлення характерних ситуативних ознак у навчально-виховному процесі; застосування теоретичних і методичних знань у процесі аналізу філологічних ситуацій, процесів, випадків, проблем;
- здатність характеризувати специфіку літературознавства та його основних і допоміжних галузей.;
- здатність з'ясовувати історичні особливості становлення літературознавства як науки;
- здатність аналізувати твір, враховуючи специфіку його компонентів; давати самостійну оцінку твору;
- вміння розмежовувати специфічні особливості течій класицизму, романтизму, реалізму, модернізму, постмодернізму та з'ясовувати їх вияв у літературних творах; давати характеристику модерністських течій;
- виявляти роль героя у розкритті ідейного змісту твору й авторської оцінки героя; розкривати суть і особливості розвитку реалізму в літературі кінця XIX – початку XX ст.;
- з'ясовувати особливості впливу ідей епохи на проблематику й ідейну суть літературного твору
- знати специфіку перехідного характеру літератури кінця XIX – початку XX ст.;
- знати особливості впливу філософських ідей на розвиток української літератури кінця XIX – початку XX ст.;
- знати специфіку взаємодії реалізму та модернізму;
- знати особливості розвитку прози кінця XIX – початку XX ст.;
- знати своєрідність відображення характерних ознак епохи в літературних творах кінця XIX – початку XX ст.;
- знати творчі біографії авторів, характерні особливості індивідуального стилю;
- знати проблематику, сюжетні особливості та специфіку персонажної сфери вивчених епічних і драматичних творів та специфіку вивчення їх у школі;
- знати основні особливості модернізму; його характерні риси, особливості вивчення модернізму в шкільній програмі;
- знати творчі маніфести та особливості розвитку модерністських течій у руслі української літератури в порівнянні з іншими літературами;
- знати обсяг та проблемні питання шкільного курсу української літератури кінця XIX – початку XX ст.

компетентності

- характеризувати своєрідні риси літератури кінця XIX – початку XX ст.;
- з'ясовувати взаємозв'язок світоглядних позицій та творчості письменника;
- аналізувати твір з урахуванням його художньої своєрідності;
- давати самостійну оцінку твору;
- розмежовувати специфічні особливості течій модернізму та з'ясовувати їх вияв у літературних творах;
- давати характеристику модерністських течій;
- виявляти роль героя у розкритті ідейного змісту твору й авторської оцінки героя;
- розкривати суть і особливості розвитку реалізму в літературі кінця XIX – початку XX ст.;
- з'ясовувати особливості впливу ідей епохи на проблематику й ідейну суть літературного твору.

1. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Історія української літератури 70-90 рр. XIX ст.

Змістовий модуль 1.

Українська проза II пол. XIX ст.: утвердження класичного реалізму

ТЕМА 1. Літературний процес II пол. XIX ст.

Історичні умови, розвиток культури, журналістики, літературно-теоретичної думки. Шляхи розвитку літератури. Нові тенденції у розвитку прози, поезії, драматургії. Реалізм як основний напрям доби. Вивчення реалізму як напрямку в шкільній програмі

ТЕМА 2. Життєвий і творчий шлях І.Нечуя-Левицького

Короткі біографічні дані. Загальна характеристика творчості. Повість "Дві московки". Повість "Микола Джеря". Втілення рис українського національного характеру в образі головного героя. Жанрово-стильові особливості твору. Художнє осмислення явищ і процесів пореформенної дійсності у повісті "Кайдашева сім'я". Майстерність реалістичних картин та образів. Своєрідність гумору, його джерела та засоби. Цикл оповідань "Баба Параска і баба Палажка". Мова творів. Повість "Бурлачка". Новизна тематики, типажу, художня переконливість змалювання трагедії людини з народу, мотивація її поведінки. Змалювання двох поколінь української інтелігенції у романі "Хмари" І.Нечуя-Левицького. Порушення проблем національно-культурного розвитку. Павло Радюк як образ "нової людини". Історичний роман І.Нечуя-Левицького "Князь Єремія Вишневецький". Джерела, образи, ідейний зміст. Історичний роман "Гетьман Іван Виговський". Відображення в романі політичної ситуації в Україні 60-70-х. Образи, своєрідність сюжету, ідеї. Внесок Нечуя-Левицького у розвиток українського письменства. Повість «Кайдашева сім'я» у шкільній програмі.

ТЕМА 3. Творчість Панаса Мирного

Короткі біографічні відомості. Ранні твори ("Лихий попутав", повість "П'яниця"). Роман "Хіба ревуть воли, як ясла повні?". Історія створення. Дві концепції роману в українському літературознавстві. Проблематика, особливості композиції й жанру. Світ образів роману "Хіба ревуть воли, як ясла повні?". Майстерність діалогів, описів, масових сцен. Мова і стиль твору, його новаторство. Поняття про соціально-психологічний роман. Специфіка вивчення роману в шкільній програмі. Змалювання інтелігенції у повісті Панаса Мирного "Лихі люди". Розв'язання проблеми позитивного героя. Жанр, композиція, стиль. Роман "Повія" - визначний твір світового реалістичного епосу. Психологізм, епічний розмах твору, композиційна стрункість, художня майстерність. Тематичне і жанрове багатство творчості Панаса Мирного ("Лихо давнє й сьогочасне", "Морозенко", "Лови", "Дурниця", драма "Лимерівна"). Дослідники про творчість Панаса Мирного.

Змістовий модуль 2

Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст.

Тема 4..Українська драматургія II пол. XIX ст.

Умови розвитку української драматургії і театру 70-90-х рр. XIX ст. Театр корифеїв. Провідні тенденції розвитку драматургії: рух ідей і форм. Роль Марка Кропивницького, Михайла Старицького, Івана Тобілевича, Івана Франка у розвитку театру та драматургії.

Марко Кропивницький. Драма "Дай серцеві волю, заведе в неволю". Традиції і новаторство. Використання етнографії й фольклору. Поєднання мелодраматизму і реалізму у творах драматурга. Проблема "інтелігенція і народ" у драмі Кропивницького "Доки сонце зійде, роса очі виїсть". Драма М. Кропивницького "Глитай, або ж Павук".

Новаторство теми, типажу. Засоби творення арактерів (Бичок, Олена).

Драматургія Бориса Грінченка

Загальний огляд творчості предствників «театру корифеїв» у шкільній програмі

Тема 5. Михайло Старицький як "корманч української культури"

Короткі біографічні відомості. Літературно-естетичні погляди М.Старицького. Провідні мотиви лірики, її художнє новаторство

Проблема служіння інтелігенції і народів у драмі М.Старицького "Не судилось"

Змалювання артистичного світу у драмі М.Старицького "Талан".

Тема 6. Драматургія Івана Тобілевича (Івана Карпенка-Карого)

Короткі біографічні дані. Загальна характеристика творчості драматурга. Ранніп'еси

Соціально-психологічна сатирична комедія І.Тобілевича "Хазяїн" Життя артистичного світу у драмі «Житейське море» Комедія «Мартин Боруля» в 10 класі загальноосвітньої школи

Змістовий модуль 3. Українська поезія II пол. XIX ст.: тенденції і персоналії

Тема 7. Шляхи й тенденції розвитку української поезії II пол. XIX ст.

Українська поезія II пол. XIX ст. – новий етап історико-літературного поступу.

Нова естетична концепція мистецтва, пошуки нових виражальних засобів і сугестивних можливостей поетичного слова (Іван Франко, Борис Грінченко, Яків Щоголев, Іван Манжура, Павло Грабовський та ін.). Народ, нація, Україна – ключові образи дискурсивної практики українських поетів II пол. XIX ст.

Тема 8. Постать та творчість Івана Франка

Життєвий і творчий шлях І.Франка Новаторство його художньої творчості, її тематичне, жанрове та художнє розмаїття. Еволюція світогляду і стилю митця.

Біографія Івана Франка в шкільній програмі

Тема 9 Поезія Якова Щоголева та Івана Манжури

Короткі відомості про поетів Мотиви лірики Якова Щоголіва та Івана Манжури.

Доречність вивчення творчості Якова Щоголева та Івана Манжури в шкільній програмі

Модуль 2.

Історія української літератури кінця XIX – початку XX ст.

Змістовий модуль 5. Літературний процес кінця XIX – початку XX століття

Тема1. Вступ. Особливості літературного процесу на зламі віків. Модернізм як напрям

Суспільно-культурний розвиток України на межі XIX – XX століть. Проза та драматургія Івана Франка. Значення творчості письменника

Модернізм як напрям. Його основні риси. Філософське підґрунтя. Етапи розвитку модернізму. Особливості українського модернізму. Літературна дискусія щодо

модернізму.

Тема 2.Творчість Лесі Українки

Життєвий шлях Лесі Українки. Духовно-естетична еволюція Лесі Українки. Три періоди творчості. Лірична творчість поетеси. Драматургія Лесі Українки
Драма-феєрія «Лісова пісня» в шкільній програмі

Тема 3.Творчість Ольги Кобилянської

Життя і творчість О.Кобилянської. Творчий вплив німецької літератури на формування мистецького світогляду.Феміністична спрямованість повістей „Людина”(1891) та „Царівна”(1895. Повість “Земля”. Риси символізму у творі.
Творчість Ольги Кобилянської в школі.

Змістовий модуль 2

Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст.

Тема 4.Символізм. «Молода Муза»

Символізм. Його основні прикмети. Передумови виникнення. Естетичні концепції Едгара По та Шарля Бодлера. Представники символізму. Початки символізму в українській літературі. Поява групи “Молода Муза”. Стосунки “Молодої Музи” з класичною українською літературою. Франко і “молодомузівці”. Особливості поетики: символістські тенденції. Пропозиції щодо вивчення молодомузівців у школі.

Тема 5 . ОлександрОлесь

Олександр Іванович Кандиба. Життєвий і творчий шляхТворчість О.Олеся: основні теми, риси стилю (на прикладах творів).Інтимна лірика митця.. ТворчістьО.Олеся в епоху революції 1905-1907 років (“Айстри”, “Три менти”, “О слово рідне! Орле скутий!”, “Яка краса: відродження країни!” та інші).Період еміграції. Тема ностальгії, голоду у творчості О.Олеся. Драматургія Олександра Олеся. Творчість поета в школі. Драматичний етюд «По дорозі в казку»

Тема 6. Творчість Гната Хоткевича

Життєвий і творчий шлях Гната Хоткевича. Багатогранність „могучого таланту”. Прикметимодернізму у творчості
Збірка „Поезія в прозі”(1902 р.) як спроба оновлення жанрової системи. Збірки „Гірські акварелі” та „Гуцульські образки”: теми, мотиви, образи.
Повість „Камінна душа”: особливості композиції, проблематика, система образів.

Змістовий модуль 3 Імпресіонізм. Експресіонізм. Неореалізм

Тема 7.Імпресіонізм. Михайло Коцюбинський

Імпресіонізм як течія модернізму. Особливості. Основні представники.
Життєвий і творчий шлях Михайла Коцюбинського. Від реалізму до імпресіонізму. Творча еволюція митця. Повість «Тіні забутих предків»: риси імпресіонізму та неоромантизму. Новела “Intermezzo” та повість «Тіні забутих предків» у шкільній програмі.

Тема 8. Експресіонізм. Василь Стефаник

Основні риси експресіонізму як течії модернізму.
В.Стефаник. Віхи життєвого шляху. Проблема добра і зла, злочину і кари у творчості митця (новели “Басараби”, “Новина”, “Лесева фамілія”, “Злодій”, “Тріх”). Концепція життя і смерті, сенсу страждання: новели “Скін”, “Палій”, “Сама-саміська”. Новела

“Камінний хрест” як втілення ідеї всезагального взаємозв’язку всього суцього. Національно-патріотична тематика: новела “Марія”. Специфіка вивчення творчості Василя Стефаника в школі

Тема 9. Неореалізм. Володимир Винниченко

Сутність неореалізму

В. Винниченко. Життя і творчість. Моральні та естетико-філософські ідеали митця. Три періоди творчості. Рання творчість В. Винниченка. Драматургія митця. Творчість Володимира Винниченка в школі.

Заочна форма навчання

Модуль 1. Історія української літератури 70-90 рр. ХІХ ст.

Змістовий модуль 1.

Українська проза II пол. ХІХ ст.: утвердження класичного реалізму

ТЕМА 1. Літературний процес II пол. ХІХ ст.

Історичні умови, розвиток культури, журналістики, літературно-теоретичної думки. Шляхи розвитку літератури. Нові тенденції у розвитку прози, поезії, драматургії. Реалізм як основний напрям доби. Вивчення реалізму як напряму в шкільній програмі

ТЕМА 2. Життєвий і творчий шлях І. Нечуя-Левицького

Короткі біографічні дані. Загальна характеристика творчості. Повість "Дві московки". Повість "Микола Джеря". Втілення рис українського національного характеру в образі головного героя. Жанрово-стильові особливості твору. Художнє осмислення явищ і процесів пореформенної дійсності у повісті "Кайдашева сім'я". Майстерність реалістичних картин та образів. Своєрідність гумору, його джерела та засоби. Цикл оповідань "Баба Параска і баба Палажка". Мова творів. Повість "Бурлачка". Новизна тематики, типу, художня переконливість змалювання трагедії людини з народу, мотивація її поведінки. Змалювання двох поколінь української інтелігенції у романі "Хмари" І. Нечуя-Левицького. Порухення проблем національно-культурного розвитку. Павло Радюк як образ "нової людини". Історичний роман І. Нечуя-Левицького "Князь Єремія Вишневецький". Джерела, образи, ідейний зміст. Історичний роман "Гетьман Іван Виговський". Відображення в романі політичної ситуації в Україні 60-70-х. Образи, своєрідність сюжету, ідеї. Внесок Нечуя-Левицького у розвиток українського письменства. Повість «Кайдашева сім'я» у шкільній програмі.

ТЕМА 3. Творчість Панаса Мирного

Короткі біографічні відомості. Ранні твори ("Лихий попутав", повість "П'яниця"). Роман "Хіба ревуть воли, як ясла повні?". Історія створення. Дві концепції роману в українському літературознавстві. Проблематика, особливості композиції й жанру. Світ образів роману "Хіба ревуть воли, як ясла повні?". Майстерність діалогів, описів, масових сцен. Мова і стиль твору, його новаторство. Поняття про соціально-психологічний роман. Специфіка вивчення роману в шкільній програмі. Змалювання інтелігенції у повісті Панаса Мирного "Лихі люди". Розв'язання проблеми позитивного героя. Жанр, композиція, стиль. Роман "Повія" - визначний твір світового реалістичного епосу. Психологізм, епічний розмах твору, композиційна стрункість, художня майстерність. Тематичне і жанрове багатство творчості Панаса Мирного ("Лихо давнє й сьогочаснє", "Морозенко", "Лови", "Дурниця", драма "Лимерівна"). Дослідники про творчість Панаса Мирного.

Змістовий модуль 2

Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст.

Тема 4. Українська драматургія II пол. XIX ст.

Умови розвитку української драматургії і театру 70-90-х рр. XIX ст. Театр корифеїв. Провідні тенденції розвитку драматургії: рух ідей і форм. Роль Марка Кропивницького, Михайла Старицького, Івана Тобілевича, Івана Франка у розвитку театру та драматургії.

Марко Кропивницький. Драма "Дай серцеві волю, заведе в неволю". Традиції і новаторство. Використання етнографії й фольклору. Поєднання мелодраmatизму і реалізму у творах драматурга. Проблема "інтелігенція і народ" у драмі Кропивницького "Доки сонце зійде, роса очі виїсть". Драма М. Кропивницького "Глитай, або ж Павук". Новаторство теми, типу. Засоби творення характерів (Бичок, Олена).

Драматургія Бориса Грінченка

Загальний огляд творчості представників «театру корифеїв» у шкільній програмі

Тема 5. Михайло Старицький як "керманч української культури"

Короткі біографічні відомості. Літературно-естетичні погляди М.Старицького. Провідні мотиви лірики, її художнє новаторство

Проблема служіння інтелігенції і народові у драмі М.Старицького "Не судилось"

Змалювання артистичного світу у драмі М.Старицького "Талан".

Тема 6. Драматургія Івана Тобілевича (Івана Карпенка-Карого)

Короткі біографічні дані. Загальна характеристика творчості драматурга. Ранні твори

Соціально-психологічна сатирична комедія І.Тобілевича "Хазяїн" Життя артистичного світу у драмі «Житєйське море» Комедія «Мартин Боруля» в 10 класі загальноосвітньої школи

Змістовий модуль 3. Українська поезія II пол. XIX ст.: тенденції і персоналії

Тема 7. Шляхи й тенденції розвитку української поезії II пол. XIX ст.

Українська поезія II пол. XIX ст. – новий етап історико-літературного поступу. Нова естетична концепція мистецтва, пошуки нових виражальних засобів і сугестивних можливостей поетичного слова (Іван Франко, Борис Грінченко, Яків Щоголев, Іван Манжура, Павло Грабовський та ін.). Народ, нація, Україна – ключові образи дискурсивної практики українських поетів II пол. XIX ст.

Тема 8. Постать та творчість Івана Франка

Життєвий і творчий шлях І.Франка Новаторство його художньої творчості, її тематичне, жанрове та художнє розмаїття. Еволюція світогляду і стилю митця.

Біографія Івана Франка в шкільній програмі

Тема 9 Поезія Якова Щоголева та Івана Манжури

Короткі відомості про поетів Мотиви лірики Якова Щоголіва та Івана Манжури. Доречність вивчення творчості Якова Щоголева та Івана Манжури в шкільній програмі

Модуль 2.

Історія української літератури кінця XIX – початку XX ст.

Змістовий модуль 5. Літературний процес кінця XIX – початку XX століття

Тема 1. Вступ. Особливості літературного процесу на зламі віків. Модернізм як напрям

Суспільно-культурний розвиток України на межі XIX – XX століть. Проза та драматургія Івана Франка. Значення творчості письменника

Модернізм як напрям. Його основні риси. Філософське підґрунтя. Етапи розвитку модернізму. Особливості українського модернізму. Літературна дискусія щодо модернізму.

Тема 2. Творчість Лесі Українки

Життєвий шлях Лесі Українки. Духовно-естетична еволюція Лесі Українки. Три періоди творчості. Лірична творчість поетеси. Драматургія Лесі Українки

Драма-фесрія «Лісова пісня» в шкільній програмі

Тема 3. Творчість Ольги Кобилянської

Життя і творчість О.Кобилянської. Творчий вплив німецької літератури на формування мистецького світогляду. Феміністична спрямованість повістей „Людина”(1891) та „Царівна”(1895). Повість “Земля”. Риси символізму у творі.

Творчість Ольги Кобилянської в школі.

Змістовий модуль 2

Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст.

Тема 4. Символізм. «Молода Муза»

Символізм. Його основні прикмети. Передумови виникнення. Естетичні концепції Едгара По та Шарля Бодлера. Представники символізму. Початки символізму в українській літературі. Поява групи “Молода Муза”. Стосунки “Молодої Музи” з класичною українською літературою. Франко і “молодомузівці”. Особливості поетики: символістські тенденції. Пропозиції щодо вивчення молодомузівців у школі.

Тема 5 . Олександр Олесь

Олександр Іванович Кандиба. Життєвий і творчий шлях Творчість О.Олеся: основні теми, риси стилю (на прикладах творів). Інтимна лірика митця.. Творчість О.Олеся в епоху революції 1905-1907 років (“Айстри”, “Три менти”, “О слово рідне! Орле скутий!”, “Яка краса: відродження країни!” та інші). Період еміграції. Тема ностальгії, голоду у творчості О.Олеся. Драматургія Олександра Олеся. Творчість поета в школі. Драматичний етюд «По дорозі в казку»

Тема 6. Творчість Гната Хоткевича

Життєвий і творчий шлях Гната Хоткевича. Багатогранність „могучого таланту”. Прикметимодернізму у творчості

Збірка „Поезія в прозі”(1902 р.) як спроба оновлення жанрової системи. Збірки „Гірські акварелі” та „Гуцульські образки”: теми, мотиви, образи.

Повість „Камінна душа”: особливості композиції, проблематика, система образів.

Змістовий модуль 3 Імпресіонізм. Експресіонізм. Неореалізм

Тема 7. Імпресіонізм. Михайло Коцюбинський

Імпресіонізм як течія модернізму. Особливості. Основні представники.

Життєвий і творчий шлях Михайла Коцюбинського. Від реалізму до імпресіонізму. Творча еволюція митця. Повість «Тіні забутих предків»: риси імпресіонізму та неоромантизму. Новела «Intermezzo» та повість «Тіні забутих предків» у шкільній програмі.

Тема 8. Експресіонізм. Василь Стефаник

Основні риси експресіонізму як течії модернізму.

В. Стефаник. Віхи життєвого шляху. Проблема добра і зла, злочину і кари у творчості митця (новели «Басараби», «Новина», «Лесева фамілія», «Злодій», «Трих»). Концепція життя і смерті, сенсу страждання: новели «Скін», «Палій», «Сама-саміська». Новела «Камінний хрест» як втілення ідеї всезагального взаємозв'язку всього суцього. Національно-патріотична тематика: новела «Марія». Специфіка вивчення творчості Василя Стефаника в школі

Тема 9. Неореалізм. Володимир Винниченко

Сутність неореалізму

В. Винниченко. Життя і творчість. Моральні та естетико-філософські ідеали митця. Три періоди творчості. Рання творчість В. Винниченка. Драматургія митця. Творчість Володимира Винниченка в школі

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Вс.	у тому числі					Вс.	у тому числі				
		Л	п	л	ін	ср.		Л	п	л	ін	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Історія української літератури 70-90 рр. XIX ст.												
Змістовий модуль 1. Українська проза II пол. XIX ст.: утвердження класичного реалізму												
ТЕМА 1. Літературний процес другої пол. XIX ст.	10	2	2			6	10	2	2			6

Тема 2.Іван Нечуй-Левицький	10	2	2		6	10	2	2				6
Тема 3.Панас Мирний	10	2	2		6	10	2	2				6
Разом за зм.мод.1	30	6	6		18	30	6	6				18
Змістовий модуль 2.Тенденції розвитку укр. драматургії 70-90-х рр. XIX ст.												
Тема 4..Українська драматургія II пол. XIX ст.	10	2	2		6	10	2	2				6
Тема 5. Михайло Старицький як "керманч української культури"	10	2	2		6	10	2	2				6
Тема 6. Драматургія Івана Тобілевича (Івана Карпенка-Карого)	10	2	2		6	10	2					8
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6		18	30	6	4				20
Змістовий модуль 3.Українська поезія II пол. XIX ст.: тенденції і персоналії												
Тема 7. Шляхи й тенденції розвитку української поезії II пол. XIX ст.	10	2	2		6	10	2					8
Тема 8. Постать та творчість Івана Франка	10	2	2		6	10	2					8
Тема 9 Поезія Якова Щоголева та Івана Манжури.	10	2	2		6	10	2					8
Разом за змістовим модулем 3	30	6	6		18	30	6					24
Разом за модулем 1	90	18	18		54	90	18	10				70
Модуль 2. Історія української літератури кінця XIX – початку XX ст.												
Змістовий модуль 4. Літературний процес кінцяXIX – початку XX століття												
Тема1. Вступ. Особливості літературного процесу на зламі віків. Модернізм як напрям	10	2	2		6	10	2	2				6

Тема 2.Творчість Лесі Українки	10	2	2		6	10	2	2		6
Тема 3. Творчість Ольги Кобилянської	10	2	2		6	10	2			8
Разом за змістовим модулем 4	30	6	6		18	30	6	4		20
Змістовий модуль 5 Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст.										
Тема 4..Символізм. «Молода Муза»	10	2	2		6	10	2			8
Тема 5 . Олександр Олесь	10	2	2		6	10	2			8
Тема 6. Творчість Гната Хоткевича	10	2	2		6	10	2			8
Разом за змістовим модулем 5	30	6	6		18	30	6			24
Змістовий модуль 6.Імпресіонізм. Експресіонізм. Неореалізм										
Тема 7. Імпресіонізм. М.Коцюбинський	10	2	2		6	10	2	2		8
Тема 8. Експресіонізм. Василь Стефаник	10	2	2		6	10	2	2		8
Тема 9. Неореалізм. В.Винниченко	10	2	2		6	10	2	2		8
Разом за змістовим модулем 6	30	6	6		18	30	6	4		24
Разом за модуль 2	90	18	18		54	90	1 8	4		60
Усього годин	180	36	36		108	180	3 6	14		13 0

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
4 семестр		
1	Специфіка реалізму як напряму в українській літературі.	2
2	Проза Івана Нечуя-Левицького. Повість «Кайдашева сім'я» в шкільній програмі.	2
3	Романістика Панаса Мирного. Особливості вивчення роману «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» на уроках української літератури.	2
4	Проза Бориса Грінченка	2
5	Новаторство драматургії Михайла Старицького.	2
6	Драматургія Івана Тобілевича (Івана Карпенка-Карого). Комедія «Мартин Боруля» як твір шкільної програми	2
7	Поезія Павла Грабовського.	2
8	Поетична творчість Івана Франка. Лірика поета в шкільній програмі	2
9	Значення та рецепція поетичної творчості другої половини XIX ст. в українській літературі.	2
10	Особливості літературного процесу на зламі віків. Специфіка вивчення даної теми в школі	2
11	Поезія та драматургія Лесі Українки. Драма-феєрія «Лісова пісня» в шкільній програмі	2
12	Повісті Ольги Кобилянської: специфіка жанру та стилю. Творчість Ольги Кобилянської в шкільній програмі	2
13	Творчість поетів літературної групи «Молода Муза» (Василя Пачовського, Петра Карманського та ін.	2
14	Поезія та драматургія Олександра Олеся. Специфіка вивчення лірики Олександра Олеся школярами	2
15	Поетична творчість Миколи Вороного. Ліричний вірш «Блакитна панна»	2
16	Новелістика Михайла Коцюбинського. Творчість письменника в шкільній програмі з української літератури .	2
17	Експресіонізм Василя Стефаника. Нова «Камінний хрест».	2
18	Драматургія Володимира Винниченка. Перспективи вивчення драматургійних творів автора в школі	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1		

8. Самостійна робота (очна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
4 семестр		
1	Типологія романтизму та реалізму як художніх напрямів в історії української літератури	6
2	Історична романістика Івана Нечуя-Левицького	6
3	Драматургія Івана Нечуя-Левицького та Панаса Мирного	6
4	Проза Бориса Грінченка	6
5	Романістика та мала проза Михайла Старицького	6
6	Творчість Олени Пчілки	6
7	Поезія Михайла Старицького та Бориса Грінченка	6
8	Поема «Похорон» Івана Франка»	6
9	Творчість Тимофія Бурдуляка	6
10	Типологія течій модернізму в історії української літератури	6
11	Прозова творчість Лесі Українки	6
12	Епістолярій Лесі Українки та Ольги Кобилянської як літературознавче джерело	6
13	«Молодомузівці» у спогадах сучасників та пізніша рецепція творчості	6
14	Олександр Олесь та його син, поет Олег Ольжич: еміграційна діяльність та творчість	6
15	Проза Західної України Творчість Леся Мартовича	6
16	Проза Західної України. Творчість Марка Черемшини	6
17	Творчість Степана Васильченка	6
18	Творчість Архипа Тесленка.	6
	Разом	108

8. Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
4 семестр		
1	Типологія романтизму та реалізму як художніх напрямів в історії української літератури	6
2	Історична романістика Івана Нечуя-Левицького. Творчість письменника в шкільній програмі.	6
3	Драматургія Івана Нечуя-Левицького та Панаса Мирного. Перспективи вивчення окресленої теми в школі	6
4	Проза Бориса Грінченка.	6
5	Романістика та мала проза Михайла Старицького	6
6	Творчість Олени Пчілки	8
7	Поезія Михайла Старицького та Бориса Грінченка	8
8	Поема «Похорон» Івана Франка»	8
9	Творчість Тимофія Бурдуляка	8

10	Типологія течій модернізму в історії української літератури. Вивчення модернізму як художнього напрямку на уроках української мови.	6
11	Прозова творчість Лесі Українки	6
12	Епістолярій Лесі Українки та Ольги Кобилянської як літературознавче джерело.	8
13	«Молодомузівці» у спогадах сучасників та пізніша рецепція творчості	8
14	Олександр Олесь та його син, поет Олег Ольжич: еміграційна діяльність та творчість. Творчість поетів Празької школи в шкільній програмі	8
15	Проза Західної України Творчість Леся Мартовича	8
16	Проза Західної України. Творчість Марка Черемшини	8
17	Творчість Степана Васильченка	8
18	Творчість Архипа Тесленка.	8
	Разом	130

9. Індивідуальні завдання

1. Аналіз творчості письменників окресленого періоду із конспектами уроків української літератури

Зразок екзаменаційного білета

Державний вищий навчальний заклад

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Освітньо-кваліфікаційний рівень **бакалавр**

Спеціальність «Українська мова і література»

Семестр I

Навчальна дисципліна: Історія української літератури

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Загальна тематика та проблематика творчості Ольги Кобилянської. Риси стилю письменниці.
2. Імпресіонізм в українській літературі.
3. Новела «Камінний хрест» Василя Стефаника у шкільній програмі
4. Скласти конспект одного етапууроку за творчістю Михайла Коцюбинського.

Затверджено на засіданні кафедри української літератури.

10. Методи навчання

Навчальна програма курсу базується на методології й методиці вивчення масиву творчості письменників-класиків кінця XIX – початку XX ст. з використанням принципів наукового опису, літературознавчого аналізу, інтерпретації, іманентного та контекстуального розгляду.

Словесні методи навчання: лекція, розповідь, пояснення, бесіда (репродуктивна, евристична, вступна, поточна, підсумкова), інструктаж (вступний, поточний, підсумковий), семінар.

Наочні: ілюстрація, демонстрація, спостереження.

Методи активного навчання: дискусія, аналіз конкретної професійної ситуації, дослідницький метод, частково-пошуковий.

11. Методи контролю

Поточний контроль знань, умінь та навичок студентів здійснюється у формі співбесіди (перевірка знання текстів для обов'язкового прочитання з модулів), індивідуального складання текстів, передбачених програмою, напам'ять, перевірки конспектів лекцій та першоджерел, усних відповідей студентів на семінарських заняттях, контрольних і самостійних письмових робіт. Максимально можливу кількість балів можна отримати відповідно до модульно-рейтингової системи.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																									Підс. тест	Сума		
Зм. модуль 1				Зм. модуль 2				Зм. мод.3	Зм. модуль 4				Зм.модуль 5					Зм. модуль 6						100				
T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 1	T 2	T 3	T 4	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5		
2	1	2	1	2	1	2	1	4	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Програми дисципліни, конспекти лекцій, підручники, посібники, репродукції картин відомих художників, схеми.

Контрольна робота. Орієнтовні запитання:

1. Симтема образів повісті «Бурлачка» Івана Нечуя-Левицького
2. Проблематико-тематичний зріз оповідань Бориса Грінченка

14. Рекомендована література

Базова

1. Історія української літератури XIX ст. / За ред. М.Т.Яценка. – К.: Вища шк., 1997. – Кн.3.
2. Історія української літератури другої половини XIX ст./ За ред. В. Поважної. – К.: Вища шк., 1979.
3. Історія української літератури другої половини XIX ст.. / О.Д.Гнідан, Л.С.Дем'янівська, С.С.Кіраль та ін.; За ред. О.Д.Гнідан. – К.: Вища шк., 2002.
4. Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття. / За ред П.Хропка. – К, 1991.
5. Історія української літератури XX століття: У 2 кн. – Кн. 1: Перша половина XX ст. Підручник / За ред В.Г.Дончика. – К: Либідь, 1998. – 464 с.
6. Історія української літератури: Література другої половини XIX ст.: У 2 т. Підручник / П. К. Волинський, Ю. С. Кобилецький Ю, І. С. Пільгук, П. П. Хропка. – К.: Вища шк., 1966.
7. Історія української літератури: У 8 т. – К.: Наук.думка Історія української літератури XIX ст. (70 – 90-ті роки): У 2 кн.:, 1967-1969.

Допоміжна

1. Агеєва В. Українська імпресіоністична проза: М.Коцюбинський, Г.Косинка, А.Головко. – К., 1994. – 159 с.
2. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації: Монографія. – К.: Либідь, 2001. – 264 с.
3. Бабанська Н. "Суду історії я не боюсь..." // Слово і час. – 1996. – №5-6.
4. Бетко І. Войовничий атеїзм чи осмислення євангельської моралі? // Слово і час. – 1994. - № 8.
5. Бондаренко Ю. Міфологічна природа повісті І.Франка "Захар Беркут" // Дивослово. – 2000. – №1.
6. Вервес Г. "Гріє на всю Україну, а світить далеко дальше" (Франко і світова література) // Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. - 1996. - №8.
7. Возняк М. Історія української літератури: У 2 кн. - Кн.2. - Львів, 1994. – 558 с.
8. Горак Р. Ілюзії, ім'я яким любов. Документальна повість (ліричний герой у "Зів'ялому листі" І.Франка) // Дзвін. - 1996. - № 6 – 7
9. Гордасевич Г. Три арешти І.Франка // Слово і час. - 1998. - №4.
10. Гундорова Т. Feminamelancholica: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. – К.: Критика, 2002. – 272 с.
11. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. – К., 1998.
12. Єфремов С. Історія українського письменства. – К.: Феміна, 1995. – 688 с.
13. Жулинський М. Українська література на межі тисячоліть// Жулинський М. Подих третього тисячоліття. Літературно-критичні статті. – Луцьк.: Терен, 2000. – С. 6-17.
14. Зборовська Н. Моя Леся Українка /Есей. – Тернопіль: Джура, 2002. – 228 с.
15. Зеров М. Від Куліша до Винниченка. Нариси з новітнього українського письменства// Зеров М. Твори: В 2 т. – К.: Дніпро, 1990. – Т.2. – 601 с. – С. 435-457.

16. Зубков С. Михайло Старицький: Поетичні твори. Драматичні твори.-К.,1987.
17. Ільницький О. Конфлікт між козацьким і селянським світоглядом у романі "Хіба ревуть воли, як ясла повні?" Панаса Мирного // Слово і час. - 1990. - №4.
18. Індивідуальні стилі українських письменників ХІХ – початку ХХ ст. – К., 1995.
19. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: У 3 кн. /За ред. П. М. Федченка. – К.: Либідь, 1996. – Кн.2.
20. Калиниченко Н. Українська література Кінця ХІХ – початку ХХ століття. Напрями, течії. – К., 1983.
21. Килимник О. Незабутні: Навч. видання. – К., 1998. – 287 с.
22. Кодак М. "Зів'яле листя" І. Франка як гетерогенний жанроутвір // Слово і час. – 1996. - № 8-9.
23. Комишанченко М. Михайло Старицький: Літературний портрет.- К ,1968.
24. Левчик Н. Історична проза М. Старицького: далекі образи - близькі ідеї// Слово і час. – 1990. – №12.
25. Левчик Н. Повернення з небуття (романи "Молодость Мазепи" і "Руїна" в контексті світоглядно-естетичних концепцій історичної прози М.Старицького//Старицький М. Молодость Мазепи. Руїна. - К., 1997. - С.3-12.
26. Левчик Н. Поезія М.Старицького: Жанрові та образно-стильові особливості.-К.,1990.
27. Левчук Л. Західноєвропейська естетика ХХ століття: Навч. посібник. – К.: Либідь, 1997. – 224 с.
28. Лесик В. Поема І.Франка "Мойсей" (Художня структура твору) // Дивослово. - 1998. - №7.
29. Мороз Л. Драматургія І.Франка // Дивослово. - 1996. - №8.
30. Наливайко Д. Искусство: направления, течения, стили. – К., 1985.
31. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К, 1999.
32. Павличко С. Теорія літератури. – К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2002. – 679 с.
33. Панченко В. Будинок з химерами. Творчість Володимира Винниченка 1900-1920 р. р. у європейському літературному контексті. – Кіровоград, 1998. – 272 с.
34. Пахаренко В. Нарис української поезики. – К, 1997. – 320 с.
35. Погребенник Ф. Воскреслі вірші І.Франка // Слово і час. – 1998. - № 4.
36. Погрібний А. Життя і творчість Б.Грінченка // Дивослово. - 1994. - №3.
37. Поліщук В. Повісті Михайла Старицького: Монографічне дослідження. – Черкаси, Брама, 2003. – 155 с.
38. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. – Монографія. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 392 с.
39. Попович М. Нарис історії культури України. –К., 1999.
40. Приходько І. Укр. класики без фальсифікацій: Степан Руданський, Панас Мирний, Павло Грабовський, Гнат Хоткевич: Посібник з української літератури для студентів та учнів старших класів. - Харків,1997. – 112 с.
41. Радзихевич В. Історія української культури. – К., 1994.
42. Свєрбілова Т. Уроки "Хазяїна" наприкінці ХХ ст. // Слово і час. - 1998. - №3.
43. Соловей Е. Українська філософська лірика: Навч.посібн. - К.,1998. - 366 с.
44. Ткачук М. Українська поезія останньої третини ХІХ ст.:Основні тенденції розвитку й естетична стратегія: Навч.посібник. - Тернопіль, 1998. - 79 с.
45. Українська культура: Лекції /За ред. Д. Антоновича. – К., 1993.
46. Українське слово / Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 4 книгах. – К., 1994-1995.
47. Філологічні семінари: Реалістичний тип творчості: теорія й сучасність /Ред.колег. – М. К. Наєнко та ін. – К., 1998. – Вип.І. – 54с.
48. Франко І. З останніх десятиліть ХІХ віку // Франко І. Твори: У 50 т. – К.: Наукова думка, 1984. – Т. 41: Літературно-критичні праці (1890-1910). – 684 с.

49. Франко І. Із секретів поетичної творчості. - К., 1969. - С.65 - 180.
50. Франко І. Михайло П. Старицький // Франко І. ЗТ: У 50 т. – К.,1982. – Т.33.
51. Франко І. Новини нашої літератури// Літературно-науковий вісник. – 1904. – №11. – С. 43-48.
52. Франко І. Старе і нове в сучасній українській літературі// Зібр. творів: У 50 т. – К.: Наукова думка, 1982. – Т.35. – 512 с.
53. Хропко П. Керманич української культури // Укр. мова і література в школі. - 1991 .- №10.
54. Хропко П. Оновлення української літератури на шляхах модернізму// Дивослово. – 1999. – № 10. – С. 36-40.
55. Шумило Н. Гармонійне і дисгармонійне в українській літературі початку ХХ ст. (Володимир Винниченко і сучасники)// Київська старовина. – 1998. – №5. – С.124-131.

15. Інформаційні ресурси

15. Інформаційні ресурси

Електронний каталог бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського

URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

E-mail: library [@] nbuv.gov.ua

Наукова бібліотека ім. М.Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка

URL: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

E-mail: info [@] libcc.univ.kiev.ua

Бібліотека національного університету «Києво-Могилянська академія»

URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua/>

E-mail: library [@] ukma.kiev.ua

Наукова бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова

URL: <http://www.hklib.npu.edu.ua/>

E-mail: lib-npu [@] ukr.net

Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І.Франка

<http://www.lib.if.ua/>

Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І.Франка

<http://www.franko.lviv.ua/bibl/>

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

_____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української літератури

Освітня програма **Українська мова і література**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014. 01 Українська мова і література**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Івано-Франківськ – 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>3</u>	Спеціальність 014 Середня освіта 014.01 Українська мова і література	<i>Загальна професійна</i>	
Модулів <u>2</u>		Рік підготовки:	
Змістових модулів <u>2</u>		<i>4-й</i>	<i>4-й</i>
		Семестр	
Загальна кількість годин <u>90</u>		<u>8</u> -й	<u>8</u> -й
Тижневих годин для денної форми навчання: <u>6</u> аудиторних <u>2</u> самостійної роботи студента <u>4</u>	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		20 год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	8 год.
		Лабораторні	
		Навчальним планом не передбачені	Навчальним планом не передбачені
		Самостійна робота	
		48 год.	68 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія української літератури» належить до нормативних дисциплін і вивчається студентами спеціальності «Українська мова і література» на четвертому курсі (восьмий семестр). Вона має на меті дати розуміння специфіки літературного процесу другої половини ХХ ст. в Україні, його багатоманітності та самобутнього обличчя. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує розуміння студентами особливостей мистецьких напрямів, зокрема модернізму та постмодернізму, розвиває вміння аналізувати художні твори

Лекційно-семінарський курс «Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ століття» має на меті ознайомлення студентів з провідними тенденціями літературного процесу окресленого періоду, на яку припадає утвердження пізнього модернізму й постмодернізму. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із життєвим і творчим шляхом письменників-класиків та новаторів, які творили й творять в добу модернізму й постмодернізму, знайомляться з текстами художніх творів у їх сучасному прочитанні, з'ясовують своєрідність художнього світу кожного з авторів та особливості їх індивідуального стилю

Основними завданнями вивчення дисципліни: досягнення студентами ґрунтовних знань текстів художніх творів, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу другої половини ХХ віку та вияву їх у творчій практиці письменників-класиків; здобуття повноцінної філологічної освіти та досягнення належного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів, вчителів української мови та літератури.

- здатність утверджувати національні і гуманістичні ідеали демократичних цінностей, мовне й культурне багатство України; здатність активно, відповідально й ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою утвердження державності України й розвитку демократичного суспільства;
- здатність до пошуку, оброблення й аналізу різних видів інформації, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, самостійного оволодіння новими знаннями;
- здатність вільно спілкуватися державною мовою, застосовувати знання української мови та літератури в різних професійних ситуаціях, налагоджувати й підтримувати необхідні контакти в соціумі, виробляти власну комунікаційну стратегію, ефективні способи взаємодії з людьми;
- здатність використовувати, пропагувати й збагачувати українські традиції, застосовувати елементи етнопедагогіки та перспективний

досвід в освіті, визначати пріоритети й перспективи (національні, суспільні, освітні, моральні тощо), реалізовувати їх у житті, розробляти й керувати проектами;

- здатність з'ясовувати взаємозв'язок світоглядних позицій та творчості письменника;
- здатність аналізувати твір з урахуванням його художньої своєрідності;
- здатність давати самостійну літературознавчу оцінку твору;
- виявляти роль героя у розкритті ідейного змісту твору й авторської оцінки героя;
- розмежовувати специфічні особливості модернізму й постмодернізму та з'ясовувати їх вияв у літературних творах; давати характеристику модернізму та постмодернізму;
- здатність з'ясовувати особливості впливу ідей епохи на проблематику й ідейну суть літературного твору;
- здатність застосовувати отримані знання під час практики на уроках української літератури в школі та проектувати їх на майбутню професійну діяльність

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Українська література періоду неомодернізму

ТЕМА 1. Постшістдесятники. Київська школа поетів

Політичні та соціально-культурні передумови виникнення Київської школи поетів. Київська «квадрига»: творчість Василя Голобородька, Віктора Кордуна, Миколи Воробйова, Михайла Григоріва.

ТЕМА 2. Драматургія 60-90-х рр. ХХ ст

Тематика, проблематика, жанрово-стильова парадигма драматургії 60-70-х рр. Творчість Олексія Коломійця. Драматургійна творчість 80-х рр: художні тенденції та новаторство. Нові імена драматургії 90-х років.

ТЕМА 3. Українські сімдесятники: персоналії на тлі епохи

Культурно-історичні передумови розвитку літератури в 70-ті роки ХХ ст. Нова естетична концепція мистецтва мистецтва: пошуки нових виражальних засобів і сугестивних можливостей українського слова

ТЕМА 4. Самвидавний альманах «Скриня»

Історія видання та заборони альманаху. Долі авторів. Твори, які увійшли до альманаху: теми, стильові манери поетів. Значення альманаху «Скриня» в

історії української літератури

ТЕМА 5. Бахмацька школа поетів.

Історія виникнення школи. Міфи та реалії. Творчість представників Бахмацької школи. «Філософія чаю». Рецепція та культурні зв'язки літературного угруповання

ТЕМА 6. Українська історична та «химерна» проза

Історичний роман як жанр в другій половині ХХ ст. в Україні. Мала проза на історичну тематику. «Химерна проза» та літературознавчі дискусії навколо жанру. Літературні портрети письменників, авторів історичної та химерної прози

Змістовий модуль 2

Постмодерні тенденції в українській літературі: тексти і контексти

ТЕМА 1. Вісімдесятники в історії українського письменства: від модерну до постмодерну.

Політичні та суспільно-культурні умови в Україні на початку 80-х рр. ХХ ст. Перші поетичні збірки вісімдесятників. Творчість поетів покоління вісімдесятників: теми, мотиви, неповторність стильового обличчя. Творчість Василя Герасим'юка, Ігоря Римарука, Івана Малковича та ін. в шкільній програмі

ТЕМА 2. Зародження постмодерного письма в Україні.

Передумови виникнення постмодернізму як напряму в європейській та українській літературах. Поетичне угруповання «Бу-Ба-Бу»: стильова революція. Творчі обличчя представників. Літературне угруповання «Пропала грамота» Творчість Юрія Іздрика

ТЕМА 3. Дев'ятдесятники: літературні тенденції та стилі.

Причини та необхідність зародження нового покоління в історії української літератури. Обличчя дев'ятдесятників. Літературне угруповання «Нова дегенерація»: екзистенційні мотиви на тлі постмодерної ритолрики. Поетичні угруповання «Червона Фіра» та «Західний вітер»

ТЕМА 4. Жіночий дискурс в українській літературі 90-х рр. угруповання та персоналії.

Поетичні угруповання «Нечувані» та «ММЮННА ТУГА». Прозова творчість жінок-письменниць: дискусії про своєрідність творчих манер.

ТЕМА 5. Українська есеїстика та мемуаристика другої половини ХХ ст.

Есей та мемуари як жанри. Проблеми дефініції. Есеїстика та мемуаристика 60-70 рр. ХХ ст.. Есеїстика Юрія Андруховича, Миколи Рябчука, Тараса Прохаська, Степана Процюка та ін.

ТЕМА 6. Навкололітературне та мистецьке життя та література: взаємовпливи.

Суспільно-політичне життя та література: взаємовпливи. Літературні фестивалі в Україні наприкінці ХХ ст.. Спілка письменників України, Асоціація українських письменників (АУП) та інші літературні організації в Україні.

Заочна форма навчання

Змістовий модуль 1.

Українська література періоду неомодернізму

ТЕМА 1. Постшістдесятники. Київська школа поетів

Політичні та соціально-культурні передумови виникнення Київської школи поетів. Київська «квадрига»: творчість Василя Голобородька, Віктора Кордуна, Миколи Воробйова, Михайла Григоріва.

ТЕМА 2. Українські сімдесятники: персоналії на тлі епохи

Культурно-історичні передумови розвитку літератури в 70-ті роки ХХ ст. Нова естетична концепція мистецтва мистецтва: пошуки нових виражальних засобів і сугестивних можливостей українського слова.

ТЕМА 3. Українська історична та «химерна» проза

Історичний роман як жанр в другій половині ХХ ст. в Україні. Мала проза на історичну тематику. «Химерна проза» та літературознавчі дискусії навколо жанру. Літературні портрети письменників, авторів історичної та химерної прози

Змістовий модуль 2

Постмодерні тенденції в українській літературі: тексти і контексти

ТЕМА 1. Вісімдесятники в історії українського письменства: від модерну до постмодерну.

Політичні та суспільно-культурні умови в Україні на початку 80-х рр.

XX ст. Перші поетичні збірки вісімдесятників. Творчість поетів покоління вісімдесятників: теми, мотиви, неповторність стильового обличчя. Творчість Василя Герасим'юка, Ігоря Римарука, Івана Малковича та ін. в шкільній програмі

ТЕМА 2. Зародження постмодерного письма в Україні.

Передумови виникнення постмодернізму як напряму в європейській та українській літературах. Поетичне угруповання «Бу-Ба-Бу»: стильова революція. Творчі обличчя представників. Літературне угруповання «Пропала грамота» Творчість Юрія Іздрика

ТЕМА 3. Дев'ятдесятники: літературні тенденції та стилі.

Причини та необхідність зародження нового покоління в історії української літератури. Обличчя дев'ятдесятників. Літературне угруповання «Нова дегенерація»: екзистенційні мотиви на тлі постмодерної риторики. Поетичні угруповання «Червона Фіра» та «Західний вітер».

ТЕМА 4. Жіночий дискурс в українській літературі 90-х рр. угруповання та персоналії.

Поетичні угруповання «Нечувані» та «ММЮННА ТУГА». Прозова творчість жінок-письменниць: дискусії про своєрідність творчих манер.

Модуль 2

Підсумковий контроль, екзамен

Модульний контроль передбачає написання контрольної роботи, складання колоквиуму (знання фахової термінології), складання іспиту.

Екзаменаційний білет складається із трьох теоретичних питань і одного практичного завдання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Вс.	у тому числі					Вс.	у тому числі				
		Л	п	л	ін	ср.		Л	п	л	ін	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Українська література періоду пізнього модернізму												
Тема 1. Постшістдесятники. Київська	8	2	2			4	8	2	2			4

школа поетів. Василь Голобородько											
Тема 2. Драматургія 60- 90-хх рр. ХХ ст	8	2	2			4	8	2	2		4
Тема 3. Українські сімдесятники: персоналії на тлі епохи	8	2	2			4	8	2			6
Тема 4. Самвидавний альманах «Скриня»	8	2	2			4	8	2			6
Тема 5. Бахмацька школа поетів. Костянтин Москалець	8	2	2			4	8	2	2		4
Тема 6. Українська історична та «химерна» проза	8	2	2			4	8				8
Разом за зм.мод.1	48	12	12			24	48	8	6		34
Змістовий модуль 2. Постмодерні тенденції в українській літературі: тексти і контексти											
Тема 1. Вісімдесятники в історії українського письменства: від модерну до постмодерну	8	2	2			4	8	2	2		4
Тема 2 Зародження постмодерного письма в Україні	8	2	2			4	8	2			6
Тема 3. Дев'ятдесятники : літературні тенденції та стилі	8	2	2			4	8				8

Тема 4. Жіночий дискурс в українській літературі 90-х рр.: угруповання та персоналії.	8	2	2			4	8					
Тема 5. Українська есеїстика та мемуаристика другої половини ХХ ст.	5	2	2			1	5					5
Тема 6. Навкололітературне та мистецьке життя в Україні другої половини ХХ ст.	5	2	2			1	5					5
Разом за змістовим модулем 2	42	12	6			10	30	4				26

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
8 семестр		
1	Поезія представників Київської школи: стильова своєрідність, герметизм і новаторство. Творчість Василя Голобородька в школі	2
2	Драматургія Ярослава Стельмаха: ідейно-естетичний та жанрово-стильовий аспекти. Ярослав Стельмах у шкільній програмі	2
3	Поетична творчість Грицька Чубая	2
4	Творчість Олега Лишеги.	2
5	Поезія, есеїстика та проза Костянтина Москальця	2
6	Творчість Валерія Шевчука	2
7	Поезія Василя Герасим'юка та Ігоря Римарука. Вірш «Чоловічий танець» у шкільній програмі	2
8	Творчість Юрія Андруховича	2
9	Сергій Жадан та Степан Процюк: два творчі обличчя. Творчість письменників у школі	2

10	Творчість Оксани Забужко	2
11	Микола Рябчук: творчість та навкололітературна діяльність	2
12	Діяльність видавництва «Смолоскип» та його автори	2
Заочна форма навчання		
1	Поезія представників Київської школи: стильова своєрідність, новаторство. Творчість Василя Голобородька в школі	2
2	Творчість Костянтина Москальця	2
3	Поезія Василя Герасим'юка та Ігоря Римарука. Вірш «Чоловічий танець» у шкільній програмі	2
4	Творчість Оксани Забужко.	2

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
8семестр		
1	Творчість Станіслава Вишенського та Василя Рубана. Герметизм поезії Станіслава Вишенського. Василь Рубан: віхи біографії та риси творчості. Роман «Помирав уражений проліском сніг»	4
2	Драматургія Олексія Коломійця: новаторство в традиційному. Короткі біографічні відомості. Ранні твори. Проза автора. Комедія «Фараони»: Драми Олексія Коломійця «Дикий Ангел», «Чебрець пахне сонцем»: лірико-драматична тональність	4
3	Українська екзистенційна проза. Творчість Романа Андріяшика. Роман «Люди зі страху»; та загальний огляд творчості письменника. Екзистенційні модули роману «Додому нема вороття»	4
4	Львівський художній текст 70-х рр. ХХ ст. Творчість Ігоря Калинця.	4
5	Творчість Володимира Кашки. Роман-робітня «Житло».	2
6	Історична проза Юрія Мушкетика	4
7	Поетична та видавнича діяльність Івана Малковича	4
	Поетичне угруповання «ЛуГоСад». Творчість Івана Лучука, Назара Гончара, Романа Садловського	4
8	Антології 90-х: тексти і рецепції	4

9	«Жіноча» проза на межі століть	4
10	Біографічна та автобіографічна проза	4
11	Творчість Василя Кожелянка та Олесея Ульяненка	4
	Разом	42
Заочна форма навчання		
1.	Творчість Станіслава Вишенського та Василя Рубана. поезії Станіслава Вишенського Василь Рубан: віхи біографії та риси творчості. Аналіз роману «Помирає уражений проліском сніг»	6
2.	Українська екзистенційна проза. Творчість Романа Андріяшика. Роман «Люди без страху»; та загальний огляд творчості письменника Екзистенційні модуси роману «Додому нема вороття». Роман «Полтва»	6
3.	Творчість Володимира Кашки. Роман-робітня «Житло».	6
4.	Львівський художній текст 70-х рр. ХХ ст. Необароко в українській літературі. Творчість Ігоря Калинця.	6
5.	Історична проза Юрія Мушкетика.	6
6.	Поетична та видавнича діяльність Івана Малковича.	6
7.	Поетичне угруповання «ЛуГоСад». Творчість Івана Лучука, Назара Гончара, Романа Садловського.	6
8.	Антології 90-х: тексти і рецепції. Аналіз антології прози «Тексти»	6
9.	«Жіноча» проза на межі століть.	6
10.	Біографічна та автобіографічна проза.	8
11.	Творчість Василя Кожелянка та Олесея Ульяненка	6
	Разом	68

9. Індивідуальні завдання

Художньо-естетичний аналіз творчості письменника (на вибір) в контексті доби та перспективи вивчення його творів у загальноосвітній школі

10. Методи навчання

Навчальна програма курсу базується на методології й методиці вивчення масиву творчості письменників-класиків кінця ХІХ – початку ХХ ст. з використанням принципів наукового опису, літературознавчого аналізу, інтерпретації, іманентного та контекстуального розгляду.

Словесні методи навчання: лекція, розповідь, пояснення, бесіда (репродуктивна, евристична, вступна, поточна, підсумкова), інструктаж (вступний, поточний, підсумковий), семінар.

Наочні: ілюстрація, демонстрація, спостереження.

Методи активного навчання: дискусія, аналіз конкретної професійної ситуації, дослідницький метод, частково-пошуковий.

11. Методи контролю

Поточний контроль знань, умінь та навичок студентів здійснюється у формі співбесіди (перевірка знання текстів для обов'язкового прочитання з модулів), індивідуального складання текстів, передбачених програмою, напам'ять, перевірки конспектів лекцій та першоджерел, усних відповідей студентів на семінарських заняттях, контрольних і самостійних письмових робіт. Максимально можливу кількість балів можна отримати відповідно до модульно-рейтингової системи.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Програми дисципліни, конспекти лекцій, підручники, посібники, репродукції картин відомих художників, схеми.

Контрольна робота. Орієнтовні запитання:

1. Проаналізувати образи драми Ярослава Стельмаха «Провінціалки» в аспекті проблеми провінціалізму духу
2. Зробити типологічне зіставлення мотивів поезії Ігоря Римаука та Оксани Забужко в контексті доби вісімдесятих років

3. «Казка про калинову сопілку Оксани Забужко: посмодерний вияв
4. Літературознавчий аналіз вірша Івана Андрусяка. Творчість письменника у шкільній програмі

Зразок екзаменаційного білета

Державний вищий навчальний заклад

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Освітньо-кваліфікаційний рівень **бакалавр**

Спеціальність «Українська мова і література»

Семестр I

Навчальна дисципліна: Історія української літератури

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Київська школа поетів: постаті, творчі манери.
2. Вісімдесятники. Поетична творчість Ігоря Римарука.
3. Аналіз творчості Ярослава Стельмаха. Твори письменника в шкільній програмі
4. Скласти конспект одного етапууроку за творчістю Василя Герасим'юка

Затверджено на засіданні кафедри української літератури.

Протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

Екзаменатор _____

доц. Процюк Л. Б.

Завідувач кафедри _____

проф. Хороб С. І.

Орієнтовні тестові завдання з курсу

Збірка поезій «Середмістя» належить

А. Юрію Андруховичу

Б. Степану Процюку

В. Василю Голобородьку

Г. Василеві Махну

Серед названих романом Юрія Андруховича є

- А. «Рекреації»
- Б. «Небо і площі»
- В. «Екзотичні птахи і рослини»
- Г. «Середмістя»

До літутгрупування ДАК (Бахмацька школа поетів) належить

- А. Василь Голобородько
- Б. Назар Гончар
- В. Сергій Жадан
- Г. **Костянтин Москалець**

Рекомендована література

1. Бернадська Н. І. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція. К. :Академвидав, 2004. 368 с.
2. Жінка як текст. Емма Андіївська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: фрагменти творчості і контексти / упор. Л. Таран. К. : Факт, 2002, 208 с.
3. Ільницький М. На перехрестя хвіку : у 3 кн. К. : ВД «Києво-Могилянськаакадемія», 2009. Кн. 3. 903 с.
4. Ільницький М. Драма без катарсису: Сторінки літературного життя Львова другої половини ХХ століття: Кн. 2 / М. М. Ільницький. Л.: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2003. 256 с.
5. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн.Кн. 2: Підручник / За ред В.Г.Дончика. – К: Либідь, 1998.464 с.

6. Пастух Т. Київська школа та її оточення. Модерні стильові течії української поезії 1960–90-х рр. Львів : Львівський національний університет ім. І. Франка, 2010. 700 с
7. Пахаренко В. І. Жанрова система літератури // Основи теорії літератури. Київ: Генеза, 2009. С. 66-86.
8. Українські літературні школи та групи 60-90 рр. ХХ ст: Антологія вибраної поезії та есеїстики / упоряд, автор вступ. Слова, бібліограф. Відомостей та прим Василь Габор. Львів : ЛА «Піраміда, 2009. 620 с
9. Харчук Роксана Сучасна українська проза. Постмодерний період : Навчальний посібник. К. : ВЦ «Академвля», 2008, 248 с..
http://shron1.chtyvo.org.ua/Kharchuk_Roksana/Suchasna_ukrainska_proza_Postmodernyi_period.pdf

Допоміжна

- 10.. Ільницький М. Ключем метафоривідімкнені уста... ПоезіяІгоряКалинця. –Париж – Львів – Цвікау: Зерна, 2001. 146 с.
- 11.Ковалів Ю. З одного джерела // Діалектика художнього пошуку. Літературний процес 60–80-х рр. / [авт. кол. Агеєва В., Бойко Л., Вакуленко Д., Дончик В. та ін.]. – К. : Наукова думка, 1989. – С. 81–107.
- 12.Кравець Л. Динаміка метафори в українській поезії ХХ ст. К. : ВЦ Академія, 2012. 416 с.
- 13.Крупка М. Українська жіноча проза. Дві епохи. Дві версії. Р. Видавець О. Зінь, 2008., 215 с.
- 14.Кузьменко В. Люди зі страху не можуть творитиісторію (екзистенцій на концепція страху в епічних полотнах Р. Андріяшика) / В. Кузьменко // Збірник наукових праць (філологічні науки). – 2017. – №9. – С. 125-131.

15. Літературно-мистецький самвидавний журнал «Скриня» (1971) / упоряд. і авт. вступ. ст. Василь Габор. – Львів : Науково-дослідний центр періодики ЛНБ імені Василя Стефаника, 2000. – 50 с.
16. Літературознавча енциклопедія : у двох томах (авто-уклад. Ю. І. Ковалів. К. : Академія, 2007. Т. 2, 608 с.
17. Москалець К. Людина на крижині : Літературна критика та есеїстика. К. : Критика, 1999.
18. Пастух Тарас. Червона вохра слова Олега Лишеги. Режим доступу <http://litakcent.com/2011/03/29/chervona-vohra-slova-oleha-lyshehy/>
19. Рубан В. Київська школа // Кур'єр Кривбасу, 2003. « 16
20. Слабошпицький М. Подолання страху і пошукнадії: Проза Романа Андріяшика // Дивослово. 2003. № 10. С. 21-29.
21. Тищенко І.Ю. Універсалії в структурі концептосфери романістики Р. Андріяшика // Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ Серія: Філологія. 2013. Вип.26. С.144 – 149.
22. Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль : ТНПУ Медобори, 2007. 464 с.

15. Інформаційні ресурси

15. Інформаційні ресурси

Електронний каталог бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського

URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

E-mail: library [@] nbuv.gov.ua

Наукова бібліотека ім. М.Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка

URL: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>

E-mail: info [@] libcc.univ.kiev.ua

Бібліотека національного університету «Києво-Могилянська академія»

URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua/>

E-mail: library [@] ukma.kiev.ua

Наукова бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова

URL: <http://www.hklib.npu.edu.ua/>

E-mail: lib-npu [@] ukr.net

Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І.Франка

<http://www.lib.if.ua/>

Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І.Франка

<http://www.franko.lviv.ua/bibl/>

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Дитяча література

Освітня програма **Українська мова і література**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014. 01 Українська мова і література**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Івано-Франківськ – 2019 р.

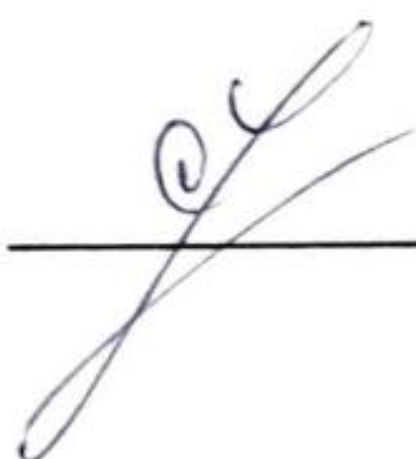
Робоча програма навчальної дисципліни «Дитяча література» для студентів за напрямом підготовки «бакалавр», спеціальністю «українська мова і література», « » серпня, 2019 р.

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Вівчарик Н. М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури.

Протокол від «24» серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри української літератури

 (проф.. Хороб С. І.)

« » _____ 2019 р.

Схвалено методичною комісією факультету, інституту.

Протокол від «30» серпня 2019 р. № 1

« » _____ 2019 р.

Голова (доц. Мартинець А. М.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань: 01 Освіта	<i>Дисципліна циклу професійної підготовки</i>	
Модулів 2	Спеціальність:		
Змістових модулів 2	014 Середня освіта (014.01 Українська мова і література);	Рік підготовки	
Загальна кількість годин - 90		1	1
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 2 самостійної роботи студента 4,5	Освітній ступінь: бакалавр	I	I
		Лекції	
		12 год.	6 год.
		Практичні	
		18 год.	4 год.
Самостійна робота			
60 год.	80 год.		
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання 1/3

для заочної форми навчання 1/9

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є систематизація і поглиблення знань студентів про літературу для дітей у контексті як національної культури, так і світової, системне висвітлення розвитку дитячої української літератури від часу її становлення до початку ХХІ ст.

Завдання: дати студентам ґрунтовні знання з курсу, навчити їх аналізувати жанрово-стильові та ідейно-художні особливості окремих творів; опираючись на кращі здобутки як світової, так і вітчизняної літературної думки (материкової і діаспорної), формувати у студентів підхід, вільний від ідеологічної заангажованості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні тексти, запропоновані для вивчення;
- особливості розвитку дитячої літератури, її особливості та специфічні риси;
- стильові та жанрові параметри розвитку дитячої літератури;
- комплекс традицій і новаторства в творчій спадщині письменників;
- значення окремих творчих персоналій для розвитку української дитячої літератури;

вміти:

- аналізувати ідейно-художні особливості творів, які адресовані дитячій та юнацькій аудиторії, активно виявляти та відстоювати власну точку зору.
- визначати та характеризувати стиль, творчий метод письменників й об'єктивно оцінювати мистецькі твори.
- опрацювати фахову наукову, критичну літературу, яка сприяє професійному зростанню та самовдосконаленню.
- запобігати негативним факторам, які впливають на дитячу особистість, та формувати корисні соціальні звички, пов'язані зі здоров'ям, споживанням, навколишнім середовищем.
- використовувати й залучати до роботи нові інформаційні технології.
- працювати та комунікувати у групах, досліджуючи конкретну проблему та шукаючи способи її вирішення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Дитяча література в контексті національної культури. Основні поняття курсу.

Тема 1. Курс «Дитяча література» і його значення в контексті формування особистості дитини.

1. Поняття «дитяча література».
2. Розвиток та періодизація української літератури для дітей та юнацтва.
3. Художні особливості творів про дітей і для дітей.
4. Видання української дитячої літератури.

Тема 2. Становлення та джерела української дитячої літератури, її вивчення на уроках української літератури.

1. Вплив фольклору на формування дитячої літератури. Твори пов'язані з усною народною творчістю і включені до шкільної програми (П. Гулак-Артемівський, Л. Боровиковський, Є. Гребінка, Л. Глібов, Г. Квітка-Основ'яненко, Т. Шевченко та ін.).
2. Вивчення Біблії (легенди про Вавилонську вежу, про Мойсея; притча про блудного сина) на уроках української літератури у 9 класі. Вплив Біблії на тематику і проблематику літератури для дітей та юнацтва (Т. Шевченко «Заповіт», І. Франко «Мойсей», П. Тичина «Скорбна мати»).
3. Література Київської Русі. Вивчення «Повчання дітям» Володимира Мономаха на уроках української літератури у 9 класі.
4. Г. Сковорода як межова постать давньої і нової української літератури. Вивчення збірок «Сад Божественних пісень», «Байки Харківські» на уроках української літератури в 9 класі. Філософські праці Г. Сковороди.

Тема 3. Особливості розвитку літератури для дітей та юнацтва у XIX столітті.

1. Букварі та читанки для дітей (М. Шашкевич, Т. Шевченко).
2. Сатирико-гумористичні твори (С. Руданський, Л. Глібов).
3. Обробка фольклорних творів (І. Манжура, І. Нечуй-Левицький та ін.).
4. Занурення у психологію дитини (Марко Вовчок, Б. Грінченко та ін.).
5. Морально-релігійна тематика дитячої літератури та дидактизм (О. Кониський, Ганна Барвінок та ін.).
6. Розвиток дитячої періодики («Ластівка», «Приятель дітей», «Бібліотека для молодіж», «Дзвінок»).
7. Зародження літературної критики.

Тема 4. Особливості розвитку літератури для дітей та юнацтва у XX столітті.

1. Традиції та новаторство української літератури для дітей та юнацтва межі XIX- XX століть.
2. Модерністські тенденції.
3. Література для дітей та юнацтва у соцреалістичний період.

4. Загальна характеристика періоду 60-80-х років.

5. Періодитка для дітей

Змістовий модуль 2. Українські письменники дітям

Тема 5. І. Франко як дитячий письменник. Самостійна робота.

1. Казки І. Франка та їх вивчення на уроках української літератури. Збірки «Коли ще звірі говорили», «Лис Микита» (рекомендована для додаткового читання у 5 і 8 класах). Запозичені сюжети і взаємопроникнення у літературі (на прикладі казки «Абу-Касимові капці»).

2. Виховання толерантності на основі аналізу оповідань про трагічне життя дітей різних національностей («До світла», «Цигани»).

3. Майстерне змалювання психології дитини в автобіографічних оповіданнях («Малий Мирон», «У кузні», «Під оборогом»).

4. Протест проти наруги, насильства над дитиною в оповіданнях «Грицева шкільна наука», «Красне писання», «Олівець», «Отець-гуморист».

5. Стаття І. Франка «Бака про байку».

Тема 6. Внесок родини Косачів у розвиток дитячої літератури.

1. Родина Косачів. Формування світогляду Лесі Українки.

2. Характеристика поетичної збірки Олени Пчілки «Думки-мережанки».

3. Художні особливості байок Олени Пчілки («Найкращі діти», «Дві зваги й дві слави») і казки («Журавель та чапля»). Оповідання «Збентежена вечеря», «Сосонка» (рекомендоване для додаткового читання у 5 класі).

4. Внесок Олени Пчілки у розвиток дитячого театру (п'єси «Весняний ранок Тарасовий», «Сон-мрія, або Казка зеленого гаю», «Кобзареві діти»).

5. Поетичний доробок Лесі Українки як зразок оригінальної дитячої лірики.

6. Казки Лесі Українки як золотий фонд дитячої літератури («Метелик», «Біда навчить», «Казка про Оха-Чудотвора»).

7. Формування патріотизму та волелюбності на прикладі поем «Давня казка», «Роберт Брюс, король шотландський».

Тема 7. Внесок М. Коцюбинського у розвиток дитячої літератури.

1. Основні віхи життя і творчості.

2. Вірші для дітей «Наша хатка», «Вечір».

3. Жанр казки у доробку письменника. Цикл «5 казочок» («Десять робітників», «Дві Кізочки», «Івасик і Тарасик», «Про двох Цапків», «Чого вони зраділи»). Народні мотиви, які лягли в основу поетичної казки «Завидючий брат».

4. Художні особливості малої прози для дітей. Психологізація характерів у оповіданнях «Харитя», «Ялинка», «Маленький грішник».

5. Науково-художнє оповідання «Нюренберзьке яйце». Специфіка жанру.

6. Повість «Дорогою ціною» та її вивчення на уроках української літератури у 8 класі.

Тема 8. Дитячі образи і характери у прозі Володимира Винниченка.

1. Літературна, громадська і суспільно-політична діяльність письменника.

2. Прояви автобіографізму в оповіданні «Федько-халамидник». Вивчення цього твору на уроках української літератури у 6 класі.
3. Художня деталь та її функції у оповіданні «Кумедія з Костем», яке рекомендоване для додаткового читання у 6 класі.
4. Жанрово-стильові і композиційні особливості збірки «Намисто». Народнопісенні мотиви.
5. Тематичне багатство та ідейно-естетичний аналіз оповідань зі збірки «Намисто», написаних на основі народних пісень: «За Сибіром сонце сходить», «Гей, ти, бочечко», «Та немає гірш нікому», «Ой випила, вихилила», «Гей, чи пан, чи пропав», «Гей, хто в лісі, обізвися», «Гей, не спиться».

Тема 9. Григорій Тютюнник у дитячому та юнацькому читанні крізь призму вивчення на уроках української літератури в середніх та старших класах. Контрольна робота.

1. Штрихи до біографії. Григорій і Григорій Тютюнники.
2. Прояви автобіографізму в оповіданні «Смерть кавалера».
3. Вивчення оповідання «Дивак» на уроках української літератури у 5 класі. Паралельність і єдність двох світів природи і людини, зображених в творі.
3. Проблема війни та сирітства у повістях «Климко», «Вогник далеко в степу». Вивчення повісті «Климко» на уроках української літератури у 7 класі.
4. Образ природи, екологічні проблеми в оповіданнях «Лісова сторожка», «Однокрил», «Нічний злодій», «Впіймали розбишаку». Жанр казки у творчому доробку письменника («Степова казка», «Громовик»).
5. Любовний трикутник у новелі «Три зозулі з поклоном», яка вивчається на уроках української літератури в 11 класі.

Тема 10. Письменники-лауреати Державної премії імені Тараса Шевченка у шкільній програмі.

1. Письменники 60-ки для дітей.
2. Образний світ дитячої збірки Ліни Костенко «Бузиновий цар». Вивчення поетичного доробку Ліни Костенко («Дощ полив...», «Кольорові миші», «Чайка на крижині», «Крила») на уроках української літератури у 7 класі.
3. Жанр поетичної казки у доробку Василя Симоненка: «Цар Плаксіє та Лоскотон» та її вивчення на уроці української літератури у 5 класі; «Казка про дурила» на уроці в 11 класі. Вивчення поетичного доробку В. Симоненка на уроках української літератури у 7 та 11 класах («Лебеді материнства», «Ти знаєш, що ти людина...», «Гей, нові Колумби й Магеллани...»; «Задивляюся у твої зіниці...», «Є в коханні і будні і свята»).
4. Характеристика поетичної збірки Дмитра Павличка «Дядько дощ». Вивчення казки-поєми Дмитра Павличка «Золоторогий олень» на уроках літератури рідного краю в 5 класі. Поєзії «Два кольори», «Я стужився, мила, за тобою...», які вивчають на уроках української літератури в 11 класі.
5. Вивчення повісті Миколи Вінграновського «Сіроманець» на уроці української літератури у 5 класі.
6. Проблема війни у повісті М. Вінграновського «Первінка», рекомендованій для додаткового читання у 5 класі.

7. Проблематика і художні особливості малої прози Миколи Вінграновського («Бинь-Бинь-Бинь», «Гусенятко»).
8. Вірші М. Вінграновського у контексті вивчення творчості 60-ків на уроках української літератури в 11 класі («Губами теплими і оком золотим», «Цю жінку я люблю»).

Тема 11. Сучасні дитячі письменники для дітей та юнацтва.

1. Література для дітей та юнацтва та формування особистості у сучасних умовах розвитку суспільства.
2. Літературна казка (Леся Мовчун, Дзвінка Матіяш, Тарас і Мар'яна Прохаськи та ін.). Казкотерапія та її специфіка.
3. Пригодницька проза (Олександр Дерманський, Леся Воронина, Марина Павленко та ін.).
4. Автобіографічна та біографічна проза (Ольга Слоньовська) Серія «Маленьким про великих» (Степан Процюк та ін.).
5. Реалістична проза (Оксана Думанська, Оксана Луцкевська).

Тема 12. Література другої половини ХХ-початку ХХІ століття для дітей та юнацтва та її вивчення на уроках української літератури

1. Жанрове різноманіття дитячої прози.
2. Пригодницька повість «Тереодори з Васюківки» Всеволода Нестайка в контексті вивчення на уроках української літератури у 6 класі.
3. Різноманітний доробок письменника: зб. оповідань «Чарівний талісман»; повісті-казки «В Країні Сонячних Зайчиків»; детективи зі зб. «Неймовірні детективи», «Казкові пригоди і таємниці», рекомендовані для додаткового читання у 5 класі.
4. Внесок Володимира Рутківського у розвиток дитячої літератури та літератури для юнацтва. Вивчення його повісті «Джури» на уроках української літератури у 6 класі. Історична лінія, портрети персонажів.
5. Поетична зб. Івана Андрусяка, видана шрифтом Брайля («М'яке і пухнасте»). Повість «Вісім днів із життя Бурундука», що увійшла до щорічного каталога найкращих дитячих видань світу «Білі круки» (2013) у контексті вивчення літератури рідного краю.
6. Збірка біографічних оповідань «Життя видатних дітей: Степан Процюк про Василя Стефаника, Карла-Густава Юнга, Володимира Винниченка, Архипа Тесленка...»; трилогія «Марійка і Костик», «Залюблені в сонце» (Друга історія Марійки і Костика), «Аргонавти» (Третя історія Марійки і Костика); повість для старшокласників «Вітроломи» у контексті вивчення літератури рідного краю.
7. Автобіографічна проза Ольги Слоньовської у контексті вивчення літератури рідного краю.

Самостійна робота передбачає підготовку реферату або презентації «Мій улюблений український дитячий письменник».

1. Штрихи до біографії.
2. Творчий доробок письменника у контексті шкільної програми.
3. Ідейно-художній аналіз одного із творів.

4. Внесок митця у розвиток дитячої літератури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						заочна форма				
	Сума	у тому числі					Сума	у тому числі			
		лекції	практ.	лаб	інд	с.р.		лекції	практ.	лаб	інд
Модуль 1											
Змістовий модуль 1. Дитяча література в контексті національної культури. Основні поняття курсу.											
Тема 1. Курс «Дитяча література» і його значення в контексті формування особистості дитини.	9	2	2			5	6	2			4
Тема 2. Становлення та джерела української дитячої літератури, її вивчення на уроках української літератури.	6		2			4	5				5
Тема 3. Особливості розвитку літератури для дітей та юнацтва у ХІХ столітті.	7	2				5	8				8
Тема 4. Особливості розвитку літератури для дітей та юнацтва у ХХ столітті.	10	2				8	10				10
Разом за змістовим модулем 1	32	6	4			22	29	2			27
Змістовий модуль 2. Українські письменники - дітям											
Тема 5. І. Франко як дитячий письменник. Самостійна робота.	6		2			4	10	2	2		6
Тема 6. Внесок родини Косачів у розвиток дит. літ.	9	2	2			5	8		2		6
Тема 7. Внесок М. Коцюбинського у розвиток дит. літ.	7		2			5	8	2			6

Тема 8. Дитячі образи і характери у прозі Володимира Винниченка	7		2			5	7					7
Тема 9. Григор Тютюнник у дитячому та юнацькому читанні крізь призму вивчення на уроках української літератури у середніх та старших класах. Контрольна робота	7		2			5	6					6
Тема 10. Письменники-лауреати Державної премії імені Тараса Шевченка у шкільній програмі.	9	2	2			5	8					8
Тема 11. Сучасні дитячі письменники для дітей та юнацтва.	6	2				4	6					6
Тема 12. Література другої половини ХХ-початку ХХІ століття для дітей та юнацтва та її вивчення на уроках української літератури.	7		2			5	8					8
Разом за змістовим модулем 2	58	8	14			38	61	4	4			53
Усього годин	90	12	18			60	90	6	4			80

5. Теми практичних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Курс «Дитяча література» і його завдання в контексті формування особистості дитини.	2
2.	Становлення та джерела української дитячої літератури, її вивчення на уроках української літератури.	2
3.	І. Франко як дитячий письменник. Самостійна робота.	2
4.	Внесок родини Косачів у розвиток дитячої літератури.	2
5.	Внесок М. Коцюбинського у розвиток дитячої літератури.	2

	літератури.	
6.	Дитячі образи і характери у прозі В. Винниченка	2
7.	Григір Тютюнник у дитячому читанні крізь призму вивчення на уроках української літератури у середніх та старших класах. Контрольна робота.	2
8.	Письменники-лауреати Державної премії імені Тараса Шевченка у шкільній програмі.	2
9.	Література другої половини ХХ-початку ХХІ століття для дітей та юнацтва та її вивчення на уроках української літератури.	2

Теми практичних занять (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Іван Франко як дит. письменник. Самостійна робота.	2
2.	Внесок родини Косачів у розвиток дитячої літератури.	2

6. Самостійна робота (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість год
1	Проаналізувати ключові зміни в оновлених навчальних програмах 5-9 класів. На виконання Наказів Міністерства освіти і науки України № 52 від 13 січня 2017 р. № 201 від 10 лютого 2017 р. https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/klyuchovi-zmini-v-onovlenix-navchalnix-programax-5-9-klasiv.pdf	2
2	Опрацювати: Бойчук О. Метод проектів на уроках української літератури: методика і технологія. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i> . 2016. № 12. С. 2-6. Качак Т. Літературна освіта в Україні: промоція дитячої книги і читання. <i>Література. Діти. Час: Вісник центру дослідження літератури для дітей та юнацтва</i> . Вип. 4, 2013. С. 239-246. Крупеня В. Вивчення біографії письменника. Конспекти-схеми. <i>Українська мова та література</i> . 2017. № 7-8. С. 75-84.	3
3	Ознайомитися зі статтями: Бойко В. Поезія давньої української літератури. <i>Українська література в загально-освітній школі</i> . 2010. № 1. С. 26-27; Грабовська С. Біблія і українська література: [методика викладання української літератури]. <i>Українська література в загальноосвітній школі</i> . 2010. № 10. С. 34-39; Греб В. Подорож у дитинство Григорія Сковороди – видатного	4

	мандрівника, філософа, письменника, учителя. Українська література, 8 клас. <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2019. № 1-2. С. 55-58.	
4	Повість «Кармелюк» Марка Вовчка. Образ народного месника, героїко-романтичний характер твору. Сюжет історичної казки «Невільничка». Втілення протесту проти несправедливої дійсності в казці «9 братів і 10 сестриця Галя». Сюжети казок «Ведмідь», «Чортова пригода».	3
5	Образ Т. Шевченка у художніх творах для дітей («У бур'янах» С.Васильченка, «Маленьким про великого Тараса», «Тарасові шляхи» Оксани Іваненко. Порівняльний аналіз.	2
6	Прочитати і проаналізувати образи та проблематику оповідань Б. Грінченка «Без хліба» як морально-етична проблема голоду і порушення заповіді «не укради» в образі селянина Петра; «Сам собі пан» як маніфест людської гідності; «Мое щастя» як життєве і мистецьке кредо автора; «Весняні сонети» і проблема єдності природи і людини. Підготувати повідомлення на тему: «Б. Грінченко як редактор «Словаря української мови», «Педагогічна діяльність Грінченка», «Роль товариства «Просвіта» у культурному та суспільно-політичному житті України».	6
7.	Ознайомитися із серією книжок «ЖИТТЯ ВИДАТНИХ ДІТЕЙ». Прочитати: Анна Багряна про Марію Заньковецьку, Марію Приймаченко та ін.	2
8	Ознайомитися зі статтею: Бондаренко Ю. Шкільний аналіз образів-персонажів за розвитком сюжету. <i>Українська мова і література в школі</i> . 2011. № 6. С. 32-35. Зробити ідечно-художній аналіз одного із оповідань І. Франка.	4
9	Опрацювати статтю: Бикова Т. Компаративістика як засіб розвитку читацьких інтересів учнів на уроках української літератури. <i>Українська мова і література в школі</i> . 2009. № 4. С. 46-49. Мосієвська Н. Поетична творчість Лесі Українки. Цикл уроків у 8 класі з використанням інноваційних технологі. <i>Дивослово</i> . 2010. № 2. С. 32-35. Підготувати проекти, працюючи у групах.	4
10	Опрацювати статті: Логунова І. Розвиток сприйняття художніх творів учнями 5-8 класів. <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2016. № 7-8. С. 58-59. Лілік О. Самотній на землі, як сонце на небі...: урок-дослідження імпресіоністичних і екзистенціальних рис у новелі Михайла	5

	<p>Коцюбинського «Intermezzo». <i>Українська мова і література в школі</i>. 2009. № 2. С. 22-25.</p> <p>Молочко С. У симфонії слів, звуків, кольорів... Художньо-естетичний аспект вивчення творчості Михайла Коцюбинського. <i>Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах</i>. 2010. № 5. С. 25-28.</p>	
11	<p>Опрацювати статтю: Вітковська М. Елементи народної педагогіки на уроках словесності. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i>. 2013. № 33. С. 2-5. На основі статті проаналізувати принципи виховання у сім'ї Федька і Толика у творі Володимира Винниченка «Федько-Халамидник».</p> <p>Ознайомитися:</p> <p>Данильчук Л. Володимир Винниченко. «Федько-Халамидник». Урок-мандрівка сторінками оповідання <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i>. 2016. № 10-11. С. 42-46.</p> <p>Проаналізувати конспекти уроків і визначити, які види роботи у них запропоновані, розробити власний конспект уроку.</p>	5
12	<p>Ознайомитися зі статтями:</p> <p>Голик О. Найглибше бачиш тільки серцем... Паралельні світи та системи життєв. цінностей в оповід. Григора Тютюнника «Дивак» та в казці Антуана Сент-Екзюпері «Маленький принц». <i>Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах</i>. 2006. № 4-5. С. 32-37.</p> <p>Байчук Т. Застосування елементів методики Кейс на уроках української літератури під час вивчення прозових творів. <i>Українська мова і література в школі</i>. 2006. № 3. С. 30-32.</p> <p>Законспектувати:</p> <p>Білоус Н. Використання історичного матеріалу на уроках української літератури. <i>Українська література в загальноосвітній школі</i>. 2009. № 3. С. 18-20.</p>	5
13	<p>Витрикуш Г. Історичне минуле України у творчості Л.Костенко та В.Симоненка. <i>Українська література в загально-освітній школі</i>. 2009. № 12. С. 29-34.</p> <p>Голик О. «...Здох тиран, але стоїть тюрма!» Д. Павличко. «Коли помер кривавий торквемада» – засудження диктаторського режиму, викриття «культу особи». <i>Українська мова й література в школах України</i>. 2016. № 1. С. 44-47.</p> <p>Захарчук І. Досвід війни у художній свідомості шістдесятників. <i>Дивослово</i>. 2007. № 6. С. 42-48. і підготувати повідомлення про звернення до історичного минулого та його відображення у доробку Л.Костенко, В.Симоненка, Д.Павличка.</p>	5
	<p>Ознайомитися із найновішими виданнями для дітей та юнацтва.</p> <p>Прочитати: В. Рутківський «Джури козака Швайки», І. Андрусяка «Вісім днів із життя Бурундука», С. Процюк трилогія «Марійка і Костик», «Життя видатних дітей: Степан Процюк про Василя</p>	4

	Стефаника, Карла-Густава Юнга, Володимира Винниченка, Архипа Тесленка...», О. Слоньовська «Дівчинка на кулі».	
14	Законспектувати: Кобець С. Володимир Рутківський «Джури козака Швайки»: твір про волелюбних та сміливих героїв. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i> . 2016. № 12. С. 20-23.	5
15	Лауреати літературної премії ім. Лесі Українки: Н. Забіла, О. Іваненко, І. Багмут, Ю. Збанацький, А. Давидов, І. Білик та ін.	1
РАЗОМ		60

Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість год
1	Проаналізувати ключові зміни в оновлених навчальних програмах 5-9 класів. На виконання Наказів Міністерства освіти і науки України № 52 від 13 січня 2017 р. № 201 від 10 лютого 2017 р. https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/klyuchovi-zmini-v-onovlenix-navchalnix-programax-5-9-klasiv.pdf	2
2	Опрацювати: Бойчук О. Метод проектів на уроках української літератури: методика і технологія. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i> . 2016. № 12. С. 2-6. Качак Т. Літературна освіта в Україні: промоція дитячої книги і читання. <i>Література. Діти. Час: Вісник центру дослідження літератури для дітей та юнацтва</i> . Вип. 4. 2013. С. 239-246. Крупеня В. Вивчення біографії письменника. Конспекти-схеми. <i>Українська мова та література</i> . 2017. № 7-8. С. 75-84.	3
3	Ознайомитися зі статтями: Бойко В. Поезія давньої української літератури. <i>Українська література в загально-освітній школі</i> . 2010. № 1. С. 26-27; Грабовська С. Біблія і українська література: [методика викладання української літератури]. <i>Українська література в загальноосвітній школі</i> . 2010. № 10. С. 34-39; Греб В. Подорож у дитинство Григорія Сковороди – видатного мандрівника, філософа, письменника, учителя. <i>Українська література, 8 клас. Українська мова й література в школах України</i> . 2019. № 1-2. С. 55-58.	4
4	Повість «Кармелюк» Марка Вовчка. Образ народного месника, героїко-романтичний характер твору. Сюжет історичної казки «Невільничка». Втілення протесту проти несправедливої дійсності в казці «9 братів і 10 сестриця Галя». Сюжети казок	3

	«Ведмідь», «Чортова пригода».	
5	Образ Т. Шевченка у художніх творах для дітей («У бур'янах» С.Васильченка, «Маленьким про великого Тараса», «Тарасові шляхи» Оксани Іваненко. Порівняльний аналіз.	2
6	Прочитати і проаналізувати образи та проблематику оповідань Б. Грінченка «Без хліба» як морально-етична проблема голоду і порушення заповіді «не укради» в образі селянина Петра; «Сам собі пан» як маніфест людської гідності; «Мое щастя» як життєве і мистецьке кредо автора; «Весняні сонети» і проблема єдності природи і людини. Підготувати повідомлення на тему: «Б. Грінченко як редактор «Словаря української мови», «Педагогічна діяльність Грінченка», «Роль товариства «Просвіта» у культурному та суспільно-політичному житті України».	6
7.	Ознайомитися із серією книжок «ЖИТТЯ ВИДАТНИХ ДІТЕЙ». Прочитати: Анна Багряна про Марію Заньковецьку, Марію Приймаченко та ін.	2
8	Ознайомитися зі статтею: Бондаренко Ю. Шкільний аналіз образів-персонажів за розвитком сюжету. <i>Українська мова і література в школі</i> . 2011. № 6. С. 32-35. Зробити ідечно-художній аналіз одного із оповідань І. Франка.	4
9	Опрацювати статтю: Бикова Т. Компаративістика як засіб розвитку читацьких інтересів учнів на уроках української літератури. <i>Українська мова і література в школі</i> . 2009. № 4. С. 46-49. Мосієвська Н. Поетична творчість Лесі Українки. Цикл уроків у 8 класі з використанням інноваційних технологій. <i>Дивослово</i> . 2010. № 2. С. 32-35. Підготувати проекти, працюючи у групах.	4
10	Опрацювати статті: Логунова І. Розвиток сприйняття художніх творів учнями 5-8 класів. <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2016. № 7-8. С. 58-59. Лілік О. Самотній на землі, як сонце на небі...: урок-дослідження імпресіоністичних і екзистенціальних рис у новелі Михайла Коцюбинського «Intermezzo». <i>Українська мова і література в школі</i> . 2009. № 2. С. 22-25. Молочко С. У симфонії слів, звуків, кольорів... Художньо-естетичний аспект вивчення творчості Михайла Коцюбинського. <i>Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах</i> . 2010. № 5. С. 25-28.	5
11	Опрацювати статтю: Вітковська М. Елементи народної	5

	<p>педагогіки на уроках словесності. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i>. 2013. № 33. С. 2-5. На основі статті проаналізувати принципи виховання у сім'ї Федька і Толика у творі Володимира Винниченка «Федько-Халамидник».</p> <p>Ознайомитися:</p> <p>Данильчук Л. Володимир Винниченко. «Федько-Халамидник». Урок-мандрівка сторінками оповідання <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i>. 2016. № 10-11. С. 42-46.</p> <p>Проаналізувати конспекти уроків і визначити, які види роботи у них запропоновані, розробити власний конспект уроку.</p>	
12	<p>Ознайомитися зі статтями:</p> <p>Голик О. Найглибше бачиш тільки серцем... Паралельні світи та системи життєв. цінностей в оповід. Григора Тютюнника «Дивак» та в казці Антуана Сент-Екзюпері «Маленький принц». <i>Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах</i>. 2006. № 4-5. С. 32-37.</p> <p>Байчук Т. Застосування елементів методики Кейс на уроках української літератури під час вивчення прозових творів. <i>Українська мова і література в школі</i>. 2006. № 3. С. 30-32.</p> <p>Законспектувати:</p> <p>Білоус Н. Використання історичного матеріалу на уроках української літератури. <i>Українська література в загальноосвітній школі</i>. 2009. № 3. С. 18-20.</p>	5
13	<p>Витрикуш Г. Історичне минуле України у творчості Л.Костенко та В.Симоненка. <i>Українська література в загально-освітній школі</i>. 2009. № 12. С. 29-34.</p> <p>Голик О. «...Здох тиран, але стоїть тюрма!» Д. Павличко. «Коли помер кривавий торквемада» – засудження диктаторського режиму, викриття «культу особи». <i>Українська мова й література в школах України</i>. 2016. № 1. С. 44-47.</p> <p>Захарчук І. Досвід війни у художній свідомості шістдесятників. <i>Дивослово</i>. 2007. № 6. С. 42-48. і підготувати повідомлення про звернення до історичного минулого та його відображення у доробку Л.Костенко, В.Симоненка, Д.Павличка.</p>	5
	<p>Ознайомитися із найновішими виданнями для дітей та юнацтва.</p> <p>Прочитати: В. Рутківський «Джури козака Швайки», І. Андрусяка «Вісім днів із життя Бурундука», С. Процюк трилогія «Марійка і Костик», «Життя видатних дітей: Степан Процюк про Василя Стефаника, Карла-Густава Юнга, Володимира Винниченка, Архипа Тесленка...», О. Слоньовська «Дівчинка на кулі».</p>	4
14	<p>Законспектувати:</p> <p>Кобець С. Володимир Рутківський «Джури козака Швайки»: твір про волелюбних та сміливих героїв. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i>. 2016. № 12. С. 20-23.</p>	5
15	Лауреати літературної премії ім. Лесі Українки: Н. Забіла,	1

О. Іваненко, І. Багмут, Ю. Збанацький, А. Давидов, І. Білик та ін.	
Огляд антології дитячої літератури («Дзвінок з минулого», «Веселка»).	4
Виписати з літературознавчого словника маловідомі поняття, які використовуються при вивченні курсу	1
Історична повість. Художній вимисел, художній домисел. Розрізнення понять.	4
Ознайомитися із серією книжок «ЖИТТЯ ВИДАТНИХ ДІТЕЙ». Прочитати: Анна Багряна про Марію Заньковецьку, Марію Приймаченко та ін.	4
Письменники Прикарпаття дітям (Степан Пушик, Віра Багірова, Яр. Ярош та ін.).	4
Простежити особливості розвитку дит. літ. у різні історичні періоди. Охарактеризувати кожен із них у письмовій формі.	3
РАЗОМ	80

7. Методи навчання

1. Словесні методи навчання (лекція, елементи оксфордських дебатів).
2. Наочні (демонстрація, ілюстрація).
3. Проблемно-пошукові (робота з джерелами, опрацювання літературно-критичного матеріалу, з подальшим написанням рефератів, курсових, кваліфікаційних робіт).
4. Інтерактивні (методи з використанням мультимедійних технологій використовуються інтерактивні інноваційні технології, колективні творчі завдання). Групові проекти.
5. Самостійна робота студента.

8. Методи контролю

Контроль набутих знань і вмінь із навчальної дисципліни «Дитяча» здійснюється:

- на практичних заняттях (усне опитування на практичних заняттях);
- при перевірці виконаної студентом самостійної роботи чи індивідуальних завдань;
- контроль знань (шляхом усного, письмового опитування студентів).

КОНТРОЛЬНА РОБОТА (зразки)

з НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Дитяча література»

ВАРІАНТ 1

1. Жанр казки у доробку М. Коцюбинського.
2. Проблема патріотизму і зради в поемі Лесі Українки «Роберт Брюс, король шотландський».
3. Вплив фольклору на розвиток літератури для дітей та юнацтва.

ВАРІАНТ 2

1. Фольклорна та літературна казка. Спільне та відмінне.
2. Порівняльний аналіз оповідання М. Коцюбинського «Ялинка» та Олени Пчілки «Сосонка».
3. Морально-етичні та соціальні проблеми віршованої казки Д. Павличка «Золоторогий олень».

ВАРІАНТ 3

1. Ідейно-художній аналіз оповідання Олени Пчілки «Збентежена вечеря».
2. Жанр казки у доробку І. Франка.
3. Образи та проблематика оповідання В. Винниченка «Федько-халамидник».

ВАРІАНТ 4

1. Внесок В. Нестайка у розвиток української дитячої літератури.
2. Жанр казки у доробку Лесі Українки.
3. Воєнна проблематика в повісті Г. Тютюнника «Климко».

Зразок тестових завдань:

1. Першим письменником, який, крім байки, звернувся до жанру віршованої літературної казки, був:

=П.Білецький-Носенко

І.Франко

Г.Сковорода

Б.Грінченко

2. Збірку казок «Коли ще звірі говорили» написав:

П.Білецький-Носенко

=І.Франко

Г.Сковорода

Б.Грінченко

3. Казковим сюжетом при написанні повісті «Маруся» скористалася:

Олена Пчілка

Ольга Кобилянська

Леся Українка

=Марко Вовчок

4. Цикл «П'ять казочок» («Про двох цапків», «Дві кізочки», «Десять робітників», «Івасик та Тарасик», «Чого ж вони зраділи?») написав:

=М.Коцюбинський

І.Франко

Г.Сковорода

Б.Грінченко

5. Поетичні казки «Цар Плаксі́й та Лоскотон», «Подорож в країну Навпаки» створив:

М.Коцюбинський

І.Франко

=В.Симоненко

Б.Грінченко

6. Вкажіть назву вірша, який відкриває збірку Олени Пчілки «Думки-мережанки»:

«Волинські спогади»

«Пророк»

=«З новим роком!»

«Козачка Олена»

7. У вірші Олени Пчілки «На полі честі», який входить до збірки «Думки-мережанки», розповідається про

воїна-добровольця, який віддав життя за свободу германського народу

=воїна-добровольця, який віддав життя за свободу слов'янського народу

воїна-зрадника, який віддав життя за свободу ворожого народу

воїна-зрадника, який залишив поле бою у найвідповідальніший момент

8. Яка із запропонованих цитат найбільш підходить Омельку (головному герою оповідання Олени Пчілки «Збентежена вечеря»):

«...високий сухорлявий, з сивими вусами, поважний такий і в білих рукавичках...»

«...невисокий, тільки дуже сухорлявий тоненькі ніжки його в узеньких сивеньких штанцях здавалися йому чогось то смішними...»

=«...він, бачите, був одинчик, мовляв, мамин мазунчик, то й звик поводитись так, не дуже-то покірненько...»

«...сидить на широкому полу і їсть борщ із горщика. Біля нього сиділа і жінка його...»

9. Про яку головну героїню п'єси «Кобзареві діти» Олени Пчілки дід Трохим висловився наступним чином: «Мовби вона не наймичка, а своя рідна»:

Яринку

Катерину

Настусю

=Ганну

10. У казці Лесі Українки «Метелик» розповідається про:

=лилика, який не любив світла та бажав кутка ще темнішого

кажана, який любив світло і був задоволений своїм життям

метелика, який боявся світла, оскільки міг загинути від нього

метелика, який «...би теє світло крилами згасив навіки...»

11. У якому творі Леся Українка використала дану народну приказку: «Розум на дорозі не валяється»:

«Горобенятко»

«Журавель та чапля»

=«Біда навчить»

«Кобзареві діти»

12. В якому творі Лесі Українки наявні такі рядки:

«У цілого війська девіз був один:

«За волю, за рідну країну!»

Хоч слів тих ніхто на щиті не носив,

Та в серці носив до загибуні»:

«Напис в руїні»

=«Роберт Брюс, король Шотландський»

«Давня казка»

«Сон-мрія, або Казка зеленого гаю»

13. В якому вірші М. Коцюбинського наявні такі рядки:

«А в хаті бабуся й собі хазяйнує:

Сім'ї на вечерю кулешик готує.

Від полум'я з печі бабусині лиця

Здаються червоні, як та полуниця»:

«Наша хатка»

«Завидючий брат»

=«Вечір»

«Дзвіночок»

14. У казочці М. Коцюбинського «Дві кізочки» розповідається про:

=двох розумних кізочок, які змогли пройти по вузькій стежечці
двох впертих кізочок, які не змогли пройти по вузькій стежечці і впали в
глибокий рів;

двох розумних кізочок, які змогли пройти через вузьку кладку

двох впертих кізочок, які не змогли пройти через вузьку кладку і впали у
воду та втопились

15. Яка цитата із казки М. Коцюбинського «Завидючий брат» найкраще описує
Мая:

«...Заздрість гадюкою в серце вповзає, І він замишляє діло недобре...»

«...Й очі недобрії від щастя засяли...»

=«...Як небо, очиці сині-блакитні...»

«...Просить він в сонечка помочі з неба...»

16. Головній героїні однойменного оповідання М. Коцюбинського Хариті
притаманні такі риси як:

працьовитість, лагідність, непокірність

=працьовитість, лагідність, любов до матері, намагання допомогти найріднішій людині

ледачість, лагідність, любов до батька
працьовитість, бунтівливість, непокора

17. Виберіть правильний варіант (за твором М. Коцюбинського «Маленький грішник»):

головним героєм твору виступає семилітній Дмитрик
друзями Гаврилка були Дмитрик та його сестра Марійка
=Гаврилко примушує Дмитрика просити милостиню
Дмитрик запросив Гаврилка до себе додому переночувати

18. Які із наведених слів належать Петру Гельє, головному герою науково-популярного оповідання М. Коцюбинського «Нюрнберзьке яйце»:

=«Змовились ми мовчати, нікому й не натякати про нашу роботу...»
«...він закинув роботу, цілими днями пораяється з книжками та всякою дурницею...»
«Годі! Не хочу жити під одним дахом з чортякою!»
«Чого ж тобі так забажалось тюрми?»

19. До збірки творів В. Винниченка «Намисто» входять всі перераховані твори окрім:

«За Сибіром сонце сходить...»
=«Ой, там на горі...»
«Ой, випила, вихилила...»
«Та немає гірш нікому...»

20. Який із наведених творів В. Винниченка має автобіографічні риси?

=«Федько-халамидник»;
«Кумедія з Костем»
«Та немає гірш нікому...»
«Гей, ти, бочечко...»

21. Виберіть варіант, у якому йдеться про Федька – головного героя твору В. Винниченка «Федько-халамидник»:

«Це була дитина ніжна, делікатна, смирна...»
«...походжає собі по просторій хаті, задумливо слухаючи музику...»
=«Коли вже хлопці далеко і не можуть йому нічого зробити, він раптом вертається і віддає змія...»
«...стає у весь зріст на вікні і маха руками, щоб його побачили...»

22. Вкажіть твір В. Винниченка із якого взята дана цитата: «— Моє, моє... Ой дай, то татове... то татове...»:

«Федько-халамидник»
«Та немає гірш нікому...»
«Гей, не спиться...»
=«Кумедія з Костем»

23. Виберіть варіант, у якому правильно поданий опис Климка – головного героя однойменного твору Г. Тютюнника:

«...знімаючи шкіряного картуза з білими молоточками, від якого на лобі лишався червоний тугий пружок, що ніколи не встигав зійти до чергової зміни...»

=«...йшов босий, у кучих штанчатах, старій матросці, що була колись голубою, а тепер стала сіра, та ще в дядьковій Кириловій діжурці...»

«...солону неголене зморшкувате обличчя, товсту об вислу нижню губу і високо підняте плече з карабіном на реміняці...»

«...в широких смугастих штанях, у довгій, ледь не до колін, синій косоворотці, підперезаній крученим шовковим поясом з білими китицями. На ногах у нього були величезні жовті черевики...»

24. Який із наведених варіантів назв розділів є неправильним (за твором Г. Тютюнника «Степова казка»):

Забутий курінь

Як свисне бабак

=Небезпечний друг

Ходи, біда, стороною

25. Прочитайте уривок із твору Г. Тютюнника «Вогник далеко в степу»: «Вона пішла за мого тата "на дитину", як мені було дев'ять років, і прожила з ним до війни рівно місяць, а зі мною оце вже шостий рік мучиться. Я-бо ніколи й разу не назвав її матір'ю, якимось язик не повертається. Якби хоч тато був... А вона обижається, думає, що то я нарошне, на зло.» У рядках йдеться про:

Наталію Миколаївну

тітку Марію

Маню

=тітку Ялосовету

26. Яка збірка дитячих оповідань НЕ належить до творчої спадщини

М. Вінграновського:

«Андрійко-говорійко»

=«Намисто»

«Ластівка біля вікна»

«Літній вечір»

27. Прочитайте цитату із твору М. Вінграновського «Манюня»:

«Він несподівано випав з неба, з нізвідки й з нічого, і похнюпивши голомозу голову, проскрекотів не лише над паломниками, але й над своїми родичами по службі – відважними бронетранспортерами. Переганяючи їх, ... понад ними немов засміявся, і вже за хвилину сідав біля нас на буркуновій стежці».

На місці пропуску треба вписати слово:

автомобіль

велосипед

танк

=вертоліт

28. Прочитайте уривок із повісті М. Вінграновського «Сіроманець»: «Нарешті однієї ночі підморозило. Сіроманець зрадів, але на лапи зіпнутися не міг, безсилі лапи вже не носили його. Він ліг на спину і покотився з горба покотом. В білому колесі землі і неба він викотився на дорогу, де слабо пахло конем і старою соломою. Чомусь прилетіла ворона. Покружляла над вовком, сіла недалеко і сказала: «Кар!» Вовк не поворухнувся.» Ці рядки виконують роль:

експозиції

зав'язки

=кульмінації

розв'язки

Орієнтовні теми рефератів:

1. В.Винниченко. Світ дітей: світ дорослих. Роль пісні у комп. Творів («Намисто»).
2. Олена Пчілка дітям.
3. Ідейно-естетичний аналіз збірки М.Підгірянки «Учись, малесенький».
4. Правдивість і переконливість дитячих характерів у прозі Степана Васильченка («Дош», «Мужицький ангел», «Басурмен», «Свекор»); образ дітей, вчителів (пов. «Циганка», «Приблуда», «Олов'яний перстень»).
5. Дитяча творчість Спиридона Чекасенка. Поезія (цикл «Наша твердиня», пейзажна лірика. Мала проза («Маленький горбань»): проблеми, образи дітей, риси стилю.
6. Творчість письменників «розстріляного відродження» для дітей: Григорій Епик («Роменова Абетка»), Майк Йогансен («Собака, що лазив на дереві»), Валер'ян Поліщук та Володимир Свідзинський («Чарівна тростка», «НАНАНА БУСЕЛЕ») та інші. Риси стилю.
7. Творчість Василя Єрошенка. Незвичайність життєвої і творчої долі. Легенди та казки («Серце орла», «Тигр у клітці», «Квітка справедливості», «Оповідання зів'ялого листочка» та ін.). Значення творчості письменника для української, японської літератур.
8. Творчість Василя Короліва-Старого. Збірка прози «Нечиста сила». Фольклорне та міфологічне коріння. Специфічність образів. Риси стилю.

Рекомендуємо вивчити напам'ять:

- ✓ Леонід Глібов. Загадки.
- ✓ Леся Українка «Вишеньки».
- ✓ Олександр Олесь «Ялинка».
- ✓ Павло Тичина «Гаї шумлять».
- ✓ Василь Симоненко «Виростеш ти, сину», «Лебеді материнства».

- ✓ Дмитро Павличко Поезії «Два кольори», «Я стужився, мила, за тобою...»
- ✓ Ліна Костенко «Красива осінь вишиває клени», «Перекинуті шпаківні».

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота			Контрольна робота. Тести	Сума
Аудиторний модуль 50	Контрольна робота 20	Самостійна робота 10	20	100

За контрольну роботу – 20 балів, за самостійну роботу – 10 балів, за контрольну (тести) – 20 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 100	A	відмінно	зараховано
80 89	B	добре	
70 79	C		
60 69	D	задовільно	
50 59	E		
26 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Вівчарик Н. Дитяча література: Методичні рекомендації. Івано-Франківськ : Територія друку, 2020. 40 с.

Азьомов В. Духовна архетипна система етнонаціонального у викладанні української літератури в загальноосвітній школі. Українська мова і література в школі. 2016. № 4. С. 31-37.

Береговенко Т. Сучасний український дитячий детектив. (Витоки, традиції, новаторство). Інтегрований урок позакласного читання, 10-й клас. Вивчаємо українську мову та літературу. 2014. № 16-18. С. 23-34.

Вивчення біографії письменника в школі [Текст] : Конспекти нестандартних уроків / упоряд. Л. Овдійчук. Тернопіль : Підручники і посібники, 2007. 96 с. (Конспекти нестандартних уроків).

Круль Л., Качак Т. Дитяча література : методичні рекомендації до практичних занять. Івано-Франківськ, 2011. 40 с.

Качак Т. Література для дітей і дитяче читання у контексті сучасної літературної освіти: збірник науково-методичних статей. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2013. 132 с.

Овдійчук Л. Дитяча література. Модульний курс для студентів філологічних факультетів. Рівне : Теніс, 2008. 314 с.

Овдійчук Л. Науковці-філологи, педагоги, письменники, бібліотекарі, діти разом, або Час, Місце і Простір змінити можна : нотатки про IV Міжнародний симпозіум «Література. Діти. Час» у Рівному. *Укр. л-ра в загальноосвіт. шк. : наук.-метод. журн.* 2013. № 6. С. 46-48.

Українська література в загальноосвітній школі [Текст] : Науково-методичний щомісячний журнал/ Інститут педагогіки АПН України. К. : Антросвіт.

Гнідець У. Інакші/інші, чужі/свої діти. Нова література [Електронний ресурс]. Режим доступу до статті:<http://www.chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/47>

Фасоля А. Методичний коментар щодо вивчення української літератури у 5-11 класах загальноосвітніх навчальних закладів з урахуванням змін у навчальних програмах (2017-2018 навчальний рік). С. 2-6.

11. Рекомендована література

Базова

Азьомов В. Духовна архетипна система етнонаціонального у викладанні української літератури в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школі.* 2016. № 4. С. 31-37.

Баран У. «Нескінченна історія» літератури для дітей та юнацтва: напрями дослідження літератури для дітей та юнацтва в Україні. *Література. Діти. Час: науковий вісник.* 2016. Вип. 5. С. 9-17.

Баран У. Специфіка комунікації у літературі для дітей та юнацтва. Львів : Центр дослідження літератури для дітей та юнацтва, 2016. 234 с. http://urccyl.com.ua/fileadmin/user_upload/documents/UlianaBaran.pdf

Байчук Т. Застосування елементів методики Кейс на уроках української літератури під час вивчення прозових творів. *Українська мова і література в школі.* 2006. № 3. С. 30-32.

Береговенко Т. Сучасний український дитячий детектив. (Витоки, традиції, новаторство). Інтегрований урок позакласного читання, 10-й клас. Вивчаємо українську мову та літературу. 2014. № 16-18. С. 23-34.

Білан О. «Цар Плаксій та Лоскотон» Василя Симоненка. Казкова історія й сучасне життя. Конспект уроку, 5-й клас. *Українська мова та література.* 2018. № 17-18. С. 10-14.

Білоус П. Давня українська література: засіб пізнання і виховання чи мистецтво слова? *Дивослово*. 2017. № 2. С. 12-15.

Богданець-Білоskalенко Н. Дитяча література. Біографії українських письменників II половини XIX початку XXI століття. Навч. посібник. К., 2012. 92 с.

Богданець-Білоskalенко Н. Українська дитяча література. Навч. посібник. К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. 280 с.

Бондаренко Ю. Самостійна робота як спосіб реалізації загальнодидактичних та методико-літературних завдань. *Дивослово*. 2018. № 1. С. 23-27.

Борисенко, В. Активні методи як основа творчої взаємодії в навчанні: [дидактична гра як один із методів навчання на уроці української літератури]. *Українська мова й література в школах України*. 2016. № 2. С. 27-30.

Вівчарик Н. Дитяча література: Методичні рекомендації. Івано-Франківськ : Територія друку, 2020. 40 с.

Вівчарик Н. Інтерпретація фольклорних сюжетів у віршованих казках Наталі Забіли. *«І все життя подвижництво у рідному слові...» : Статті, дослідження, спогади про професора Любов Миколаївну Кіліченко*. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. С. 319-327.

Гнідець У. Концептуалізація розуміння сучасної літератури для дітей та юнацтва у світлі наукової критики. *Література. Діти. Час. Вісник Центру дослідження літератури для дітей та юнацтва*. Вип. 1. Тернопіль : Богдан, 2011. С. 25-35.

Дитяча література. Твори українських письменників II половини XX–поч. XXI століть: Навч. посібник / Упор. Н. І. Богданець-Білоskalенко. К. : Видавничий Дім «Слово», 2011. 480 с.

Качак Т. Сучасна українська література для дітей та юнацтва як зміст літературної освіти. *Гірська школа Українських Карпат*. 2017. № 17. С. 161-165. Режим доступу: file:///C:/Users/ifcem/Downloads/gsuk_2017_17_40.pdf

Качак Т. Тенденції розвитку української прози для дітей та юнацтва початку XXI ст. К. Академвидав, 2018. 320 с.

Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва. К. : ВЦ «Академія», 2016. 352 с.

Ключові зміни в оновлених навчальних програмах 5-9 класів. На виконання Наказів Міністерства освіти і науки України № 52 від 13 січня 2017 р. № 201 від 10 лютого 2017 р. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/klyuchovi-zmini-v-onovlenix-navchalnix-programax-5-9-klasiv.pdf>

Марченко Н. П. Володимир Рутківський: тексти долі: біограф. нарис / Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Тернопіль : Богдан, 2014. 414 с.

Навчальні програми 5-9 класів. Сайт МОН.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>

Навчальні програми 10-11 класів. Сайт МОН.
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Найкращі досягнення у популяризації читання. Режим доступу:
<http://www.bookplatform.org/uk/resources/137-best-practices-report-on-reading-promotion.html>

Наумовська О. У пошуках безсмертя: шлях міфічного й казкового героя (вертикальна площина). *Окриленість словом. Збірник наукових праць на пошану професора Степана Хороба* / Відп. ред. Роман Піхманець. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2019. С. 648-655.

Овдійчук Л. Іван Франко як особистість [Текст] : (до проблеми вивчення біографії письменника на основі мемуарної та епістолярної спадщини в загальноосвітній школі та ВНЗ). *Українська мова і література в школі : Науково-методичний журнал*. 2017. № 1. С. 18-26.

Пришляк С. Образи Яви та Павлуши. За твором Всеволода Нестайка «Тореадори з Васюківки». *Українська мова та література*. 2019. № 4. С. 62-65.

Рідне слово. Хрестоматія дитячої літератури. У 2-х книгах. / Упоряд. А. Мовчун, З. Варавкіна. К. : Арій, 2007. К. 1., К. 2.

Слоньовська О. В., Мафтин Н. В., Вівчарик Н. М. Українська література : підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. К. : Літера ЛТД, 2017. 288 с.

Слоньовська О. В., Мафтин Н. В., Вівчарик Н. М. Українська література (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. К. : Літера ЛТД, 2018. 224 с.

Слоньовська О. В., Мафтин Н. В., Вівчарик Н. М. Українська література (профільний рівень): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. К. : Літера ЛТД, 2018. 304 с.

Слоньовська О. В., Мафтин Н. В., Вівчарик Н. М. Українська література (рівень стандарту): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. К. : Літера ЛТД, 2019. 256 с.

Слоньовська О. В., Мафтин Н. В., Вівчарик Н. М. Українська література (профільний рівень): підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти. К. : Літера ЛТД, 2019. 320 с.

Українська дитяча література. Хрестоматія: У 2 ч.: Навч. посібник / Упоряд.: І. Луценко, А. Подолинний, Б. Чайковський. К. : Вища школа, 1992. Ч. 1. Ч. 2. 286 с.

Українська література для дітей: Хрестоматія / Упор. Гарачковська О. К. : ВЦ «Академія», 2011. 800 с.

Допоміжна

1. Деркач О. Одвічні людські цінності у поезії «Лебеді материнства» В. Симоненка. Детальний ідейно-художній аналіз твору: Урок 1. Українська література, 7-й клас. *Українська мова й література в школах України*. 2018. № 7-8. С. 71-74.
2. Кваша Н. Пагінець із рідної землі. Літературно-мистецька година, присвячена річниці від дня народження Дмитра Павличка, для учнів 9-11 класів. *Українська мова та література*. 2017. № 17-18. С. 67-73.
3. Клочек Г. Ліна Костенко. Незнаний кадр незіграної ролі. Текст та його інтерпретації. *Українська мова й література в школах України*. 2018. № 10. С. 24-25.
4. Клочек Г. Ліна Костенко. Коротка ода ворогам. Текст і його інтерпретація. *Українська мова й література в школах України*. 2019. № 3. С. 35.
5. Палієнко Г. Василь Симоненко «Ти знаєш, що ти – людина?» Громадянські, патріотичні мотиви, романтичний пафос його лірики. Урок у 7 класі. *Українська мова та література*. 2018. № 1-2. С. 18-21.
6. Ревака В. Роздуми Ліни Костенко про життя і майбутнє нації. Урок-філософське дослідження. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 27. С. 19-21.
7. Ременюк Л. М. Коцюбинський. Життєвий і творчий шлях письменника. Гуманізм світогляду митця. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 4-5. С. 33-43.
8. Романенко Ю. Витязь молоді української поезії. Життєтворчість Василя Симоненка. *Дивослово*. 2010. № 1. С. 11-17.
9. Рубаненко Н. «Як звать його? Чи взагалі він звавсь?» Вивчення поезії М. Вінграновського «Бабусин дощ». *Українська література в загальноосвітній школі*. 2014. № 5. С. 33-37.
10. Тихолаз Н. Від казки до антиказки... СІЧ. 2005. № 4. С. 18-26.
11. Сіденко, В. Дмитро Павличко. Загальний огляд творчості. Поезія. *Українська мова й література в школах України*. 2017. № 4. С. 48-54.
12. Сікора Н. Ліна Костенко «Крила». Конспект уроку, 7 клас. *Українська мова та література*. 2018. № 21-22. С. 8-14.
13. Ситченко А. Урок за оповіданням Григора Тютюнника «Дивак». [5 клас]. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2007. № 9. С. 35-36.
14. Соджак К. Війна як причина порушення гармонії у Всесвіті: [конспект інтегрованого уроку компаративного аналізу української та світової

- літератури, 11 кл.]. *Відкритий урок. Розробки, технології, досвід.* 2015. № 5. С. 40-41.
15. Софійчук Г. Сміючись, говорити правду. Байки Григорія Сковороди. *Дивослово.* 2007. № 5. С. 23-25
 16. Стасюк Н. Що розповів дідусь Кенар. Конспект комбінованого уроку за творчістю Леоніда Глібова у 5-му класі. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2007. № 9-10. С. 42-46.
 17. Стасюк Н. Леся Українка. Роль родини у вихованні. Поезії «Мрії», «Як дитиною бувало...» (особистісно зорієнтований урок української літератури в 6 класі). *Українська мова і література в школі.* 2007. № 6. С. 31-33.
 18. Стрельнікова І. Роль гумору в житті українців. Ідейно-художній аналіз байок Леоніда Глібова «Муха і Бджола», «Жаба і Віл», «Щука». *Дивослово.* 2017. № 4. С. 32-37.
 19. Тетєнєва Ж. Григір Тютюнник, «Климко». Морально-етичні уроки доброти, чуйності, турботи про рідних. Конспект уроку, 7 клас. *Дивослово.* 2017. № 12. С. 10-12.
 20. Тетєнєва Ж. Василь Симоненко – «лицар на білому коні» в українській літературі. *Дивослово.* 2019. № 3. С. 18-20.
 21. Ткаченко Л. Звитяга та мужність. За романом Володимира Рутківського «Джури козака Швайки». *Українська мова та література.* 2019. № 4. С. 72-78.
 22. Ткаченко О. «Отче наш» в українській традиції. *Слово і час.* 2005. № 1. С. 14-28.
 23. Ткачук О. Д.В.Павличко – душа народу, носі духовної культури нації: [Вивчення творчості на уроках літератури рідного краю. Розробка уроків. *Гуцульщина літературна* [Текст]. Снятин, 2006. Кн. 2. С. 319-326.
 24. Уманська Т. Творчість Миколи Вінграновського. Цикл уроків. *Українська мова та література.* 2017. № 7-8. С. 21-31.
 25. Фіщенко-Савицька Н. Людська доброта. Урок-роздум за новелою «Три зозулі з поклоном» Гр. Тютюнника. *Українська мова й література в школах України.* 2017. № 4. С. 42-45.
 26. Федчун Н. Рожеві лебеді Василя Симоненка. Сценарій вечора. *Дивослово.* 2010. № 1. С. 17-21.
 27. Федчун, Н. Шляхами Григорія Сковороди. Музей одного дня. *Дивослово.* 2008. № 9. С. 21-25.
 28. Фурсова Л. Проблемні ситуації в роботі з поетичним твором. Аналізуємо поезію В.Симоненка «Лебеді материнства». *Українська література в загальноосвітній школі.* 2008. № 1. С. 27-32.
 29. Фурсова Л. Українська література й кінематограф. Шляхи застосування кіноматеріалів на уроках і факультативних заняттях з української літератури. *Українська література в загальноосвітній школі.* 2005. № 9. С.16-18
 30. Фурсова Л. Від літературної компетенції – до життєвої компетентності (Формування літературної компетенції учнів на уроках української літератури в процесі використання контекстних матеріалів). *Українська*

мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. 2005. № 5. С. 12-21.

31. Хандрук Л. Викриття хитрості й пихатості Микити в казці Івана Франка «Фарбований Лис». *Дивослово.* 2018. № 9. С. 18-19.
32. Хахула О. Він слугував народові своєму, болюючи душею разом з ним... Значення творчості Михайла Коцюбинського. Система уроків за творчістю М. Коцюбинського, 10 клас. *Українська мова й література в школах України.* 2015. № 3. С. 51-53.
33. Хоменко О. Життя, мов спалах блискавки. Літературно-музична композиція до 80-річчя від дня народження Василя Симоненка. *Дивослово.* 2015. № 1. С. 39-42.
34. Чумак Т. Вже почалось, мабуть, майбутнє... Урок-читацька конференція за творчістю Ліни Костенко. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* 2010. № 3. С. 84-96.
35. Шваєвська О. Новела Михайла Коцюбинського «Intermezzo», її актуальність. Конспект уроку, 10-й клас. *Дивослово.* 2018. № 11. С. 20-25.
36. Щербина Л. Уроки з української літератури в системі особистісно зорієнтованого навчання. Борис Грінченко. Утвердження прагнення людини до любові, добра в оповіданні «Каторжна». *Українська мова і література в школі.* 2013. № 8. С. 24-29.
37. Юдіна О. Викривальна і повчальна спрямованість байок Леоніда Глібова «Муха і Бджола» та «Бджола і Мухи». *Дивослово.* 2018. № 3. С. 25-28.

15. Інформаційні ресурси

Репозитарій ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника».

<http://lib.pnu.edu.ua:8080>

Українські народні казки – тексти казок регіонів України, демонологічні розповіді, народні оповідання, легенди та повір'я <http://proridne.org/> [Електронний ресурс].

Українська літератури для дітей ХХ століття [Текст] / Электронная библиотека научно-образовательной, финансовой и художественной литературы. Режим доступу: <http://bo0k.net/index.php?bid=9703&chapter=1&p=achapter>. [Електронний ресурс].

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української літератури

Освітня програма **Українська мова і література**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014. 01 Українська мова і література**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Івано-Франківськ – 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	<i>Нормативна</i>	
	Спеціальність 014 Середня освіта		
Модулів 2	Спеціалізація 014.01 Українська мова і література	Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>не передбачено навчальним планом</i>		Семестр	
Загальна кількість годин 94		1-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних 2 самостійної роботи студента 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	26 год.	
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		46 год.	
		Індивідуальні завдання: __ год.	
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни полягає у вивченні художньо-естетичних підвалин українського письменства ХХ століття крізь призму індивідуальних характеристик творчості письменників означених періодів, зокрема світоглядно-естетичних та філософських пошуків прозаїків, поетів, драматургів, поезики їх творів, місця й значення в літературному процесі окресленої доби. Ознайомити студентів з основними тенденціями розвитку українського літературного процесу цього періоду, акцентуючи увагу на традиціях і новаторстві, відстежуючи загальнонаціональні тенденції розвитку української літератури у зв'язках з іншими літературами; на конкретному матеріалі з'ясувати історичну змінюваність напрямів, жанрів і стилів, зростання естетичного потенціалу української літератури ХХ століття, сприйняття її в контексті світової культури та вимог сучасної освіти ХХІ століття.

Завдання вивчення дисципліни розкривати неперервність літературного процесу, сприяти усвідомленню літератури як певного національного та історичного типу художньої творчості, удосконалювати вміння студентів зіставляти художні твори, забезпечити оволодіння студентами необхідною термінологією; формувати вміння та навички наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, винесених на самостійне опрацювання; розвивати творчу уяву студентів; сприяти виробленню в них власних поглядів на явища літературного процесу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати (компетенції) :

1. суспільно-історичні та художні закономірності розвитку літературного процесу окресленого періоду;
2. літературні силуети, особливо маловідомих, не відомих, заборонених раніше письменників, твори яких пропонуються для вивчення, їх основні твори, роль окремих письменників у історико-літературному розвитку того періоду;
3. поняття з теорії літератури (роди, жанри, художні методи, літературні напрями, їх характеристичні ознаки тощо).
4. знати і застосовувати при аналізі творів тих чи інших творчих постатей означеного періоду праці вітчизняних і зарубіжних літературознавців, критиків, культурологів, психологів, філософів, мовознавців тощо.
5. нові підходи до аналізу літературного тексту (герменевтика, рецептивна естетика, психоаналіз і теорія архетипів, феноменологічна теорія та критика, екзистенціалістська модель у літературі, структуралізм та семіотика, феміністична теорія та критика і т. д.).

вміти (компетентності) :

1. вільно аналізувати художньо-літературний текст (при цьому практично оволодівати навичками герменевтичного підходу, рецептивної естетики тощо), розрізняти художні методи і стилі (реалізм, натуралізм, неоромантизм, символізм, імпресіонізм, експресіонізм, декаданс, авангардизм).
2. знаходити й виокремлювати художні засоби в художньому тексті, застосовувати набуті знання для аналізу літературних творів;
3. проводити типологічні паралелі до творів української та європейської, світової літератури;
4. застосовувати різні (насамперед нові) підходи до осмислення самотності творчості того чи іншого письменника та його світогляду, переосмислювати соціологічно-заангажовані пріоритети радянської критики в рецепції творчих індивідуальностей та їх літературно-мистецьких набутоків.

Отже, під час вивчення курсу в студентів будуть сформовані такі фахові компетентності:

Філологічна (вільне володіння базовим категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної філології).

Літературознавча (глибокі знання та розуміння в галузі літературознавства) Знання про основні тенденції розвитку і своєрідність літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів української літератури.

Комунікативна професійно-орієнтована. Здатність вільно й ефективно використовувати українську мову для розв'язання комунікативних завдань

Літературознавчо-критична. Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного літературознавства.

Репрезентаційна. Здатність презентувати результати навчальної та дослідницької діяльності у галузі філології на місцевому, національному та міжнародному рівні.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Український літературний та культурно-мистецький ренесанс 20-30-х рр. ХХ ст.

Лекція 1. *Дискурс раннього українського модернізму в загально-європейському літературному контексті.*

Філософсько-естетичні основи європейського літературного модернізму.

Теоретичні засади модернізму. Дискусійність у тлумаченнях і дефініціях поняття. Модернізм і модерн (модерність), декаданс, авангардизм, постмодернізм: спроба з'ясування понятійної дифузії.

Європейський («фундаментальний») модернізм чи європейські модернізми?

Літературна ситуація в Україні наприкінці ХІХ ст. Ідея різноспрямованості літературного процесу. Франкове ви-значення відмінностей «старої» і «нової» шкіл (манер). «Молода Україна».

Криза народницької традиції й асиміляція західних ідей як основні передумови зародження українського модернізму. Альманахи як перші маніфести раннього модернізму.

Модернізм як ніцшеанство (концепція надлюдина). Образ «нового героя» як характерний чинник модернізації української естетичної свідомості.

Специфіка викладання модерністських напрямів у течій у шкільній програмі.

Лекція 2. *Українське літературно-мистецьке життя 20-30 рр. ХХ ст.*

Суспільно-політичні й культурні передумови розквіту українського письменства 20-30 рр.

Естетична стратегія українського національного відродження 20-х рр.: головний принцип розмаїтості та «уфілософлення» літератури.

Розвиток стильових напрямів і течій. Семантика терміна «Розстріляне відродження».

Поява різноманітних літературних організацій та угруповань як один із аспектів мистецького відродження.

Літературна дискусія 1925-1928 рр.: її причини, умови розвитку, основні проблеми, наслідки; роль памфлетів М. Хвильового.

Специфіка висвітлення проблеми у шкільній практиці.

Лекція 3. *Літературний і культурно-мистецький авангард 20-х рр. ХХ ст.: український національний і світовий контекст.*

Авангардизм як один з головних мистецьких явищ 20-х рр. Головні ознаки. Спільність та відмінність з модернізмом.

Бурхливий розвиток авангардизму в живописі та музиці.

Стильові течії авангардизму.

Футуризм як провідна авангардна течія. «Маніфест футуристів» (Ф. Марінетті).

Основні ознаки й етапи розвитку світового й українського футуризму.

Поезія Михайла Семенка – засновника теорії «панфутуризму».

Вивчення авангарду на уроці з української літератури.

Лекція 4. *Проза Миколи Хвильового. Еволюція творчого шляху письменника: від романтичного ліризму до ідої сатири.*

Функціональна роль новел „Вступна новела“, „Арабески“ (втілення основних ідейних й естетичних пріоритетів письменника, його бачення світу).

Революція: творення чи руйнація? („Життя“, „Кіт у чоботях“, „На глухій шля-ху“, „Мати“).

Втрачене покоління („Юрко“, „Синій листопад“).

Сатиричне зображення міщанства („Свиня“, „Колонії, вілли“, повість „Іван Іванович“). Риси стилю малої прози.

«Повість про санаторійну зону»: а) уособлення зайвих, розчарованих, викинутих на узбіччя героїв; б) образи-символи, лірико-імпресіоністична стилістика, сатиричне спрямування.

Сюжетно-композиційні особливості новели („Я“ (Романтика)“. „Роздвоєння“ героїв у прозі М.Хвильового.

Роман „Вальдшнепи“: проблематика, характери (осмислення уроків революції, національно-культурне відродження України тощо):

а) Кармазов - тип українського інтелігента 20-х років; уособлення трагедії покоління;

б) Аглая - тип сильної, дієвої особистості; нове трактування романтичного героя;

в) осмислення характеру Ганни.

М. Хвильовий очима сучасного учня.

Лекція 5. Трагічний феномен П. Тичини.

Перша збірка П. Тичини „Сонячні кларнети“ як цілком оригінальне й новаторське явище в українській літературі („три сфери“ поетового світовідчуття; поетика).

Жанрова своєрідність збірки „Замість сонетів і октав“. Дискусійність поетичної книги „Чернігів“.

Збірка „Плуг“ — сумнів по-ета щодо світу і себе у цьому світі („На майдані коло церкви...“, „Як упав же він...“, „Зразу ж за селом“, „Міжпланетні інтервали“, „І Белий, і Блок...“ та ін.). Метафорика, планетарність світо-сприйняття.

Драматична поема-застереження „Прометей“ (образ Прометея, комсомольців; „пророцтво“ автора).

Поема-симфонія „Сковорода“. Історія написання. Філософська основа твору.

Ідейно-художній аналіз поезії періоду другої світової війни. Поема „Похорон друга“.

Вивчення поезики П. Тичини у школі: методичний аспект.

Лекція 6. У світі прози В. Підмогильного.

В. Підмогильний — один із найбільш „інтелектуальних“ письменників 20-30-х років в українській літературі.

Проблема революції і людини в оповіданнях В.Підмогильного. Трагедія голоду 1921 року („Син“, „3 життя будинку“, Проблема хліба“ та ін.).

Психологізм, імпресіоністичне забарвлення, філософські шукання в новелах „Ваня“, „Старець“, „Історія пані Ївги“, „Військовий літун“, „Добрий Бог“, „Гайдамака“).

Роман „Місто“ — зразок інтелектуально-психологічного роману:

а) „Місто“ в контексті французького роману (спроба порівняльного аналізу з творами Мопассана, Бальзака, Флобера, Стендаля, Вольтера) та української прози 20-х рр. (В.Винниченко, В.Домонтович, М.Івченко, Г.Михайличенко, М. Хвильовий, М. Могиланський);

б) суперечність образу головного героя Степана Радченка; в) жіночі характери — конкретні етапи „самоствердження“ центрального персонажа; г) екзистенційне прочитання твору; д) образ міста в художній канві роману. Риси стилю.

Роман „Невеличка драма“. Проблематика. Поетика.

Вивчення прози В. Підмогильного у школі: методичний аспект.

Лекція 7. Творчість Миколи Куліша.

Микола Куліш — драматург-новатор, „явище всесвітнього значення“ (загальна проблематика п'єс, сценічне життя).

Драма „97“, конфлікти п'єси. Сюжетно-композиційні особливості. Характе-ротворення персонажів.

Комедія „Мина Мазайло“. Характери і типи.

„Патетична соната“ як жанр ліричної драми. Образи й характери п'єси. Особливості конфлікту твору. Увіразнена національна специфіка (роль Великодня). Новаторство драми.

Малахіанство як втілення ілюзорного уявлення про гармонію особистості і сус-пільства у трагедії „Народний Малахій“. Поетика експресіонізму в драмі.

Творчість М. Куліша у шкільній програмі : основні акценти.

Тема 8. Неоромантична проза Ю. Яновського.

Жанрово-стильові особливості перших прозових збірок („Мамутові бивні“, „Кров землі“). Авторське „я“ у творах, поведінка героя в умовах випробувань.

„Майстер корабля“ як цілком оригінальне і новаторське явище в контексті української романістики 20-х років ХХ століття: а) „техніка“ художнього творення; б) персонажі роману (реальні прототипи; море в їхньому житті тощо); в) метафоричний лад твору.

Роман „Чотири шаблі“ — одна з найдраматичніших сторінок в історії української пореволюційної літератури (структура твору; стислість і поетичність в художньому осмисленні теми; контрастно зіставлені вияви ідеї).

Романтична форма освоєння життя у вершинному романі Ю. Яновського „Вершники“: а) сюжетно-композиційні особливості; б) основні мотиви (розпад людського роду, творення добра на землі, людська витривалість і жадання свободи тощо); в) абсолютизація (виразне художнє окреслення) персонажів, сприйняття їх як символів; г) „данина“ культівській добі. Уроки майстра-романтика, їх вплив на наступні покоління письменників.

Змістовий модуль 2. Розвиток українського письменства в 50-80 рр. ХХ ст.: традиція і новаторство.

Лекція 9. *Олександр Довженко — самобутній митець літератури й кіномистецтва.* Хресна дорога до визнання (вершин мистецтва) таланту. Довженко і кіно.

„Зачарована Десна“ — творчий заповіт письменника (майстерність розкриття поетичного світу дитини, образ автора; інші герої твору, своєрідність портретних характеристик; символічне навантаження, фольклорна основа твору; фантастика і реальність; роль спогадів про минуле та розповідей про сучасне).

Кіноповість „Україна в огні“:

а) історія створення й публікації; б) проблеми, характери; в) образ автора; г) основні елементи поетики (монтажність окремих кадрів, художня умовність, метафорика, вставні новели та ін.).

„Щоденник“ О. Довженка — трагічний документ доби митця.

Уроки життєвої філософії О. Довженка для молодого покоління.

Лекція 10. *Драматургія І. Кочерги: традиція і новаторство.*

Огляд драматургічного доробку (джерела символістської художньої свідомості; теоретико-літературознавчі концепції митця).

Творчість Івана Кочерги в контексті українського та західноєвропейського драматургічного символізму („Пісня в келиху“, „Фея гіркокого мигдалю“, „Алмазне жорно“, „Майстри часу“).

Творча еволюція митця у драматичній поемі „Свічине весілля“: а) сюжетна основа; б) героїка боротьби за від соціального й національного гніту.

Романтична драма „Ярослав Мудрий“. Поетика.

Лекція 11. *Художній дивосвіт Ліни Костенко.*

„Я у життя із вічності пливу...“: творча біографія, самозахист в ім'я вірності мистецтву.

Мотиви, образ ліричної героїні (зб. „Над берегами вічної ріки“, „Неповторність“, „Сад нетанучих скульптур“, Вибране“). Естетична повно-цінність слова.

Історична драма „Маруся Чурай“ (постановка актуальних для життя українського народу проблем, особиста драма Марусі Чурай в контексті тогочасної загальноукраїнської історії“).

Ідейно-художній аналіз роману у віршах „Берестечко“.

Драматична поема „Сніг у Флоренції“ — синтез всього сказаного про відповідальність художника за свій талант.

Драматична поема „Дума про братів неазовських“ як філософська антитеза до народної думи „Втеча трьох братів з города Азова“.

Поема-балада „Скіфська Одиссея“ — ілюзія втечі в минуле (роздуми про руйнівну силу часу, про втрати людства на шляхах історії тощо).

Вивчення прози Ліни Костенко у школі: методичний аспект.

Лекція 12. *Проза Олеса Гончара.*

Огляд прозового доробку. Своєрідність художнього стилю.

Внутрішній зміст художнього світу роману „Людина і зброя“.

Роман у новелах „Тронка“ (підтексти твору; особливості українського світовідчуття).

Тема 5. Проза Миколи Хвильового. Еволюція творчого шляху письменника: від романтичного ліризму до ідкої сатири.	4	2	2									
Тема 6. Творчість Празької поетичної школи.	4					4						
Тема 7. Трагічний феномен П. Тичини.	4	2	2									
Тема 8. Новелістика Григорія Косинки.	4					4						
Тема 9. Творчість Євгена Плужника.	2					2						
Тема 10. У світі прози В. Підмогильного.	4	2	2									
Тема 11. Повернена творчість Володимира Сосюри.	4					4						
Тема 12. Творчість Миколи Куліша.	4	2	2									
Тема 13. «Три цвітіння» Максима Рильського.	4					4						
Тема 14. Творчість М. Бажана.	4					4						
Тема 15. Неоромантична проза Ю. Яновського.	2	2										
Тема 16. У поетичному світі Богдана-Ігоря Антонича.	4					4						
Разом за змістовим модулем 1	52	16	10			26						

Змістовий модуль 2.

Розвиток українського письменства в 50-80 рр. ХХ ст.:
традиція і новаторство

Тема 1. Олександр Довженко — самобутній митець літе- ратури й кіномистецтва.	4	2	2									
Тема 2. Творчість Остапа Вишні.	4					4						
Тема 3. Драматургія І. Кочерги: традиція і новаторство.	2	2										
Тема 4. Творчість Василя Симоненка.	2		2									
Тема 5. Поетичний світ Миколи Вінграновського.	2					2						
Тема 8.	4	2	2									
Разом за змістовим модулем 2	24	8	4			12						
Усього годин:	9	18	16			38						
Модуль 2												
ІНДЗ			–	–		–			–	–	–	
Усього годин												

5. Теми семінарських занять (навчальним планом не передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Творчість українських поетів-неокласиків.	2
2	Тема 2. Проза Миколи Хвильового.	2
3	Тема 3. Поетичний універсум П.Тичини.	2
4	Тема 4. Проза В. Підмогильного.	2
5	Тема 5. Творчість М. Куліша.	2
6	Тема 6. Творчість О. Довженка.	2
7	Тема 7. У поетичному світі В. Симоненка.	2
8	Тема 8. Художня проза Григора Тютюнника.	2
9	Тема 9. Літературна творчість Ліни Костенко.	2
	Разом	18

7. Теми лабораторних занять (навчальним планом не передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість
		кість

		ГОДИН
1.	<p>Творчість Празької поетичної школи.</p> <p>1. Методичне завдання: опрацювати (письмово): Павлів І. Література письменників-емігрантів. Празька школа української поезії та її представники : комбінований урок української літератури, 11 кл. // Бібліотечка "Дивослова". – 2019. – № 10. – С. 6–11.</p> <p>2. Написати реферат про одного із «пражан» (на вибір студента) з методичним компонентом.</p>	4
2.	<p>Новелістика Григорія Косинки.</p> <p>1. Прочитати та зробити ідейно-естетичний аналіз рекомендованих для самостійного прочитання художніх творів.</p> <p>2. Написати реферат на тему «Ментальний код «селянської душі» у новелістиці Григорія Косинки».</p>	4
3.	<p>Творчість Євгена Плужника.</p> <p>1. На допомогу майбутньому вчителю-філологу: опрацювати: Голик О. Світле вітання життю. Творчість Євгена Плужника : урок української літератури, 11 кл. / О. Голик // Українська мова і література в школах України. – 2019. – № 11. – С. 38–41.</p> <p>2. Прочитати та проаналізувати рекомендовані твори (письмовий аналіз з перевіркою).</p>	2
4.	<p>Повернена творчість Володимира Сосюри.</p> <p>1. Прочитати автобіографічний роман „Третя Рота“ і на основі його аналізу відтворити літературну сильвету В. Сосюри.</p> <p>2. Завдання – заповнити літературний паспорт вірша.</p> <p>3. Вивчити дві поезії В. Сосюри напам'ять.</p>	4
5.	<p>«Три цвітіння» Максима Рильського.</p> <p>1. Творча лабораторія поета: самостійна робота (5-6 студентів) із завданням проаналізувати мотиви, образи та образи-символи, художні тропи тощо (завдання на картках).</p> <p>2. Вивчити 2-3 поезії з різних збірок М. Рильського напам'ять (на вибір студента).</p>	4
6.	<p>Творчість Миколи Бажана.</p> <p>1. Письмова робота: проаналізувати поезії та поеми М. Бажана і погрупувати їх комплексом мотивів.</p> <p>2. Вивчити 2-3 поезії з різних збірок М. Бажана напам'ять (на вибір студента).</p>	4
7.	<p>У поетичному світі Богдана-Ігоря Антонича.</p> <p>1. Зробити компаративний аналіз поезії «Автопортрет» Б. І. Антонича та поезій «Арфами, арфами», «Гаї шумлять» П. Тичини.</p> <p>2. Заповніть таблицю «Порівняльний аналіз поезій»: (ліва колонка – поезії Антонича; права колонка – поезії П. Тичини і порівняйте їх за такими трьома критеріями: 1) художні засоби; 2) звукові засоби; 3) кольористика).</p>	4
8.	<p>Творчість Остапа Вишні.</p> <p>1. Виписати до літературознавчого словника значення термінів: усмішка, фейлетон; види комічного – гумор, іронія, сатира, сарказм (підібрати приклади з творів О. Вишні).</p> <p>2. Письмово погрупувати твори О. Вишні за тематичними циклами: сільські, кримські, закордонні, реконструктивні, київські, мисливські.</p> <p>3. Вивчити фрагменти з усмішок О. Вишні напам'ять (на вибір студента).</p>	4
9.	<p>Поетичний світ Миколи Вінграновського.</p>	4

	<p>1. Прочитати та проаналізувати рекомендовані твори (письмовий аналіз з перевіркою).</p> <p>2. Зробити ідейно-естетичний аналіз поезій на картках (художні тропи, символіка, образи-символи, алітерація, асонанс тощо).</p> <p>3. Вивчити 2 поезії напам'ять (на вибір студента).</p>	
10.	<p>Проза Павла Загребельного.</p> <p>1. Опрацювати монографію (письмово): Логвиненко О. Сучасний український роман: Еволюція, жанри, стиль. – К., 1989.</p> <p>2. Прочитати та проаналізувати рекомендовані твори (письмовий аналіз з перевіркою).</p> <p>3. Методична робота: опрацювати: Павло Загребельний "Диво". Історична основа й художній вимисел : українська література за новою програмою. Кон-спекти уроків. 11-й клас / уклад. О. Бондаренко, Н. Нестеренко, Н. Коржова // Українська мова та література. Шкільний світ. – 2011. – № 31/32. – С. 31-34.</p>	4
11.	<p>Творчість Івана Драча.</p> <p>1. Прочитати й проаналізувати рекомендовані художні твори; письмово погрупувати поезії за мотивами.</p> <p>2. Написати реферат на тему «Кінодраматургія І. Драча „Криниця для спраглих“, „Іду до тебе“ та ін.).</p>	4
12.	<p>Літературна та життєва доля Івана Багряного.</p> <p>1.Прочитати рекомендовані художні твори і на основі їх створити проблемний буктрейлер.</p> <p>2. Методичні орієнтири (опрацювати письмово) : Вельчева Н. Іван Багряний. Роман "Тигролови" : матеріал до уроку української літератури // Все для вчителя. – 2016. – № 6. – С. 7–8.</p>	4
	Усього	46

9. Індивідуальні завдання

1. Написати реферат на одну із запропонованих тем.

Теми рефератів:

- Український модернізм початку ХХ ст. у культурологічній парадигмі європейського філософсько-мистецького процесу.
- Формування концепції модернізму в статтях О.Луцького, М.Євшана, М. Сріблянського.
- Синкретизм розвитку різних видів мистецтва у період «українізації».
- Літературознавчі школи і напрями в Україні та за її межами у 20-30-х роках ХХ століття.
- Літературні організації, угруповання, мистецький рух 20-30-х рр. ХХ століття.
- Культурологічний аспект українського авангардизму.
- Риси ідіостилю та ексцентричності поезії Михайля Семенка.
- Історія становлення українського кверофутуризму.
- Оригінальність пародійного модусу та масок Костя Буревія.
- Проблематика й ідіостиль мемуаристики Ю. Смолича.
- Філософсько-ліричні медитації Володимира Свідзинського.
- Епістолярна спадщина Валер'яна Підмогильного: адресати, теми, основні тенденції, проблематика.
- Сковородинська традиція в українській поезії ХХ століття (П. Тичина, М. Рильський, Юрій Клен, М. Драй-Хмара, В. Мисик, В. Стус).
- М. Хвильовий – ідеолог і лідер літературно-політичного руху 1920 – 30-х років.

15. “Сині етюди” М.Хвильового в контексті західноєвропейської імпресіоністичної прози.
16. Історія, роль та значення Будинку українських письменників «Слово».
17. Роль Ялового, Хвильового, Досвітнього в організації мистецького руху в Україні початку ХХ ст.
18. Філософська модель «Я» у художньому світі Володимира Сосюри.
19. Кларнетизм і космізм ранньої творчості Павла Тичини.
20. Унікальність елітарної творчості неокласиків.
21. Перекладацька творчість неокласиків (на вибір студента).
22. Самобутність письменницької організації «Марс».
23. Розвиток української драматургії у 20-30-х рр. ХХ ст.
24. Значення драматургії Миколи Куліша і режисури Леся Курбаса для становлення українського експериментального театру.
25. Роль і функція гротеску, пародії, абсурду у п'єсах Миколи Куліша.
26. Розвиток жанру драматичної поеми у драматургії І. Кочерги.
27. Проблема роду, гуманістичні тенденції у романістиці Ю. Яновського.
28. Міфопоетика романів Ю.Яновського “Чотири шаблі” і “Майстер корабля”.
29. Естетика „вітаїзму” у романістиці Ю.Яновського 20х р.р. (на матеріалі романів „Чотири шаблі” і „Майстер корабля”).
30. Ментальний код «селянської душі» у новелістиці Григорія Косинки.
31. Інтелектуальний дискурс роману В. Домонтовича «Доктор Серафікус».
32. Проблема «безгрунтянства» в романістиці В. Домонтовича.
33. Специфіка художнього світомислення Петрова – Домонтовича – Бера.
34. Образ художника та екзистенціальний контекст оповідання «Самотній мандрівник...» В. Домонтовича.
35. Романізовані біографії В. Петрова-Домонтовича («Романи Куліша», «Мовчуще божество», «Аліна і Костомаров»).
36. Тема урбанізації у творчому доробку В. Підмогильного.
37. Філософія і природа сміху «великомученика» Остапа Вишні.
38. Феномен українського поетичної кінодраматургії Олександра Довженка.
39. Проблема національної пам'яті у кіноповістях О. Довженка.
40. Любовний дискурс поезій Н. Лівичької-Холодної.
41. Висвітлення проблеми голодомору у новітній літературі («Марія У. Самчука, «Жовтий князь» В Барки).
42. Тема еміграції в прозі та мемуаристиці У. Самчука («Плянета Ді-Пі», «На твердій землі», «Слідами піонерів: епос української Америки»).
43. Літературно-мистецьке об'єднання МУР як епоха, дискурс, «малий ренесанс».
44. Релігійно-філософський дискурс романістики І. Багряного.
45. Образ національного світу в трилогії «Волинь» У. Самчука.
46. «Волинь» У. Самчука як роман виховання.
47. Пригодницька парадигма роману «Тигролови» І. Багряного.
48. Засудження тоталітаризму в романах “Сад Гетсиманський” І.Багряного і “Доктор Живаго” Б.Пастернака.
49. Романістика Ю. Косача: жанрово-стильові особливості («День гніву», «Воло-дарка Понтиди», «Еней і життя інших»).
50. Невідома проза Ольги Мак («Чудасій», «Каміння під косою» та ін.).
51. Тетралогія Д. Гуменної «Діти Чумацького шляху»: проблематика, образи, поетика.
52. Нью-Йоркська поетична група: історія створення, ідейно-естетичні засади, риси ідіостилю.
53. Релігійно-філософський дискурс та символіка поезії В. Вовк.
54. Мультикультуралізм (синтез української і бразильської культур) у художній творчості В. Вовк.
55. Інтермедіальний аспект у художній творчості Е. Андіївської.
56. Поетика сюрреалізму в поезії Е. Андіївської.

57. Поезія Ю. Тарнавського: риси ідіостилю.
58. Поезія Б. Бойчука: риси ідіостилю.
59. Поезія Б. Рубчака: риси ідіостилю.
60. Сонетарій Д.Павличка в контексті світового сонету.

Обсяг реферату – 8-10 сторінок.

Вимоги до написання реферату:

Реферат повинен складатися з трьох частин: вступу, основні частини та висновків.

У вступі подається огляд використаних джерел і матеріалів, визначається мета і завдання дослідження. В основній частині повинні бути посилання на літературознавчі праці, що використовуються. Особливо цінними є власні спостереження студента.

У висновках необхідна чіткість, аргументованість, лаконізм.

Список використаної літератури оформляється згідно з бібліографічними вимогами.

2. Виконати

Тестування за темою «Українські поетики-шістдесятники»

Завдання з однією правильною відповіддю

1. Назвіть ім'я автора поетичних збірок „Зимові дерева”, „Свіча в свічаді”: а). Б. Антонич б). А.Малишко в). В. Симоненко г). В.Стус
2. Кого із покоління шістдесятників О.Гончар назвав „витязем молоді української поезії”: а). М.Вінграновського б). Р.Лубківського в). В.Симоненка г). І.Драча.
3. Назвіть поета, який мужньо проголосив: „Як добре те, що смерті не боюсь я і не питаю, чи тяжкий мій хрест, що перед вами, судді, не клонюся в передчутті невідомих верст...”: а). В.Симоненко б). І.Світличний в). І.Калинець г). В.Стус.
4. Хто з письменників навчався в аспірантурі Інституту літератури імені Т.Шевченка, звідки був виключений за протест проти репресій: а). І.Драч б). В.Симоненко в). В.Стус г). Д.Павличко.
5. Назвіть автора кіноповістей „Криниця для спраглих”, „Іду до тебе”, „Київська фантазія на тему дикої троянди-шипшини”: а).В. Стус б). В.Симоненко в). Л. Костенко г). І.Драч.
6. Назвіть автора поезій „Злодій”, „Кривда”, „Жорна”, „Монархи”: а). В. Стус б). В.Симоненко в). Д.Павличко г). Є.Маланюк.
7. Назвіть автора і назву твору, в якому звучать такі слова: „Можна вибрати друга і по духу брата, Та не можна рідну матір вибирати”: а). „Похорон друга” П.Тичини б). „Лебеді материнства” В.Симоненка в). „До брата” В.Сосюри г). „Материнська” А.Малишка.
8. Хто з письменників у 1965 році на прем'єрі фільму „Тіні забутих предків” висловив протест проти арештів української інтелігенції: а). Л.Костенко б). В.Симоненко в). Д.Павличко г). В.Стус.
9. Хто з письменників народився в селі Теліжинці, назва якого пізніше стала назвою його поетичної збірки: а). В. Симоненко б). А.Малишко в). Б.Олійник г). І Драч.
10. Кого із названих поетів називають великим сонцепоклонником: а). В.Симоненка б). М.Вінграновського в). І.Драча г). А.Малишка.
11. Назвіть автора поезій „Кривда”, „Є в коханні і будні, і свята...”, „Кирпатий барометр”: а). В.Симоненко б). Л.Костенко в). І.Драч г). В. Стус.
12. „Народ мій є! народ мій завжди буде! Ніхто не перекареслить мій народ!”. Це рядки із поезії: а). П.Тичини б). А.Малишка в). Л.Костенко г). В.Симоненка.
13. Вкажіть назву збірки новел В.Симоненка: а). „Дума про щастя” б). „Листи з дороги” в). „Неймовірне інтерв'ю” г). „Вино з троянд”
14. Назвіть поезію, в якій В.Симоненко говорить про історичну місію людини на землі – творити добро, жити за законами людської моралі: а). „Люди часто живуть після смерті...” б). „Не лицемірити, не чванитись пихато...” в). „Ти знаєш, що ти – людина?” г). „Грудочка землі”
15. У поезії В.Симоненка „Лебеді материнства” мати просить не „вертати до хати”: а). горе б). біль в). досаду г). щастя

16. У які смеркання „мавки чорноброві ждатимуть твоєї ніжності й любові” (В. Симоненко „Лебеді материнства”): а). у весільні б). у хмільні в). у весняні г). у чарівні
17. У поезії В.Симоненка „Лебеді материнства” мати розмірковує, що разом із сином виростуть: а). мавки чорноброві б). приспані тривоги в). материнські мрії г). диво-наречені.
18. Якщо син впаде на чужому полі, з України до нього прийдуть (В.Симоненко „Лебеді материнства”): а). диво-наречені б). лебеді, як мрії в). верби і тополі г). мавки чорноброві.
19. У поезії В.Симоненка „Лебеді материнства” танцювали „в хаті на стіні”: а). півні б). тіні в). лебеді г). зорі.
20. У котрому році В.Стус загинув у радянському таборі: а). 1983 б). 1984 в). 1985 г). 1986
21. Вкажіть поетичні збірки В.Стуса: а). „Круговерть”, „Дорога болю”, „Веселий цвинтар” б). „Круговерть”, „Дорога болю”, „Зоряний інтеграл” в). „Дорога болю”, „Палімпсести”, „Полудень віку” г). „Веселий цвинтар”, „Круговерть”, „Пам’ять”
22. У котрому році прах В.Стуса було перепоховано на Байковому кладовищі в Києві: а). 1985 б). 1987 в). 1988 г). 1989
23. Як називається дебютна збірка В.Стуса: а). „Дорога болю” б). „Круговерть” в). „Веселий цвинтар” г). „Зимові дерева”
24. Назвіть поезію В.Стуса, у якій митець відтворює світлі спогади дитячих і юнацьких літ, які навіяла українська природа: а). „О земле втрачена, явився...” б). „Коли б не ти...” в). „Самого спогаду на дні...” г). „За літописом Самовидця”
25. Як називається перша збірка І.Драча: а). „Корінь і крона” б). „Балади буднів” в). „Соняшник” г). „До джерел”
26. Назвіть улюблений жанр І.Драча: а). поема б). балада в). притча г). сонет
27. Незвичайність образів, поєднання філософського осмислення найновіших досягнень науки й щоденного речового оточення сучасника, фольклорна основа – це деякі ознаки поезики: а). А.Малишка; б). Д.Павличка в). І.Драча г). В.Симоненка
28. У якому вірші І.Драча в заключній строфі в образі сонця виступає поезія: а). „Балада про соняшник” б). „Барвінок” в). „Дума про хліб” г). „Смерть Шевченка”
29. Одна збірка І.Драча має назву села, де він народився: а). „Сосниця” б). „Тельжинці” в). „Стожари” г). „Ясенець”
30. Назвіть першу ліро-епічну поему І.Драча: а). „Дума про Вчителя” б). „Соловейко-Сольвейг” в). „Ніж у сонці” г). „Зоря і смерть Пабло Неруди”
31. Василь Симоненко народився: А на Полтавщині; Б на Чернігівщині; В на Прикарпатті; Г на Сумщині; Д на Черкащині.
32. За життя В. Симоненка вийшла єдина збірка, яка називається: А «Земне тяжіння»; Б «Тиша й грім»; В «Поезії»; Г «Лебеді материнства»; Д «Кирпатий барометр».
33. Василь Симоненко прожив. А 25 років; Б 26 років; В 27 років; Г 28 років; Д 30 років.
34. Василю Симоненку було присуджено Шевченківську премію після смерті через: А 8 років; Б 12 років; В 22 роки; Г 32 роки; І Д 33 роки.
35. Василь Симоненко був членом: А Мистецького українського руху; Б секрета-ріату СПУ; В Товариства української мови ім. Т. Шевченка; Г київського Клубу творчої молоді; Д Українського фонду культури.
36. Життєве кредо В.Симоненка найяскравіше висловлено у поезії А «Задивляюсь у твої зіниці»; Б «Україно! Ти моя молитва», В «Є тисячі доріг, мільйон вузьких стежинок»; Г «Ти знаєш, що ти - людина»; Д «Лебеді материнства».
37. На художній своєрідності поезії «Лебеді материнства» позначився такий фольклорний жанр: А казка; Б колискова пісня; В весільна пісня; Г легенда; Д голосіння.
38. Вірш «Лебеді материнства» В.Симоненка поклав на музику: А О. Білаш; Б А.Пашкевич; В П.Майборода; Г Г.Майборода; Д А.Штогаренко.

39. У рядках *За тобою завше будуть мандрувати Очі материнські і білява хата* використано такі художні засоби: А уособлення і гіпербола; Б синекдоха і персоніфікація; В паралелізм і символ; Г гіпербола і епітети; Д асонанс і алітерація.
40. Художній троп, який побудований на перенесенні значення з цілого і його окрему частину, називається: А метафора; Б інверсія; В гіпербола; Г синекдоха; Д анаколуф.
41. Основна думка вірша «Лебеді материнства» - це: А найдорожче у світі - Батьківщина; Б зачудування світом казки; В неповторний світ дитинства; Г важливість родинного виховання; Д фольклор - джерело натхнення і творчості.
42. У рядку «темряву тривожили криками півні» використано такий засіб: А асонанс; Б алітерація; В алегорія, Г алюзія; Д паралелізм.
43. Повтор однакових або подібних за звучанням приголосних в межах одного рядка або строфи для підсилення звукової виразності називається: А алітерація; Б асонанс; В алюзія; Г алегорія; Д анаколуф.
44. Повтор однакового рядка «вибрати не можна тільки Батьківщину» у вірші «Лебеді материнства» називається: А тавтологія; Б анафора; В ретардація; Г рефрен; Д обрамлення.
45. Назвіть героя роману Л.Костенко „Маруся Чурай”, який так характеризує Марусю: „Ця дівчина не просто так. Маруся. Це – голос наш. Це – пісня. Це – душа.”: а). Гриць б). Іскра в). Гордій г). Б.Хмельницький
46. Носієм зради Вітчизни в історичному романі Л.Костенко „Маруся Чурай” виступає: а). Мартин Пушкар б). дід Галерник в). Богдан Хмельницький г). Ярема Вишневецький.
47. Хто в історичному романі Л.Костенко „Маруся Чурай” так вичерпно характеризує себе: „Любов любов’ю, а життя життям”: а). Гриць Бобренко б). Гордій Чурай в). Іван Іскра г). Федір Вишняк.
48. „Нерівня душ – це гірше, ніж майна!” – це слова із такого твору Л.Костенко: а). „Дума про братів неазовських” б). „Берестечко” в). „Маруся Чурай” г). „Душа вертає на свої руїни”.
49. Вкажіть назву міста, яке для Марусі Чурай „як вічний присмак крові”, бо пов’язане з іменем Яреми Вишневецького (Л.Костенко „Маруся Чурай”): а). Київ б). Полтава в). Лубни г). Харків.
50. Взаємопереплетення особистого й народного уособлені в романі Л.Костенко „Маруся Чурай” у трьох постатях, що мають стосунок до долі Марусі. Це: а). мандрівний дяк, дід Галерник, Гриць Бобренко б). Іван Іскра, Ярема Вишневецький, Федір Вишняк в). Гриць Бобренко, дід Галерник, Богдан Хмельницький г). мандрівний дяк, дід Галерник, Богдан Хмельницький.
51. Укажіть назву першої збірки Л. Костенко, що вийшла в 1957 р. А «Проміння землі»; В «Вітрила»; Б «Над берегами вічної ріки»; Г «Зоряний інтеграл».
52. Укажіть назву книжки, за яку Ліна Костенко було удостоєна премії Франческо Петрарки у 1994 р. А «Неповторність»; В «Сад нетанучих скульптур»; Б «Інкрустації»; Г «Вибране».
53. Установіть відповідність між назвою збірки Л.Костенко і роком написання? 1 «Проміння землі» 2 «Вітрила» 3 «Мандрівки серця» 4 «Над берегами вічної ріки» 5 «Зоряний інтеграл» А 1977 р. Б 1957 р. В 1958 р. Г 1963 р. Д 1961 р.
54. Темою вірша «Українське альфреско» є: А тема Великої Вітчизняної війни; Б жорстка цензура поетичної творчості; В екологічне лихо; Г людська самотність як руйнування гармонії; Д розповідь про справжнє кохання.
55. В основі роману «Маруся Чурай» - розповідь про дівчину-піснярку. Цей сюжет є: А легендою; Б думою; В історичною піснею; Г історичним фактом; Д літописом.
56. Складниками художньої концепції роману «Маруся Чурай» є: А іронічне звучання; Б автобіографічний елемент; В перевага раціонального начала; Г поєднання епічного й ліричного; Д модерністські прийоми.

57. Основою сюжетної лінії, пов'язаної з долею Марусі Чурай з однойменного роману, є: А історична пісня; Б народна дума; В календарно-обрядова поезія; Г притча; Д балада.
58. Справжню цінність таланту дівчини з персонажів роману «Маруся Чурай» розуміє: А вїт Семен Горбань; Б козак Григорій Бобренко; В батько Гордій Чурай; Г полковий обозний Іван Іскра; Д Галя Вишняківна.
59. Правду про власну любовну драму головна героїня роману Чурай» довіряє: А матері; Б Івану Іскрі; В сонцю; Г діду Галернику; Д суддям.
60. Фіналом твору «Маруся Чурай» є: А звістка про помилування дівчини; Б страта героїні; В одруження Марусі; Г очікування дівчиною близької смерті; Д батальна сцена.
61. У рядках роману «Маруся Чурай» *«Він не якийсь визискувач чи звір, Він просто вміє взяти запіварма»* йдеться про: А Чурая; Б Бобренка; В Вишняка; Г Горбаня; Д Пушкаря.
62. Галя Вишняківна, героїня роману «Маруся Чурай», зростала в атмосфері: А одухотвореності і любові; Б бездуховності; В переваги моралі над побутом; Г краси людських стосунків; Д високих почувань.
63. У рядку з роману «Маруся Чурай» *«Полтава карає співця»* вжито: А уособлення; Б епітет; В метонімію; Г оксиморон; Д паралелізм.
64. Напругу почуттів в уривку одного з розділів роману «Маруся Чурай» *Тим часом гонець доганяє світання і клаптями ночі доточує дні. І кожна хвилинка, здається, - остання, і крихта надії кричить йому: «Hi!»* передано за допомогою: А інверсії; Б віршованого розміру - ямба; В ритмізованої прози; Г віршованого розміру - дактиля; Д амфібрахічної стопи.
65. Хто і про кого говорить у таких рядках з роману «Маруся Чурай»: *Від того кидав з берега до того, Любив достаток і любив пісні. Це як, скажімо, вірувати в Бога і продавати душу Сатані?* А дід Галерник про Григорія Бобренка; Б Богдан Хмельницький про Семена Горбаня; В Мартин Пушкарь про Григорія Бобренка; Г Лесько Черкес про Івана Іскру; Д Яким Шибиліст про Григорія Бобренка.
66. У рядках *«... слова самі на голос навертались, як сльози навертаються на очі»* (роман «Маруся Чурай») використано: А гіперболу; Б метонімію; В алегорію; Г порівняння; Д персоніфікацію.
67. Мандрівний дяк (роман «Маруся Чурай») називає кривавим катом України: А Наполеона; Б Батія; В Чингісхана; Г Вишневецького; Д Менглі-Гірея.
68. Основою поетичного мислення Марусі Чурай з однойменного роману є: А прагнення дівчини розповісти всім про особисте життя; Б наслідування нею фольклорних джерел; В схильність Марусі до меланхолії; Г усвідомлення Чураївною власної причетності до долі народу; Д бажання героїні прославитися.
69. Під час розмови з мандрівним дяком головна герої Чурай» переспівує такий фольклорний твір: А думу про козака Голоту; Б історичну пісню про Байду; В думу «Хмельницький і Барабаш»; Г думу про Марусю Богуславку; Д історичну пісню про Наливайка.
70. У рядках з роману «Маруся Чурай» *Колись нащадки будуть одмивати Оцю печаль од крові і глупот. Бо можновладці тяжко винуваті. А що зробив народові народ?* використано: А алітерацію; Б іронію; В сарказм; Г алегорію; Д риторичну фігуру.
71. У рядках з роману «Маруся Чурай» *«... Моя любов чолом сягала неба, а Гриць ходив ногами по землі»* використано: А антитезу; Б риторичний оклик; В порівняння; Г інверсію; Д асонанс.
72. Образу Григорія Бобренка з роману «Маруся Чурай» можна протиставити образ: А Мартина Пушкаря; Б Семена Горбаня; В батька Галі; Г Івана Іскри; Д мандрівного дяка.

73. Віршовий розмір твору «Маруся Чурай»: А п'ятистопний хорей; Б п'ятистопний ямб; В чотиристопний дактиль; Г чотиристопний анапест; Д чотиристопний амфібрахій.
74. Жанр твору «Маруся Чурай» Ліни Костенко: А драматична поема; Б соціально-психологічний роман у віршах; В соціально-побутова поема; Г історичний роман у віршах; Д проза у віршах.

Завдання з вибором трьох правильних відповідей (варіант 1)

1. Василю Симоненку належать афоризми: А «Сіль пізнання - це плід каяття»; Б «Ти знаєш, що ти - людина»; В «О рідне слово, хто без тебе я?»; Г «Народ мій є! Народ мій завжди буде! Ніхто не перекреслить мій народ» Д «Бо величі справжній не треба спиратись на плечі нікчем»; Е «Не говоріть від імені народу, - розперетричі ви йому впеклись!».
2. Тематично-змістовими пріоритетами творчості Василя Симоненка є: А любов до України; Б екологічні мотиви; В осуд тоталітаризму; Г утвердження неповторності кожної людини; Д самозаглибленість та медитативність; Е звертання до Бога.
3. Поезії «Лебеді материнства» надають неповторної образності та милозвучності такі тропи: А літота; Б порівняння; В епіфора; Г синекдоха; Д епітети; Е персоніфікація.
4. Мати у вірші «Лебеді материнства» звертається до: А досади; Б родини; В лебедів; Г зір; Д хати; Е тополь.
5. Домінантними у творчості Василя Симоненка є: А гостра публіцистичність; Б тяжіння до складних символів та метафор; В модерністські шукання; Г ідейна заангажованість
Д простота строфіки; Е афористичність вислову.

Завдання з вибором трьох правильних відповідей (варіант 2)

1. Особливістю поетичного стилю І. Драча є: А ліризм, пісенність; Б пафосність; В зближення космічних і земних мотивів; Г інтелектуальність; Д образна переускладненість, метафоричність; Е канонічність.
2. За участю Івана Драча були написані такі сценарії українських фільмів: А «Криниця для спраглих»; Б «Аероград»; В «Камінний хрест»; Г «Україна в огні»; Д «Іду за тобою»; Е «Пропала грамота».
3. Іван Драч став автором таких поетичних збірок: А «Тиша й грім»; «Соняшник»; «Протуберанці сонця»; «Любов і ненависть»; «Земне тяжіння»; «Теліженці».
4. Перші публікації віршів Івана Драча з'явилися у виданнях: А «Літературна Україна»; Б «Літературна газета»; В «Зміна»; Г «Правда»; Д «Вітчизна»; Е «Комсомолец».
5. Наприкінці ХХ століття Іван Драч очолював: А Спілку письменників України; Б Мистецький український рух; В кафедру філології в Київському університеті ім. Т. Г. Шевченка. Г Верховну Раду України; Д Народний Рух України; Е Конгрес української інтелігенції.
6. Улюбленими жанрами Івана Драча є: А балада; Б вірш-послання; В етюд; Г сонет; Д казка; Е есе.
7. Визначте ознаки верлібру: А рівна кількість складів у рядках з вільним розташуванням наголосів; Б кількість складів у рядках різна, різна кількість наголосів з довільним розташуванням; В жіноча рима; Г рима відсутня; Д наявний ритм; Е наявна цезура посередині рядка.
8. Загальними особливостями сюрреалізму є: А культивування індивідуалізму; Б дегуманізація; В фантастика; Г абсурд, алогізм; Д урбаністична тематика; Е парадоксальне поєднання форм.

Завдання з вибором трьох правильних відповідей (варіант 3)

1. Вкажіть риси творчості Ліни Костенко: А громадянська одухотвореність поезії; Б аполітичність; В висока художня культура; Г багата образність; Г простота, майже повна відсутність образності; Д глибина думки, афористичність вислову; Е надмірна насиченість лексики науковими термінами.

2. У чому полягає цінність Марусиних пісень (за романом Ліни Костенко «Маруся Чурай»)? А піднімають дух козаків; Б заколисують козаків; В бережуть пам'ять про історичні події; Г цінні як твори мистецтва; Г є зразками для навчання співу; Д є зразками для навчання складання віршів; Е в усьому названому разом.
3. Вкажіть персонажів роману у віршах Л. Костенко «Маруся Чурай»: А Іван Іскра; Б Ярема Вишневецький; В Гордій Чурай; Г Вишняк; Г Семен Палій; Д Лесько Черкес; Е Григорій Многогрішний.
4. Головні теми поетичного доробку Ліни Костенко: А людина і природа; Б митець і суспільство; В історична пам'ять; Г освіта і наука; Д віра в Бога; Е мовна проблема.
5. Характерні риси творчості Ліни Костенко: А умовність викладу; Б історизм мислення; В безсюжетність творів; Г інтелектуалізм; Д лаконізм вислову; Е філософічність лірики.
6. Серед письменників, які у своїй творчості зверталися до образу Марусі Чурай, були: А Іван Нечуй-Левицький; Б Тарас Шевченко; В Євген Гребінка; Г Ольга Кобилянська; Д Володимир Самійленко; Е Михайло Старицький.
7. Поетичний стиль роману «Маруся Чурай» характеризується використанням: А народних голосінь; Б народних приказок; В динамічних перебоїв ритму; Г неологізмів; Д розлогіх розповідей; Е народних прислів'їв.
8. Тематичними об'єктами роману «Маруся Чурай» є: А події визвольної війни під проводом Богдана Хмельницького; Б особиста драма життя відомої дівчини-піснярки; В розшарування української спільноти у XVII ст.; Г закріпачення України; Д перебіг перемовин із Польщею; Е події Переяславської ради.
9. До віртуозних художніх прийомів, використаних у романі «Маруся Чурай» належать: А поліфонія звучання; Б ритмічне багатство вірша; В імпресіоністична техніка; Г мелодраматичний фінал; Д стилізація мови давньої епохи; Е карикатурні образи-персонажі.
10. У романі «Маруся Чурай» є згадка про такі пісні, приписувані Чураївні: А «Ой, на горі та й жінці жнуть ...»; Б «Ой, не світи, місяченьку ...». В «Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці ...»; Г «Зелененький барвіночку ...». Д «За світ встали козаченьки.. » Е «Ой, чий то кінь стоїть ...».
11. Справжнє розуміння суспільної ролі пісень Марусі Чурай, героїні однойменного роману, виявляють: А Семен Горбань; Б Григорій Бобренко; В Богдан Хмельницький; Г Іван Іскра; Д дід Галерник; Е Галя Вишняківна.
12. До рис, притаманних Чураївні, героїні роману «Маруся Чурай», належать: А жорстокість; Б почуття власної гідності; В вірність у коханні; Г хитрість; Д душевна роздвоєність; Е глибокий розум.
13. До рис характеру, притаманних Григорію Бобренку (роман «Маруся Чурай»), належать: А стриманість; Б сміливість у ратному бою; В пристосуван-ство; Г владолюбство; Д відступництво; Е боягузтво.
14. До причин особистої драми головної героїні роману «Маруся Чурай» можна віднести: А дії та вчинки суперниці; Б протилежні до Грицевих уявлення про життєві цінності; В втручання матері; Г дворушництво коханого; Д «нерівня душ» молодих людей; Е розлука з Грицем через війну.

10. Методи навчання

У процесі вивчення історії української літератури використовуються такі методи: культурно-історичний, описовий, герменевтичний, компаративний, а також допоміжні пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові та дослідницькі; словесні (розповідь-пояснення, бесіда, лекція), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (повідомлення, реферати).

11. Методи контролю

- самостійна робота;
- усне опитування;
- письмове опитування;

- контрольні роботи;
- змістові модулі.

Проведення модульних контрольних робіт (МКР) відповідно до очікуваних результатів: усні / письмові, відкриті / закриті, комбіновані тестові завдання тощо. Також під час практичних й індивідуальних занять здійснюється усне й письмове опитування, заслуховуються підготовлені студентами доповіді, триває захист рефератів. Передбачена науково-творча робота (аналіз художнього тексту з визначенням елементів поетики модерного).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2	
Робота на парах – 20 балів Реферат – 10 балів Контрольна робота – 10 балів Тести – 10 балів Сума – 50 балів Екзамен – 50 балів		Загальна сума - 100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення курсу

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Текстові та електронні варіанти художньої літератури.
3. Методичні рекомендації до практичних занять.
4. Електронна хрестоматія доц. Курінної Н. С.: <http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php>
5. Методичні рекомендації з питань самостійного опрацювання наукової літератури.
6. Зразки тестових завдань.
7. Екзамен (білети).

Програмові вимоги до екзамену:

1. Історія становлення української літератури ХХ ст. – новий етап у розвитку національного письменства: стильові течії модернізму й авангардизму, літературні угруповання, дискусії та полеміка, трагедія «розстріляного відродження».
2. Літературна дискусія 1925-1928 рр. ХХ ст.: причини появи, основні проблеми, результати, постаті. Памфлети М. Хвильового.
3. Кверофутуризм і проблеми урбанізації. Особливості українського літературного «панфутуризму» в європейському контексті. Українські футуристичні угруповання – «Фламінго», «Аспанфут», «Нова генерація».
4. Творчість Михайля Семенка. Збірки «Prelude», «Дерзання», «Кверофутуризм» як перші футуристичні спроби. Пафос революційного футуризму у збірках «П'єро задається», «П'єро кохає», «П'єро мертвопетлює», «Дев'ять поем».
5. Основні мотиви, художні образи та елітарна підоснова поезії «трона п'ятірного» (М. Зеров, М. Драй-Хмара, П. Филипович, О. Бургардт, М. Рильський). Філосо-фічність, актуалізація античних, давньоруських, біблійних ремінісценцій; осмислення світової і вітчизняної культури, модернізація «вічних» образів. Розвиток сонета. Літературознавчі праці, перекладацька діяльність.
6. «Три цвітіння» М. Рильського: рання творчість, еволюція мотивів та емоційних полюсів, кристалізація стилю, філософізм (збірки «На білих островах», «Синя далечінь», «Слово про рідну матір», «Троянди й виноград», «Далекі небосхили», «Голосіївська осінь»). Типологічне зіставлення.
7. Сюжетно-композиційні особливості поем «Жага», «Неопалима купина», «Мандрівка в молодість» М. Рильського.
8. Антитоталітарний філософізм поем Ю. Клена «Прокляті роки», «Попіл імперій».
9. Збірка «Сонячні кларнети» П. Тичини як цілком оригінальне й новаторське явище в українській літературі: «три сфери» поетового світовідчуття, міфо-поетичні мотиви, поетика. Етапи творчої еволюції П. Тичини у збірці «Замість сонетів і октав». Трагедійність письменницького світоставлення. Жанрова своєрідність збірки.
10. Поеми П. Тичини («Прометей», «Сковорода»): жанрова специфіка, образи-символи, «пророцтво» автора, філософська основа.
11. Мала проза М. Хвильового: революція: творення чи руйнація? («Життя», «Кіт у чоботях», «На глухім шляху», «Мати», «Я» (Романтика), втрачене покоління («Юрко», «Синій листопад», «Заулок»), безвихідь як спосіб існування («Редактор Карк», «Силуети»), сатиричне зображення міщанства («Свиня», «Колонії, вілли»).
12. Повість «Санаторійна зона» М. Хвильового: уособлення зайвих, розчарованих героїв, образи-символи, лірико-імпресіоністична стилістика, сатиричне спрямування.
13. Роман «Вальдшнепи» М. Хвильового: проблематика, характери, художній синтез різножанрових і стильових ознак. Роль і місце М. Хвильового в літературному процесі 20-30-х років ХХ ст.
14. Експериментальний театр в українській культурі 20-30-х рр. ХХ ст. Концепція «Березолу» Леся Курбаса. Психологічний театр Г. Юри.
15. Проблематика, новизна автобіографічного роману В. Сосюри «Третя Рота». Поеми «Розстріляне безсмертя», «Каїн», «Мазепа» чи «Мойсей», «Ваал», «Христос» (останні на вибір). Своєрідність поетичного стилю.
16. Драма «97» М. Куліша: конфлікти п'єси, сюжетно-композиційні особливості, поетика характеротворення персонажів.
17. Комедія «Мина Мазайло» М. Куліша: природа конфлікту, характери і типи.
18. «Патетична соната» М. Куліша як жанр ліричної драми. Увиразнена національна специфіка. Образи і характери, особливості конфлікту, новаторство драми.
19. Малахіанство як втілення ілюзорного уявлення про гармонію особистості і суспільства у трагедії «Народний Малахій» М. Куліша. Поетика експресіонізму в драмі.
20. Українська інтелектуальна проза 30-40 рр. ХХ ст. (В. Домонтович, Н. Королева, В. Підмогильний та ін.)
21. Проблема революції і людини в оповіданнях В. Підмогильного. Трагедія голоду 1921 р. («Син», «3 життя будинку», «Проблема хліба» та ін.).

22. Психологізм, імпресіоністичне забарвлення, філософські шукання в нове-лістиці В. Підмогильного («Ваня», «Старець», «Історія пані Ївги», «Військо-вий летун», «В епідемічному бараці», «Добрий Бог», «Гайдамака»).
23. Роман «Місто» В. Підмогильного як взірць інтелектуально-психологічного роману. Образ міста в канві роману. Суперечність образу Степана Радченка. Жіночі характери в романі як етапи «самоствердження» центрального героя. Екзистенціальне прочитання, риси стилю.
24. Роман «Невеличка драма» В. Підмогильного: жанрова специфіка, пробле-матика, поетика.
25. Жанр кіноповісті у літературознавстві. Особливості розгортання кіно мистецтва у контексті світового мистецтва. Довженко і кіно. Кінорежисерський досвід у його літературній діяльності.
26. Кіноповість «Зачарована Десна» О. Довженка: жанрова специфіка, майстер-ність розкриття поетичного світу дитини, образ автора, автобіографічні елементи; фольклорно-філософська основа твору.
27. Кіноповість «Україна в огні» О. Довженка: проблеми, характери; образ автора; основні елементи поетики (монтажність окремих кадрів, художня умовність, метафорика, роль вставних новел та ін.).
28. «Щоденник» О. Довженка як виклик тоталітарному режиму, трагічний документ доби митця.
29. Поетика ранніх поем М. Бажана. Національно-історична основа творів «Розмова сердець», «Гофманова ніч»; проблематика поеми «Сліпці; етико-психологічні аспекти поеми «Гетто в Умані».
30. Поетичний універсум М. Бажана. Еволюція стилю: від ранньої збірки «Будівлі» (поетика експресіонізму) до збірок «Чотири оповідання про надію», «Італійські зустрічі», «Міцкевич в Одесі», «Нічні концерти», «Нічні роздуми старого майстра», «Карби» (поетика інтелектуальності та філософічності).
31. Повернена спадщина Остапа Вишні («Чукрен», «Чухраїнці», збірка «Украї-нізуємось», «Вишневі усмішки закордонні»; сатирична п'єса «Мікадо», щоденникові записи («Чиб'ю», «Думи, думи мої...»); другий період: «Мисливські усмішки», «Зенітка». Особливості творчої манери письменника.
32. Жанрово-стильові особливості ранніх прозових збірок Ю. Яновського («Мамутові бивні», «Кров землі»). Характеристика авторського «я», поведінка героя в умовах випробувань.
33. Роман «Майстер корабля» Ю. Яновського як оригінальне й новаторське явище в контексті української романістики 20-х рр. ХХ ст. («техніка» художнього творення, персонажі (реальні прототипи), образ моря, метафо-рична основа твору).
34. Романтична форма освоєння життя у вершинному романі Ю. Яновського «Вершники»: сюжетно-композиційні особливості, основні мотиви, абсолю-тизація (виразне художнє окреслення) персонажів, сприйняття їх як символів.
35. І. Кочерга як представник романтично-символічної драми в контексті українського та західноєвропейському контексті («Пісня в келиху», «Фея гірконого мигдалю», «Алмазне жорно», «Свіччине весілля», «Ярослав Мудрий», «Майстри часу»): образи, символи, традиція і новаторство.
36. Проблематика, система образів-персонажів, автобіографізм у ліричних повістях М. Стельмаха («Гуси-лебеді летять» та «Щедрий вечір») і романах («Правда і кривда», «Чотири броди»). Риси ідіостилю.
37. Умови виникнення, ідейно-естетичні засади, історіософська концепція творчості пражан-«трагічних оптимістів» (Д. Донцов), патріотизм, мотиви стоїцизму й життєлюбства (Є. Маланюк, О. Ольжич, О. Теліга, О. Лятуринська, Л. Мосендз, Н. Ливицька-Холодна, Ю. Дараган та ін.). Риси стилю.
38. Поетичний світ Б.-І. Антонича. Головні мотиви, міфопоетичний аспект, філософсько-естетична основа збірок «Привітання життя», «Три перстені», «Книга Лева», «Зелена Євангелія», «Велика гармонія», «Ротації».
39. Романістика І. Багряного («Сад Гетсиманський», «Тигролови», «Людина біжить над прірвою»): філософія стоїцизму, проблематика, характери, поетика. Публіцистика.

40. Своєрідність творчого феномену В. Барки (роман «Жовтий князь» та за вибором: «Рай», «Спокутник і ключі землі»; поетичні книги «Апостоли», «Білий світ», «Псалом голубиного поля», «Океан», «Лірник» та ін. Основні мотиви. Риси художнього стилю. Есеїстика.
41. Епопеї «Волинь» та «Ost» «Гомера українського життя ХХ ст.» У. Самчука: національний образ світу, образи-архетипи, жанрова специфіка. Філософія селянського життя.
42. Роман «Марія» У. Самчука: жанрова специфіка («хроніка одного життя», агіографічні (житійні) елементи; ключова проблема людського буття в умовах більшовицького геноциду, проблема біологічного голоду та голоду серця, моральної ініціації людини. Філософія вітаїзму.
43. Проза Т. Осьмачки. Проблематика, характери, міфопоетика повісті «Старший боярин». Роман «Ротонда душоубців» – літопис злочинного винищення українства. Роль символів.
44. Нью-Йоркська поетична група (Б. Бойчук, Б. Рубчак, Ю. Тарнавський, П. Килина, В. Вовк, О. Зуєвський та ін.): історія створення, генеза стилю, філософізм, поетика модернізму й постмодернізму.
45. Художня концепція дійсності в малій прозі О. Гончара («Модри камень», «Кресафт», «Замить щастя» та ін.)
46. Внутрішній зміст художнього світу, підтексти, особливості українського світовідчуття, розмаїта психологічна структура людських почуттів, роль образів-символів в романістиці О. Гончара («Людина і зброя», «Собор», «Тронка»).
47. Авторська художньо-філософська концепція у романі «Диво» П. Загребельного.
48. Історико-психологічні романи «Роксолана» та «Євпраксія» П. Загребельного: мистецтво творення характеру, спільне та відмінне в проблематиці, сутності натур, загалом поезиці творів.
49. Каталізуючий вплив на літературний процес 80-90 рр. романів П. Загребельного «Гола душа», «Юлія», «Брухт» та ін. Новаторство митця.
50. У поетичному світі І. Драча: від 60-х до 90-х рр.: (мотиви й образи збірок «Соняшник», «Протуберанці серця», «До джерел», «Вогонь з попелу», «Сізіфів меч»). Риси поетичного стилю. Драматичні поеми І. Драча «Чорнобильська мадонна», «Соловейко-Сольвейг»: проблематика, образи, поетика. І. Драч і кіно (кінодраматургія: «Криниця для спраглих», «Іду до тебе» та ін.)
51. Філософсько-естетична концепція та світоглядні ідеї шістдесятників. Шістдесятництво як рух опору. Специфіка українського дисидентства.
52. Моральний максималізм перших збірок Ліни Костенко («Проміння землі», «Вітрила», «Мандрівки серця»). Зрілість поетичного мислення поетеси у збірках «Над берегами вічної ріки», «Сад нетанучих скульптур». Мотиви великого кохання у збірці «Неповторність».
53. Ідейно-художній аналіз історичних романів у віршах Л. Костенко «Маруся Чурай», «Берестечко». Жанрово-стильові особливості.
54. Проблематика драматичних поем «Сніг у Флоренції», «Втеча трьох братів з міста Азова», поеми-балади «Скіфська Одиссея» Л. Костенко. Історизм мислення і філософське звучання. Національне і загальнолюдське.
55. Мотиви й образи поетичної творчості Д. Павличка («Правда кличе», «Грано-слов», «Задивлений у будущину», «Рубаї», «Покаянні псалми» «Ностальгія», «Вірші з Майдану» та ін.; інтимно-еротична лірика («Таємниця твого обличчя», «Золоте ябко»); пісенна, перекладацька і літературознавча творчість митця. Поетика творів.
56. Поетичний експеримент ранньої творчості В. Стуса. Оксиморонна стилістика у збірці «Веселий цвинтар». Дисидентські мотиви в поетичній творчості В. Стуса.
57. В. Симоненко – поет-шістдесятник. Продовження традицій Т. Шевченка («Де зараз ви, кати мого народу», «Казка про Дурила», «Прирученим патріотам» та ін.): мотиви, стиль поета. Проза, щоденник.
58. Особливості розвитку історичної романістики 80-х рр. (П. Загребельний, Р. Іваничук, Р. Федорів, Раїса Іванченко, Ю. Мушкетик, С. Пушик, Вал. Шевчук).

14. Рекомендована література

Базова

1. Історія української літератури XIX ст. : У 2 кн. / За ред. М. Г. Жулинського. – К. : Либідь, 2006.
2. Історія української літератури XX століття: У 2 кн. : Навчальний посібник для філолог. фак. вузів / В. Г. Дончик, В. П. Агеєва, Ю. І. Ковалів та ін. – 2-е вид., стерео. – К. : Либідь, 1994. – Кн.1.: (1910-1930)-ті роки / За ред. АН України, В. Г. Дончика. – 782 с.
3. Історія української літератури XX століття: У 2 кн. : Навчальний посібник для студ. філолог. фак. вищ. навч. закладів / В. Г. Дончик, С. М. Андрусів, Л. С. Батко та ін.; за ред. В. Г. Дончика. – К. : Либідь, 1995. – Кн.: 2 . Ч.2 (1960-1990 роки). – 510 с.
4. Історія української літератури XX століття : У 2 кн. : Підручник для гуманітарних вузів / За ред. В. Дончика. – К. : Либідь, 1998. – Кн.1.: Перша половина XX століття. – 462 с.; Кн.2.: Друга половина XX століття. – 454 с.
5. Історія української літератури : У 2-х тт. / За ред. В. Дончика – К. : Вища школа, 1987. – Т. 1. – 637 с.
6. Історія української літератури. В 2-х тт. / За ред. В. Дончика. — К. : Наукова думка, 1988. – Т. 2. – 742 с.
7. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років XX ст. – Львів, 2000.
8. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів, 2001.
9. Білецький О. Зібрання праць: У 5-ти тт. – Т. 2 (Українська література кінця XIX – початку XX століття). – К., 1965.
10. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики: спроба літературно-наукової методології. – К., 1998.
11. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка. — К., 1997.
12. Гречанюк С. На тлі XX століття: Літературно-критичні нариси. — К., 1990.
13. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. – Львів, 1997.
14. Гроно нездоланих співців : Літературні портрети українських письменників XX сторіччя, твори які увійшли до оновлених шкільних програм / Упор. В. Кузьменко. – К. : Український письменник, 1997. – 284 с.
15. Двадцять роки: літературні дискусії, полеміки: Літературно-критичні статті / Упор. В. Г. Дончик. – К. : Дніпро, 1991. – 366 с.
16. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. – К., 1998.
17. Єфремов С. Історія українського письменства. – К., 1995.
18. Єфремов С. Літературно-критичні статті. – К., 1993.
19. Жулинський М. Г. Із забуття – в безсмертя: (Сторінки призабутої спадщини) / М. Г. Жулинський. – К. : Дніпро, 1990. – 446 с.
20. Жулинський М. Слово і доля: [Українські письменники XIX – XX ст.]: Навч. посібник. – К., 2002.
21. З порога смерті: письменники України – жертви сталінських репресій / Авт. кол.: Бойко Л.С. та ін. – К. : Радянський письменник, 1991. – Вип. I / Упоряд. О.Г.Мусієнко. – 494 с. – Режим доступу: <http://www.ukrlife.org/main/evshan/martyrolog.htm>.
22. Зборовська Н. Психологія і літературознавство: Посібник. – К., 2003.
23. Зборовська Н. В. Код української літератури: Проект психоісторії української літератури. Монографія. – К.: Академвидав, 2006.
24. Зеров М. Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка: (нариси з новіт. укр. письменства): статті / упоряд. і наук. ред. О. Баган; Наук.-ідеол. центр імені Д. Донцова. – Дрогобич, 2007. – 566 с.
25. Зеров М. Українське письменство / Упоряд. М.Сулима; [Післямова М. Моска-ленко]. – К., 2003. – 1300 с.

26. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. – К., 1998.
27. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження: Антологія 1917-1933: Поезія — проза — драма — есей. — К., 2001.
28. Мистецький Український Рух: співвідношення традиції та модернізму [Текст] : [посібник] / упорядкув. і передм. Наталії Лисенко-Ковальнової ; [наук. ред. Дончик В. Г.]. – Слов'янськ : Канцлер, 2010. – 211 с.
29. Наливайко Д. С. Искусство: направления, течения, стили. – К., 1995.
30. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – К., 1999.
31. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Літературознавчі студії. – Івано-Франківськ, 1998. – 294 с.
32. Українська література 5-12 класи : Програма для загальноосвітніх навчальних закладів / Ред. Р. В. Мовчан. – Київ-Ірпінь : Перун, 2005. – 201 с.
33. Українські літературні школи та групи 60 – 90-х рр. ст. : Антологія вибраної поезії та есеїстики / Упоряд., автор вступ. слова, бібліограф. відомостей та прим. Василь Габор. – Львів : ЛА Піраміда, 2009. – 620 с.
34. Хороб С. Українська модерна драма, кінця ХІХ – початку ХХ століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). – Івано-Франківськ, 2002.
35. Швецова А. Національний характер як феномен культури. – Сімферополь, 1999.
36. Шевчук В. Із вершин та низин. Книжка цікавих фактів із історії української літератури. – К., 1990.

Допоміжна

1. Андрухович Ю. Дезорієнтація на місцевості / Ю. Андрухович. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2006. – 128 с.
2. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів : Літопис, 1996. – 633 с.
3. Галич О. А., Назарець В. М., Васильєв Є.М. Загальне літературознавство : Навч. посібник для вузів / О. А. Галич та ін. – Рівне, 1997. – 514 с.
4. Дзюба І. Інтернаціоналізм чи русифікація? / І. Дзюба. – К. : Вид. Дім Києво-Могилянська академія, 2010. – 336 с.
5. Дзюба І. М. З криниці літ: У 3т. / І. М. Дзюба. – К. : Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2006-2007.
6. Діалектика художнього пошуку : літ. процес 60-80-х рр. – К., 1989.
7. Дончик В. Грані сучасної прози / В. Дончик. – К., 1987.
8. Дончик В. Національна історія як духовне опертя української літератури / В. Дончик // Слово і час. – 1997. – № 9. – С. 6-9.
9. Донцов Д. Дві літератури нашої доби / Д. Донцов. – Торонто-Канада : Гомін України, 1958. – 295с.
10. Ентоні Д. Сміт. Національна ідентичність / Пер. з англ. – К., 1994.
11. Єфремов С. Історія українського письменства / С. Єфремов. – К. : Феміна, 1995. – 688 с.
12. Зеров М. Твори : В 2-х т. / М. Зеров. – К. : Дніпро, 1990. – Т. 2 : Історико-літературні та літературознавчі праці / Уп. І. П. Кочура, Д. В. Павличко. – К. : Дніпро, 1990. – 601с.
13. Іванишин В. П. Нариси з теорії літератури : навчальний посібник / В. П. Іванишин – К. : ВЦ Академія, 2010. – 256 с. – (Альма-матер).
14. Костюк Г. Окаянні роки : Від Лук'янівської тюрми до Воркутської трагедії (1935-1940) / Г. Костюк; Передм. Т.Салиги « ...Ваші заслуги непромінальні...» // Дзвін. – 2000. – № 5/6. – С. 3-59.
15. Костюк Г. Україна на порозі 2000 - го року [Текст] : спроба футурологічного прогнозу тридцятилітньої давності / Г.Костюк ; Публ. підгот. Н. Шкоропат // Сучасність. – 2001. – № 1. – С. 136 - 139

16. Костюк Г. О. Літературно-мистецькі перехрестя (паралелі) / Українська Вільна Академія Наук (США); Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України / Микола Жулинський (авт. вступ. ст.), Надія Баштова (авт. вступ. ст.). – Вашингтон; К., 2002. – 416с.
17. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / За ред. А. Волкова. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – 636 с.
18. Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка; Упорядкув. і наук. ред. Д. Уліцької. – 2-ге вид. – К. : Вид. дім Києво-Могилянська академія, 2008. – 543 с.
19. Літературні рушення 90-х та модернізм, постмодернізм, авангард, молодь сучасна і колишня, etc. // Слово і час. – 1999. – № 7. – С. 19.
20. Одарченко П. В. Українська література: Зб. вибр. ст. / Ред. О. Зінкевич; Авт. передм. В. Іванисенко / П. В. Одарченко. – К. : Смолоскип, 1995. – 407 с.
21. Семків Р. Іронічна структура: типи іронії в художній літературі / Р. Семків. – К. : ВД «КМ Академія», 2004. – 135 с.
22. Соловей Е. Українська філософська лірика / Е. Соловей. – К. : Юніверс, 1999. – 366 с.
23. Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики : У чотирьох книгах / Упор. Є. Федоренко, В. Яременко. – К. : Рось, Кн.1. – 1994. – 703 с.; Кн. 2. – 1994. – 718 с.; Кн. 3. – 1994. – 687 с.; Кн. 4. – 1995. – 703 с.
24. Українське слово : Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 3 кн. – К. : Рось, 1994. – Кн. 1. – С. 623 – 635.
25. Українське слово : Хрестоматія укр. л-ри та літ. критики ХХ століття : Навч. пос. / Упоряд. В. Яременко. – К. : Аконіт, 2003. – Кн.1. Культурно-історична епоха модернізму; Ранній модернізм: від «Зів'ялого листя» (1896) І. Франка до «В космічному оркестрі» (1921) П. Тичини. – 3-є вид., змін. доопр., доп. – 2003. – 799 с.; Кн.2. Культурно-історична епоха модернізму: Високий (розвинутий) модернізм (1922-1940): від «Антології» (1920) і «Камен» (1824) М. Зерова до «Поезії» (1940) В. Свідзинського. – 2003. – 799 с.
26. Филипович П. П. Українське літературознавство за 10 років революції // Филипович П. П. Літературно-критичні статті / П. П. Филипович; Упоряд., авт. передмови і приміт. С. С. Гречанюк. – К.: Дніпро, 1991. – С. 238–260.
27. Харчук Р. Сучасна українська проза: постмодерний період. – К. : ВЦ «Академія», 2008. – 248 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.filolog.in.ua>
2. <http://alma-mater.luguniv.edu.ua>
3. <http://audio.meta.ua/2332526.audio>
4. <http://www.youtube.com>
5. <http://www.franko.lviv.ua>
6. <http://litmisto.org.ua>
7. <http://litakcent.com/category/litakcent-roku>
8. <http://www.utoronto.ca>
9. <http://www.ukrlib.com.ua>
10. <http://www.share.net.ua>
11. <http://litclub.org.ua>
12. <http://ukrlit.org>
13. <http://dspace.tnpu.edu.ua>

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української культури: літературно-мистецький дискурс

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)

Спеціальність 014 Середня освіта
014.01 Українська мова і література

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Факультет філології

м. Івано-Франківськ – 2019 рік

Робоча програма з предмету «Історія української культури: літературно-мистецький дискурс» для студентів за напрямом підготовки, спеціальністю: 014 Середня освіта. 014.01 Українська мова і література.

„29” серпня, 2019 р. – 26 с.

Розробник: доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури Факультету філології Голод Роман Богданович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури

Протокол від „29” серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри _____ (проф. Хороб С. І.)
(підпис)

„29” серпня 2019 р.

Схвалено методичною радою Факультету філології

Протокол від „29” серпня 2019 р. № 1

„29” серпня 2019 р.

Голова _____ (Мартинець А. М.)

(підпис)

© Голод Р. Б., 2019

© ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
	Напрямок підготовки 014 Середня освіта		
Модулів – 2	Спеціальність: 014 Середня освіта 014.01 Українська мова і література	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	____-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання Презентація		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	____-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	12 год.	__ год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	__ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	__ год.
		Індивідуальні завдання: __ год.	
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Дисципліна «Історія української культури: літературно-мистецький дискурс» вивчається студентами-бакалаврами другого курсу навчання у першому семестрі й має на меті вивчення основних періодів українського культурогенезу у зіставленні з відповідними тенденціями світового культурного процесу; ознайомлення студентів із матеріальними та духовними здобутками подвижників української культури, мистецтва, літератури, освіти і науки крізь призму світових тенденцій і національних традицій.

Завдання: сформуувати систему знань про закономірності культурного процесу, культуру як специфічний та унікальний феномен людства. Розглянути історію української культури в розвитку, в єдності та суперечності різноманітних процесів і тенденцій у ній. Дати уявлення студентам про особливості культурних епох в Україні, представити типологію художніх напрямів і течій в українському мистецтві загалом і в літературі зокрема, ознайомити студентів з основними особливостями ментального та художньо-естетичного мислення українців. Розкрити основні етапи становлення та розвитку освіти і науки в Україні. Навчити здобувачів освіти розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології та культурології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме – в діяльності, пов'язаній із аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації в культурологічному дискурсивному полі.

У результаті вивчення курсу студенти **повинні знати:**

- об'єкт, предмет і метод історії української культури, її понятійно-категоріальний апарат;
- основні соціально-історично й культурологічні напрями розвитку української культури і мистецтва;
- сутність матеріальної і духовної культури;
- роль культурних процесів у формуванні особистості й держави;
- основи культурологічного вчення.

Студенти повинні набути:

1.Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузяхкультурології, мистецтвознавства, філології, освіти та педагогіки у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає комплексне застосування культурологічних, мистецтвознавчих, філологічних і педагогічних теорій і методів і характеризується невизначеністю умов.

2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, освітні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства, історії української та світової культури та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, освіти, науки, техніки і технологій, літератури і мистецтва.

3.Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, уміння критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

4.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до організаціїнавчального процесу в школі та до свого навчання й самоосвіти, до співпраці з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

5.Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури та мистецтва, педагогіки та освіти від давнини до XXI століття, про еволюцію напрямів, чільних представників та художні явища, а також про тенденції розвитку світового й українського культурного процесу.

6.Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань, застосовувати основні поняття, теорії та концепції культурології у професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Витоки української культури та її розвиток у період княжої та литовсько-польської доби.

Тема 1.

Генезис української культури. Передумови розвитку української культури.

План

1.Поняття «культура», походження та визначення.Основнікультурологічнітеорії.

2.Культура і цивілізація: співвідношення понять.

3. Проблема взаємозв'язку між розвитком культури й освіти у суспільстві.
4. Форми культури і суб'єкти культурної творчості. Поняття «світова», «національна» та «етнічна» культура. Масова й елітарна культура.
5. Соціальні функції культури. Види культурних норм та їх суспільне призначення.
6. Концепції походження слов'ян. Проблема українського етногенезу.
7. Характеристика основних етапів культурного розвитку України.
8. Культурно-історична своєрідність регіонів України.
9. Мова як одна з основних складових ознак етносу: проблеми походження та розвитку української мови.
10. Культура доби первісного ладу на території України.

Тема 2.

Передумови розвитку української культури.

План

1. Слов'янський культурогенез.
2. Культура Київської Русі.
3. Культура Галицько-Волинського князівства.
4. Розвиток освіти і мистецтва.

Тема 3.

Культурогенез на українських теренах: від античності до періоду Київської Русі.

План

1. Феномен і загальна характеристика античної культури.
2. Грецька колонізація Північного Причорномор'я.
3. Основні тенденції розвитку духовної культури греків регіону.
4. Освіта, філософія, архітектура, образотворче мистецтво та скульптура. Релігійне життя.

Модуль 2.

Розвиток української культури з сер. XVII ст. до поч. XXI ст.

Тема 1.

Козаччина як явище культури. Доба бароко.

План

1. Умови та загальна характеристика розвитку культури України в добу козаччини.
2. Розвиток української мови. Книгодрукування. Освіта. Педагогіка.
3. Гуманізм у літературі. Полемічні твори. Театральне та музичне мистецтво. Архітектура й образотворче мистецтво.
4. Обряди та звичаї запорізьких козаків.
5. Особливості розвитку української культури другої половини XVII – кінця XVIII століття.
6. Феномен українського бароко.
7. Філософія Григорія Сковороди.
8. Театральне і музичне мистецтво. Література, архітектура та скульптура бароко.
9. Впливи рококо та класицизму. Образотворче, декоративне й ужиткове мистецтво.

Тема 2.

Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.).

План

1. Історичні умови розвитку культури в Україні в кінці XVIII – XIX століттях.
2. Формування системи освіти. Внесок українських вчених у розвиток природничих і технічних наук.
3. Становлення національної літератури.
4. Філософія позитивізму в українському культурному процесі.
5. Педагогіка й освіта. Розвиток живопису, архітектури, музичного мистецтва і театру.
6. Український модерн. Архітектура, живопис, література.

Тема 3.

Культура України XX – початку XXI століть.

План

- 1.Культура України під час боротьби за державну незалежність.
- 2.Трагедія української культури у період сталінізму.
- 3.Протиріччя культурного процесу 60-80-х рр.
- 4.Досягнення та проблеми культури незалежної України. Сучасна українська школа.
- 5.Культура української діаспори.
- 6.Традиційна культура українського народу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Витоки української культури та її розвиток у період княжої та литовсько-польської доби.												

Тема 3.Культура України XX – початку XXI століть.	6	2	4									
Разом за змістовим модулем 2	16	6	1 0									
Усього годин	30	1 2	1 8									

5. Теми семінарських занять

(навчальною програмою не передбачено)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Генезис української культури. Передумови розвитку української культури.	2
2.	Передумови розвитку української культури.	2
3.	Культурогенез на українських теренах: від античності до періоду Київської Русі.	4
4.	Козаччина як явище культури. Доба бароко.	2
5.	Українське національно-культурне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.).	4
6.	Культура України XX – початку XXI століть.	4

7. Теми лабораторних занять

(навчальною програмою не передбачено)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготувати реферат на тему «Філософія Давньої Греції»	6

2.	Написати рецензію на полотно улюбленого художника	6
3.	Написати відгук на одну із театральних вистав, на якій Ви побували	6
4.	Створити «шедевр» в одному із видів мистецтва	6
5.	Опрацювати такі теми:	
5.1	Культура Стародавнього Сходу	4
5.2	Культура середньовіччя. Християнство як духовний стрижень середньовічної культури. Візантійська культура.	4
5.3	Взаємодія національного і загальнолюдського в культурі.	4
5.4	Релігія як феномен культури.	4
5.5	Наука як феномен культури.	4
5.6	Сутність і структура художньої культури.	4
5.7	Теорії походження мистецтва. Мистецтво як діяльність людини.	4
5.8	Художня картина світу. Система відтворення і функціонування художніх цінностей.	4
5.9	Основні види та функції мистецтва.	4
	Разом	60

Рекомендації до написання реферату. Зміст реферату має містити: вступ, 2-3 питання основної частини, висновки, список використаної літератури. У вступі визначається актуальність теми, мета і задачі даної роботи; характеризується наявна або використана література. В основній частині формулюються 2-3 питання плану, які повинні розкрити зміст проблеми, історію становлення і сучасний стандартний стан проблеми. Кожне питання повинно закінчуватися чітко сформульованими висновками. Список літератури повинен включати не тільки підручники і посібники, але і монографії та джерела (не менше 2). При цитуванні обов'язково вказати джерело і сторінку, на якій поміщено цитату. 10 Обсяг роботи 15-20 сторінок друкованого тексту А-4. шрифт – 14 TimesNewRoman, інтервал полуторний. Поля 20-20-20-10.

9. Індивідуальні завдання (підготувати презентацію на одну із запропонованих тем):

Культура українського бароко

Особливості сучасного малярства
Опера і оперета: історія розвитку
Історія українського іконопису
Антична скульптура
Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства
Живописна спадщина Тараса Шевченка
Малярський експресіонізм
Доктрина літературного постмодернізму
Творча спадщина Дениса Січинського
Сучасний український живопис
Світовий кінематограф на сучасному етапі розвитку
Архітектура Стародавньої Греції
Розвиток сучасної української музики
Живопис епохи Відродження
Трипільська культура
Абсурдизм у літературі ХХ століття
Стильова різноманітність модернізму

10. Методи навчання

Реалізація навчально-виховних завдань потребує комплексного використання різноманітних методів навчання, які мають забезпечити взаємопов'язану та цілеспрямовану діяльність викладача й студентів. Методи навчання реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності. Вони мають забезпечити взаємозв'язок трьох компонентів: мотиваційного, організаційно-ділового і контрольного-оцінного. У першому випадку треба використовувати методи, спрямовані на формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності. У групі організаційно-ділового компоненту виділяють методи організації і забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивний, дедуктивний, репродуктивного та пошукового характеру). Такі методи називають словесними, наочними і практичними. У групі контрольного-

оцінного компонента визначають методи пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.

До словесних методів навчання належать: розповідь, пояснення, бесіда, лекція. Ці методи використовуються під час лекційних та семінарських занять з дисципліни «Історія української культури».

Розповідь – це метод навчання, який передбачає оповідну, описову форму розкриття навчального матеріалу з метою спонукання студентів до створення в уяві певного образу.

Пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого викладач розкриває сутність певного явища, закону, процесу. Він ґрунтується не стільки на уяві, скільки на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду студентів.

Бесіда передбачає використання попереднього досвіду студентів з певної галузі знань і на основі цього приведення їх за допомогою діалогу до усвідомлення нових явищ, понять або відтворення вже наявних. З цього погляду виділяють два види бесіди: евристичну й репродуктивну. За місцем у навчальному процесі розрізняють вступну, поточну й підсумкову бесіди.

Лекція – це метод, за допомогою якого викладач у словесній формі розкриває сутність наукових понять, явищ, процесів, логічно пов'язаних, об'єднаних загальною темою.

Проблемна лекція – лекція, у ході якої новий матеріал подається не у вигляді готової інформації, яку необхідно запам'ятати, а як невідоме, що необхідно "відкрити". Викладач створює проблемну ситуацію, спонукає студентів до пошуку її розв'язання шляхом вирішення протиріч, крок за кроком підводячи до мети.

Лекція-діалог (лекція з включенням бесіди) – діалог з аудиторією, форма залучення присутніх до навчального процесу, що передбачає безпосередній контакт з аудиторією. Дозволяє привернути увагу до найважливіших питань з теми, визначити темп викладу навчального матеріалу з урахуванням особливостей аудиторії.

Лекція-дискусія (лекція з включенням дискусійних питань) – лекція, у ході якої передбачається не тільки включення відповідей студентів на питання викладача, а й організація вільного обміну думками в інтервалах між логічними розділами.

Лекція-візуалізація – лекція, у ході якої передбачається подання форм наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації (електронна презентація).

Дискусія – організаційна форма навчання, заснована на публічному, відкритому, доброзичливому обговоренні актуального, але суперечливого питання і спрямована на певний позитивний результат.

Робота в групах – форма організації навчально-пізнавальної діяльності, яка використовується для вирішення складних проблем, що потребують колективного розуму і спільної роботи.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових продуктів діяльності та послуг

Ефективне навчання неможливе без широкого використання **наочних методів**. Вони зумовлені діалектичними закономірностями пізнання і психологічними особливостями сприймання. Наочні методи передбачають насамперед використання демонстрації та ілюстрації. При цьому варто зауважити, що ці методи можуть застосовуватись як прийоми реалізації вимог інших методів.

Демонстрація – це метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у натурі, динаміці.

Ілюстрація – метод навчання, за допомогою якого предмети і процеси розкриваються через їх символічне зображення (світлини, малюнки, схеми, графіки та ін.).

Досить суттєвим у використанні наочних методів навчання є володіння технологією і технікою виготовлення й використання засобів демонстрації та ілюстрації. Особливої уваги потребує використання технічних засобів

навчання, й зокрема комп'ютерної техніки. Зазначений метод відіграє значну роль у процесі організації самостійної роботи студентів.

11. Методи контролю

Необхідною складовою навчального процесу є систематичний, комплексний контроль й оцінювання якості набутих знань, умінь, компетентностей студентів. Оцінювання здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою. Система оцінювання передбачає виставлення балів за усіма формами проведення занять та видами самостійної роботи. Студент вважається атестованим, якщо сума балів, одержаних за результати підсумкової/семестрової успішності, дорівнює або перевищує 50. Максимальна сума балів, яку можливо отримати за семестр – 100. Поточний контроль здійснюється впродовж семестру під час проведення лекційних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль, оцінці підлягають: рівень засвоєння теоретичних знань та практичних умінь і навичок з тем, включених до змістового модуля; самостійне опрацювання тем; написання рецензій та підготовка презентацій і доповідей.

Усне опитування – найбільш поширений метод контролю знань студентів. При усному контролі встановлюється безпосередній контакт між викладачем і студентом, в процесі якого викладач отримує широкі можливості для вивчення індивідуальних особливостей засвоєння студентами навчального матеріалу.

Фронтальне опитування проводиться у формі бесіди викладача з групою. За його допомогою викладач може перевірити виконання студентами домашнього завдання, з'ясувати готовність групи до вивчення нового матеріалу, визначити сформованість основних понять, засвоєння нового навчального матеріалу, який був тільки що розібраний на занятті.

Індивідуальне опитування передбачає ґрунтовні, розгорнуті відповіді студентів на питання, що відноситься до досліджуваного навчального матеріалу. Питання індивідуального опитування стимулюють студентів логічно

мислити, порівнювати, аналізувати, доводити, підбирати переконливі приклади, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити обґрунтовані висновки.

Письмові контрольні роботи – ефективний метод перевірки й оцінки знань, умінь і навичок студентів, а також їх творчих здібностей і дають можливість в найбільш короткий термін одночасно перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами групи та визначити напрямки для індивідуальної роботи з кожним. Однорідність робіт, що виконуються студентами, дозволяє висувати до всіх однакові вимоги і об'єктивно оцінити результати навчання.

Тестування – це перевірка знань, що здійснюється у формі відповідей студентів на різні питання. Тестовий контроль дає можливість при незначних витратах аудиторного часу перевірити усіх студентів. Головні особливості тестів: тести повинні бути "закритими", тобто мати варіанти відповідей; питання мають бути стислими і абсолютно ясними. Інші види письмових наукових і творчих робіт, які передбачені при вивченні навчальної дисципліни, – створення власного шедевр у одному із видів мистецтва, відгуки на виставу, полотно улюбленого митця тощо.

12. Розподіл балів, які присвоюють студентам

№ за порядком	Курс (модуль 1) (поточна навчальна діяльність)	Кількість балів
1.	Модуль 1	20
	Тема 1	5
	Тема 2	5
	Тема 3	10
2	Модуль 2	30
	Тема 4	5
	Тема 5	10
	Тема 6	5

	Перевірка індивідуальної самостійної роботи студента	5
	Контрольна робота	5
<i>Разом змістові модулі</i>		50
<i>Підсумковий контроль засвоєння модуля (іспит)</i>		50
РАЗОМ сума балів		100

Максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність студента – 50.

Студент допускається до підсумкового контролю (іспиту) при виконанні умов навчальної програми, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 24 балів.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Рекомендується застосовувати види об'єктивного (стандартизованого) контролю теоретичної та практичної підготовки студентів.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

При засвоєнні кожної теми курсу (модуля) за поточну навчальну діяльність студента виставляються оцінки за п'ятибальною шкалою з розрахунку по 5 максимальних балів за кожне практичне заняття. Мінімально позитивною оцінкою вважаються 3 бали за практичне заняття.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом множення максимальної кількості балів за одне практичне заняття на кількість практичних занять з додаванням балів за перевірку індивідуальної самостійної роботи студента (максимум – 5 балів) і оцінки за виконання контрольної роботи (максимум – 5 балів) і дорівнює 50 балам.

Мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати студентів при вивченні курсу (модуля) для отримання допуску до складання підсумкового контролю (до іспиту), вираховується шляхом множення мінімально позитивного бала за практичне заняття на кількість практичних занять.

Оцінювання індивідуальної самостійної роботи

Бали за індивідуальну самостійну роботу нараховуються студентів лише при успішному її виконанні та захисті.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значущості, але не більше 5 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність.

Кількість балів, яка нараховується за виконання контрольної роботи – не більше 5 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність і за індивідуальну самостійну роботу.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль (іспит) здійснюється після завершення вивчення курсу (модуля).

До підсумкового контролю допускаються студенти, які при вивченні курсу (модуля) набрали кількість балів, не меншу за мінімально позитивну. Студентів, який із поважної причини мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально деканом факультету.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Опитування відбувається комбіновано і передбачає частково тестовий контроль (20 тестів ціною в 1 бал кожна правильна відповідь), частково усне опитування (два питання ціною максимум 15 балів за кожен правильну відповідь).

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні підсумкового контролю, становить 50, з них 20 балів максимум – тестовий контроль; 30 балів максимум – відповіді на усні питання.

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 26 балів.

Оцінювання дисципліни

Оцінка з «Історії української культури: літературно-мистецький дискурс» виставляється лише студентам, які виконали роботу, визначену для підсумкового контролю.

Кількість балів, яку студент набирає з дисципліни, визначається сумою балів за поточний та підсумковий контролі.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового контролю).

За рішенням Вченої ради ЗВО до кількості балів, яку студент набрав із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали за публікації наукових робіт, отримання призових місць на олімпіадах за профілем дисципліни та інше (у межах оцінювання індивідуальної самостійної роботи).

Конвертація кількості балів із дисципліни в оцінки за шкалами ECTS та чотирибальною (традиційною):

Підсумкова оцінка студентів за вивчення курсу(модуля) розраховується за шкалою *ECTS* таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	90 – 100 балів
B	80 – 89 балів
C	70 – 79 балів
D	60 – 69 балів

Е	50 – 59 балів
----------	----------------------

Присвоєння оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться для студентів, які успішно завершили вивчення дисципліни (набрали не менше 24 балів за поточну навчальну діяльність і не менше 26 балів за підсумковий контроль (іспит)).

Оцінка ECTS конвертується у традиційну чотирибальну шкалу таким чином:

Оцінка ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
A	«5»
B, C	«4»
D, E	«3»
FX, F	«2»

Оцінка з дисципліни **FX, F («2»)** виставляється студентам, яким не зараховано модуль із дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка **FX** виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зараховано підсумковий контроль. Ця категорія студентів має право на дві спроби перескладання підсумкового контролю за графіком, затвердженим навчальним закладом.

Оцінка **F** виставляється студентам, які не набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення курсу (модуля).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Передбачаються наступні основні види методичного і дидактичного забезпечення дисципліни:

- Навчально-методичний комплекс із дисципліни, тексти лекцій, інші види методичних розробок.
- Технічні засоби навчання: персональний комп'ютер, мультимедійний проектор, акустичні системи та інші види технічного забезпечення (за необхідністю).
- Наочність: ілюстрації, репродукції, схеми та ін.

Для найкращого засвоєння навчального матеріалу з дисципліни студентам рекомендується звертатися до різноманітних наукових та інформативних джерел. Вивчення будь-якої теми передбачає використання не лише матеріалів лекції, прочитаної викладачем, проте й самостійного дослідження як наукових концепцій, які існують, так і першоджерел. Під час засвоєння навчального матеріалу, студенти повинні вміти користуватися інформацією, що міститься не лише на традиційних паперових носіях, проте й на електронних. Використання мережі Інтернет дозволяється, проте як допоміжного, а не основного інструменту, а також за умови дотримання

авторських прав. У письмових роботах (реферати, доповіді, рецензії, презентації) необхідно вказувати електронну адресу використаного матеріалу.

14. Рекомендована література

Базова

1. Артемова Л.В. Історія педагогіки України: Підручник. – К.: Либідь, 2006.
2. Багацький В.В., Кормич Л.І. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ століття: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2004.–304 с.
3. Василенко Н.В. Компетентнісний підхід в освіті: реалізація теорії та практики // Завуч. Усе для роботи. – 2017. – 21-22. – С. 36-73.
4. Виткалов В.Г., Митровка М.М. Українська культура: Навчально-методичний посібник. – Рівне: Волинські обереги, 2001.– 168 с.
5. Гаврюшенко О.А., Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія культури: Навч. посіб /Наук. ред. Шейко В.М.–К.: Кондор, 2004 –763 с.
6. Гучко Г. І. Феномен шістдесятництва як вияв української ідентичності [Електронний ресурс] / Г. І. Гучко // Вісник Львівського університету. Сер. : Філософські науки. – 2013. – Вип. 16. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/jpdf/Vlnu_philos_2013_16_22.pdf.
7. Дарморіз О. Феномен шістдесятників у контексті проблеми формування культурної еліти в Україні [Електронний ресурс] / О. Дарморіз, Р. Мокрик // Українознавчий альманах. – 2013. – Вип. 14. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ukralm_2013_14_21.pdf.
8. Інклюзія в новій українській школі // Педагогічна газета. – 2017. - № 6. – С. 3.
9. Історія світової культури. Культурні регіони. Навчальний посібник/ Керівник авторського колективу Л.Т.Левчук.– К.: Либідь, 2000.–520 с.
10. Історія української архітектури /Ред. В.І. Тимофійенко.–К.: Техніка, 2003.– 472 с.
11. Історія української культури. Курс лекцій / Під загальною редакцією доктора історичних наук С.О. Костилюєвої. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – С.7-27.

12. Історія української культури. У 5 томах. – Т. 1: Історія культури давнього населення України / Б. Є. Патон (голов. ред.), В. М. Даниленко (ред.). – К.: Наук. думка, 2001. – 1136 с.
13. Історія української культури: У п'яти томах. – Т. 2: Українська культура XIII - першої половини XVII століть / Б. Є. Патон (голов. ред.), В. М. Даниленко (ред.). – К.: Наук. думка, 2001. – 848 с.
14. Історія української культури: У п'яти томах. – Т. 3: Українська культура другої половини XVII-XVIII століть / Б. Є. Патон (голов. ред.), В. А. Смолій (ред.) – К.: Наук. думка, 2003. – 1246 с.
15. Історія української культури: у 5-ти т. / Б. Є. Патон (голов. ред.), В. М. Даниленко (ред.). – К.: Наук. думка, 2008. – 1007 с.
16. Історія української літератури ХХ ст. У 2-х кн.. Кн. 1. Перша пол. ХХ ст.: Підр. для студ. гуманітарних спец. вищ. закл. освіти/За ред. В.Г.Дончика.- К.: Либідь, 1998.–464 с.; Кн. 2. Друга половина ХХ ст.–К., Либідь.1998.– 456 с.
17. Історія української літератури. ХХ століття. У 2 кн. Кн.1.: 1910–1930-ті роки: Навч. посібник/За ред. В.Г.Дончика.-К.: Либідь, 1993– 784 с.
18. Історія української та зарубіжної культури: Навчальний посібник /За ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. –К.: Знання, 2002.–356 с.
19. Калошин В.Ф. Роздуми про кращу освіту / В.Ф. Калошин. – 2017. – 144 с.
20. Кравець В.П. Історія класичної та зарубіжної педагогіки та шкільництва. Тернопіль, 1994.
21. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. / Кол. Авторів; за ред. А.Є.Конверського. – Х.: Фоліо, 2013. – 863 с.
22. Левківський М.В., Микитюк О.М. Історія педагогіки: Навч. посібник / за ред. М.В. Левківського. – Харків: ОВС, 2002. – 240 с.
23. Левчук Л.Т. Історія світової культури. Підручник / Л.Т. Левчук. – К.: ЦНЛ, 2017. – 400 с.
24. Лузан П.Г. Історія педагогіки та освіти в Україні : навчальний посібник. – К.: НАУ, 2006. – 302 с.

25. Народна педагогіка і світовий досвід: Уклад. А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання – Прес, 2003. – 134 с.
26. Павленко С.Ф. Джерела з історії культури України: Навч. посібник. Ч. 1. / С. Ф. Павленко, М. Г. Щербак, Ю. М. Сорока, Ю. В. Булгаков. – К.: Логос, 2017. – 147 с.
27. Перегуда Є.В. Історія української культури: навчальний посібник / Є.В. Перегуда, В.Ф. Панібудьласка, А.В. Тороп, В.П. Макогон, П.О. Дьомкін, В.Ф. Деревінський, С.В. Савойська, С.В. Стеценко, В.В. Бабич, Т.В. Шевельова, П.П. Оксюковський. – К.: КНУБА, 2010. – 149 с.
28. Передерій І.Г. Історія української культури: навч. посіб. для студентів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / І.Г. Передерій, О.В. Тєвікова, А.В. Нарядько; за ред. І.Г. Передерій. – Полтава: ПолтНТУ, 2015. – 274 с.
29. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Іванова К.А. Культурологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 288 с.
30. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. Навчальний посібник. – К.: Знання, 2000. – 360 с.
31. Попович М. Нарис історії культури України. – К.: Артєк, 1998. – 728 с.
32. Русова С. Нова школа. – К., 1917.
33. Салига Н. Історія дошкільної педагогіки : [навчально-методичний посібник до курсу]. – Івано-Франківськ : НАІР, 2014. – 120 с.
34. Сірополко С. Історія освіти в Україні. — К.: Наукова думка, 2001. — 912 с.
35. Скільський Д.М. Історія української педагогіки. Ілюстрований навч. посібник. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. — 340 с.
36. Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник/За ред. Черепанової С.О. – Львів: Світ, 1994. – 456 с.
37. Українська та зарубіжна культура. Навчальний посібник/За ред. М.М. Заковича та ін. – К. : Знання, 2000. – 622 с.
38. Федоренко Д.І. Школа і освіта Запорізької Січі. – Кривий Ріг, 1990.
39. Хоменко В.Я. Українська і світова культура: Підручник. – К.: Україна, 2003. – 336 с.

Додаткова

1. Білоус Л. В. Ідеї національного відродження в русі українських шістдесятників [Електронний ресурс] / Л. В. Білоус // Прикарпатський вісник НТШ. Сер. : Думка. – 2012. – № 3. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Pvntsh_2012_3_3.pdf.
2. Гарсія Канкліні Н. Уявлена глобалізація. – Львів: ВидаництвоАнетти Антоненко; К.: Ніка-Центр, 2016. – 256с.
3. Гудзенко О. П. Проблема національної ідентичності у творчості письменників розстріляного відродження [Електронний ресурс] / О. П. Гудзенко // Літературознавчі студії. – 2014. – Вип. 42 (1). – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Lits_2014_42\(1\)_37.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Lits_2014_42(1)_37.pdf).
4. Дзюба І.М. Інтернаціоналізм чи русифікація? — К.: Вид. дім «КиєвоМогилянська акад.», 2005. — 336 с.
5. Історія української культури: термінологічний словник / Уклад. С.О.Костишева. – К.: НТУУ «КПІ», 2010. – 60 с.
6. Історія українського мистецтва в 6 томах. – К.: УРЕ, 1965–1967.
7. Історія української культури: у 5 томах. – К.: Наукова думка, 2001–Т.1.– 1134 с., Т.2– 847 с., Т.3, 2003–1245 с.
8. Зарубіжні українці. Етнографічний довідник.–К.: Україна.– 1991.–256 с.
9. Копієвська О.Р. Трансформаційні процеси в культурі сучасної України : моногр. / О.Р. Копієвська. – К.: НАКККіМ, 2014. – 296 с.
10. Корінний М.М. Короткий термінологічний словник з української та зарубіжної культури. – К.: Україна, 2000.–184 с.
11. Кучменко Е.М. Культурологія. Історія світової культури. Навч. Посіб.- К.: ПІК ДСЗУ, -2012 р.-464 с.
12. Митці України. Енциклопедичний довідник. – К.: ІСБН, 1992.–847 с.
13. Огієнко Іван. Українська культура: коротка історія культурного життя українського народу. – К. : Фірма „Довіра”, 1992.–218 с.
14. Сбруєва А.А. Тенденції реформування середньої освіти розвинених англomовних країн у контексті глобалізації (90-та рр. ХХ ст. – початок

XXI ст.): Монографія. – Суми: ВАТ «Сумськаобласнадрукарня»; «Козацький вал», 2004. – 500 с.

15. Стельмахович М. Народна педагогіка. — К.: Рад.школа, 1985. — 312 с.

16. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям. – К. : Акта, 2012. – 537с.

17. Українська педагогіка в персоналіях: У 2 кн. — Кн.2: Навч. посібник / За ред. О.В. Сухомлинської — К.: Либідь, 2005. — 552 с.

18. Художня культура світу: Європейський культурний регіон. Навчальний посібник. – К. : Вища школа, 2001.–191 с.

19. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.

15. Інформаційні ресурси (сайти)

1. <http://elib.nplu.org/object.html?id=124>.
2. <http://litopys.org.ua/krypcult>
3. <http://www.culturalstudies.in.ua>
4. <http://Uk.wikipedia>
5. <http://www.art.kiev.ua/>
6. <http://history.franko.lviv.ua>
7. <http://ukrknyga.at>.
8. <http://litopys.org.ua>
9. <http://www.history.org.ua>
10. <http://www.pamjatky.org.ua>
11. <http://www.etnolog.org.ua>
12. <http://www.info-library.com.ua/books-book-69.html>

Викладач _____ Р. Б. Голод

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Літературне краєзнавство

Освітня програма **Українська мова і література**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014. 01 Українська мова і література**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Івано-Франківськ – 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	<i>Вибіркова</i>	
	Спеціальність 014 Середня освіта		
Модулів 2	Спеціалізація 014.01 – українська мова і література	Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>не передбачено навчальним планом</i>		Семестр	
Загальна кількість годин 94		2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 2 самостійної роботи студента 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	12 год.	
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Індивідуальні завдання: __ год.	
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни полягає у вивченні художньо-естетичних підвалин письменства Прикарпаття крізь призму індивідуальних характеристик творчості письменників означених періодів, зокрема світоглядно-естетичних та філософських пошуків прозаїків, поетів, драматургів, поетики їх творів, місця й значення в загальнонаціональному та європейському літературному процесі ХІХ – ХХ століть.

Метою викладання дисципліни передбачене дослідження літературного життя краю та поза його межами, а також навколелітературні вияви (література і театр, літературні місця Прикарпаття, літературні музеї, пам'ятники і пам'ятні дошки та ін.).

Викладання курсу передбачає також зв'язок між вивченням основних питань історії літератури Прикарпаття та практичною роботою майбутніх учителів (філологів), заохочення бажань студентів особисто інтегруватися у творчу розробку історико-літературних та методичних проблем у сучасному освітньому просторі ХХІ ст.

Завдання вивчення дисципліни - розкривати неперервність літературного процесу Прикарпаття, сприяти усвідомленню літератури як певного національного та історичного типу художньої творчості, удосконалювати вміння студентів зіставляти художні твори, забезпечити оволодіння студентами необхідною термінологією; формувати вміння та навички наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, винесених на самостійне опрацювання; розвивати творчу уяву студентів; сприяти виробленню в них власних поглядів на явища літературного процесу, вільних від ідеологічної заангажованості та спрямованих на сприйняття естетичної самоцінності літератури рідного краю у процесі викладання аналогічної дисципліни (предмету) в середній школі.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати (компетенції) :

1. систематизувати і поглиблювати знання про літературний процес Прикарпаття як складне, багатогранне явище, що розвивається в цілісному контексті як національної, так і світової культури;
2. розглядати літературні твори письменників Прикарпаття у зв'язку з соціально-історичними умовами;
3. літературні сильвети, особливо маловідомих, не відомих, заборонених раніше письменників, твори яких пропонуються для вивчення, їх основні твори, роль окремих письменників у історико-літературному розвої того періоду;
4. поняття з теорії літератури (роди, жанри, художні методи, літературні напрями, їх характеристичні ознаки тощо);
5. знати і застосовувати при аналізі творів тих чи інших творчих постатей означеного періоду праці вітчизняних і зарубіжних літературознавців, критиків, культурологів, психологів, філософів, мовознавців тощо.

вміти (компетентності) :

1. визначати основні закономірності розвитку літературного краєзнавства;
2. робити ідейно-естетичний аналіз творів, запропонованих програмою курсу;
3. проводити типологічні паралелі до творів української та європейської, світової літератури;
4. застосовувати різні (насамперед нові) підходи до осмислення самотності творчості того чи іншого письменника та його світогляду, переосмислювати соціологічно-заангажовані пріоритети радянської критики в рецепції творчих індивідуальностей та їх літературно-мистецьких набутоків.
5. вільно розкривати питання, висвітлені в лекційному курсі, винесені на практичні заняття та самостійне опрацювання.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Літературне краєзнавство Прикарпаття в 60-90 рр. XIX – на початку XX ст.

Тема 1. Літературне краєзнавство як предмет науково-практичного вивчення та викладання.

1. Історія становлення поняттєво-термінологічного апарату. Семантика понять «краєзнавство», «літературне краєзнавство». Обґрунтування їх в праці “Галицьке краєзнавство” (1892) І. Франка та в працях інших відомих вчених.
2. Літературне краєзнавство як наукова проблема:
 - а) стан дослідження проблеми в теорії і практиці.
 - б) методологічні засади вивчення літературного краєзнавства.
 - в) стан читацької культури й методика розвитку читацьких інтересів учнів середньої школи засобами літератури рідного краю (літературного краєзнавства Прикарпаття).
3. Місце літературного краєзнавства в системі інших навчальних дисциплін ВНЗ.
4. Відомі краєзнавці та літературознавці краю. Краєзнавчі дослідження В. Полека.

Тема 2. Роль «Руської трійці» в національному відродженні Галичини.

Творчість «галицьких будителів» - М. Шашкевича, Я. Головацького, І. Вагилевича.

1. Літературно-культурницьке угруповання «Руська трійця»: передумови створення, головні досягнення членів та значення суспільно-історичної діяльності об'єднання на тлі галицького відродження, зв'язки з культурними діячами світу.
2. Альманах «Русалка Дністровая» - провідний альманах, свідчення прогресивних тенденцій в естетичній думці Галичини 30-х років 19 ст.

суголосно з українським романтизмом як етнокультурною домінантою та європейським романтизмом.

3. М. Шашкевич – один із засновників "Руської трійці", поет-новатор, перекладач.
4. Роль вихідця із Прикарпаття І. Вагилевича у створенні та пропагуванні національних ідей «Руської трійці».
5. Вивчення ідейно-естетичних засад угруповання «Руська трійця» в середній школі: літературно-краєзнавчий аспект.

Тема 3. Іван Франко і Прикарпаття.

1. Літературна експедиція «Місцями Каменяра на Івано-Франківщині»: Лолин, Болехів, Калуш, Підгірки, Станіславів, Коломия. Знайомство з Ольгою Рошкевич, Іваном Озаркевичем, Наталею Кобринською, Юзефою Дзвонковською, Михайлом Павликом, Анною Павлик. Поет і Музи («Тричі мені являлася любов...»).
2. Гуцульська літературна географія І. Франка: Нижнів Березів, Косів, Криворівня, Ворохта, Довгопілля та ін. Літературний музей І. Франка у Криворівні.
3. Генеза творів І. Франка на Гуцульщині. Новела «Терен на нозі», автобіографічне оповідання „У кузні”, повість „Великий шум”, вірш в альбом Ользі Маркович „У безсонну ніченьку”, оповідання „Як Юра Шикманюк брив Черемош”.
4. Родина Франків і Прикарпаття.
5. І. Франко про Прикарпаття.
6. Вшанування І. Франка на Прикарпатті: літературно-мистецька Франкіана краю, відомі франкознавці, пам’ятники, літературна премія імені І. Франка (лауреати).
7. Специфіка вивчення проблеми «І. Франко і Прикарпаття» в середній школі.

Тема 4. Творчість письменників «Покутської трійці».

1. Літературний феномен «Покутської трійці» як ідейно-мистецької єдності (Р. Піхманець).
2. «І приріс він до села серцем і душею»: унікальна роль Русова в генезі світогляду й творчості В. Стефаніка. Галицькі мотиви його творчості. Проблема еміграції. Зображення душі галицького селянина як біль опремечений у слові, «велика музика Бетховена».
3. Літературно-естетичні М. Черемшини. Збірка «Карби»: тематика й художня майстерність («Карби», «Злодія зловили», «Святий Николай у гарті», «Бабин хід», «Чічка», «Зведениця», «Дід»).
4. Поетико-стильова манера збірки «Верховина» («Верховина», «Писанки», «На Івана, на Купала», «Коляда», «Туга»).
5. Вивчення ідейно-мистецьких преференцій «Покутської трійці» в середній школі.

Тема 5. Художня творчість Л. Мартовича.

1. Галицькі витoki творчості Л. Мартовича. Роль письменника у «Покутській трійці».
2. Душа галицького селянина та специфіка її вираження в новелах Леся Мартовича («Ось поси моє», «Стрибожий дарунок», «Війт», «Мужицька смерть» та ін.).
3. Національно-визвольна та морально-етична проблематика новел Л. Мартовича («Винайдений рукопис про Руський край», «Грішниця» та ін.). Роль алегорії, гротестку, сатири.
4. Сатирична повість «Забобон»: проблематика, образи персонажів, сатиричне звучання.
5. Л. Мартович очима сучасного учня.

Тема 6. Літературний процес на Прикарпатті на початку ХХ ст.: синтез традиції і модерну.

1. Життєвий і творчий шлях Леся Гринюка. Стильова палітра новелістики митця слова.
2. Життєва і творча доля Сильвестра Яричевського. Прикарпатський період творчості. Основні мотиви збірок «Серце мовить», «Пестрі звуки» та ін.
3. Прикарпаття у житті і творчості Б. Лепкого. Основні мотиви в поезії.
4. Вивчення творчості Б. Лепкого у школі.

Змістовий модуль 2. Літературне краєзнавство Прикарпаття в ХХ столітті.

Тема 1. Марійка Підгірянкa – «поетеса з Карпатських гір».

1. Літературна силуета Марійки Підгірянки (Марії Ленерт-Домбровської).
2. Витоки творчості відомої галичанки, педагогині, поетеси, громадської діячки.
3. Педагогічні ідеї та національне підґрунтя творів Марійки Підгірянки для дітей (зб. «Безкінечні казочки», «Грай, бджілко», «Ростіть великі», «Школярки йдуть» та ін.
4. Поема Марійки Підгірянки „Мати-страдниця”: ідейне підґрунтя, ключові образи.
5. Вшанування Марійки Підгірянки на Прикарпатті. Літературні музеї у рідному селі Білі Ослави та в м. Тлумач (Івано-Франківська обл.). Театри (Івано-Франківський театр ляльок), премії. Вулиці, сквери, парки. Пам’ятники.

Тема 2. Література Прикарпаття періоду Першої світової війни та національно-визвольних змагань 1918-20 рр. ХХ ст.

1. Творчість Юрія Гринюка, Василя Атаманюка.
2. Микола Матіїв-Мельник. Життя і творчість, присвячені Україні.
3. Мистецькі орієнтири та національне підґрунтя творчої спадщини Миколи Матіїва-Мельника.
4. Василь Кархут – свідок і творець української історії.

5. Художня та художньо-документальна проза Василя Кархута.

Тема 3. «Гуцульський» художній текст Юрія Шкрумеляка та Мирослава Ірчана.

1. Життєва і творча драма Юрія Шкрумеляка. Публіцистична та редакційно-видавнича діяльність.
2. Стрілецька тематика у творчості Юрія Шкрумеляка.
3. Особливості світовідчуття Юрія Шкрумеляка в повісті „Огні з полонин”. як своєрідна квазіісторія рідного краю, талановито втілена в художній формі.
4. Мирослав Ірчан: два етапи творчості. Замовчуване у творчій спадщині Мирослава Ірчана (письменник і січове стрілецтво).
5. Повість «Карпатська ніч». М. Ірчана: проблема еміграції, образи персонажів, основна ідея.
6. Специфіка вивчення «стрілецької» літератури в школі.

Тема 4. «Жіноча» література Прикарпаття в міжвоєнний період. Творчість Олени Кисілевської та Ірини Вільде.

1. Літературна силуета Олени Кисілевської. Роль Станіславів та Коломиї в житті і творчості письменниці.
2. О. Кисілевська – засновниця перших жіночих товариств у Станіславові («Товариство руських женщин»), Коломиї («Руський жіночий кружок»).
3. Ідейно-тематичний спектр художньої прози О. Кисілевської.
4. Станіславівський феномен Ірини Вільде. Літературна силуета. Формування світогляду.
5. Повість «Метелики на шпильках» Ірини Вільде: проблематика, образи, поетика.
6. Сімейний роман-хроніка роман Ірини Вільде «Сестри Річинські» - панорама життя Галичини першої половини ХХ ст.
7. Висвітлення проблеми емансипації жінки (історико-літературний і краєзнавчий аспект) у школі.

Тема 5. Творчість поетів Прикарпаття 60-90 рр. ХХ ст. в контексті шістдесятництва.

1. Витоки волелюбної творчості Тараса Мельничука.
2. У поетичному світі Тараса Мельничука. Творчість Тараса Мельничука у контексті шістдесятництва, національно-культурного та державного відродження в Україні. Табірна поезія Тараса Мельничука.
3. Василь Герасим'юк: карпатські витоки поетичного світогляду й харизми.
4. Ярослав Ярош: національне коріння поезії. Ярослав Ярош і український театр.
5. Творчість поетів С. Пушика, Ольги Слоньовської, Богдана Томенчука, Г. Турелик, Н. Стефурак І. Малковича.
6. Своєрідність викладання поезії прикарпатських шістдесятників у школі.

Тема 6. Письменники і літературознавці українського зарубіжжя – вихідці з Прикарпаття.

1. Святослав Гординський – унікальний маляр світового рівня, поет, мистецтвознавець. Витоки світогляду. Основні мотиви творчості.
2. Богдан Романенчук - український вчений-літературо- і мовознавець, редактор часопису «Українська книга», педагог, видавець, лексикограф.
3. Ярослава Острук-Сосенко. Галицький період життя і творчості письменниці. Твори американського періоду: «Провалля» (1961), «Оля» (1963), «Родина Гольдів» (1964), «Хуртовина гряде» (1967), «Те, що роз'єднує» (1967), «Коли меркнуть зорі» (1972).
4. Дарія Ярославська-Столярчук – українська письменниця і журналіст із Станіславова. «Поміж берегами» (1953), «В обіймах Мельпомени» (1954), повість «Її Нью-Йорк» (1959), трилогія «Повінь» (1964-1971).
5. Марія Кейван-Крупська – українська письменниця з Івано-Франківщині в Канаді. Автор повістей «Карвендель» (1971), «Пливе-шумить ріка» (1985), оповідань «З нотатника лікарки», «Епідемія», «У зимову ніч»,

«Десяте Різдво», «Його брат» та ін., спогадів про Т. Осьмачку «У самотній мандрівці до вічності».

6. «Невідомі про відоме»: літературна діаспоріана Прикарпаття у середній школі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	к р.	ін д	с. р.		л	п	ла б	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
<u>Змістовий модуль 1.</u> Літературне краєзнавство Прикарпаття в XIX – на початку XX ст.												
Тема 1. Літературне краєзнавство як предмет науково-практичного вивчення та викладання.	2	2										
Тема 2. Роль «Руської трійці» в національному відродженні Галичини. Творчість «галицьких будителів» - М. Шашкевича, Я. Головацького, І. Вагилевича.	2	2										
Тема 3. Іван Франко і Прикарпаття.	4	2	2									
Тема 4. Творчість письменників «Покутської трійці».	14		4			10						
Тема 5. Художня творчість Л. Мартовича.	7		2			5						
Тема 6. Літературний процес на Прикарпатті на початку XX ст.: синтез традиції і модерну.	4	2	2									
Разом за змістовим модулем 1	33	8	10			15						
<u>Змістовий модуль 2.</u> Літературне краєзнавство Прикарпаття в XX столітті.												

Тема 1. Марійка Підгірянка – «поетеса з Карпатських гір».	2		2									
Тема 2. Література Прикарпаття періоду Першої світової війни та національно- визвольних змагань 1918-20 рр. ХХ ст.	12	2				10						
Тема 3. «Гуцульський» художній текст Юрія Шкрумеляка та Мирослава Ірчана.	11		2	4		5						
Тема 4. «Жіноча» література Прикарпаття в міжвоєнний період. Творчість Олени Кисілевської та Ірини Вільде.	7		2			5						
Тема 5. Творчість поетів Прикарпаття 60-90 рр. ХХ ст. в контексті шістдесятництва.	12	2				10						
Тема 6. Письменники і літературознавці українського зарубіжжя – вихідці з Прикарпаття.	17		2			15						
Разом за змістовим модулем 2	61	4	8			45						
Усього годин:	94	12	18			60						
Модуль 2												
ІНДЗ			–	–		–			–	–	–	
Усього годин												

5. Теми семінарських занять (навчальним планом не передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Іван Франко і Прикарпаття.	2
2	Творчість письменників «Покутської трійці».	4
3	Художня творчість Л. Мартовича.	2
4	Літературний процес на Прикарпатті на початку ХХ ст.: синтез традиції і модерну.	2

5	Марійка Підгірянкa – «поетеса з Карпатських гір».	2
6	«Гуцульський» художній текст Юрія Шкрумеляка та Мирослава Ірчана.	2
7	«Жіноча» література Прикарпаття в міжвоєнний період. Творчість Олени Кисілевської та Ірини Вільде.	2
8	Письменники і літературознавці українського зарубіжжя – вихідці з Прикарпаття.	2
	Разом	18

7. Теми лабораторних занять (навчальним планом не передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Зробити детальний ідейно-естетичний аналіз художніх творів В. Стефаніка, М. Черемшини та на основі цього підготувати тематичні буктрейлери.	10
2.	Зробити письмовий аналіз «Види комічного (сатира, іронія, сарказм, гротеск) в прозі Л. Мартовича».	5
3.	1.Прочитати художні твори Юрія Гринюка, Василя Атаманюка, Миколи Матііва-Мельника, Василя Кархута. Зробити їх ідейно-естетичний аналіз. 2.Написати есе на тему: «Національно-екзистенціальні орієнтири поетів Прикарпаття 1918-20 рр.»	10
4.	Зробити детальний ідейно-естетичний аналіз художніх творів Ю. Шкрумеляка та на основі цього підготувати тематичні буктрейлер.	5
5.	Підготувати буктрейлер за романом «Сестри Річинські».	5
6.	Підготувати реферати за творчістю: С. Пушика, О. Слоньовської, Б. Томенчука, Г. Турелик, Н. Стефурак, І. Малковича.	10
7.	Підготувати повідомлення (презентації) про унікальні постаті С. Гординського, Б. Романенчука, Ярославу Острук-Сосенко, Дарію Ярославську-Столярчук, Марію Кейван-Крупську. 2. Прочитати художні твори вказаних авторів.	15
	Усього	60

9. Індивідуальні завдання

Написати реферат на одну із запропонованих тем.

Теми рефератів

1. Лесь Гринюк: новеліст і перекладач.
2. Сильвестр Яричевський: багатогранність творчої натури.
3. Гуцульщина і Покуття у житті і творчості Марійки Підгірянки
4. Творчі взаємини Марійки Підгірянки з Ольгою Кобилянською, Осипом Маковеем, Гнатом Хоткевичем, Євгеном Маланюком, Уляною Кравченко.
5. «Королева дитячого слова»: література для дітей Марійки Підгірянки.
6. Переклади творів Богдана Лепкого польською, російською, чеською, німецькою, угорською та сербською мовами.
7. Гуцульщина і Покуття у художній творчості та епістолярії Богдана Лепкого.
8. Галицький літературний феномен Ю. Шкрумеляка.

9. Історична проза А. Чайковського прикарпатського періоду творчості.
10. Андрій Чайковський і Коломия: обставини переїзду, особливості побуту, участь у громадському житті.
11. Ярослав Гординський як літературознавець і письменник.
12. Грані творчого обдарування Антона Крушельницького.
13. Драматургія М. Ірчана.
14. М. Матіїв-Мельник: поет, прозаїк, критик.
15. Стрілецька тематика у творчості Миколи Матіїва-Мельника
16. Історія і сучасне у творчості Василя Кархута.
17. Творча спадщина Ярослава Гординського.
18. „Слово про письменників” Юрія Мельничука.
19. Стефаникознавчі студії Василя Костащука.
20. Франкіана Івана Білінкевича.
21. В. Полек – видатний прикарпатський краєзнавець.
22. Вірші для дітей Я. Яроша.
23. Художня проза і документалістика Михайла Андрусяка.
24. Доля і муза Дмитра Гриньківа.
25. Образно-стилеві особливості поезії Василя Рябого.
26. «Барви і лінії» С. Гординського: представник українського мистецтва у світі.
27. Дмитро Николишин як поет, драматург, перекладач.
28. Тарас Мельничук – знакова постать літературного процесу в регіоні 1960-х рр.
29. Романістика О. Слоньовської.
30. Біографічний роман у творчості С. Процюка.
31. Психологічний проза С. Процюка.
32. Сучасний літературний процес на Прикарпатті.
33. Творчість Т. Прохаська.
34. Творчість Т. Малярчук.
35. Творчість С. Андрухович.
36. Поетичний світ Ю. Андруховича.
37. Романістика Ю. Андруховича.

Обсяг реферату – 8-10 сторінок.

Вимоги до написання реферату:

Реферат повинен складатися з трьох частин: вступу, основні частини та висновків.

У вступі подається огляд використаних джерел і матеріалів, визначається мета і завдання дослідження. В основній частині повинні бути посилання на літературознавчі праці, що використовуються. Особливо цінними є власні спостереження студента.

У висновках необхідна чіткість, аргументованість, лаконізм.

Список використаної літератури оформляється згідно з бібліографічними вимогами.

10. Методи навчання

У процесі вивчення історії української літератури Прикарпаття використовуються такі методи: культурно-історичний, описовий, герменевтичний, компаративний, а також допоміжні пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові та дослідницькі; словесні (розповідь-пояснення, бесіда, лекція), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (повідомлення, реферати).

11. Методи контролю

- самостійна робота;
- усне опитування;
- письмове опитування;
- контрольна робота;
- змістові модулі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточні результати												Залік	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
Робота на парах – 30 балів Контрольна робота – 10 балів Реферат - 10 балів													

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення курсу

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Текстові та електронні варіанти художньої літератури.
3. Методичні рекомендації до практичних занять.
4. Методичні рекомендації з питань самостійного опрацювання наукової літератури.
5. Зразки тестових завдань.

14. Рекомендована література

Базова

1. Альманах Станиславівської землі: Зб. Матеріалів до історії Станиславова і Станиславщини. У 2-х т. – Нью-Йорк, Торонто, Мюнхен, 1975.
2. Васильчук М.М. Літературне краєзнавство. Коломия і Коломийщина ХХ століття [Текст] : навч.-метод. посіб. / М. М. Васильчук, М. Васильчук. – Коломия, 2007. – 112 с.
3. Лисенко А. В. Методика використання літературного краєзнавства в системі підвищення кваліфікації вчителів-словесників : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Лисенко Алла Василівна. – К., 2002. – 220 с.
4. Оліфіренко В.В. Вивчення літератури рідного краю у школі. Посібник для вчителів і студентів. – Донецьк: Український культурологічний центр, 1996. – 95 с.
5. Пасічник Є. А. Літературне краєзнавство в системі вивчення української літератури в середній школі : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Пасічник Євген Андрійович. – К., 1964. – 288 с.
6. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах : навч. посібн. для студ. вищих навч. закладів освіти / Євген Андрійович Пасічник. – К. : Ленвіт, 2000. – 384 с.
7. Прус І. Т. Краєзнавча робота в школі / Іван Терентійович Прус. – К. : Рад. школа, 1984. – 112 с.

8. Романько В.І. Література рідного краю. Навчальний посібник. –Донецьк, 1995.
9. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція : монографія / Ганна Леонідівна Токмань. – К. : Міленіум, 2002. – 320 с.
10. Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упорядк. В. А. Просалової. — Донецьк : Східний видавничий дім, 2012. – 516 с.
11. Франко І. Галицьке краєзнавство // Франко І. Збір. творів: У 50 томах. – Т. 46. –Кн.2. – К., 1986.
12. Шуляр В. Уроки літератури рідного краю: технологія підготовки та проведення / Василь Шуляр // Дивослово. – 2003. – №7. – С. 34-39.

Допоміжна

1. А ми тую стрілецькую славу збережемо... / Автор-упорядн. Я. Полатайчук. – Коломия, 1999.
2. Арсенич П. Прикарпаття в житті Каменяра [Текст] / П. Арсенич. - Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1996. - 80 с.
3. Арсенич П. Богдан Лепкий у Станіславові // Західний кур'єр [Івано-Франківськ]. – 1992. –24 жовтня.
4. Арсенич П. Карпатськими шляхами Богдана Лепкого: Путівник. – Івано-Франківськ, 1999. –44 с.
5. Арсенич П. Шляхами Богдана Лепкого по Прикарпаттю. –ІваноФранківськ, 1997. –64 с.
6. Баран Є. Ніколи не визнавала себе поетесою // Підгірянка М. Мати-страдниця. –Івано-Франківськ: Нова зоря, 2006. –С. 41–43.
7. Бабій В. Три Ольги :есе / В. Бабій. - Івано-Франківськ : [б. в.], 2006. - 28 с.
8. Богдан Лепкий – письменник, учений, митець: Матеріали наук. конф., присвяч. 120-річчю від дня народження Б. Лепкого. –Івано-Франківськ, 1992. –162 с
9. Боднар Л. Друга наречена : до взаємин І.Франка з О. Білинською / Л. Боднар // Дзвін. - 2005. - № 9. - С. 138-141.
10. Бурнашов Г. Краю милішого нема: Документальна повість. – Івано-Франківськ: Ситмфонія Форте, 2006. –64 с.
11. Вальо М. Забутий письменник і журналіст Лесь Гринюк // Дзвін [Львів]. –1991. –№ 1.
12. Васильчук М. Коломийський азбуковник: Друкарство, журналістика, література 1939–1999 рр. –Коломия, 2000.
13. Власенко В., Кравчук П. Мирослав Ірчан. –К., 1960.
14. Виноградник Т. Франко в житті Стефаника : ст., спомини, нариси / Т. Виноградник. - [Вид. 2-е, доп.]. - Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. - 232 с.
15. Гаврилів Б. М. Іван Франко в Станіславові [Текст] : історико-краєзн. вид. / Б. М. Гаврилів. - Івано-Франківськ : Тіповіт, 2006. - 96 с.
16. Гачка І. Тут витає у мріях молодий Франко : З історії Лолина / І. Гачка. - Івано-Франківськ : Місто НВ, 2006. - 604 с.
17. Гнатюк М. З Гуцульщиною в серці : Іван Франко і Гуцульщина [Криворівня] / Михайло Гнатюк // Гражда. - 2006. - № 14. - С. 23-25.
18. Гриньків Д. Політ в'язня. –Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2005. –148 с. 7. Дорошенко Я. Князь поезії // Мельничук Т. Чага: Поезії. – Коломия: Вік, 1994. –С. 3–6.
19. Григорук А. „Він жив у слові...” // АЛКОС (Асоціація літераторів Косівщини): Літературно-мистецький альманах. –2003. –№ 1. –С. 30–31.
20. Денисюк І. Іван Франко у Криворівні / Іван Денисюк // Гражда. - 2006. - № 14. - С. 26-32.
21. Жіноче питання. Український жіночий рух (Взаємини з прогресивним жіноцтвом Галичини Н. Кобринською, У. Кравченко, О. Рошкевич, А. Павлика ін.) // Книш І. І.Франко та рівноправність жінки : у 100-річчя з дня народин. - Вінніпег : [б. в.], 1956. - С. 75-154.

22. Жулинський М. Князь роси // Мельничук Т. Князь роси: Вірші. – К.: Молодь, 1990. – С. 3–8.
23. Ілюк О. Іван Франко і Коломия : хроніка перебування в покутській столиці / О. Ілюк, В. Горук // Всевідо. - 2006. - 1 верес.
24. Іменний фонд професора Володимира Теодоровича Полека [з наведенням біографії В.Т. Полека] // Іменні Фонди Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. - http://lib.pnu.edu.ua/fondu_name.php
25. Історія культури Прикарпаття: Корот. нарис. – Івано-Франківськ, 2000. – 96 с.
26. Історико-краєзнавча діяльність І. Франка на Станіславщині в другій половині ХІХ - на початку ХХ ст. - Івано-Франківськ : [б. в.], 1995. - С. 53-57.
27. Качкан В. Українське народознавство в іменах: У двох част. –Ч. 2. –К.: Либідь, 1995.
28. Качкан В. Гринюк Олекса Якимович // Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника. –Вип. ІІІ. –Львів, 1996.
29. Качкан В. Один з “Чети крилатих” // Хай святитися ім’я твоє. – Кн. п’ята. –Львів, 2002. –С. 213–229.
30. Качкан В. Нариси історії української культури в персоналіях (ХІХ–ХХ ст.): Навчальний посібник-хрестоматія. –Коломия: Вік, 2005.
31. Любінець І. Шляхами І.Франка на Прикарпатті / І. Любінець, Б. Гаврилів // Новиченко Л. „В сумі тому міць і завзяття...” (Мирослав Ірчан – письменник і борець) // Ірчан М. Твори: В двох томах. –Т. 1. –К.: Дніпро, 1987. 16. Новиченко Л. Мирослав Ірчан. –К., 1958. 17. Полек В. Біографічний словник Прикарпаття. –Івано-Франківськ: Новий час, 1993. –С. 193.
32. Полек В. Літературно-мистецькі місця Івано-Франківська, Покуття і Гуцульщини.– Івано-Франківськ, 1989.
33. Полек В., Дзвінчук Д., Угорчак Ю. Відомі педагоги Прикарпаття: Біографічний довідник. –Т. 1. –Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997.
34. Полек В. Івано-Франківськ у житті творчості Івана Франка / В. Полек // Тези обласної науково-практичної конференції присвяченої 325-річчю заснування м. Івано-Франківська. - Івано-Франківськ : [б.в.], 1987. - С. 81-82.
35. Полек В. До історії вивчення творчості Ю. Шкрумеляка // Новий час [Івано-Франківськ]. –1995. –3 червня.
36. Пилипейко І. Гуцульщина в літературі: Довідник. –Косів: Писаний камінь, 1997.
37. Савка М. Кархут Василь // Українська журналістика в іменах: Матеріали до енциклопедичного словника. –Львів, 2000. –Вип. 7. –С. 143–144.
38. Столиця Франкового серця : поезія, публіц., фотодокументалістика / упоряд. В. Олійник. - Івано-Франківськ : Місто НВ, 2006. - 232 с.
39. Троскот І. Дгорі, до Франка! : [про перебування І Франка в Криворівні Верховин. р-ну] / І. Троскот // Дивослово. - 2009. - № 5. - С. 61-62.
40. Шеремет О. Як промінь сонця : сторінки кохання І.Франка та Ю.Дзвонковської із Станіслава / О. Шеремет // Галичина. - 1990. - 28 серп.
41. Шкільник О. Іван Франко і місто Станіславів / О. Шкільник // Альманах Станіславівської землі. - Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто, 1985. - Т. 2. - С. 24-25.
42. Шеремет О. Місто „гордої княгині” [про перебування І. Франка у Станіславі у 1883-1884 рр.] / О. Шеремет // Галичина. - 2006. - 7 берез.
43. Полек В. «Невблаганний тільки до національних кривд» // Шкрумеляк Ю. Огні з полонин: Повість, оповідання, поезії. –Кн. перша. – Коломия: Вік; Просвіта, 1995. –С. 3–7.
44. Стефурак В., Петруняк М. Юра Шкрумеляк // Домашевський М. Історія Гуцульщини. –Т. 1. –Чікаго [США], 1975. –С. 461–462.
45. Угорчак Ю. Музей Мирослава Ірчана в П’ядиках: Путівник. – Івано-Франківськ: Облполіграфвидав, 1989. –16 с.
46. Хороб М. З чети крилатих // Галичина [Івано-Франківськ]. – 1995. –15 квітня. 19. Хороб М. Юрій Шкрумеляк: один із чети крилатих // Обрії [Івано-Франківськ]. –2001. –№ 1. –С. 47–52. 20.

47. Хороб М. Юра Шкрумеляк: один із чети крилатих (Сторінки життєвої й творчої біографії на тлі суспільних подій перших десятиліть ХХ століття) // Сівач духовності: Збірник спогадів, статей і матеріалів, присвячених професору Володимирові Полеку / Упорядник С. Хороб. – Івано-Франківськ: Плай, 2002. –С. 197–210.

15. Інформаційні ресурси

1. <https://lib.if.ua>
2. <http://www.filolog.in.ua>
3. <http://alma-mater.luguniv.edu.ua>
4. <http://audio.meta.ua/2332526.audio>
5. <http://www.youtube.com>
6. <http://www.franko.lviv.ua>
7. <http://litmisto.org.ua>
8. <http://litakcent.com/category/litakcent-roku>
9. <http://www.utoronto.ca>
10. <http://www.ukrlib.com.ua>
11. <http://www.share.net.ua>
12. <http://litclub.org.ua>
13. <http://ukrlit.org>
14. <http://dspace.tnpu.edu.ua>

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

_____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Усна народна творчість

Освітня програма **Українська мова і література**
Спеціальність **014 Середня освіта**
Спеціалізація **014. 01 Українська мова і література**
Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Івано-Франківськ – 2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Усна народна творчість» для студентів за напрямом підготовки «бакалавр», спеціальністю «українська мова і література», « » серпня, 2019 р.

Розробник: кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Вівчарик Н. М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури.

Протокол від «24» серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри української літератури

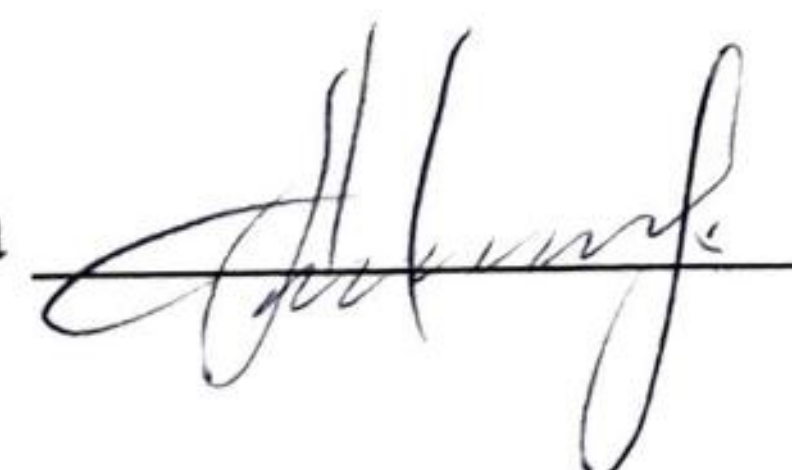
 (проф.. Хороб С. І.)

« » _____ 2019 р.

Схвалено методичною комісією факультету, інституту.

Протокол від «30» серпня 2019 р. № 1

« » _____ 2019 р.

Голова (доц. Мартинець А. М.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта	<i>Дисципліна циклу професійної підготовки</i>	
Модулів – 2	Спеціальність:		
Змістових модулів – 3	014 Середня освіта (014.01 Українська мова і література);	Рік підготовки	
Загальна кількість годин - 90		1	1
		Семестр	
		I	I
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		12 год.	8 год.
		Практичні	
		18 год.	4 год.
		Самостійна робота	
60 год.	78 год.		
		Вид контролю: екзамен	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/3
для заочної форми навчання – 1/9

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування системи наукових знань та уявлень про усну народну творчість як складову духовної культури народу, її генезу, розвиток та сучасний стан; підготовка студентів до фольклорної практики, що дасть можливість практичного застосування набутих знань.

Завдання: дати студентам ґрунтовні знання про усну народну творчість, навчити аналізувати жанрові та художні особливості фольклорних творів, навчити збирати та фіксувати фольклорні тексти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості розвитку усної народної творчості, її специфічні риси;
- основні ознаки усної народної творчості як виду мистецтва;
- визначення фольклорних жанрів, їх взаємозв'язок з художньою літературою;
- основні тексти, запропоновані для вивчення;
- історичні передумови появи окремих тематичних груп;
- комплекс українських традицій та обрядів, які побутують у нашому народі;

вміти:

- аналізувати фольклорні тексти;
- аналізувати історико-літературні проблеми, активно виявляти та відстоювати власну точку зору;
- об'єктивно оцінювати мистецькі твори;
- використовувати набуті під час вивчення курсу знання для збирання та впорядкування фольклорних творів;
- опрацювати фахову наукову, критичну літературу, яка сприяє професійному зростанню та самовдосконаленню;
- використовувати й залучати до роботи нові інформаційні технології;
- працювати та комунікувати у групах, досліджуючи конкретну проблему та шукаючи способи її вирішення.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фольклор як синкретична система.

Тема 1. Поняття «фольклор», «фольклористика». Вивчення усної народної творчості у школі.

1. Фактори впливу на розвиток фольклору та його етнічні особливості.
2. Напрями та школи фольклористики.
3. Періодизація фольклору.
4. Розділ «Усна народна творчість» у програмі вивчення української літератури у 5-10 класах.
5. Усна народна творчість і художня література. Проникнення фольклору в авторські тексти (Т. Шевченко, І. Франко, Н. Забіла, Л. Костенко та ін.).

Тема 2. Основи світоглядної системи українського фольклору.

1. Дохристиянські вірування давніх слов'ян: анімізм, тотемізм, фетишизм, пантеїзм та ін.
2. Магія як найдавніший пласт народної творчості та її форми.
3. Давня праслов'янська міфологія.
4. Запровадження християнства і його вплив на розвиток української народної словесності.

Тема 3. Українська демонологія. Магія. Замовляння.

1. Окультні уявлення українців. Джерела української демонології.
2. Українські демонологічні образи.
3. Демонологія в літературних творах.
4. Магічні дії.
5. Замовляння, віра в силу слова.

Змістовий модуль 2. Обрядова творчість.

Тема 4. Народна драма.

1. Театральність як основа народної драми.
2. Синкретизм як ознака народної драми (поєднання слова, співу, танцю).
3. Імпровізація у народних драмах.
4. Комізм і пародія та їх місце в народній драмі.

Тема 5. Календарно-обрядова творчість. Вивчення календарно-обрядових пісень на уроках української літератури у 6 класі.

Ритуально-міфологічна основа зимового циклу календарної обрядовості

2. Жанри зимового циклу календарно-обрядової творчості
3. Ритуально-міфологічна основа весняного циклу календарної обрядовості
4. Жанри весняного циклу календарно-обрядової творчості
5. Ритуально-міфологічна основа літнього циклу календарної обрядовості
6. Жанри літнього циклу календарно-обрядової творчості
7. Ритуально-міфологічна основа осіннього циклу календарної обрядовості
8. Жанри осіннього циклу календарно-обрядової творчості
9. Драматизовані календарно-обрядові дійства.

Тема 6. Родинно-обрядова творчість.

Весільна обрядовість, її виникнення та становлення.

2. Весілля як драма. Його основні етапи та народнопісенний супровід.
3. Народна обрядовість, пов'язана з народженням дитини.
4. Похоронна обрядовість. Голосіння та їх різновиди.
5. Обряди, пов'язані з будівництвом дому та новосіллям.
6. Зв'язок жанрів родинно-обрядової творчості з художньою літературою та їх дослідження.

Змістовий модуль 3. Фольклорні тексти та їх жанрова специфіка.

Тема 7. Героїчний епос та ліро-епос, його вивчення на уроках української літератури. Самостійна робота (30 хв.).

Билини. Тематичне розмаїття, поетика.

2. Історичні легенди.
2. Думи. Особливості поетики дум, їх класифікація. Тематичні цикли дум про героїчну боротьбу українського народу проти турецько-татарських загарбників («Дума про Самійла Кішку», «Маруся Богуславка», «Втеча трьох братів з города Азова», «Дума про козака Голоту»).
3. Історичні пісні. Пісні-хроніки. Пісні-гімни.
4. Історичні та героїчні балади («Бондарівна», «Лимерівна» та ін.).
5. Кобзарство як унікальне культурно-історичне явище України.

Тема 8. Українські народні балади.

1. Балада як жанр, її ознаки.
2. Класифікації балад.
3. Баладні сюжети на вашій території
4. Жанр балади у художній літературі, його модифікації.

Тема 9. Пісня та її роль у житті українського народу. Вивчення суспільно-побутових пісень на уроках української літератури у 7 класі.

1. Родинно-побутові пісні.
2. Суспільно-побутові пісні та їх вивчення на уроках української літератури.
3. Танкові пісні.
4. Романси та особливості їх виконання.
5. Пісні літературного походження, які стали народними.
6. Наукові дослідження пісень.

Тема 10. Дитячий фольклор.

1. Поняття «дитячий фольклор».
2. Жанри, що виникли у дитячому середовищі.
3. Жанри народної творчості, що перейшли у дитячий фольклор.
4. Зв'язок дитячого фольклору з художньою літературою.

Тема 11-12. Казкова і неказкова проза. Контрольна робота.

Художньо-стильові особливості казкового епосу, відмінність від неказкової прози (байки, бувальщини, перекази, оповідання).

2. Культурно-анімістичні (міфологічні) казки. Звіриний епос.
3. Чарівні (героїчні) казки.
4. Сюжетно-композиційна будова чарівних казок.
5. Соціально-побутові казки, анекдоти та небилиці.
6. Зв'язок народної казкової прози з художньою літературою (на прикладі казок І. Франка, Н. Забіли та ін.), збирання та дослідження казкового епосу.

Тема 13. Презентація групових проектів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	разом	у тому числі					разом	у тому числі					
		л	п	лб	інд	с.р.		л	п	лб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Фольклор як синкретична система.													
Тема 1. Поняття «фольклор», «фольклористика». Вивчення усної народної творчості у школі.	10	2	2			6	10	2	2				6
Тема 2. Основи світоглядної системи українського фольклору.	8	2	2			4	8						8
Тема 3. Українська демонологія. Магія. Замовляння.	8	2				6	6						6
Тема для самостійного опрацювання. Праслов'янська міфологія.	6					6	6						6
Разом за змістовим модулем 1	32	6	4			22	30	2	2				26
Змістовий модуль 2. Обрядова творчість.													
Тема 4. Народна драма.	8	2				6	10	2					8
Тема 5. Календарно-	6		2			4	8						8

обрядова творчість. Вивчення календарно-обрядових пісень на уроках української літератури у 6 класі.													
Тема 6. Родинно-обрядова творчість.	6		2			4	8						8
Разом за змістовим модулем 2	20	2	4			14	26	2					24
Змістовий модуль 3. Фольклорні тексти та їх жанрова специфіка.													
Тема 7. Героїчний епос та ліро-епос, його вивчення на уроках української літератури. Самостійна робота (30 хв.).	6		2			4	6	2					4
Тема 8. Українські народні балади.	4	2				2	4						4
Тема 9. Пісня та її роль у житті українського народу. Вивчення суспільно-побутових пісень на уроках української літератури у 7 класі.	4		2			2	4						4
Тема для самостійного опрацювання. Кобзарі та лірники, виконавці народних дум, історичних пісень (О. Вересай, Г. Гончаренко, М. Кравченко та ін.). Сучасні виконавці: «Шпилясті кобзарі», Василь та Микола Литвини, В. Нечепя. Національна капела бандуристів України.	4					4							
Тема 10. Дитячий	4	2				2	8		2				6

фольклор.												
Тема 11-12. Казкова і неказкова проза. Контрольна робота	4		4				4					4
Тема для самостійного опрацювання. Авторські інтерпретації наробної балади «В неділю рано зілля копала».	4						4					
Тема 13. Презентація групових проектів.	8		2			6	8	2				6
Разом за змістовим модулем 3	38	4	10			24	34	4	2			28
ІНДЗ	-	-	-			-		-	-			-
Усього годин	90	12	18			60	90	8	4			78

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття «фольклор», «фольклористика». Вивчення усної народної творчості у школі.	2
2.	Основи світоглядної системи українського фольклору	2
3.	Календарно-обрядова творчість. Вивчення календарно-обрядових пісень на уроках української літератури у 6 класі.	2
4.	Родинно-обрядова творчість.	2
5.	Героїчний епос та ліро-епос, його вивчення на уроках української літератури. Самостійна робота (30 хв.).	2
6.	Пісня та її роль у житті українського народу. Вивчення суспільно-побутових пісень на уроках української літератури у 7 класі.	2
7-8.	Казкова і неказкова проза. Контрольна робота.	2
9.	Презентація групових проектів.	2
	Разом	18

Теми практичних занять для з.ф.н.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття «фольклор», «фольклористика». Вивчення усної народної творчості у школі.	2
2.	Дитячий фольклор.	2
	Разом	4

6. Теми семінарських занять (навчальним планом не передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.		

7. Теми лабораторних занять (навчальним планом не передбачено)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Ознайомитися зі статтями:</p> <p>Азьомов В. Духовна архетипна система етнонаціонального у викладанні української літератури в загальноосвітній школі. <i>Українська мова і література в школі</i>. 2016. № 4. С. 31-37.</p> <p>Ключові зміни в оновлених навчальних програмах 5-9 класів. На виконання Наказів Міністерства освіти і науки України № 52 від 13 січня 2017 р. № 201 від 10 лютого 2017 р. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/klyuchovi-zmini-v-onovlenix-navchalnix-programax-5-9-klasiv.pdf</p> <p>Кириленко Н. Формування особистості учнів середніх класів засобами українського фольклору. <i>Українська література в загальноосвітній школі</i>. 2009. № 7-8. С. 31-33.</p> <p>Азьомов В. Духовна архетипна система етнонаціонального у викладанні української літератури в загальноосвітній школі. <i>Українська мова і література в школі</i>. 2016. № 4. С. 31-37.</p> <p>Амерханян С. Інтегрування на уроках літератури. Прислів'я та приказки. Народне уявлення про довкілля та моральні норми українського народу. <i>Дивослово</i>. 2012. № 11. С. 5-8.</p>	5
2	Законспект.: Франко І. Дві школи в фольклористиці. <i>Твори: У 50 т.</i> Т. 29. К. : Наук, думка, 1981. С. 416-424.	1
3	Опрацювання теми «Праслов'янська міфологія».	4
4	Кобзарі та лірники, виконавці народних дум, історичних пісень (О. Вересай, Г. Гончаренко, М. Кравченко та ін.). Сучасні виконавці: «Шпилясті кобзарі», Василь та Микола Литвини, В. Нечепа. Національна капела бандуристів України.	4
5	Законспектувати: Сидоренко Ю. Аналіз образів-персонажів міфологічного походження в процесі вивчення літературного твору в школі (9-11 класи). <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2019. № 6. С. 37-40.	3

	Ознайомитися із працею: Гнатюк В. Нарис української міфології. Л. : Інститут народознавства НАН України, 2000. 264 с.	
6	Підготувати презентацію про синтез християнських і поганських традицій у сучасному фольклорі, працюючи у групах.	3
7	Прочитати «Конотопську відьму» Г. Квітки-Основ'яненка, проаналізувати образ відьми, епізоди, пов'язані із чарами. Гречка Л. Григорій Квітка-Основ'яненко «Конотопська відьма». 9 клас. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i> . 2015. № 15. С. 21-23.	4
8	Підготувати повідомлення про обрядові дійства на вашій території.	3
9	Виписати зразки усної народної творчості (обрядова поезія) з елементами двовір'я.	2
10	Авторські інтерпретації наробної балади «В неділю рано зілля копала».	4
11	Ознайомитися зі статтями: Братко В. Особливості вивчення календарно-обрядових пісень на уроках української літератури у культурологічному контексті (6 клас). <i>Українська мова і література в школі</i> . 2014. № 5. С. 30-35. Буличева В., Вівчарик Н. Гаївки в системі весняної обрядової пісенності села Підлісся. <i>Молодий вчений</i> . №11 (51) листопад 2017. С. 185-188. Режим доступу: file:///C:/Users/ifcem/Downloads/molv_2017_11_47.pdf Вівчарик Н. Поетика новели Марка Черемшини «На Купала – на Івана». <i>Вісник Прикарпатського університету: Філологія</i> . Вип. 42-43. Івано-Франківськ : Видавництво Івано-Франківського нац. техн. університету нафти і газу, 2014-2015. С. 157-162.	4
12	Опрацювати:Петров В. Український фольклор: заговори, голосіння, обрядовий фольклор народно-календарного циклу. <i>Берегиня</i> . 1996. № 3-4. С. 86-101. Нестеренко С. Вилив душу в пісні український народ. Урок літератури в 9 класі: [на тему «родинно-побутові пісні»]. <i>Дивослово</i> . 2009. № 9. С. 11-16.	5
13	Ознайомитися зі статтями: Аношкіна Г. Українські народні думи. «Маруся Богуславка». Проблема вибору, душевна роздвоєність Марусі Богуславки між любов'ю до рідної землі і становищем дружини турецького вельможі: [українська література, 8 клас]. <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2015. № 12. С. 36-37. Логвиненко Н. Проблеми вибору, душевна роздвоєність, Марусі Богуславки між любов'ю до рідної землі та становищем дружини турецького вельможі («Маруся Богуславка»): Українська література. Конспект уроку, 7-й клас. <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2018. № 6. С. 33-37. Беценко Т. «Загадкові» слова в українських народних думах. <i>Дивослово</i> . 2003. №12. С. 17-19. (5 год).	5

14	<p>Ознайомитися зі статтями: Зібарова Л. «Пісня – душа народу». Захист проекту. <i>Українська мова та література</i>. 2018. № 15-16. С. 26-32. Проаналіз. жанр балади та її зв'язок із світоглядною системою українців; відмінність укр. балад від польських, німецьких та ін. Законспект.: Франко І. «Тополя» Т.Шевченка. <i>Зібр. творів: У 50 т.</i> К. : Наук, думка, 1980. Т. 28. С.73-88. Підготувати порівняльний аналіз балади Т. Шевченка «Тополя» і фольклорного сюжету. (5 год).</p>	3
15	<p>Законспект.: Франко І. «Тополя» Т.Шевченка. <i>Зібр. творів: У 50 т.</i> К. : Наук, думка, 1980. Т. 28. С.73-88. Підготувати порівняльний аналіз балади Т. Шевченка «Тополя» і фольклорного сюжету.</p>	2
16	<p>Ознайомитися зі статтями: Братко В. Художнє відображення дійсності в козацьких і чумацьких піснях (7-й клас). <i>Українська мова і література в школі</i>. 2014. № 7. С. 32-36. Степани-шин Б. Нове поповнення скарбниці пісенної творчості України. <i>Народна творчість та етнографія</i>. 2001. № 1-2. С. 81-82. Дей О. Народнопісенні жанри. Вип. 2. К. : Музична Україна, 1983. 112 с. Простежити, які авторські пісні стали народними, чому?</p>	5
17	<p>Опрацювати статті: Голик О. Повість Ольги Кобилянської «В неділю рано зілля копала». Гімн високим людським почуттям. <i>Українська мова й література в школах України</i>. 2019. № 1-2. С. 28-33. Грицишин О. Історія життя Марусі Чурай у її піснях. Інтерактивний урок позакласного читання у 8 класі. <i>Дивослово</i>. 2019. № 5. С. 20-26. Кулаківська Т. Пісні Марусі Чурай. Легендарна дівчина з Полтави. Трагічна історія її життя. Пісні, що стали народними. «Засвіт встали козаченьки». Художні засоби. <i>Українська мова й література в школах України</i>. 2015. № 12. С. 38-41.</p>	3
	Разом	60

Самостійна робота з.ф.н.

№ з/п	Назва теми	Кіль-ть годин
1	<p>Ознайомитися зі статтями: Азьомов В. Духовна архетипна система етнонаціонального у викладанні української літератури в загальноосвітній школі. <i>Українська мова і література в школі</i>. 2016. № 4. С. 31-37.</p>	5

	<p>Ключові зміни в оновлених навчальних програмах 5-9 класів. На виконання Наказів Міністерства освіти і науки України № 52 від 13 січня 2017 р. № 201 від 10 лютого 2017 р. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/klyuchovi-zmini-v-onovlenix-navchalnix-programax-5-9-klasiv.pdf</p> <p>Кириленко Н. Формування особистості учнів середніх класів засобами українського фольклору. <i>Українська література в загальноосвітній школі</i>. 2009. № 7-8. С. 31-33.</p> <p>Азьомов В. Духовна архетипна система етнонаціонального у викладанні української літератури в загальноосвітній школі. <i>Українська мова і література в школі</i>. 2016. № 4. С. 31-37.</p> <p>Амерханян С. Інтегрування на уроках літератури. Прислів'я та приказки. Народне уявлення про довкілля та моральні норми українського народу. <i>Дивослово</i>. 2012. № 11. С. 5-8.</p>	
2	Законспект.: Франко І. Дві школи в фольклористиці. <i>Твори: У 50 т.</i> Т. 29. К. : Наук, думка, 1981. С. 416-424.	1
3	Опрацювання теми «Праслов'янська міфологія».	4
4	Кобзарі та лірники, виконавці народних дум, історичних пісень (О. Вересай, Г. Гончаренко, М. Кравченко та ін.). Сучасні виконавці: «Шпилясті кобзарі», Василь та Микола Литвини, В. Нечепа. Національна капела бандуристів України.	4
5	Законспектувати: Сидоренко Ю. Аналіз образів-персонажів міфологічного походження в процесі вивчення літературного твору в школі (9-11 класи). <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2019. № 6. С. 37-40.	3
	Ознайомитися із працею: Гнатюк В. Нарис української міфології. Л. : Інститут народознавства НАН України, 2000. 264 с.	
6	Підготувати презентацію про синтез християнських і поганських традицій у сучасному фольклорі, працюючи у групах.	3
7	Прочитати «Конотопську відьму» Г. Квітки-Основ'яненка, проаналізувати образ відьми, епізоди, пов'язані із чарами. Гречка Л. Григорій Квітка-Основ'яненко «Конотопська відьма». 9 клас. <i>Вивчаємо українську мову та літературу</i> . 2015. № 15. С. 21-23.	4
8	Підготувати повідомлення про обрядові дійства на вашій території.	3
9	Виписати зразки усної народної творчості (обрядова поезія) з елементами двовір'я.	2
10	Авторські інтерпретації наробної балади «В неділю рано зілля копала».	4
11	Ознайомитися зі статтями: Братко В. Особливості вивчення календарно-обрядових пісень на уроках української літератури у культурологічному контексті (6 клас). <i>Українська мова і література в школі</i> . 2014. № 5. С. 30-35. Буличева В., Вівчарик Н. Гаївки в системі весняної обрядової	4

	<p>пісенності села Підлісся. Молодий вчений. №11 (51) листопад 2017. С. 185-188. Режим доступу: file:///C:/Users/ifcem/Downloads/molv_2017_11_47.pdf</p> <p>Вівчарик Н. Поетика новели Марка Черемшини «На Купала – на Івана». <i>Вісник Прикарпатсь-кого університету: Філологія</i>. Вип. 42-43. Івано-Франківськ : Видавництво Івано-Франківського нац. техн. університету нафти і газу, 2014-2015. С. 157-162.</p>	
12	<p>Опрацювати:Петров В. Український фольклор: заговори, голосіння, обрядовий фольклор народно-календарного циклу. <i>Берегиня</i>. 1996. № 3-4. С. 86-101.</p> <p>Нестеренко С. Вилив душу в пісні український народ. Урок літератури в 9 класі: [на тему «родинно-побутові пісні»]. <i>Дивослово</i>. 2009. № 9. С. 11-16.</p>	5
13	<p>Ознайомитися зі статтями:</p> <p>Аношкіна Г. Українські народні думи. «Маруся Богуславка». Проблема вибору, душевна роздвоєність Марусі Богуславки між любов'ю до рідної землі і становищем дружини турецького вельможі: [українська література, 8 клас]. <i>Українська мова й література в школах України</i>. 2015. № 12. С. 36-37.</p> <p>Логвиненко Н. Проблеми вибору, душевна роздвоєність, Марусі Богуславки між любов'ю до рідної землі та становищем дружини турецького вельможі («Маруся Богуславка»): Українська література. Конспект уроку, 7-й клас. <i>Українська мова й література в школах України</i>. 2018. № 6. С. 33-37.</p> <p>Беценко Т. «Загадкові» слова в українських народних думах. <i>Дивослово</i>. 2003. №12. С. 17-19. (5 год).</p>	5
14	<p>Ознайомитися зі статтями:</p> <p>Зібарова Л. «Пісня – душа народу». Захист проекту. <i>Українська мова та література</i>. 2018. № 15-16. С. 26-32.</p> <p>Проаналіз. жанр балади та її зв'язок із світоглядною системою українців; відмінність укр. балад від польських, німецьких та ін. Законспект.:</p> <p>Франко І. «Тополя» Т.Шевченка. <i>Зібр. творів: У 50 т.</i> К. : Наук, думка, 1980. Т. 28. С.73-88.</p> <p>Підготувати порівняльний аналіз балади Т. Шевченка «Тополя» і фольклорного сюжету. (5 год).</p>	3
15	<p>Законспект.:</p> <p>Франко І. «Тополя» Т.Шевченка. <i>Зібр. творів: У 50 т.</i> К. : Наук, думка, 1980. Т. 28. С.73-88.</p> <p>Підготувати порівняльний аналіз балади Т. Шевченка «Тополя» і фольклорного сюжету.</p>	2
16	<p>Ознайомитися зі статтями:</p> <p>Братко В. Художнє відображення дійсності в козацьких і чумацьких піснях (7-й клас). <i>Українська мова і література в школі</i>. 2014. № 7. С. 32-36.</p> <p>Степани-шин Б. Нове поповнення скарбниці пісенної творчості</p>	5

	України. <i>Народна творчість та етнографія</i> . 2001. № 1-2. С. 81-82. Дей О. Народнопісенні жанри. Вип. 2. К.: Музична Україна, 1983. 112 с. Простежити, які авторські пісні стали народними, чому?	
17	Опрацювати статті: Голик О. Повість Ольги Кобилянської «В неділю рано зілля копала». Гімн високим людським почуттям. <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2019. № 1-2. С. 28-33. Грицишин О. Історія життя Марусі Чурай у її піснях. Інтерактивний урок позакласного читання у 8 класі. <i>Дивослово</i> . 2019. № 5. С. 20-26. Кулаківська Т. Пісні Марусі Чурай. Легендарна дівчина з Полтави. Трагічна історія її життя. Пісні, що стали народними. «Засвіт встали козаченьки». Художні засоби. <i>Українська мова й література в школах України</i> . 2015. № 12. С. 38-41.	3
18	Робота зі словником. Терміни і визначення	4
19	Підготувати по 2 зразки різних типів міфів: героїчних, космогонічних, антропологічних, тотемічних, теогонічних, анімістичних, календарних, культовобіографічних, есхатологічних.	4
20	Коломийки та частівки.	4
21	Записати по 1 легенді про персонажів «малої» міфології (русалки, лісовики, домовики тощо).	6
	Разом	78

9. Індивідуальні завдання Написання реферату або презентація

1. Фактори впливу на розвиток фольклору та його етнічні особливості.
2. Періодизація фольклору.
3. Напрями та школи фольклористики.
4. Міграційна школа фольклористики, її представники.
5. Міфологічна школа фольклористики.
6. Дохристиянські вірування давніх слов'ян.
7. Поганство, пантеїзм та генотеїзм як первісні світоглядні системи слов'ян.
8. Словесний супровід обрядів та ритуалів.
9. Система культів давніх слов'ян.
10. Християнство і його вплив на розвиток української народної словесності.
11. Види та форми давніх обрядів.
12. Магія як найдавніший пласт народної творчості та її форми.

План характеристики дослідження жанрових особливостей фольклорного твору

1. Місце жанру в українському фольклорі.
2. Походження терміна на позначення жанру.

3. Походження жанру, його історичний розвиток.
4. Ознаки жанру. Форма виконання.
5. Класифікація творів даного жанру.
6. Провідні теми, мотиви, образи.
7. Художні особливості (мова, стиль, символіка, художні засоби, сюжет, композиція тощо).
8. Побутування жанру (регіональні особливості, ареал поширення).
9. Зв'язок даного жанру з художньою літературою.
10. Збирання і дослідження творів даного жанру українською фольклористикою.
11. Тест для перевірки знання жанру (10 питань, 4 варіанти відповідей до кожного (А-Г), з них лише одна правильна).

Казки про тварин. Чарівні казки. Соціально-побутові казки. Замовляння. Легенди. Перекази. Народні оповідання і бувальщини. Народні анекдоти. Байки та притчі. Думи. Історичні пісні. Балади. Голосіння. Колискові пісні. Пісні про кохання. Пісні про родинне життя. Жартівливі пісні. Коломийки. Частівки. Козацькі пісні. Чумацькі пісні. Рекрутські і солдатські пісні. Кріпацькі, бурлацькі, наймитські пісні. Стрілецькі і повстанські пісні. Колядки і щедрівки. Веснянки. Русальні пісні. Купальські пісні. Жнивні пісні. Весільні пісні. Дитячі пісні. Утішки, пестушки, забавлянки. Лічилки, дражнилки. Дитячі заклички і примовки. Вертепна драма. Обряди «Коза» і «Маланка». Прислів'я і приказки. Загадки.

Максимальна оцінка – 5 бали (оцінюється зміст і якість оформлення роботи).

10. Методи навчання

1. Словесні методи навчання (лекція, елементи оксфордських дебатів).
2. Наочні (демонстрація, ілюстрація).
3. Проблемно-пошукові (робота з джерелами, опрацювання фольклорного матеріалу, з подальшим написанням рефератів, курсових, кваліфікаційних робіт).
4. Інтерактивні (методи з використанням мультимедійних технологій використовуються інтерактивні інноваційні технології, колективні творчі завдання). Групові проекти.
5. Самостійна робота студента.

11. Методи контролю

Контроль набутих знань і вмінь із навчальної дисципліни «Усна народна творчість» здійснюється у два етапи:

- на практичних заняттях (усне опитування на практичних заняттях); при перевірці виконаної студентом самостійної роботи чи індивідуальних завдань; контроль знань (шляхом усного, письмового опитування студентів);
- екзамен.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Робота на практичних заняттях – 25

Контрольна робота – 15

Самостійна робота – 10, з них реферат або – 5.

Допуск до екзамену 50			Екзаменаційна оцінка	Підсумковий бал
Робота на практичних заняттях 25	Контрольна робота 15	Самостійна робота 10	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Вівчарик Н. Усна народна творчість: Методичні рекомендації. Івано-Франківськ : Територія друку, 2020. 44 с.
2. Вівчарик Н., Залевська О., Процюк Л. Фольклорна практика: Методичні рекомендації. Івано-Франківськ : Територія друку, 2020. 36 с.
3. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість: Підручник. К. : Знання-Прес, 2001. 591с.
4. Руснак І. Український фольклор: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2010. 304 с.
5. Українська народна поетична творчість. / За ред. Рильського М. та ін. К. : Рад. школа, 1965. 414с.
6. Філоненко С. Усна народна творчість. Навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008. 416 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Азьомов В. Духовна архетипна система етнонаціонального у викладанні української літератури в загальноосвітній школі. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 4. С. 31-37.
2. Атрошенко Г. Ручка О. Постать Івана Сірка: метаморфоза образу метаморфози його інтерпретації в героїчному епосі Нижньої Наддніпряни. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*. Вип. 23. Ужгород : Ужгородський нац. унів-т, 2018. С. 24-26.
3. Буличева В., Вівчарик Н. Гаївки в системі весняної обрядової пісенності села Підлісся. *Молодий вчений*. №11 (51) листопад 2017. С. 185-188. Режим доступу: file:///C:/Users/ifcem/Downloads/molv_2017_11_47.pdf
4. Вівчарик Н. Поетика новели Марка Черемшини «На Купала – на Івана». *Вісник Прикарпатського університету: Філологія*. Вип. 42-43. Івано-Франківськ : Видавництво Івано-Франківського нац. техн. університету нафти і газу, 2014-2015. С. 157-162.
5. Воропай О. Звичаї нашого народу / Етнографічний нарис. Режим доступу: <https://iknigi.net/avtor-oleksa-voropay/96642-zvichayi-nashogo-narodu-oleksa-voropay/read/page-1.html>
6. Грицишин О. Історія життя Марусі Чурай у її піснях. Інтерактивний урок позакласного читання у 8 класі. *Дивослово*. 2019. № 5. С. 20-26.
7. Давидюк В. Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі). Луцьк : ПДВ Твердиня, 2014. 448 с.
8. [Жеплинський Б.](#), [Ковальчук Д.](#) Українські кобзарі, бандуристи, лірники. Енциклопедичний довідник. Львів: Галицька видавнича спілка, 2011. 316 с.
9. Ключові зміни в оновлених навчальних програмах 5-9 класів. На виконання Наказів Міністерства освіти і науки України № 52 від 13 січня 2017 р. № 201 від 10 лютого 2017 р. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/klyuchovi-zmini-v-onovlenix-navchalnix-programax-5-9-klasiv.pdf>
10. Козловський В. Поетика трагічного в українській народній баладі. *Народознавчі зошити*. 2015. № 3. С. 623-631. Режим доступу: file:///C:/Users/ifcem/Downloads/NaZo_2015_3_9.pdf
11. Кулаківська Т. Пісні Марусі Чурай. Легендарна дівчина з Полтави. Трагічна історія її життя. Пісні, що стали народними. «Засвіт встали козаченьки». Художні засоби. *Українська мова й література в школах України*. 2015. № 12. С. 38-41.
12. Навчальні програми 5-9 класів. Сайт МОН. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
13. Навчальні програми 10-11 класів. Сайт МОН. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
14. Наумовська О. У пошуках безсмертя: шлях міфічного й казкового героя (вертикальна площина). *Окриленість словом. Збірник наукових праць на пошану*

професора Степана Хороба / Відп. ред. Роман Піхманець. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2019. С. 648-655.

15. Сидоренко Ю. Аналіз образів-персонажів міфологічного походження в процесі вивчення літературного твору в школі (9-11 класи). *Українська мова й література в школах України*. 2019. № 6. С. 37-40.

16. Слоновьовська О. В., Мафтин Н. В., Вівчарик Н. М. Українська література : підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. К. : Літера ЛТД, 2017. 288 с.

17. Слоньшеовська О. В., Мафтин Н. В., Вівчарик Н. М. «Українська література (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти». К. : Літера ЛТД, 2018. 224 с.

18. Слоньшеовська О. В., Мафтин Н. В., Вівчарик Н. М. «Українська література (профільний рівень): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти». К. : Літера ЛТД, 2018. 304 с.

19. Тиховська О. Психоаналітичний аспект уявлень про «нечистих духів» у міфології Закарпаття. *Сучасні проблеми мовознавства та літературозн.* Вип.23. Ужгород: Ужгородський нац. унів-т, 2018. С. 321-325.

Додаткова література

20. Антологія українського міфу: етіологічні, космогонічні, антропологічні, теогонічні, солярні, лунарні, астральні, календарні, історичні міфи : у 3-х т. / [збір.та упоряд. В.Войтовича]. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2006. Т. 2 : Тотемічні міфи. 596 с.; Т. 3: Потойбіччя. 848 с.

21. Войтович В. Українська міфологія: словник. К. : Либідь, 2002. 664 с.

22. Гнатюк В. Нарис української міфології. Л. : Інститут народознавства НАН України, 2000. 264 с.

23. Героїчний епос українського народу. Хрестоматія. Навчальний посібник. К. : Либідь, 1993. 432 с.

24. Косенко Н. Вчити розуміти красу і поважати кожную особистість (Учительські роздуми про міжпредметні зв'язки при вивченні української словесності). *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 5. С. 22-32.

25. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість. Навчальний посібник. К.: Знання-Прес, 2006. 591 с.

26. Лозко Г. Українське народознавство. 4-те видання, доповнене. Харків : Видавництво «Див», 2010. 472 с.

27. Логвіненко Н. Фольклористика в системі літературної освіти старшокласників. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 12. С. 22-24.

28. Поліщук Ф. Український фольклор. Давня українська література. К. : Вища школа, 1991. 190 с.

29. Руснак І. Український фольклор: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2010. 304 с.

30. Сиваченко М. Сторінки української літератури і фольклористики. К. : Наук. думка, 1990. 301 с.

31. Філоненко С. Усна народна творчість. Навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008. 416 с.

15. Інформаційні ресурси

Репозитарій ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника».
<http://lib.pnu.edu.ua:8080>

ЗРАЗКИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант 1

1. Класифікація жанрів усної народної творчості, що побутує у дитячому середовищі.
2. Прояви ліричного, епічного і драматичного начала у баладах.
3. Поетика малих жанрів фольклору.
4. Які фольклорні жанри виконуються влітку? Наведіть приклади текстів, які виконуються на вашій території, проаналізуйте їх.

Варіант 2

1. Жанрові особливості колискових пісень.
2. Язичництво і християнство як основні світоглядні системи усної народної творчості.
3. Героїчний епос.
4. Наведіть приклад легенди, яка побутує на вашій території, проаналізуйте її.

Варіант 3

1. Роль та місце забавлянок у дитячому фольклорі.
2. Притчі, їх особливості.
3. Періодизація фольклору.
4. Наведіть приклад української думи, проаналізуйте його.

Варіант 4.

1. Жанри, що перейшли у фольклор із загальної народної творчості.
2. Історична проза.
3. Християнство і його вплив на розвиток української народної творчості.
4. Наведіть приклад балади, що побутує на вашій території, проаналізуйте її.

ТЕСТИ

1. Український народний епос у сучасній фольклористиці умовно поділяється на дві великі групи:
 - а) прозу казкову та неказкову
 - б) історичну і сучасну прозу
 - в) запозичені та давні тексти
 - г) гумористичні і дидактичні тексти
2. Хто стверджував, що казка виявляє зв'язок з системою давньої релігії (зокрема обрядом ініціації) та системою первісних суспільних інституцій:
 - а) А. Аарне
 - б) **В. Пропп**
 - в) К. Юнг
 - г) Б. Беттельхейм

3. Дослідники усної народної творчості поділяють дитячий фольклор на:

- а) 4 групи
- б) 5 груп
- в) 6 груп
- г) **3 групи**

4. Хто вважав, що казки відображають психічні процеси колективного несвідомого:

- а) А. Аарне
- б) В. Пропп
- в) **К. Юнг**
- г) С. Томпсон

5. У прадавні часи колісанки відігравали наступну роль:

- а) танцювальну
- б) ініціації
- в) **магічну**
- г) педагогічну

6. Хто вважав, що казки містять символічні образи, які відображають внутрішні психічні процеси, і таким чином допомагають дітям подолати їхні психологічні проблеми:

- а) А. Аарне
- б) В. Пропп
- в) С. Томпсон
- г) **Б. Беттельхейм**

7. Феміністична критика розглядає казки з точки зору:

- а) **інтерпретації жіночого досвіду**
- б) інтерпретації історичного минулого
- в) інтерпретації побудови твору
- г) інтерпретації назви твору

8. Знайдіть зайве поняття у класифікації казок І. Франка:

- а) казки звірині.
- б) казки властиві
- в) анекдоти
- г) **билини**

9. На думку науковців, найдавнішими є:

- а) **казки про тварин**
- б) чарівні казки
- в) суспільно-побутові казки
- г) героїчні казки

10. Кумулятивні казки будуються на:

- а) кольористичних ефектах
- б) героїчних сюжетах
- в) демонологічних сюжетах
- г) багаторазовому повторі однієї ланки

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Кафедра української літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

« _____ » _____

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Психологія художньої творчості

Освітня програма **Українська мова і література**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014. 01 Українська мова і література**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Івано-Франківськ – 2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологія художньої творчості» для студентів за напрямом підготовки «бакалавр», спеціальністю «українська мова і література», « » серпня, 2019 р.

Розробник: доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури Піхманець Р. В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури.

Протокол від «__» _____ 2019 р. №__

Завідувач кафедри української літератури

 (проф.. Хороб С. І.)

«__» _____ 2019 р.

Схвалено методичною комісією факультету, інституту.

Протокол від «30» серпня 2019 р. № 1

«__» _____ 2019 р.

Голова (доц. Мартинець А. М.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 2	Галузь знань 01Освіта / Педагогіка (шифр і назва)	Загальної підготовки	
	Напрямок підготовки 014 Середня освіта 014.01 Українська мова і література (шифр і назва)		
Модулів –	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		12 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	2 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
60 год.	82 год.		
Індивідуальні завдання:			
__ год.			
Вид контролю: _____ залік _____			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання –

2. Анотація навчальної дисципліни

Психологія художньої творчості вивчає зумовленість художніх явищ суб'єктивними чинниками і базується на принципах психологічного детермінізму, а відповідна навчальна дисципліна розкриває сутність вказаного

явища. При цьому головну увагу зосереджено на загальнотеоретичних питаннях психології творчості, проблемі художньої обдарованості й здібностей до літературно-творчої діяльності, а також на художньо-творчому процесі як її центральному положенні. Психологічні характеристики літературного таланту і категорія творчого процесу вивчаються в єдності й діалектичній залежності, а остання осмислюється головним чином із погляду її психологічних основ і процесуальної структури. Опорними поняттями курсу є вчення про співвідношення свідомого й неусвідомлюваного психічного в творчій діяльності, художньої інтуїції та її ролі в формуванні художніх явищ, психологічні механізми виникнення художнього задуму.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни «Психологія художньої творчості» полягає у тому, щоб ознайомити студентів з одним із аспектів психологічного підходу до вивчення художніх явищ, що характеризує їх із позицій зумовленості внутрішньою природою автора. Лекційний курс покликаний ознайомити студентів-філологів із загальнотеоретичними питаннями психології художньої творчості, висвітлити проблему психологічної сутності художньої обдарованості, охарактеризувати художньо-творчий процес як головний аспект дослідження питань психології творчості, а також головні сили творчого синтезу.

Завдання проведення практичних занять:

- зорієнтувати студентів у тому, як ставитися до матеріалів самоспостережень письменника;
- розглянути психологічні типи письменників;
- навчити практично визначати, в чому полягає психологічна сутність того чи того автора
- з'ясувати, в чому полягає сутність психологічного підходу до осмислення художніх явищ;
- які об'єктивні й суб'єктивні чинники впливають на генезу художнього образу;
- як відбувається творення художніх явищ;
- які психологічні механізми виникнення естетичного враження.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- особливості психологічного підходу до вивчення художніх явищ;
- предмет і завдання психології художньої творчості;
- головні методи дослідження питань психології художньої творчості;
- художня обдарованість, здібності до літературно-творчої діяльності
- структура художньої обдарованості
- особливості літературного таланту;
- головні аспекти вивчення художньо-творчого таланту;
- загальні закономірності творчої праці письменника.

Наслідком вивчення курсу повинно стати:

- спроможність вирішувати в процесі навчання й подальшої професійної діяльності спеціалізовані завдання в галузі літературознавства й суміжних наук, опираючись на новітню теорію й методологію;
- уміння комплексно застосовувати набуті знання і забезпечувати на належному рівні навчально-виховний процес у загальноосвітніх навчальних закладах;
- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, науковими принципами й ефективними підходами, реалізовувати сучасні методики й освітні технології викладання літератури в загальноосвітніх навчальних закладах; здатність бути креативним, застосовуючи здобуті знання в практичній галузі
- уміння ставити й вирішувати науково-філологічні проблеми, залучаючи досвід суміжних наук
- здатність до аналізу й інтерпретації літературно-художніх явищ «на стику» різних наукових дисциплін;
- спроможність вільно оперувати науковою термінологією зі сфери літературознавства й психології при вирішенні професійних завдань;
- розуміння сутності й специфіку психологічного підходу до вивчення художніх явищ;
- уміння практично застосовувати методологічний інструментарій психології творчості до вивчення літературно-художніх явищ і до шкільної практики
- спроможність практично застосовувати головні методи дослідження питань психології художньої творчості для забезпечення навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах
- здатність використовувати знання про структуру художньої обдарованості й здібності до літературно-творчої діяльності у професійній діяльності;
- розуміння загальних закономірностей творчої праці письменника і методики їх вивчення на уроках української літератури.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психологія художньої творчості та її проблематика.

Тема 1. Загальнотеоретичні питання психології творчості.

Вступ. Проблема наукового статусу психології творчості. Предмет і завдання психології творчості. Джерела вивчення психології творчості. Головні методи дослідження питань психології художньої творчості. Евристичний потенціал психології художньої творчості на уроках української літератури.

Тема 2. Психологічні характеристики художнього таланту.

Загальнотеоретичні питання художньої обдарованості. З історії вивчення художніх здібностей. Проблема співвідношення загальних і спеціальних здібностей у структурі художньої обдарованості. «Вертикальна» структура художньої обдарованості. «Горизонтальна» структура художньої обдарованості. Специфіка літературного таланту. Використання окремих аспектів теми в шкільній практиці.

Змістовий модуль 2. Художньо-творчий процес як центральна тема психології творчості.

Тема 1. Головні аспекти вивчення творчого процесу.

Деякі загальнотеоретичні питання вивчення художньо-творчого процесу. Типологія творчих процесів. Психологічні основи художньо-творчого процесу. Проблема співвідношення свідомого й неусвідомлюваного психічного в творчому процесі. Вчення про особливості творчої праці письменника й народження художнього образу на уроках української літератури.

Тема 2. Динаміка творчої думки письменника.

Проблема внутрішньої потреби духовно-творчої діяльності. Процесуальна структура творчої активності та її типологічно спільні моменти. «Хвилини творчих натхнень» і проблеми їх вивчення. Написання твору: механічний процес чи результат творчої діяльності. Художнє сприймання як внутрішній момент творчого процесу та його завершальний етап. Методика вивчення питань художньої інтуїції, натхнення, виникнення і розгортання літературно-творчого задуму в шкільній практиці.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
Л		П	лаб	Інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Психологія художньої творчості та її проблематика						
Тема 1. Загальнотеоретичні питання психології творчості	17	2	-	-	-	15
Тема 2. Психологічні характеристики художнього таланту	25	4	6	-	-	15
Змістовий модуль 2. Художньо-творчий процес як центральна тема психології творчості.						
Тема 1. Головні аспекти вивчення творчого процесу	25	4	6	-	-	15
Тема 2. Динаміка творчої думки письменника	21	2	4	-	-	15
Контрольна робота	2		2			
Модуль 2(залікова робота)						
Усього годин	90	12	18	-	-	60

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Концепція психологічних основ творчості Івана Франка	2
2	Питання психології творчості Василя Стефаника	2
3	Особливості творчого мислення Лесі Українки	2
4	Трансформація прототипа в художній тип.	2
5	Генеza художнього образу (на матеріалі філософських поем Івана Франка)	4
6	Психологічні механізми виникнення художнього враження (сюжетно-композиційний рівень, образний і ритмічний)	4

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	навчальним планом не передбачено	
2		
...		

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	навчальним планом не передбачено	
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Загальнотеоретичні питання психології художньої творчості <i>Опрацювання відповідних статей за Літературнымэнциклопедическимсловарем. – М., 1987; Літературознавчим словником-довідником. – К., 1997, а також розділу «Психологічні передумови творчості» з кн.: Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції. – Житомир, 2009. –С.227-238.</i>	15
2	Психологічні характеристики художнього таланту <i>Опрацювання відповідних статей за Літературнымэнциклопедическимсловарем. – М., 1987; Літературознавчим словником-довідником. – К., 1997, а також розділів «Художній талант. Творчість і біографія» та «Діагностика літературних здібностей» з кн.: Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції. – Житомир, 2009. –С. 247-256, 293-309.</i>	15
3	Головні аспекти вивчення творчого процесу. <i>Опрацювання відповідних статей за Літературнымэнциклопедическимсловарем. – М., 1987; Літературознавчим словником-довідником. – К., 1997, а також розділів «Таємничі джерела художнього мислення» та «Творче натхнення» з кн.: Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції. – Житомир, 2009. – С.239-246, 265-274.</i>	15

4.	Динаміка творчої думки письменника Опрацювання відповідних статей за Літературнымэнциклопедическимсловарем. – М., 1987; Літературознавчим словником-довідником. – К., 1997, а також розділів «Народження творчого задуму» та «Робота письменника над твором» з кн.: Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції. – Житомир, 2009. –С.257-264, 275-281.	15
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання
навчальним планом не передбачено

10. Методи навчання

- *словесні методи*: лекція, пояснення, розповідь, бесіда;
практичні методи: вправи, практичні роботи;
- інформаційно-рецептивні;
- репродуктивні;
- проблемні;
- частково-пошукові (евристичні);
- пошукові (виконання індивідуальних творчих завдань, самостійне
опрацювання методичних першоджерел, робота в бібліотеці,
використання ресурсів Інтернету).

11. Методи контролю

- *методи усного контролю* (фронтальне опитування, бесіда,
колоквіум, поточне оцінювання) – використовуються при
здійсненні поточного контролю на семінарських заняттях і мають
на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання
конкретної роботи
- *методи письмового контролю* (самостійна робота, реферат,
контрольна робота, виконання індивідуальних письмових завдань)
використовуються при здійсненні поточного і підсумкового
контролю на семінарських заняттях.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1									Модуль 2	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	К/р	T1	T2	T3	К/р	30	100
ПО	ПО	ПО	ПО	20	ПО	ПО	ПО	20		

Коефіцієнт переводу ПО – 6

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаЕС TS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Навчальні та методичні посібники. (Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції / Петро Білоус. – Житомир, 2009)
2. Підручники.
3. Плани практичних занять.
4. Наочні схеми та дидактичні матеріали.
5. Конспекти лекцій.
6. Презентації.

14. Рекомендована література

Базова

1. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.. / За ред.. М. Зубицької. – Львів, 2002.

2. Арнаудов М. Психология литературного творчества / Михаил Арнаудов. – М., 1970.
3. Басин Е. Психология художественного творчества: Личностный подход / Е. Я. Басин. – М., 1985.
4. Бассин В., Прангишвили А., Шерозия А. О проявлении бессознательного в художественном творчестве // Вопросы философии. – 1978. – № 2. – С. 57–69.
5. Белецкий А. В мастерской художника слова // Белецкий А. Избранные труды по теории литературы / А. И. Белецкий. – М., 1996. – С. 51–233.
6. Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: Лекції / Петро Білоус. – Житомир, 2009.
7. Васадзе А. Проблема художественного чувства: Вопросы психологии художественного творчества / А. Г. Васадзе. – Тбилиси, 1978.
8. Выготский Л. Психология искусства / Л. С. Выготский. – М., 1987.
9. В'язовський Г. Творче мислення письменника / А. Г. В'язовський. – К., 1982.
10. Гроф С. За пределами мозга: Рождение, смерть и трансценденция в психотерапии / Станилав Гроф. – М., 1993.
11. Ковалев А., Мясищев В. Психологические особенности человека. – Т. 2: Способности. – Л., 1960.
12. Лосев А. Диалектика творческого акта: краткий очерк / А. Ф. Лосев // Контекст 1981: Литературно-теоретические исследования. – М., 1982. – С. 48–78.
13. Макаров А. П'ять ять етюдів: підсвідомість і мистецтво. Нариси з психології творчості / Анатолій Макаров. – К., 1990.
14. Мейлах Б. Процесс творчества и художественное восприятие (Комплексный подход: опыт, поиски, перспективы) / Б. С. Мейлах. – М., 1985.

15. Миронов А. Минуты поэтических вдохновений: Проблемы психологии и творчества / А. В. Миронов. – Ярославль, 1970.
16. Обдарованість. Творчість. Здібності / За ред. В. О. Моляко, О. Л. Музики. – Житомир, 2006.
17. Парандовський Я. Алхімія слова / Ян Парандовський. – К., 1991.
18. Піхманець Р. Методологічні аспекти вивчення творчого процесу / Р. В. Піхманець // Слово і час. – 1990. – № 11. – С. 67–76.
19. Піхманець Р. Психологія художньої творчості: Теоретичні та методологічні аспекти / Р. В. Піхманець. – К., 1991.
20. Платонов К. Проблема способностей / К. К. Платонов. – М., 1972.
21. Психология процессов художественного творчества: Сборник статей // Под ред. Б. С. Мейлаха. – Л., 1980.
22. Психология художественного творчества: Хрестоматия. – Минск, 1999.
23. Розет И. Психология фантазии / И. М. Розет. – Минск, 1977.
24. Франко І. Із секретів поетичної творчості / Іван Франко. – К., 1969.
25. Фрейд З. Нариси з психоаналізу / Зигмунд Фрейд. – К., 1997.
26. Шляхова Н. Емоції і художня творчість / Н. Шляхова. – К., 1981.
27. Юнг К.-Г. Психологические типы / К.-Г. Юнг. – М., 1995.
28. Юнг К.-Г. Архетип и символ / К.-Г. Юнг. – М., 1992.

Допоміжна

1. Артемьева Т. Методологические аспекты проблемы способностей / Т. И Артемьева. – М., 1977.
2. Бессознательное: Природа, функции, методы исследования: В 4-х т. – Тбилиси, 1978.
3. Бунге М. Интуиция и наука / М. Г. Бунге. – М., 1967
4. Дранков В. Многогранность способностей как общий критерий художественного таланта / В. Л. Дранков // Художественное творчество: Вопросы комплексного изучения / 1983. – Л., 1983. – С. 123–139.

5. Жабицкая Л. О критериях диагностики литературной одаренности / Л. Г. Жабицкая // Художественное творчество: Вопросы комплексного изучения / 1983. – Л., 1983. – С. 139–151.
7. Ковалев А. Психология литературного творчества / А. Г. Ковалев. – Л., 1960.
8. Левчук Л. Психоанализ и художественное творчество / Л. Т. Левчук. – К., 1980.
9. Лилов А. Природа художественного творчества / А. Лилов. – М., 1981.
10. Лук А. Психология творчества / А. Н. Лук. – М., 1978.
11. Нойман Э. Происхождение и развитие сознания / Эрик Нойман. – М., 1998.
12. Пономарев А. Психология творчества / А. Я. Пономарев. – М., 1976.
13. Рибо Т. Творческое воображение / Т. Рибо. – М., 1994.
14. Роменец В. Психологія творчості / В. А. Роменець. – К., 2001.
15. Симонов П. Эмоциональный мозг: Физиология, нейроанатомия, психология эмоций. – М., 1981.
16. Содружество наук и тайны творчества: Сборник статей / Под ред. Б. С. Мейлаха. – М., 1968.
17. Уилбер К. Проект Атман: Трансперсональный взгляд на человеческое развитие Э Кен Уилбер. – 2004.

15. Інформаційні ресурси

1. Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості. - Житомир: Рута, 2009. - 336 с.
<http://www.twirpx.com/file/966499/>
2. Матеріали з курсу «Теорія літератури»
<http://www.ukrlitno.com.ua/category/teoriya-literaturi/>
3. Онлайн-курс з теорії літератури. Автор: Дмитро Кузьменко.
<http://litera.hmarka.net/>
4. Фахова наукова періодика, автореферати дисертацій. <http://nbuv.gov.ua/>
5. Ференц Н. С. Основи літературознавства. http://libfree.com/104109037-literaturaosnovi-literaturoznavstva_ferents_ns.html

6. Сайт бібліотеки ім. Д. І. Чижевського: <http://library.kr.ua/>
7. Бібліотека зарубіжної літератури:
8. http://www.booksbooksbooks.ru/index.php?option=com_content&view=category&id=82&Itemid=213
9. Електронна бібліотека гуманітарного факультету:
http://www.gumfak.ru/teoriya_liter.shtml
10. Електронна бібліотека Московського університету: <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook026/01/part-003.htm#i307>
11. Електронна бібліотека української літератури:
<http://www.ukrlitzno.com.ua/category/teoriya-literaturi/>

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Кафедра _____ української літератури _____

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
“ _____ ” _____ 2019__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ Теорія літератури _____
(шифр і назва навчальної дисципліни)

напря́м підготовки _____ 01Освіта / Педагогіка
(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність _____ 014 «Середня освіта»
(назва спеціальності)

спеціалізація _____ 014.01 «Українська мова і література»
(назва спеціалізації)

факультет _____ філології
(назва інституту, факультету)

Івано-Франківськ – 2019 __ рік

Робоча програма ____ **Теорія літератури** _____

(назва навчальної дисципліни)

для студентів за напрямом підготовки 01Освіта / Педагогіка, спеціальністю 014
«Середня освіта» 014.01 «Українська мова і література».

Розробники:(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

_____ доктор філолог. наук, проф. Піхманець Р. В. _____

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри _____

Протокол від “ ____ ” _____ 2019__ р. № ____

Завідувач кафедри _____

_____ (__ Хороб С. І.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 2019__ р.

Схвалено методичною комісією факультету, інституту.

Протокол від “ ____ ” _____ 2019__ р. № ____

“ ____ ” _____ 2019__ р.

Голова _____ (__ Мартинець А. М.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© _____, 2019__

рік

© _____, 2019__

рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка <small>(шифр і назва)</small>	Професійна	
	Напрямок підготовки 014 Середня освіта 014.01 Українська мова і література <small>(шифр і назва)</small>		
Модулів –	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 8	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		12 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
60 год.	78 год.		
		Індивідуальні завдання: __ год.	
		Вид контролю: _____ залік _____	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання –
 для заочної форми навчання –

2. ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «**Теорія літератури**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки **бакалавр** напрямку підготовки (спеціальності) 01Освіта / Педагогіка, спеціальністю 014 «Середня освіта» 014.01 «Українська мова і література».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є загальні закономірності літературного процесу, принципи побудови літературного твору і характеристика внутрішньої організації художнього тексту.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

Змістовий модуль 1. Поетика як центральна проблема теорії літератури.

Тема 1. Поетика як система.

Тема 2. Специфіка художнього пізнання.

Тема 3. Система форм вираження авторської свідомості в художньому творі.

Змістовий модуль 2. Віршознавство та його складові.

Тема 1. Метричний потенціал поетичного твору.

Тема 2. Фоніка та її роль у формуванні художньої вартості.

Тема 3. Строфіка як складова віршознавства.

Змістовий модуль 3. Поетика прозового тексту.

Тема 1. Метафоризація як спосіб репрезентації художньої дійсності.

Тема 2. Асоціативно-образні можливості художнього слова.

Тема 3. Стиль і стилістика.

3. Мета й завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «**Теорія літератури**» є поглиблення відомостей про систему засобів вираження в художньому тексті й головні чинники формування естетичної якості.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни _ «**Теорія літератури**» є з'ясування головних аспектів поетики як центральної ланки теорії літератури, її предмету й структури, провідних тенденцій розвитку й практичної значущості.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати :

- предмет і головні завдання поетики;
- структуру поетики;
- місце і роль поетики в системі теорії літератури;
- внутрішні тенденції в розвитку поетики;

- головні принципи внутрішньої організації художнього тексту;
- засади поетики як системи.

1.4. Наслідком вивчення курсу повинні стати:

- спроможність вирішувати в процесі навчання й подальшої професійної діяльності спеціалізовані завдання, опираючись на новітню методику й методологію;
- уміння комплексно застосовувати набуті знання і забезпечувати на належному рівні навчально-виховний процес у загальноосвітніх навчальних закладах;
- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, науковими принципами й підходами, а також розуміння предметної сфери й професійної діяльності вчителя-словесника;
- здатність бути креативним, застосовуючи здобуті знання в практичній галузі;
- уміння застосовувати фахово-профільні знання, уміння й навички у загальноосвітніх закладах різних типів із використанням інноваційних технологій;
- здатність до аналізу й інтерпретації літературно-художніх явищ;
- спроможність вільно оперувати літературознавчою термінологією при вирішенні професійних завдань;
- розуміння сутності мистецтва як особливої форми суспільної свідомості; • знання закономірностей розвитку літературного процесу і принципів побудови художнього тексту;
- уміння самостійно здійснювати на основі отриманих знань фаховий літературознавчий аналіз художніх текстів різних жанрів і стилів;
- розуміння внутрішньої організації художнього тексту;
- здатність практично застосовувати літературознавчу методологію до характеристики системи засобів художнього вираження.
- уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології викладання української літератури для забезпечення якості навчально-виховного процесу;
- спроможність розробляти навчально-методичні матеріали для проведення занять на уроках української літератури, зокрема в інтерактивному режимі.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин **_3_** кредити ЄКТС.

4. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Поетика як центральна проблема теорії літератури.

Тема 1. Поетика як система.

Вступ: дефініція та інтерпретація поняття поетика. Анотація бібліографії курсу (охоплюючи праці зарубіжних та вітчизняних вчених). Поетика, її предмет і головні завдання. Структура поетики. Теоретична (Загальна) поетика,

поетика часткова та історична поетика. Системний характер засобів вираження у виникненні художнього враження. Методика вивчення питань поетики в шкільній практиці.

Тема 2. Специфіка художнього пізнання.

Художнє мислення в системі головних тирів пізнання. Головні психологічні сили творчого синтезу: художнє чуття, художня фантазія, художнє мислення. Особливості образу в структурі художнього мислення.

Тема 3. Система форм вираження авторської свідомості в художньому творі.

Головні форми вираження авторської свідомості в ліриці. Головні форми вираження авторської свідомості в ліро-епосі. Головні форми вираження авторської свідомості в епосі. Головні форми вираження авторської свідомості в драматичному творі. Використання головних аспектів теми на уроках української літератури.

Змістовий модуль 2. Віршознавство та його складові.

Тема 1. Метричний потенціал поетичного твору.

Деякі загальнотеоретичні питання метрики. Головні системи версифікації та їх характеристика. Провідні тенденції в розвитку європейського віршування. Проблеми походження слов'янської книжної силабіки. Сторінки з історії давнього українського віршування. Форми некласичного вірша. Музична система версифікації. Особливості вивчення віршування в школі.

Тема 2. Фоніка та її роль у формуванні художньої вартості.

Фоніка, її предмет і завдання. Головні евфонічні явища. Рима, її функція та головні типи. Естетична вартість рими. Звукопис, або імітативна гармонія. Основи звукової інструментарії твору. Символіка й містика фонічних компонентів твору. Головні евфонічні явища в шкільній програмі з української літератури.

Тема 3. Строфіка як складова віршознавства.

Загальнотеоретичні питання строфіки. Найпростіші строфи. Канонізовані строфи. Окремі питання строфіки (жанри із строфічними ознаками; строфи із жанровими тенденціями; строфи історичної вартості). Особливості пісенної строфи. Сталі строфічні сполуки. Строфа як чинник виникнення художньої якості. Питання строфіки на уроках української літератури.

Змістовий модуль 3. Поетика прозового тексту.

Тема 1. Метафоризація як спосіб репрезентації художньої дійсності.

Поняття топіки. Метафора і метафоризація. Головні принципи метафоризації. Роль і місце метафоризації в становленні художнього світу письменника.

Тема 2. Асоціативно-образні можливості художнього слова.

Художні асоціації як літературознавча проблема. Концепція образу і слова Олександра Потебні. Внутрішня структура образу і психологічні механізми виникнення тропів. Проблема класифікації тропів. Головні види тропів. Троп у системі художньої образності. Методика вивчення тропів у школі.

Тема 3. Стиль і стилістика.

Загальнотеоретичні питання стилістики. Співвідношення понять «стиль», «стилістика», «стилізація», «практична стилістика». Лексико-стилістичні засоби і проблема їх класифікації. Морфологічні і фонетичні чинники формування «мовостилю». Стилістичні фігури та їх евристичний потенціал. Особливості вивчення лексико-стилістичних засобів на уроках української літератури. Стилістичні фігури в шкільній програмі.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
Л		П	Лаб	Інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Поетика як центральна проблема теорії літератури.						
Тема 1. Поетика як система.	6,5	0,5	-	-	-	6
Тема 2. Специфіка художнього пізнання.	7	1	-	-	-	6
Тема 3. Система форм вираження авторської свідомості в художньому творі.	6,5	0,5	-			6
Змістовий модуль 2. Віршознавство та його складові.						
Тема 1. Метричний потенціал поетичного твору.	16	2	4	-	-	10
Тема 2. Фоніка та її роль у формуванні художньої вартості.	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Строфіка як складова віршознавства.	8	1	2			5
Змістовий модуль 3. Поетика прозового тексту.						
Тема 1. Метафоризація як спосіб репрезентації художньої дійсності.	6	1	-			5
Тема 2. Асоціативно-образні можливості художнього слова.	12	2	2			8
Тема 3. Стил і стилістика.	16	2	6			8
Контрольна робота			2			
Усього годин	90	12	18	-	-	60

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Метричне багатство української поезії	4
2	Рецептивний потенціал фонічних компонентів	2

	літературного твору	
3	Канонізовані строфи	2
4	Метафора як чинник художньої якості	2
5	Лексико-стилістичні засоби та їх естетичні можливості	2
6	Стилістичні фігури як засіб творення художнього ефекту	2
7.	Цілісний аналіз художнього тексту	2

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	навчальним планом не передбачено	
2		
...		

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	навчальним планом не передбачено	
2		
...		

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поетика як система <ul style="list-style-type: none"> Опрацювання кн. Кодак М. Поетика як система (К., 1992) і відповідних статей у кн.: Літературознавча енциклопедія: У 2 т. / Автор-укладач Ю.І. Ковалів. – К., 2007; Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ «Академія», 1997; та Літературный энциклопедический словарь. – М., 1987. 	6
2	Специфіка художнього пізнання. <ul style="list-style-type: none"> Опрацювання відповідної теми за працями: Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості. – Житомир: Рута, 2009 і Моклиця М. Основи літературознавства. Посібник для студентів. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002, а також: Літературознавча енциклопедія: У 2 т. / Автор-укладач Ю.І. Ковалів. – К., 2007 та Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ «Академія», 1997. 	6
3	Система форм вираження авторської свідомості в художньому творі. Опрацювання відповідних розділів кн: Галич О.А., Назарець В.М., Васильєв Є.М. Теорія літератури. – К.: Либідь, 2001 і Моклиця М. Основи літературознавства. Посібник для студентів. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002, а також статей за кн.: Літературознавча енциклопедія: У 2 т. / Автор-укладач Ю.І. Ковалів. – К., 2007 та Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І.	6

	<i>Ковалів та ін. – К.: ВЦ «Академія», 1997.</i>	
4	Метричний потенціал поетичного твору. <i>Опрацювання кн.: Качуровський І. Метрика. – К., 1994. Аналіз метричних особливостей першого жмутку «Зівялого листя» Івана Франка.</i>	10
5	Фоніка та її роль у формуванні художньої вартості. <i>Опрацювання кн.: Качуровський І. Фоніка. – К., 1994. Аналіз фонічних компонентів циклу «В казематі» Тараса Шевченка.</i>	6
6	Строфіка як складова віршознавства. <i>Опрацювання навчального матеріалу за кн.: Качуровський І. Строфіка. – К., 1994; Добір прикладів різних канонізованих строф в українській літературі.</i>	5
7	Метафоризація як спосіб репрезентації художньої дійсності. <i>Опрацювання відповідних статей у кн.: Літературознавча енциклопедія: У 2 т. / Автор-укладач Ю.І. Ковалів. – К., 2007; Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ «Академія», 1997; та Літературный энциклопедический словарь. – М., 1987.</i>	5
8	Асоціативно-образні можливості художнього слова • <i>Опрацювання навчального матеріалу за кн.: Качуровський І. Основи аналізу мовних форм: У 2 ч. – Мюнхен-Ніжін, 1994; Аналіз «Intermezzo» Михайла Коцюбинського під кутом зору його асоціативно-образної специфіки.</i>	8
9	Стиль і стилістика • <i>Опрацювання навчального матеріалу за кн.: Качуровський І. Основи аналізу мовних форм: У 2 ч. – Мюнхен-Ніжін, 1994; Аналіз лексико-стилістичних засобів та стилістичних фігур у творах української літератури</i>	8

10. Індивідуальні заняття
навчальним планом не передбачено

11. Методи навчання

- *словесні методи:* лекція, пояснення, розповідь, бесіда
- *практичні методи:* вправи, практичні роботи.
- інформаційно-рецептивні
- репродуктивні
- проблемні
- частково-пошукові (евристичні)
- пошукові (виконання індивідуальних творчих завдань, самостійне опрацювання методичних першоджерел, робота в бібліотеці, використання ресурсів Інтернету).

12. Методи контролю

7. *методи усного контролю* (фронтальне опитування, бесіда, колоквиум, поточне оцінювання) – використовуються при здійсненні поточного контролю на семінарських заняттях і мають на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи

8. *методи письмового контролю* (самостійна робота, реферат, контрольна робота, виконання індивідуальних письмових завдань) використовуються при здійсненні поточного і підсумкового контролю на семінарських заняттях.
9. *дидактичні тести*(тести закритої форми)використовуються при здійсненні поточного підсумкового на семінарських заняттях.

Приклад тесту закритої форми:

Який мовний засіб використано у поданому уривку з „Енеїди” І.Котляревського:

Енеуностермагнуспанус

І славний троянорум князь,

Шмигляв по морю, як циганус,

Ад те, о рекс! прислав нунк нас.

- а). архаїзм б). фразеологізм в). варваризм г). макаронізм

Приклад самостійної роботи №1:

- Яка з названих праць не належить О.Потебні?
 - „Думка й мова”
 - „Із лекцій по теорії словесності”
 - „Філософія мистецтва”
 - „Із записок по теорії словесності”
- Первісно давньогрецьке поняття “естетичне” означало:
 - те, що сприймається як прекрасне
 - те, що сприймається як високе
 - те, що вважається довершеним
 - те, що сприймається чуттям
- Як Г.Лессінг у “Лаокооні” визначив місце літератури у сім’ї мистецтв?
- За Л.Левітан, сюжет – це ... (продовжіть думку).
- Що таке “ритм” як літературознавча категорія?
- Дайте повну характеристику ліричного власне автора.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1									Модуль 2	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	с/р	T1	T2	T3	T4	с/р	30	100
ПО	ПО	ПО	20	ПО	ПО	ПО	ПО	20		

Коефіцієнт переводу ПО – 6

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	--

14. Методичне забезпечення

- Навчальні та методичні посібники.
- Підручники.
- Плани практичних.
- Наочні схеми та дидактичні матеріали.
- Конспекти лекцій.
- Мультимедійні презентації.

15. Рекомендована література

Базова

- Баррі П. Вступ до теорії : літературознавство та культурологія / П. Баррі ; [пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків]. – К. : Смолоскип, 2008. – 360 с.
- Безпечний І. Теорія літератури. / Передм. Р. Семківа, Л. Неліпи. – К., 2009. – 388 с.
- Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості. – Житомир: Рута, 2009. – 336 с.
- Волкова Т. С. Проблема жанра в лирике. – Львів: Світ, 1991.
- Галич О.А., Назарець В.М., Васильєв Є.М. Теорія літератури. – К.: Либідь, 2001. – 488 с.
- Іванишин В.П., Іванишин П.В. Пізнання літературного твору: Методичний посібник для студентів і вчителів. – Дрогобич, 2003.
- Качуровський І. Метрика. – К., 1994. – 186 с.
- Качуровський І. Основи аналізу мовних форм: У 2 ч. – Мюнхен-Ніжин, 1994.
- Качуровський І. Строфіка. – К., 1994. – 342 с.
- Качуровський І. Фоніка. – К., 1994. – 157 с.
- Література. Теорія. Методологія /Упор. і наук. редакція ДанутиУліцької; пер. з польської Сергія Яковенка. – К.: Вид. дім "Києво-Могилянська Академія", 2006
- Літературознавча енциклопедія: У 2 т. / Автор-укладач Ю.І. Ковалів. – К., 2007.
- Літературознавчий словник-довідник / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ «Академія», 1997.
- МіпосекЗофія. Теорії літературних досліджень. – Сімферополь: Таврія, 2003. – 408 с.
- Моклиця М. Основи літературознавства. Посібник для студентів. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 192 с.
- Поспелов Г.Н. Искусство и эстетика. – Москва: Искусство, 1984. – 325 с.

- Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / За ред. М. Зубрицької – Львів: Літопис, 1996. – 600 с.
- Теорія літератури в Польщі: Антологія текстів: Друга половина ХХ– початок ХХІ ст. [Текст] : збірник / Упоряд. Б. Бакули; Ред. В. Моренця, Пер. з польск. С. Яковенка. – К. : Києво-Могилянська Академія, 2008. – 531 с.
- Ткаченко А. Мистецтво слова. — К.: Правда Ярослави́чів, 1998.
- Ференц Н.С. Основи літературознавства [Текст] : підручник / Н.С. Ференц. – К. : Знання, 2011. – 431 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
- Хализев В.Е. Теория литературы. – Москва: Высшая школа, 2000. – 398 с.
- Чижевський Д.І. Історія української літератури: Від початків до доби реалізму. – Тернопіль: Феміна, 1994. – 480 с.

Допоміжна

1. Гундорова Т. Проявлення Слова. Дискурсія раннього українського модернізму. – К.: Наукова думка, 1998. – 365 с.
2. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. – Мюнхен, 1992. – 347 с.
3. Жирмунский В.М. О ритмической прозе // Русская литература. – 1966. – №4.
4. Коваль А.П. Практична стилістика сучасної української мови. – К., 1978. – 176 с.
5. Кривцун О.А. Эстетика. – Москва: Аспект-пресс, 2000. – 430 с.
6. Левчук Л.Т., Оніщенко О.І. Основи естетики. – К.: Вища школа, 2000. – 272 с.
7. Лосев А.Ф. Эстетика Возрождения. – Москва: Мысль, 1982. – 624 с.
8. Лотман Ю.М. Анализ поэтического текста. – М., 1972. – 268 с.
9. Марко В. Основи аналізу літературного твору. – Кіровоград, 1997
10. Моклиця М. Модернізм – проблема теоретична і психологічна // СІЧ. – 2001. – №1. – С 32-38.
11. Павличко С. Д. Дискурс модернізму в українській літературі: Постмодерна інтерпретація. – К.: Наук, думка, 1998.

16. Інформаційні ресурси

- Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості. - Житомир: Рута, 2009. - 336 с. <http://www.twirpx.com/file/966499/>
- Ласло-Куцюк М. Засади поетики. – Бухарест, 1983. <http://www.twirpx.com/file/812927/>
- Ласло-Куцюк М. Ключ до белетристики. - Бухарест: Мустанг, 2000. - 291 с. <http://www.twirpx.com/file/812922/>

- <http://www.ukrlitzno.com.ua/category/teoriya-literaturi/>
- Онлайн-курс з теорії літератури. Автор: Дмитро Кузьменко. <http://litera.hmarka.net/>
- Фахова наукова періодика, автореферати дисертацій. <http://nbuv.gov.ua/>
- Ференц Н. С. Основи літературознавства. http://libfree.com/104109037-literaturaosnovi_literaturoznavstva_ferents_ns.html
- Сайт бібліотеки ім. Д.І.Чижевського: <http://library.kr.ua/>
- Бібліотека зарубіжної літератури:
http://www.booksbooksbooks.ru/index.php?option=com_content&view=category&id=82&Itemid=213
- Електронна бібліотека гуманітарного факультету:
http://www.gumfak.ru/teoriya_liter.shtml
- Електронна бібліотека Московського університету: <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook026/01/part-003.htm#i307>
- Електронна бібліотека української літератури:
<http://www.ukrlitzno.com.ua/category/teoriya-literaturi/>